

Vergaderjaar 2008–2009

VI Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Justitie (VI) voor het jaar 2008

Nr. 2 MEMORIE VAN TOELICHTING

Inhoudsopgave

A.	Artikelsgewijze toelichting bij het wetsvoorstel	2	6	De Baten-Lastendiensten	97
B.	De begrotingstoelichting	3		1. Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND)	97
1	Leeswijzer	3		2. Dienst Justitiële Instellingen (DJI)	102
2	Beleidsagenda	7		3. Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB)	111
3	Beleidsartikelen	25		4. Nederlands Forensisch Instituut (NFI)	116
11	Nederlandse rechtsorde	25	7	5. Justitiële Uitvoeringsdienst Toetsing, Integriteit, Screening (Dienst Justis)	121
12	Rechtspleging en rechtsbijstand	34		6. Gemeenschappelijk Dienstencentrum ICT(GDI)	127
13	Rechtshandhaving, criminaliteitsbestrijding en terrorismebestrijding	44	8	De Raad voor de rechtspraak	133
14	Jeugd	66	9	Verdiepingshoofdstuk	142
15	Vreemdelingen	75		Moties en Toezeggingen	157
17	Internationale rechtsorde	88	10	Overzicht ZBO's en RWT's	187
4	Niet beleidsartikelen	92	11	PMJ bijlage	188
	91.1 Algemeen	92		Wetgevingsprogramma	193
	92.1 Nominaal en onvoorzien	93	12	Lijst met afkortingen	199
	93.1 Geheim	94		Trefwoordenregister	205
5	De bedrijfsvoeringsparagraaf	95	14		

DEEL A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET BEGROTINGSWETSVOORSTEL

Wetsartikel 1 (begrotingsstaat ministerie)

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om de begrotingsstaat van het ministerie van Justitie voor het jaar 2009 vast te stellen.

Alle voor dit jaar vastgestelde begrotingswetten tezamen vormen de Rijksbegroting voor het jaar 2009. Een toelichting bij de Rijksbegroting als geheel is opgenomen in de Miljoenennota 2009.

Met de vaststelling van dit wetsartikel worden de uitgaven, verplichtingen en de ontvangsten voor het jaar 2009 vastgesteld. De in de begroting opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze Memorie van Toelichting toegelicht (de zogenaamde begrotings-toelichting).

Wetsartikel 2 (begrotingsstaat baten-lastendiensten)

Met de vaststelling van dit wetsartikel worden de baten en lasten en de kapitaaluitgaven en -ontvangsten van de baten-lastendiensten Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND), Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI), Centraal Justitieel Incasso Bureau (CJIB), Nederlands Forensisch Instituut (NFI), Dienst Justis en Gemeenschappelijk Dienstencentrum ICT (GDI) voor het jaar 2009 vastgesteld. De in die begrotingen opgenomen begrotingsartikelen worden toegelicht in onderdeel B (Begrotingstoelichting) van deze Memorie van Toelichting en wel in de paragraaf inzake de diensten die een baten-lastenstelsel voeren.

Wetsartikel 3 (begroting Raad voor de rechtspraak)

Met ingang van 2002 is het stelsel van de rechtspraak ingrijpend gewijzigd. De belangrijkste wijziging is dat de rechtspraak, mede door de instelling van de Raad voor de rechtspraak en de invoering van het principe van integraal management bij het besturen van de gerechten, verantwoordelijk is geworden voor het eigen beheer. Op grond van de nieuwe bevoegdheidsverdeling is de Minister van Justitie niet verantwoordelijk voor de doelmatigheid van de rechterlijke organisatie, wel heeft de Minister een toezichhoudende verantwoordelijkheid.

Met de vaststelling van dit wetsartikel wordt de positie van de Minister van Justitie ten opzichte van de rechterlijke organisatie verduidelijkt. Dit betekent voorts dat in deel B naast de toelichting op beleidsartikel 12, waarin de beleidsdoelstelling van de Minister van Justitie ten aanzien van de rechtspleging wordt toegelicht, een apart hoofdstuk Raad voor de rechtspraak wordt opgenomen, waarin de feitelijke vertaling van de aan de rechterlijke organisatie ter beschikking gestelde bijdrage in concrete beleidsdoelstellingen en prestaties van de Raad en de gerechten voor het jaar 2009 wordt gegeven.

De minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

DEEL B. BEGROTINGSTOELICHTING

HOOFDSTUK 1 LEESWIJZER

Algemeen

In deze leeswijzer wordt kort ingegaan op de beleidsagenda, wijzigingen in de begrotingsstructuur, de verantwoordelijkheidsverdeling van de bewindslieden, de overzichtsconstructies, een aantal specifieke afspraken met het ministerie van Financiën en de opbouw van de Memorie van Toelichting.

Beleidsagenda

In de beleidsagenda zijn de beleidsdoelstellingen uit het beleidsprogramma van het kabinet opgenomen, waarvoor Justitie primair verantwoordelijk is. Ook een aantal andere onderwerpen die voor Justitie in 2009 van belang zijn, zijn vermeld. Daarnaast is in de beleidsagenda een overzicht opgenomen van de belangrijkste beleidsmatige mutaties.

Begrotingsstructuur

In een aantal gevallen heeft een aanscherping van de formulering van operationele doelstellingen plaatsgevonden. Dit is gebeurd om duidelijker aan te geven wat Justitie wil bereiken. Hiermee komen ook de taken en verantwoordelijkheden van de bewindslieden van Justitie beter tot uitdrukking. Ook is veel aandacht besteed aan de meetbare gegevens, onder andere door het consistent hanteren van de «comply or explain-regel».

Verantwoordelijkheidsverdeling bewindslieden

Ingevolge artikel 46 van de Grondwet treedt een Staatssecretaris in de gevallen waarin de Minister het nodig acht en met inachtneming van diens aanwijzingen, in zijn plaats als Minister op. De Staatssecretaris is uit dien hoofde verantwoordelijk onverminderd de verantwoordelijkheid van de minister. Ingevolge artikel 3 van de Wet houdende nadere voorzieningen in verband met de invoering van de ambten van Minister zonder portefeuille en Staatssecretaris zijn bij besluit van 22 maart 2007, gewijzigd op 20 juni 2007, in het bijzonder de aangelegenheden op het gebied van de vreemdelingenzaken (zonder grensbewaking en naturalisatie), de sanctietoepassing, de reclassering en de juridische beroepen alsmede de modernisering van het tuchtrecht nader bepaald. De primaire verantwoordelijkheden van de beide bewindslieden zijn in principe op het niveau van beleidsartikel te onderscheiden.

De Staatssecretaris is primair verantwoordelijk voor het beleid dat valt onder de beleidsartikelen 12 (Rechtsbijstand), artikel 13 (DJI, Reclassering) en 15 (Vreemdelingen, met uitzondering van de grensbewaking). De Minister van Justitie is naast de overige beleidsartikelen ook verantwoordelijk voor de niet-beleidsartikelen. Voor zover er beleidsinhoudelijke overlap is op de artikelen, is de Minister van Justitie op deze artikelen beheersmatig verantwoordelijk voor het gehele beleidsartikel. De bewindslieden geven gezamenlijk aan het ministerie als één geheel leiding.

De overzichtconstructies

Het ministerie van Justitie levert een bijdrage aan twee interdepartementale overzichtconstructies: «Grote Stedenbeleid» (GSB) en de «Homogene Groep Internationale Samenwerking» (HGIS). De coördinatie hiervan is in handen van respectievelijk het ministerie van VROM en het ministerie van Buitenlandse Zaken.

Specifieke afspraken

Het ministerie van Justitie heeft in de begroting 2009 over een aantal punten specifieke afspraken gemaakt met het ministerie van Financiën. Deze punten worden hieronder genoemd.

Meerjarenperspectief

Per beleidsartikel is een meerjarenperspectief opgenomen. Het meerjarenperspectief geeft een doorkijk naar de toekomst in het licht van de voorgenomen activiteiten in 2009.

Positionering apparaatsuitgaven

In de begroting 2009 van Justitie worden – met uitzondering van het apparaatsbudget van de Directie Wetgeving – alle apparaatsbudgetten van beleidsdirecties bij het niet-beleidsartikel 91 Algemeen «Effectieve besturing van het Justitie-apparaat» ondergebracht.

Budgetflexibiliteit

In de begroting is de informatie omtrent budgetflexibiliteit opgenomen in de tabellen betreffende de «budgettaire gevolgen van beleid». Concreet betekent dit dat onder deze tabellen een regel is opgenomen waarin wordt aangegeven welk deel van het totale budget op een beleidsdoelstelling juridisch verplicht is.

Subsidies

Bij de tabellen betreffende de «budgettaire gevolgen van beleid» worden de subsidieverplichtingen niet gespecificeerd. In het verdiepingshoofdstuk zijn uitsluitend die subsidieverleningen opgenomen die hun wettelijke grondslag aan deze begroting ontleen zoals voorgeschreven in artikel 4:23, derde lid, onder c, van de Algemene wet bestuursrecht.

Positionering baten-lastendiensten

De uitgaven aan alle uitvoerende diensten, inclusief de baten-lastendiensten van het ministerie van Justitie, worden wat betreft de begrotingsindeling aangemerkt als programma-uitgaven.

Toelichten van programma- en apparaatsuitgaven met volume- en prijsgegevens

In overleg met het ministerie van Financiën zijn apparaats- en programma-uitgaven met volume- en prijsgegevens niet toegelicht indien Justitie dit niet zinvol acht.

Meetbare gegevens: outcome, output, throughput, input

In elk beleidsartikel is aangegeven welk type prestatiegegevens is opgenomen. Uiteraard wordt bij voorkeur het beoogde maatschappelijk effect van het beleid vermeld.

Het is echter niet altijd mogelijk om een inschatting te maken van het maatschappelijk effect van het beleid (outcome): soms omdat dit methodologisch te ingewikkeld is, soms omdat de relatie tussen het

justitiebeleid en het beoogde maatschappelijke effect niet één-op-één is vast te stellen, soms omdat het eenvoudigweg nog te vroeg is om maatschappelijke effecten vast te kunnen stellen.

In het geval dat geen outcome-indicatoren kunnen worden opgenomen, wordt volstaan met indicatoren op een «lager» aggregatieniveau. Het kan gaan om outputgegevens (de concrete producten van het beleid), om throughputgegevens (die inzicht bieden in processen, zoals bijvoorbeeld doorlooptijden) of om inputgegevens. In het laatste geval gaat het om een weergave van de beleidsinspanningen: welke activiteiten worden ondernomen, welke middelen worden ingezet, et cetera. Dit alles om toch een zo maximaal inzicht te bieden in de beleidseffecten die met het Justitiebeleid worden beoogd. Door middel van het «comply or explain-principe» wordt dit toegelicht.

Indien het in het geheel niet mogelijk is om prestatiegegevens op te nemen, wordt volstaan met een toelichting, waaruit blijkt op welke wijze op een meer kwalitatieve wijze inzicht wordt verkregen in de beleidsprestaties (explain). Vaak zal worden verwezen naar het evaluatieonderzoek dat zal worden uitgevoerd in 2009, voorafgaand aan concrete beleidsvoornemens (ex ante), ter evaluatie (ex post) of voor de doorlichting van een beleidsterrein als geheel.

Onderscheid meetbare gegevens

Bij de meetbare gegevens wordt onderscheid gemaakt tussen gegevens die regulier van aard zijn en gegevens die niet-regulier van aard zijn. Het ministerie van Justitie maakt eveneens dit onderscheid maar hanteert daarbij andere begrippen. Hiervoor is gekozen omdat deze andere begrippen ingeburgerd zijn in de organisatie. Reguliere gegevens worden aangeduid als «meetbare gegevens» en niet-reguliere gegevens hebben betrekking op evaluatie-onderzoeken.

Raad voor de rechtspraak

In het wetslichaam is een apart wetsartikel opgenomen voor de Raad voor de rechtspraak. In de Wet op de Rechterlijke Organisatie is de verantwoordelijkheid voor de bedrijfsvoering geattribueerd aan de gerechten en aan de Raad voor de rechtspraak. Per 1 januari 2005 kent de rechtspraak een nieuwe bekostigingssystematiek gebaseerd op outputfinanciering en is gelijktijdig het baten-lastenstelsel ingevoerd. Door Justitie is gekozen voor een «bijdrage-constructie». Dit betekent dat op artikel 12 «Rechtspleging en rechtsbijstand» de bijdrage aan de Raad is opgenomen en de Raad voor de rechtspraak niet in de begrotingsstaat inzake baten/lastendiensten is opgenomen. Voor de Raad is in de Memorie van Toelichting een apart hoofdstuk opgenomen (hoofdstuk 7).

Overige punten

Gehanteerde toerekeningsleutels

Het komt voor dat een onderdeel van een organisatie-eenheid een bijdrage levert aan meerdere doelstellingen. Indien geen betere informatie voorhanden is, worden de toerekeningsleutels voor de afzonderlijke bijdragen die ex-ante bij de begrotingsvoorbereiding worden vastgesteld ook ex-post gehanteerd bij de verantwoording.

Derdeninformatie

Indien binnen de begroting informatie verkregen van derden is opgenomen, wordt dit specifiek in de toelichting bij de betreffende operationele doelstelling vermeld.

Leeswijzer

Prognosemodel Justitiële Ketens

Als bijlage zijn opgenomen de uitkomsten van het Prognosemodel Justitiële Ketens. Deze uitkomsten geven de geraamde capaciteitsbehoeften in meerjarig perspectief weer binnen de Justitiële keten.

Opbouw Memorie van Toelichting

De Memorie van Toelichting is als volgt opgebouwd:

- Artikelsgewijze toelichting bij het wetsvoorstel;
- Begrotingstoelichting, uitgesplitst in:
  1. Leeswijzer;
  2. Beleidsagenda;
  3. Beleidsartikelen;
  4. Niet-beleidsartikelen;
  5. Bedrijfsvoeringsparagraaf;
  6. Diensten die een baten-lasten stelsel voeren;
  7. Raad voor de rechtspraak;
  8. Verdiepingshoofdstuk;
  9. Moties en toezeggingen;
  10. Overzicht ZBO's en RWT's;
  11. PMJ-Bijlage;
  12. Wetgevingsprogramma;
  13. Lijst met afkortingen;
  14. Trefwoordenlijst.

HOOFDSTUK 2 BELEIDSAGENDA

Inleiding

Wij willen een samenleving waarin mensen zich veilig, vertrouwd en met elkaar verbonden voelen. Een samenleving waarin wederzijds respect de norm is, waarin we elkaar geen overlast bezorgen en waarin geweld een uitzondering is, net als diefstal, vernieling en andere vormen van criminaliteit.

Deze missie uit de vijfde pijler van het beleidsprogramma «Samen werken, samen leven» van het kabinet geeft duidelijk blijk van de nauwe relatie die bestaat tussen criminaliteit en veiligheid en binding en vertrouwen in de samenleving. In deze missie wordt een directe relatie gelegd tussen onderling vertrouwen, onderlinge verbondenheid en respect enerzijds en veiligheid anderzijds. Daarom is sociale cohesie ook voor Justitie zo belangrijk. Tegelijkertijd ondersteunt wederzijds aanvaarde verantwoordelijkheid de werking van het recht en daarmee van de rechtsstaat. Naarmate er meer binding bestaat tussen burgers onderling, maatschappelijke banden sterker zijn en mensen zich meer verbonden voelen met de instituties van de rechtsstaat, wordt de effectiviteit van het Justitietoedelen versterkt. Daarom probeert Justitie ook in 2009 de sociale samenhang op verschillende manieren te bevorderen.

Justitie doet dit allereerst door te werken aan een rechtvaardige samenleving waarin sprake is van een consequente rechtshandhaving, waardoor mensen zich veilig voelen. Criminaliteit heeft een ontwrichtende werking op de samenleving. Niet adequaat ingrijpen tegen normschendingen versterkt angstgevoelens. In het kabinetbrede project «Veiligheid begint bij voorkomen» staan bestrijding en preventie van criminaliteit daarom centraal. Gewelddiscriminaliteit bijvoorbeeld wordt intensiever bestreden, mensenhandel met een brede inzet aangepakt en catastrofaal terrorisme eerder gesignaleerd en tegengegaan. Daarnaast worden onder meer veelplegers, de criminaliteit tegen ondernemingen, de georganiseerde misdaad, fraude en cybercrime aangepakt.

Zorg voor onderlinge verbondenheid in de samenleving komt tevens tot uiting in de inspanningen om de zorg, de overgang van detentie naar vrijheid en de nazorg van (ex-) gedetineerden te verbeteren. Justitie zet zich daarbij in het bijzonder in voor jeugdigen om hen voor te bereiden op een geslaagde terugkeer in de maatschappij. Mensen die onzeker zijn over hun toekomst in ons land, of die niet hebben, kunnen zich slechts gebrekkig aan onze samenleving binden. Het is daarom belangrijk dat aan dergelijke onzekerheid zo snel mogelijk een einde komt. Mede tegen deze achtergrond werkt Justitie hard aan het verbeteren en versnellen van de asielprocedure, een effectiever terugkeerbeleid en een verbeterde werking van de Vreemdelingenwet.

In een rechtsstaat is het uiteindelijk de rechter die het laatste woord heeft over de toepassing en naleving van wetten. Voor de rechtspraak geldt bij uitstek dat minder binding het functioneren bemoeilijkt, terwijl rechtspraak tegelijkertijd een belangrijke factor is in de totstandkoming van cohesie. De inspanningen van Justitie voor een goed functionerende rechtspraak zijn daarmee direct gerelateerd aan sociale cohesie in de samenleving.

Behalve op krachtig optreden van Justitie moet en kan ook worden vertrouwd op de eigen verantwoordelijkheid en de veerkracht van de mensen in de samenleving. Naarmate mensen elkaar met meer respect bejegenen kan dit vertrouwen groter zijn. Op dit punt zijn er hoopvolle signalen. Zo lijken processen van normstelling weer terug in de belangstelling. Mensen, bedrijven en organisaties spannen zich in om sociale normen te formuleren en in huisregels, gedragscodes en (stads)etiquettes neer te leggen. Veiligheid is ook een verantwoordelijkheid van burgers. Dat geldt voor het voorkomen van delicten en daderschap, maar ook voor het omgaan met slachtofferschap. Een overheid die zich in toenemende mate exclusief verantwoordelijk maakt voor veiligheid, moet er voor waken waardevolle maatschappelijke mechanismen te verstoren. Justitie wil daarom aansluiten bij het vermogen van de samenleving om zelf verantwoordelijkheid te nemen voor veiligheid en andere publieke of semi-publieke taken. Justitie stimuleert daarom samenwerking binnen de Justitieketens en waar mogelijk en nuttig met partners daarbuiten. Een goed voorbeeld daarvan is de inspanning van Justitie om een landelijk dekkend netwerk van Veiligheidshuizen tot stand te brengen, waarin wordt samengewerkt met gemeenten, jeugd- en zorginstellingen, politie en Justitie.

Deze benadering is tevens bepalend voor het wetgevingsbeleid. De wet is behalve een beleidsinstrument tevens drager van het recht en van essentiële, op respect voor ieder mens gebaseerde waarden. Wetgeving moet enerzijds vrijheid en ruimte voor burgers waarborgen en anderzijds zekerheid en instrumentarium bieden als basis voor ondernemen en ontplooiën. De wet moet uitdrukking geven aan vertrouwen in de dynamiek van de samenleving en tegelijkertijd moet de samenleving vertrouwen kunnen stellen in de wet en de zorgvuldige uitvoering ervan. Een typerend voorbeeld hiervan is het wetsvoorstel Inrichting van de maatschappelijke onderneming, waarin verantwoordelijkheid wordt gegeven aan instellingen die (semi-)publieke taken verrichten.

Justitie draagt ook direct bij aan het bevorderen van binding aan instituties. Hierbij is bijvoorbeeld te wijzen op het advies van de Commissie Uitdragen kernwaarden van de rechtsstaat met de treffende titel «Onverschilligheid is geen optie. De rechtsstaat maken we samen». De commissie bepleit de kernwaarden actief over te dragen in de alledaagse praktijken van opvoeding, onderwijs, sport en in de sfeer van de media. Ook het beleid inzake het bevorderen van respect, het tegengaan van radicalisering en het inburgeringsbeleid geven uitdrukking aan deze ambitie.

Hieronder wordt ingegaan op de beleidsdoelstellingen uit het beleidsprogramma waarvoor Justitie primair de verantwoordelijkheid draagt.

Project 10: Veiligheid begint bij Voorkomen

Het project «Veiligheid begint bij Voorkomen» (VbbV), waarvoor de Minister van Justitie als projectMinister is aangewezen, wordt uitgevoerd in nauwe samenwerking met de Minister van BZK.

Project 10/Doelstelling 50: een reductie van de criminaliteit met 25 procent in 2010 ten opzichte van 2002¹ door: (a) 19 procent minder geweldsdelicten, (b) 5 procent minder vermogensdelicten, (c) verbetering ophelderingspercentage met 15 procent, (d) daling criminaliteit tegen ondernemingen met 25 procent, (e) daling recidive met 10 procentpunt. Het project VbbV omvat overigens ook de doelstellingen 57 en 58.

¹ Bij brief van 29 april 2008 (TK 28 684, nr. 135) is de TK geïnformeerd over de uitkomsten van de Veiligheidsmonitor Rijk 2008. In dit kader is de TK eveneens op de hoogte gebracht van de noodzakelijke herijking van de reductiepercentages (als gevolg van wijziging van de meetmethodiek), te weten: voor geweld 20% t.o.v. 2006 en voor vermogen 6% t.o.v. 2006. Volgens de VMR2008 is t.o.v. 2006 reeds aan reductie gerealiseerd: 6% voor geweld (resteert dus nog 14% te gaan t/m 2010), en 8% voor vermogen (beoogde reductie dus al gerealiseerd).

Beleidsagenda

(a) negentien procent minder geweldsdelicten

Om een daling van de geweldscriminaliteit met 19 procent te bewerkstelligen zijn, in aanvulling op het «Actieplan tegen Geweld» van eind 2005, extra maatregelen nodig, die onder meer via een doelgericht programma worden opgepakt. Tot de intensivering behoren persoongerichte preventie van agressie en geweld in het publieke en semi-publieke domein, de aanpak van risicofactoren voor agressief gedrag en brede toepassing van instrumenten zoals bemiddeling in buurten en voor jongeren. Hiermee wordt geprobeerd conflicten te voorkomen. Een bijzondere vorm van geweld is huiselijk geweld. Het plan van aanpak «Huiselijk geweld» dat in 2008 is opgesteld, wordt in 2009 verder ten uitvoer gebracht. Speerpunten zijn het wegnemen van belemmeringen bij de informatie-uitwisseling, opvang en hulpverlening van slachtoffers, preventie en vroegsignalering. In 2009 zal prioriteit worden gegeven aan het «Landelijk model aanpak huiselijk geweld» voor gemeenten. Daarnaast zullen de werkzaamheden op het gebied van eengerelateerd geweld krachtig worden voortgezet en de opvang van slachtoffers worden verbeterd op basis van het interdepartementale programma dat in 2006 van start is gegaan.

Eengerelateerd geweld

In 2009 zal een stap moeten worden gezet naar de volwassenwording van de aanpak van eengerelateerd geweld, opdat de voor het jaar daarop gestelde doelen worden bereikt: effectieve onderkenning van dergelijk geweld door hulpverleners, samenwerking tussen overheid en minderheden in een gemeenschappelijke benadering, effectieve opsporing van daders en voldoende opvangmogelijkheden voor slachtoffers. In het zetten van die laatste stap zal in 2009 vooral Justitieel worden geïnvesteerd in de beroepspraktijk, alsmede in het verkrijgen van nader zicht op de aard en de omvang van het verschijnsel in kwestie. Concrete producten in 2009:

- Preventie: brochure best practices gereed (eind 2009);
- Bescherming slachtoffers: plan van aanpak natraject slachtoffers eengerelateerd geweld vastgesteld en gereed (eind juni 2009);
- Strafrechtelijke aanpak: opname module in opleidingspakket OM (eind maart 2009).

(b) vijf procent minder vermogensdelicten

Bij de maatregelen tegen vermogenscriminaliteit ligt het accent op preventie van criminaliteit in het bedrijfsleven. Het recent gestarte project «Financieel-economische criminaliteit» dat zich richt op het vergroten van de eigen weerbaarheid als het gaat om oplichting en fraude, evenals het project «Veiligheid van kleinere bedrijven» dat voorziet in het ontwikkelen van een individuele veiligheidsscan zodat de ondernemer de juiste veiligheidsmaatregelen kan treffen, zijn bedoeld om vermogensdelicten te voorkomen.

(c) verbetering ophelderingspercentage met vijftien procent

De verbetering van het ophelderingspercentage zal het gevolg zijn van de inzet van extra forensische assistenten bij de politie, zoals die voor deze jaren is voorzien. De opbouw van de daartoe dienende aanvullende formatie en op welk moment daarvan effecten zijn te verwachten, vormen onderdeel van de (politie-)begroting van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

(d) daling criminaliteit tegen ondernemingen met vijftientig procent

De Monitor Criminaliteit Bedrijfsleven (MCB) 2007 laat zien dat de criminaliteit waarvan het bedrijfsleven slachtoffer wordt, opnieuw is

gedaald. Vooral de vermindering van het aantal winkeldiefstallen draagt hieraan sterk bij (35 procent lager dan in 2004). In 2007 daalde de criminaliteit tegen het bedrijfsleven echter minder sterk dan in 2005 en 2006. Hoewel het algemene beeld gunstig is, blijven op een aantal deelterreinen specifieke probleempunten bestaan. Op basis van de gegevens van de Monitor Criminaliteit Bedrijfsleven (MCB) 2006 werd reeds aandacht gevraagd voor specifieke delicten als diefstal in de bouw, geweld in de bouw, vernieling in de detailhandel en vernieling en geweld in de horeca. Deze selectie van delicten en sectoren lijkt door de resultaten van de MCB-2007 te worden bevestigd. Het «Actieplan Veilig Ondernemen deel 3» richt zich daarom op deze problemen. In dit actieplan wordt gestart met een project gericht op de sector bouw, komt er een nieuw convenant winkelcriminaliteit met onder andere aandacht voor vernielingen en voor het tegengaan van overvallen op ondernemingen. Ook komt er een project tegen vernieling in de horeca. Daarnaast is er extra aandacht voor projecten gericht op het tegengaan van acquisitiefraude (waaronder advertentiefraude) en andere vormen van financieel-economische criminaliteit. Enkele concrete producten die in de loop van 2009 gereed moeten zijn:

- Veiligheid in de bouw:
  - eind tweede kwartaal 2009 definitieve handreiking aanpak criminaliteit bouwplaatsen gereed;
  - eind 2009: ondertekend convenant ten behoeve van toepassing handreiking in praktijk.
- Vernieling in en om de horeca: eind 2009 alle acties uit het «Plan van aanpak vernieling» afgerond.

(e) daling recidive met tien procentpunt

Korte vrijheidsstraffen zijn voor herstel van de rechtsorde en vergelding onmisbaar, maar dragen niet altijd bij aan het terugdringen van recidive. Het is van belang dat de rechter over een breed sanctiearsenaal beschikt, zodat in plaats van korte vrijheidsstraffen ook andere sancties kunnen worden opgelegd die het recidiverisico verminderen. Een wetsvoorstel met als doel het stimuleren van de oplegging van voorwaardelijke sancties met op de dader toegesneden bijzondere voorwaarden, wordt in 2009 aan de Tweede Kamer aangeboden. Gedragsverandering wordt bevorderd door consequente omzetting van de voorwaardelijke straf in subsidiaire hechtenis wanneer iemand de voorwaarden niet naleeft. Als de rechter wél een (korte) vrijheidsstraf oplegt, is ook dan een op de persoon gerichte benadering een belangrijke succesfactor. In 2009 worden alle gedetineerden bij binnenkomst op gestandaardiseerde wijze gescreend. Zij krijgen dan een passend arbeid-, onderwijs- en/of zorg-aanbod. Het aantal zorgplaatsen voor gedetineerden zal worden uitgebreid. Naast vijf landelijke zorglocaties beschikt elke gesloten inrichting ultimo 2009 over een eigen zorgafdeling. De overgang van detentie naar vrijheid is een cruciale fase voor het verminderen van het recidiverisico. Daarom wordt zowel de voorbereiding van de invrijheidstelling als de periode direct daarna verder geïndividualiseerd, door invoering van persoonsgebonden verlof, voorwaarden aan de invrijheidstelling en consequent toezicht op de naleving daarvan. Ter uitwerking van het Bestuursakkoord Rijk-VNG worden in 2009 landelijke afspraken gemaakt over taken en verantwoordelijkheden met betrekking tot nazorg aan ex-gedetineerden. Om gemeenten beter in staat te stellen hun regierol te vervullen, staat uitbreiding en versteviging van gemeentelijke coördinatiepunten op de rol.

Jeugd

Ook voor de jeugdcriminaliteit geldt dat de recidive met tien procentpunt dient te verminderen, van bijna 60 procent naar 50 procent in de periode 2002–2010. Veel aandacht zal in 2009 worden gegeven aan de gedragsbeïnvloedende maatregel en nazorg, deze dragen bij aan de continuïteit in de begeleiding. De Wet gedragsbeïnvloeding jeugdigen is op 1 februari 2008 in werking getreden. Doordat de gedragsmaatregel de rechtelijke macht de mogelijkheden biedt een op de persoon toegesneden sanctie op te leggen, neemt de effectiviteit van de sanctie toe. De bereikte gedragsbeïnvloeding draagt bij aan de vermindering van recidive. Bepalend voor het welslagen van een verblijf in een Justitiële Jeugd-inrichting (JJI) en daarmee een randvoorwaarde voor het verminderen van recidive, is een goede begeleiding bij de terugkeer in de samenleving. De invoering van de zogeheten trajectbenadering zorgt voor een sluitende aanpak waarbij de gehele keten wordt betrokken (het verblijf in de JJI staat immers niet op zichzelf). Een sluitende nazorg zorgt voor een goede overgang tussen het verblijf in de inrichting en de terugkeer in de maatschappij. Vanaf april 2009 zal volgens deze trajectbenadering worden gewerkt, onder regie van de Raad voor de Kinderbescherming.

Verbetering JJI's

In de begroting van 2008 is melding gemaakt van het meerjarig beleidsprogramma 2007–2011. De verbetering van de kwaliteit en veiligheid in de Justitiële Jeugdinrichtingen moet bijdragen aan de vermindering van recidive, omdat de effectiviteit van de sancties toeneemt. De reactie op de rapporten van de gezamenlijke Inspecties en de Algemene Rekenkamer in 2007 heeft gezorgd voor een verdere intensivering van dit beleidsprogramma. Speerpunten zijn de verbetering van de psychiatrische zorg, de kwaliteit van het personeel, de benutting van wetenschappelijk onderzoek en verbetering van behandeling. In 2009 ligt de nadruk op werving en bijscholing van personeel, effectieve en uniforme methodieken en het onderwijs in de jeugdinrichtingen.

Slachtofferbeleid

Op het terrein van slachtofferbeleid zal in 2009 de implementatie van het bij de Eerste Kamer aanhangige «Wetsvoorstel versterking positie van het slachtoffer in het strafproces» met de gezamenlijke ketenpartners ter hand worden genomen. In het bijzonder betreft dit de gefaseerde invoering van de voorschotregeling; in het geval dat een slachtoffer acht maanden na het onherroepelijk worden van het vonnis het toegewezen schadebedrag nog niet (volledig) van de veroordeelde heeft ontvangen, zal de Staat het resterende bedrag uitkeren.

Beleidsdoelstellingen

Doelstelling 13: Vergroting van de aantrekkelijkheid van Nederland voor kenniswerkers

Om de aantrekkelijkheid van Nederland voor buitenlandse kenniswerkers te vergroten is een selectief migratiebeleid nodig, dat uitnodigend is voor migranten aan wie een grote maatschappelijke behoefte bestaat en voor andere groepen restrictief blijft. Hiertoe wordt het reguliere toelatingsbeleid herzien langs de lijnen van de notitie «Naar een modern migratiebeleid». Het beleid richt zich op vereenvoudiging van het stelsel van verblijfsvergunningen, verbetering van toelatingsprocedures en versterking van toezicht en handhaving. In 2009 staat het wetgevingstraject centraal dat noodzakelijk is om het nieuwe migratiebeleid vorm te geven.

Voorts wordt via proeftuinen en pilots ervaring opgedaan met aspecten van het nieuwe migratiebeleid. Uiterlijk in de eerste helft van 2009 zal het kabinet een regeling voor hooggekwalificeerde migranten introduceren, waarmee migranten die aan een Nederlandse of buitenlandse topinstelling zijn afgestudeerd of gepromoveerd verblijf in Nederland kunnen krijgen.

Doelstelling 54: Uiterlijk in 2011 geen coffeeshops meer in de nabijheid van scholen

Coffeeshops moeten voldoen aan een aantal randvoorwaarden, zoals het volgen van de AHOJG-criteria (zie voor toelichting: lijst met afkortingen), niet dicht bij scholen en niet bij landsgrenzen. Hiertoe bestaat nauw contact met de gemeenten. De coffeeshops die niet aan deze randvoorwaarden voldoen, zullen worden gesloten. Op dit moment beschikt 74 procent van alle gemeenten met coffeeshops over een afstandscriterium (veelal 250 meter). Het streven is dat in 2011 alle 111 gemeenten met een coffeeshop een afstandscriterium hebben en gebruiken.

Op verzoek van de Tweede Kamer zal het kabinet in 2009 een algemene beleidsnota uitbrengen over het Nederlandse drugsbeleid. Hierin zal naast de optiek van de volksgezondheid vanzelfsprekend ook de justitiële en bestuurlijke invalshoek aandacht krijgen.

Doelstelling 56: Nieuw identificatiesysteem in 2010 in gebruik

De strafrechtelijke sanctie dient de werkelijke dader te treffen. Een eenduidige vaststelling van de identiteit van personen in de strafrechtsketen is daarom van groot belang. Uiterlijk in 2010 moet een nieuwe systematiek zijn ingevoerd om de identiteit van verdachten en veroordeelden vast te stellen. Deze systematiek omvat ondersteuning van de controle van identiteitsdocumenten met technische apparatuur (documentscanners) en gebruik van foto's en vingerafdrukken (Project Progis). Met behulp hiervan kan aan het begin van ieder strafrechtelijk traject de identiteit deugdelijk worden vastgesteld. In 2009 kan een wetsvoorstel in werking treden dat de identiteitsvaststelling in de strafrechtsketen in alle opzichten regelt. Vanaf 2009 wordt, in de eerste fase van de nieuwe systematiek, de controle van identiteiten op basis van documenten met behulp van documentscanners verbeterd. Nadat het HAVANK-systeem bij de politie/KMar vervangen is, kan voor de vaststelling van identiteiten ook gebruik gemaakt worden van foto's en vingerafdrukken.

Doelstelling 57: Een steviger aanpak van georganiseerde misdaad, fraude en cybercrime

Voor het publiek minder zichtbare vormen van criminaliteit (georganiseerde misdaad, fraude en financieel-economische criminaliteit) en nieuwe vormen van misdaad als cybercrime verdienen net zo stevig te worden aangepakt als bekendere vormen als inbraken en geweldsmisdrijven. Bij de versterking van de aanpak van die minder zichtbare vormen van criminaliteit en georganiseerde misdaad wordt de komende jaren bijzondere aandacht gegeven aan de bestrijding van mensenhandel, de georganiseerde hennepcultuur, misbruik in de vastgoedsector, faillissementsfraude, witwassen van crimineel geld, kinderpornografie, illegaal gokken op internet en haat zaaien. De aanpak is niet alleen gericht op de opsporing en vervolging van individuele daders of criminele groeperin-

gen, maar ook op het aanpakken van criminogene factoren en gelegenheidsstructuren die deze vormen van misdaad faciliteren. Dat vergt, naast de inzet van politie en Justitie, ook een actieve inzet van gemeentebesturen, zoals onder meer bij het project Emergo in de binnenstad van Amsterdam. De inzet van bestuurlijke instrumenten, zoals de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Bibob), is bij deze aanpak van groot belang. Hiertoe zijn in 2008 regionale expertisecentra opgericht. Daarnaast verwacht het Kabinet dat het aantal BIBOB-aanvragen door gemeenten in deze kabinetsperiode zal toenemen.

Enkele concrete producten die in 2009 worden opgeleverd:

- Versterking van de financiële expertise en kwaliteit van politie en OM: speciaal ingerichte informatiedesk bij het Bureau Ontneming Openbaar Ministerie (BOOM) gereed; tevens ingericht nationaal EU-contactpunt voor ontnemingszaken;
- Versterking van het voorkomen en bestrijden van fraude: eind 2009 nota toenemende internationalisering voorkomen en bestrijden van (horizontale) fraude gereed;
- Versterking van de bestrijding van corruptie: begin april 2009 Platform Corruptiebestrijding omgevormd tot Klankbordgroep Corruptiebestrijding.

Voor een uitvoerige beschrijving van de maatregelen die de komende jaren zullen worden genomen, wordt verwezen naar de brieven aan de Tweede Kamer over respectievelijk de versterking van de aanpak van georganiseerde misdaad en fraude/financieel-economische criminaliteitversterkingsprogramma's van 13 december 2007 (TK 29 922, nr. 10) en over cybercrime van 17 december 2007 en 14 april 2008 (TK 26 643, nr. 103 en TK 28 684, nr. 133). De implementatie van deze programma's is thans in volle gang. De voortgang en resultaten van deze programma's wordt gemonitord. De Tweede Kamer zal hierover jaarlijks worden geïnformeerd in het kader van de voortgangsrapportage over het project Veiligheid begint bij Voorkomen.

Doelstelling 58: Prostitutie onderwerpen aan scherper vergunningenbeleid

Het ontbreekt aan een voldoende zicht op wat er in de prostitutiebranche omgaat, ook en vooral op de misstanden. Om meer greep te krijgen op wat daarin omgaat, zal het toezicht moeten worden verbeterd. Daartoe hebben de ministers van BZK en Justitie een Wetsvoorstel prostitutie in voorbereiding, dat op 1 januari 2010 in werking moet treden. Uitgangspunt is, dat voor alle vormen van prostitutie een verplichte vorm van regulering geldt. Door een vergunningplicht in te voeren kan het toezicht functioneel worden ingezet; bovendien wordt bereikt dat gemeenten meer op één lijn komen in hun prostitutiebeleid.

Doelstelling 60: Versterken verdediging tegen catastrofaal terrorisme

Een aanslag in Nederland met behulp van Chemische, Biologische, Radiologische, en Nucleaire middelen (CBRN-middelen) kan grote effecten hebben. In de bescherming hiertegen bleek een inhaalslag noodzakelijk, gegeven de taxatie van de kans op een dergelijke aanslag en de effecten hiervan. In 2008 is gestart met het treffen van preventieve maatregelen ter fysieke beveiliging in publieke onderzoeksinstellingen (laboratoria, ziekenhuizen en universiteiten). In 2009 wordt dit project voortgezet. Meer

dan voorheen zal beveiliging een vast onderdeel van de bedrijfsvoering moeten zijn – hiervoor zal nadrukkelijk aandacht moeten zijn binnen de betrokken sectoren. Hiernaast is het nodig om voldoende gekwalificeerd personeel en materieel klaar te hebben staan, indien zich onverhoopt toch een aanslag zou voordoen. Daarnaast wordt met de in gang gezette aanpassing van de Kernenergiewet security op wettelijke basis vastgelegd. Daarnaast zal uitvoering worden gegeven aan het security-convenant dat in 2008 met de chemische sector is afgesloten. Verdere nadruk zal liggen op versterking van (forensisch) onderzoek naar CBRN-middelen en de opsporing daarvan. Instituten als RIVM en NFI investeren hiertoe in specifieke instrumenten. Tot slot wordt in 2009 gericht verder gegaan met het treffen van specifieke maatregelen ter bemoeilijking van de fabricage en inzet van zelfgemaakte explosieven.

Doelstelling 61: Samenwerkingsverbanden binnen de organisatie van de veiligheid worden versterkt met betrokkenheid van de burger

Het kabinet probeert de praktische samenwerking tussen landen van de Europese Unie te bevorderen. Dat kan onder meer door bij te dragen aan het E-Justice-project. E-justice omvat het gebruik van technologische mogelijkheden voor het grensoverschrijdende rechtsverkeer. Het kabinet heeft de ambitie geuit om op dit terrein een voortrekkersrol in te (blijven) nemen. Nederland neemt daarom ook in 2009 deel aan werkgroepen en pilots die tot doel hebben een Europees internetportaal te ontwikkelen, registers te verbinden en het gebruik van videoconferentie te bevorderen.

Doelstelling 62: Veiligheidshuizen in grotere steden

In de loop van 2009 zal een landelijk dekkend systeem van Veiligheidshuizen gerealiseerd zijn, waarbij rond de 40 Veiligheidshuizen actief zijn. In de Veiligheidshuizen werken gemeenten, jeugd- en zorginstellingen, politie en Justitie samen in de aanpak van criminaliteit en overlast. Preventie en repressie worden hierin effectief op elkaar afgestemd. De verwachting is dat dit zal leiden tot een vermindering van recidive en daarmee een bijdrage zal leveren aan de 25 procent criminaliteitsreductie, zoals geformuleerd in doelstelling 50. Inmiddels is er sprake van 24 Veiligheidshuizen en wordt er op diverse locaties gewerkt aan de totstandkoming van nieuwe Veiligheidshuizen.

Concrete producten:

- Eind 2009 staat in elk van de G-31-gemeenten minimaal één Veiligheidshuis en minimaal één per arrondissement;
- Begin 2009 zijn de risicoanalyses gereed van ICT-systemen en fysieke beveiliging. Op basis van deze analyses is inzichtelijk welke risico's er zijn en worden plannen ontwikkeld ten behoeve van uniforme afspraken over informatie-uitwisseling en de fysieke beveiliging.

Doelstelling 66: Het voor 2011 introduceren van een wettelijk kader voor de maatschappelijke onderneming

In het beleidsprogramma «Samen werken, samen leven» wordt vertrouwen uitgesproken in het vermogen van de samenleving om zelf op professionele wijze sturing te geven aan instellingen die publieke of semi-publieke taken verrichten. Met een wetsvoorstel «Rechtsvorm van de maatschappelijke onderneming» wil Justitie een stelsel van systeemeisen introduceren voor rechtspersonen in de semi-publieke sector dat die instellingen de mogelijkheden verschaft om zich als onderneming

zelfstandig te ontplooiën. De rechtsvorm waarin deze systeemeisen zijn vervat moet krachtige institutionele garanties bieden voor het behartigen van de maatschappelijke belangen waar deze instellingen voor staan. Per sector zal nader worden bezien welke nadere eisen dienen te worden gesteld, om het publieke belang te waarborgen. Voorzover dit niet het geval is, leidt de voor te stellen regeling derhalve tot vermindering van de regeldruk. De systeemeisen omvatten een heldere en herkenbare interne bestuurs- en toezichtstructuur, waarbij ook plaats is ingeruimd voor de belanghebbenden, zoals patiënten. De regeling moet verder voorzien in passende en effectieve vormen van beslechting van geschillen tussen de verschillende organen van de instelling. Ook wordt bezien of een regeling die uitkeringen van winsten mogelijk maakt aan particuliere investeerders die niet op de gebruikelijke wijze aandeelhoudersmacht uitoefenen, tot verdere verbetering van de kwaliteit van de aangeboden diensten leidt in één of meerdere sectoren. De planning is gericht op parlementaire behandeling van een daartoe strekkend wetsvoorstel in 2009.

Doelstelling 70: Het verbeteren en versnellen van de asiel-procedure

Het jaar 2009 zal in het teken staan van de voorbereiding van de verschillende wijzigingen in de asiel- en terugkeerprocedures, opdat in 2010 met de aangepaste procedures kan worden gestart. De toelatingsprocedure van de Vreemdelingenwet 2000 zal in 2009 worden aangepast, versneld en verbeterd, mede op grond van de aanbevelingen van de commissie-Scheltema. In het bijzonder zal de 48-uursprocedure, ook wel aanmeldcentrumprocedure genoemd, worden verbeterd door vergroting van de zorgvuldigheid én verbetering van het identificatieproces ten behoeve van eventuele terugkeer. Daartoe wordt een rust- en voorbereidingstermijn voor de procedure geplaatst, in welke periode onder andere identiteits- en nationaliteitsonderzoek kan worden verricht. Verder wordt de duur van de procedure in het aanmeldcentrum vastgesteld op, behoudens enkele uitzonderingen, maximaal acht dagen, waarvan drie dagen beschikbaar zijn voor de asielzoeker en zijn rechtsbijstandverlener. Binnen die acht dagen worden alle processtappen die nodig zijn om zorgvuldig op de aanvraag te kunnen beslissen afgerond.

De procedure na het aanmeldcentrum zal door stroomlijning worden bekort met ongeveer acht weken. Verder worden de opvangmogelijkheden verruimd voor asielzoekers van wie de eerste asielaanvraag in het aanmeldcentrum is afgewezen. Gedurende vier weken na de afwijzing in het aanmeldcentrum heeft de vreemdeling nog recht op opvang.

Het indienen van vervolgaanvragen wordt zoveel mogelijk voorkomen onder andere door verruiming van de mogelijkheid beletselen tegen uitzetting in een lopende procedure mee te nemen.

Daarnaast worden maatregelen genomen om de effectiviteit van het terugkeerbeleid te vergroten, waaronder de mogelijkheid tot oplegging aan ex-asielzoekers van een vrijheidsbeperkende maatregel in een vrijheidsbeperkende locatie na afloop van de vertrekketermijn (zie verder doelstelling 71).

Doelstelling 71: Het daadwerkelijk doen terugkeren van vreemdelingen die geen rechtmatig verblijf hebben

In 2009 zullen de maatregelen uit de brief over een effectievere asielprocedure en terugkeerbeleid worden uitgevoerd. Ter bevordering van terugkeer wordt in aanvulling op het bestaande beleid de mogelijkheid geïntroduceerd om ex-asielzoekers door middel van het opleggen van een toezichtmaatregel gedurende een bepaalde periode in een vrijheid-beperkende locatie te plaatsen na de vertrektermijn. Hiermee blijven vreemdelingen langer in zicht van de overheid, kan de effectiviteit van de terugkeerinspanningen worden vergroot en kan worden bijgedragen aan het verminderen van de problematiek van vreemdelingen die na beëindiging van voorzieningen van Rijksweg op straat terecht komen. Daarnaast wordt de doelgroep die in aanmerking komt voor herintegratieondersteuning uitgebreid en worden nieuwe vormen van herintegratieondersteuning geïntroduceerd ter stimulering van zelfstandige terugkeer. Behalve deze maatregelen, gericht op de individuele vreemdeling, wordt geïnvesteerd in de ontwikkeling van strategisch relatiebeheer met belangrijke landen van herkomst. Hierbij zal enerzijds worden ingezet op een brede dialoog met deze landen teneinde bij te dragen aan het oplossen van problemen die zij ervaren bij het beheersen van migratiestromen en zal anderzijds, in samenwerking met het ministerie van Buitenlandse Zaken en andere relevante ministeries, meer gecoördineerd gebruik worden gemaakt van de beschikbare politieke instrumenten (voor het buitenlandse beleid) in de relaties met deze landen om terugkeer te bevorderen. Daarnaast zullen maatregelen worden genomen om de terugkeer te bevorderen van kwetsbare groepen als minderjarigen. Voorts worden de in 2007 en 2008 aangekondigde maatregelen uitgevoerd om effectiever te kunnen optreden tegen criminele en overlastgevendende vreemdelingen en illegalen. Het betreft hier bijvoorbeeld de verbetering van de samenwerking tussen organisaties in de vreemdelingen- en strafrechtsketen, het pilot-project «Ongewenstverklaring EU-onderdanen», de inzet van vrijheidsbeperking en -ontneming ter bevordering van uitzetting en de prioriteitstelling in het vreemdelingtoezicht.

Doelstelling 72: Verbeterde werking van de Vreemdelingenwet en het uitvoeren van een pardonregeling

De verbetering van de Vreemdelingenwet wordt behandeld onder doelstelling 70. Het vervolg van de uitvoering van de «Regeling afwikkeling nalatenschap oude Vreemdelingenwet» vindt gedurende geheel 2009 plaats.

In het op 25 mei 2007 gesloten bestuursakkoord tussen Rijk en VNG is ten aanzien van de huisvesting van de doelgroep van de Regeling ter afwikkeling van de nalatenschap van de oude Vreemdelingenwet afgesproken dat ernaar wordt gestreefd dit huisvestingsproces uiterlijk eind 2009 te hebben afgerond. De gemeenten hebben dan ook – naast de gebruikelijke halfjaarlijkse taakstelling voor de «reguliere» tot Nederland toegelaten asielzoekers – een tijdelijke taakstelling opgelegd gekregen voor de huisvesting van de personen die onder de Regeling vallen. Deze tijdelijke taakstelling is voor de tijdvakken met ingang van het tweede halfjaar van 2007 en de jaren 2008 en 2009 opgelegd.

Ingevolge de Huisvestingswet wordt het toezicht op de voortgang van de realisering van de huisvestingstaakstelling uitgeoefend door de provinciale dan wel de regionale toezichthouders (de provincies of WGRplus

Beleidsagenda

regio's). Gemeenten die niet naar behoren presteren kunnen dus volgens het geboden wettelijke kader ter verantwoording worden geroepen door de toezichthouder.

Tevens is onder verantwoordelijkheid van de Minister voor Wonen, Wijken & Integratie en de Staatssecretaris van Justitie de «Taskforce Huisvesting Stathouders» opgericht ter bevordering van een vlotte uitvoering van het proces van de huisvesting. De Taskforce monitort het huisvestingsproces, brengt succes- en faalfactoren in beeld, verzamelt en verspreidt informatie, bevordert landelijk, regionaal en lokaal samenwerking, stimuleert lokale ketens tot gezamenlijke aanpak en ontwikkelt praktische hulpmiddelen en instrumenten.

Begin 2009 zal de Taskforce de voortgang van de huisvesting evalueren en eind 2009 zal de Taskforce de bevindingen rapporteren aan de Staatssecretaris van Justitie en de Minister voor WWI.

Transitietabel				
Nr	Project/doelstelling	Operationele doelstelling begroting	Status (in voorbereiding/in uitvoering/afgerond)	Relevante beleidsnota's (indien niet in begroting vermeld)
PROJECT				
10	Veiligheid begint bij voorkomen	13.1/13.3/13.4	in uitvoering	brief «Veiligheid begint bij Voorkomen», TK 28 684, nr. 119
DOELSTELINGEN BELEIDSPROGRAMMA				
13	Vergroting van de aantrekkelijkheid van Nederland voor kenniswerkers	15.1	in voorbereiding	TK 30 573 ,nr. 10
54	Uiterlijk in 2011 geen coffeeshops meer in de nabijheid van scholen	13.3	in uitvoering	N.V.T.
56	Nieuw identificatiesysteem in 2010 in gebruik	13.3	in voorbereiding	TK 29 271/30 800 VI, nr. 23; wetsvoorstel identiteitsvaststelling verdachten, veroordeelden en getuigen
57	Een steviger aanpak van georganiseerde misdaad, fraude en cybercrime	13.3	deels in uitvoering, deels in voorbereiding	TK 29 911, nr. 10, TK 26 643, nr. 103 en TK 28 684, nr. 133
58	Prostitutie onderwerpen aan scherper vergunningenbeleid	13.3	deels in uitvoering, deels in voorbereiding	brief «Veiligheid begint bij Voorkomen», TK 28 684, nr. 119 en TK 25 437, nr. 56
59	Het tegengaan van radicalisering	13.6	in uitvoering	TK 29 754, nr. 103 ; TK 29 754, nr. 106; TK 29 754, nr. 108
60	Versterken verdediging tegen catastrofaal terrorisme	13.6	in uitvoering	TK 29 754, nrs. 100, 121 en 131 en TK 29 754, nr. 70
61	Samenwerkingsverbanden binnen de organisatie van de veiligheid worden versterkt met betrokkenheid van de burger	12.1	in uitvoering.	N.v.t.
62	Veiligheidshuizen in grotere steden	13.3	in uitvoering	brief «Veiligheid begint bij Voorkomen», TK 28 684, nr. 119
66	Het voor 2011 introduceren van een wettelijk kader voor de maatschappelijke onderneming	11.1	in voorbereiding	TK 29 752, nr. 5
70	Het verbeteren en versnellen van de asielprocedure	15.1	in voorbereiding	TK 29 344, nr. 67
71	Het daadwerkelijk doen terugkeren van vreemdelingen die geen rechtmatig verblijf hebben	15.3	in voorbereiding	TK 29 344, nr. 67
72	Verbeterde werking van de Vreemdelingenwet en het uitvoeren van een pardonregeling	15.1	in voorbereiding/in uitvoering	TK 29 344, nr. 67 TK dossier 31 018

Overige onderwerpen

Staatkundige hervormingen Nederlandse Antillen

De staatkundige hervormingen van de Nederlandse Antillen zijn op 15 december 2008 niet afgerond. Voor het Justitie-werkveld worden op korte termijn maatregelen genomen, gericht op het verbeteren van de veiligheid op de Antillen en het vergroten van het vertrouwen in de rechtsstaat. Burgers moeten kunnen vertrouwen op een goede rechts-gang, rechtsgelijkheid en rechtszekerheid. Het project zal zich in 2009 richten op het verbeteren van de bestaande Justitievoorzieningen op de Nederlandse Antillen en de BES-eilanden in het bijzonder. Voorts richt Justitie zich op het realiseren van de benodigde wet- en regelgeving om de staatkundige hervormingen op termijn te kunnen laten plaatsvinden.

Kansspelbeleid

Eind 2008 wordt het voorstel voor de herziene Wet op de kansspelen bij de Staten-Generaal ingediend. Behandeling is voorzien in 2009. Gelijktijdig worden de voorbereidingen voor de toekomstige kansspelautoriteit afgerond zodat bij inwerkingtreding van de wet (naar verwachting 1 januari 2010) meteen een start kan worden gemaakt. De kansspel-autoriteit wordt verantwoordelijk voor de uitvoering, toezicht en handhaving.

Bestel- en organisatievraagstukken

Eind 2008 zal bekeken worden of het nodig is het politiebestel verder aan te passen. Er zijn voorwaarden in het Coalitieakkoord benoemd waaraan de samenwerking en het gemeenschappelijk functioneren van de politie eind 2008 moeten voldoen. Deze criteria hebben betrekking op de terreinen ICT, personeel, materieel en bovenregionale samenwerking. De landelijke prioriteiten voor de politie voor de jaren 2008–2011 hebben betrekking op jeugd, geweldsreductie, wijkaanpak en versterking van de opsporing (kwaliteit en minimaal aantal zaken voor het OM).

Moet de indeling van de gerechten in Nederland niet anders zodat er meer evenwicht ontstaat tussen de omvang der gerechten en parketten? Deze vraag is ook van belang voor de mogelijkheid om deskundigheid te organiseren bij de behandeling van bijzondere zaken, zoals die waarin veel technische deskundigheid een rol speelt. Deze materie staat niet los van de beslissingen van het kabinet over de modernisering van de rechterlijke organisatie, waarvoor de Commissie-Deetman voorstellen deed. De daartoe benodigde wetgeving zal in 2009 worden voorbereid. Eerder al, op 1 januari 2009, zal het Landelijk Deskundigenregister operationeel zijn, waarmee borging plaatsvindt van de benutting van kwalitatief hoogwaardige expertise in het strafproces.

Met oog op finale invoering in 2011 zal in 2009 werk worden gemaakt van de wettelijke harmonisering van het tuchtrecht voor vrije beroepen, zodat dit meer op één leest is geschoeid in termen van soorten op te leggen maatregelen en de organisatorische vormgeving.

OM-strafbeschikking

Vanaf 1 februari 2008 wordt stapsgewijs de OM-strafbeschikking ingevoerd. In 2009 zullen hier uitbreidingen op plaatsvinden. Daarmee is een situatie gecreëerd waarin het OM zelf straffen kan opleggen. Belangrijk is daarbij dat deze bevoegdheid kan worden doorgegeven aan daartoe geëquipeerde bestuursorganen. Door deze mogelijkheid tot bestuurlijke strafbeschikking ontstaat een nieuwe figuur die de verantwoordelijkheid

Beleidsagenda

van bestuursorganen en die van het OM combineert. Daarmee wordt versnippering in sanctiestelsels tegengegaan.

Overzichtstabel met belangrijkste beleidsmatige mutaties

Onderstaande tabel bevat de belangrijkste budgettaire mutaties sinds de begroting 2008 (inclusief de eerste suppletore begroting 2008).

Belangrijkste beleidsmatige mutaties (Ontwerpbegroting)								x € 1 000
	Beleids- artikel	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
Beleidsprogramma								
1a)	Cybercrime, financieel-economische criminaliteit en georganiseerde misdaad	13	0	5 300	5 300	5 300	5 300	5 300
1b)	Aanpak identiteitsfraude	13	2 500	2 000	1 300	5 700	5 300	5 300
1c)	Intensivering van het toezicht ex-gedetineerden en ex-TBS'ers	13	0	13 900	6 700	4 800	4 800	4 800
1d)	Voorschotregeling slachtoffers	13	1 200	3 300	13 500	12 000	10 200	10 200
1e)	Aanpak jeugdcriminaliteit	14	0	8 400	8 400	8 400	8 400	8 400
1f)	Biometrie	15	2 700	1 000	300	100	0	0
Overige mutaties								
2)	Instream Asiel	12,15	101 400	112 300	86 550	91 650	85 450	78 550
3)	Griffierechten (ontvangsten)	12	- 11 000	- 3 000	0	0	0	0
4)	Compensatie versoering regeling SBF	13, 14, 15	1 900	2 600	4 500	12 000	14 500	14 500
5)	Biometrie gevangeniswezen	13	6 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
6)	Capaciteitsafname gevangeniswezen	13	- 42 700	- 63 600	- 71 000	- 75 000	- 72 700	- 65 700
7)	Forensisch psychische zorg	13	70 366	80 466	81 266	112 016	112 016	112 016
8)	Uitbreiding TBS	13	0	2 200	7 800	13 000	14 300	13 800
9a)	Activering Noorderwint (ontvangsten)	13	15 200	0	0	0	0	0
9b)	Activering Noorderwint	13	0	0	4 700	5 250	5 250	0
10)	Schadeloosstellingen	13	10 380	12 550	14 550	14 550	14 550	14 550
11)	Boeten en Transacties (ontvangsten)	13	0	40 000	58 000	64 000	83 000	89 000
12)	B&T besparingsverlies taakstelling prijsverhoging (ontvangsten)	13	- 10 000	0	0	0	0	0
13)	Pluk-ze (ontvangsten)	13	0	0	0	5 000	5 000	10 000
14)	Bestuurlijke strafbeschikking (desaldering)	13	0	1 565	9 090	11 962	13 647	14 461
15)	Inspectierapporten JJI's	14	7 000	48 000	48 000	45 000	47 000	48 000
16)	Jeugdcriminaliteit	14	12 000	16 000	12 000	5 000	5 000	5 000
17)	Capaciteitsafname JJI's (straf)	14	- 21 900	- 26 700	- 53 900	- 48 500	- 42 200	- 35 500
18)	Overdracht jeugdinstellingen naar J&G	14	0	- 31 869	- 31 724	- 31 596	- 31 412	- 31 412
19)	Raad voor de Kinderbescherming	14	1 890	7 900	11 400	14 390	17 760	21 260
20)	COA	15	12 800	7 400	0	0	0	0
21)	Leges IND	15	32 500	27 000	27 000	26 000	26 000	26 000
22)	ODA toerekening asiel (ontvangsten)	15	91 373	101 821	43 649	42 562	47 189	47 785

Toelichting op de overzichtstabel belangrijkste beleidsmatige mutaties

Beleidsprogramma

Vanuit de aanvullende post bij het ministerie van Financiën is de tranche 2009 pijlergelden naar de Justitiebegroting overgeheveld. Daarnaast zijn er voor de jaren 2010 en 2011 extra middelen vrijgemaakt vanuit meevallers elders op de Justitiebegroting. Ook zijn nog reeds gereserveerde pijlergelden op artikel 91 doorverdeeld. Deze beschikbare pijler 5 middelen worden ingezet voor onder andere de volgende beleidsprogramma's:

Beleidsagenda

1a) Cybercrime, financieel-economische criminaliteit en georganiseerde misdaad

Met de inzet van pijler 5 gelden wordt door Justitie extra ingezet op de aanpak van cybercrime, financieel-economische criminaliteit en georganiseerde misdaad.

1b) Aanpak identiteitsfraude

Om identiteitsfraude aan te pakken worden pijler 5 gelden ingezet ter voorkoming van misbruik van persoonsgegevens en vaststelling van identiteit.

1c) Intensivering van het toezicht ex-gedetineerden en ex-Tbs'ers

Het toezicht op ex-gedetineerden en ex-Tbs'ers wordt geïntensiveerd. Dit in het kader van de aanpak van criminaliteit en ter voorkoming van recidive. Het toezicht wordt afgestemd op risico van overtreding van opgelegde voorwaarden.

1d) Voorschotregeling slachtoffers

De Tweede Kamer heeft verzocht om een voorschotregeling voor slachtoffers. Aan dit verzoek wordt tegemoetgekomen. Door de instelling van een voorschotregeling zijn slachtoffers niet meer afhankelijk van de bereidheid van de dader tot betaling van de door haar/ hem veroorzaakte schade.

1e) Aanpak jeugdcriminaliteit

De middelen worden ingezet voor het programma «Aanpak jeugdcriminaliteit» dat zich richt op terugdringen van de recidive bij jeugdigen met 10%. Dit programma is onderdeel van het kabinetsprogramma «Veiligheid begint bij Voorkomen».

1f) Biometrie

Het Europees visuminformatiesysteem (EU VIS) moet zorgdragen voor de uitwisseling van informatie tussen lidstaten van de EU betreffende visa kort verblijf, inclusief biometrische kenmerken van de aanvrager. Het systeem draagt bij aan de uitvoering van een gemeenschappelijk visumbeleid. Ook moet het systeem bijdragen aan de interne veiligheid van de lidstaten.

Overige mutaties

2) Instroom Asiel

In de begroting van 2008 is met een instroom van 10 500 asielzoekers rekening gehouden. Op dit moment wordt de instroom echter geraamd op 16 000 asielzoekers, voor zowel 2008 als 2009. Deze hogere instroom leidt tot hogere kosten bij een aantal dienstonderdelen en taakorganisaties van Justitie (bedragen * € 1 000):

	Beleids- artikel	Toename kosten 2008	Toename kosten 2009
Rechtsbijstand	12	10 300	10 300
IND	15	10 500	11 600
COA	15	77 600	84 400
DT&V	15	3 000	6 000

Beleidsagenda

De kosten voor 2009 wijken ten opzichte van 2008 af omdat niet alle opgenomen kosten afhankelijk zijn van het asielaanbod en sommige effecten ook pas op een later moment zichtbaar worden.

3) Griffierechten (ontvangsten)

Bij de griffierechten wordt in de jaren 2008 en 2009 een tegenvaller verwacht van respectievelijk circa € 11 miljoen en € 3 miljoen als gevolg van een lagere instroom dan oorspronkelijk geraamd. Deze tegenvaller wordt gedekt door een meevaller op artikel 12.1 «Slagvaardige en kwalitatief goede rechtspleging».

4) Compensatie versobering regeling SBF

In de Arbeidsvoorwaardenovereenkomst sector Rijk 2005–2006 van 18 januari 2006 zijn afspraken gemaakt over de versobering van de Regeling voor substantieel bezwarende functies (SBF). Om vervroegd uittreden te ontmoedigen worden FPU-regelingen fiscaal belast. Dit leidt in het bijzonder bij DJI tot aanzienlijke meerkosten. Deze meerkosten zijn door BZK deels gecompenseerd.

5) Biometrie gevangeniswezen

Om te voorkomen dat in de strafrechtssketen identiteitsfraude plaatsvindt, wordt door DJI identificatie- en verificatieapparatuur in gebruik genomen. Dit is conform een eerdere toezegging aan de Tweede Kamer (TK 30 800 VI en 29 271, nr. 23 pag. 3). Persoonsverwisselingen en identiteitsfraude brengen immers schade toe aan het vertrouwen van de burger in de overheid in het algemeen en Justitie in het bijzonder. De kosten hebben betrekking op de aanschaffing van apparatuur, beheer, onderhoud en opleidingen. Hierdoor is het uitgavenkader op operationele doelstelling 13.4 «Tenuitvoerlegging strafrechtelijke sancties» voor 2008 met € 6 miljoen verhoogd en vanaf 2009 met € 5 miljoen.

6) Capaciteitsafname gevangeniswezen

Op basis van het ramingsmodel van Justitie is de capaciteit van het gevangeniswezen verlaagd. De nieuwe prognoses wijzen op een lagere behoefte aan celcapaciteit de komende jaren. Bij de vermindering van de celcapaciteit is rekening gehouden met frictiecapaciteit die indien nodig snel in gebruik kan worden genomen. De ontstane meevaller op operationele doelstelling 13.4 «Tenuitvoerlegging strafrechtelijke sancties»; in 2008 € 42,7 miljoen, oplopend tot € 65,7 miljoen in 2013, is ingezet ter dekking van tegenvallers elders op de Justitiebegroting.

7) Forensisch psychische zorg

Met ingang van 2007 is de verantwoordelijkheid voor de forensische zorg overgegaan van VWS/AFBZ (Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten) naar Justitie.

In de forensische zorg is al jaren sprake van een sterke autonome groei die leidt tot oplopende kosten. De reeks bestaat voor een deel uit middelen die overgeheveld zijn vanuit het AFBZ en voor een ander deel uit middelen die door Justitie zelf worden gecompenseerd.

8) Uitbreiding Tbs

Op basis van de ramingen is er nog steeds een oplopend tekort aan Tbs-plaatsen. Vanaf 2010 loopt het geraamde tekort van 43 plaatsen op tot 83 plaatsen structureel. Met de voorgestelde uitbreiding komt de beschikbare capaciteit in evenwicht met de geraamde capaciteitsbehoefte.

9) Activering Noorderwint

De financieringswijze voor ICT-project Noorderwint bij het CJIB is gewijzigd door het activeren van de immateriële kosten. Dit betekent dat het bedrag van de oorspronkelijke investeringen is terugbetaald aan het moederdepartement (mutaties 9a) en voor een gelijk bedrag een lening is opgenomen bij het ministerie van Financiën. Om de exploitatielasten te kunnen dekken (als gevolg van afschrijvings- en rentekosten) is het kader in de volgende jaren verhoogd met het bedrag van de lening (mutatie 9b).

10) Schadeloosstellingen

Op de beleidsdoelstelling 13.3 «Het bestrijden van criminaliteit door een effectief en doelmatig instrumentarium van opsporing en vervolging» is het uitgavenkader verhoogd ter dekking van de extra uitgaven aan schadeloosstellingen in verband met onder andere onrechtmatige detentie, Tbs-passanten, maar ook schade veroorzaakt door bijvoorbeeld de politie als onderdeel van de opsporing.

11) Boeten en transacties (ontvangsten)

De bedragen voor de boeten en transacties worden als gevolg van indexatie in een tweetal tranches verhoogd. Per 1 april 2010 en 1 april 2012 vindt er een indexering plaats op basis van de CBS indexcijfers. Daarnaast wordt er een toename verwacht van het aantal WAHV-sancties, namelijk van € 12,3 miljoen naar € 12,8 miljoen. Dit leidt uiteindelijk tot een structurele meevaller van € 89 miljoen.

12) Boeten en transacties besparingsverlies taakstelling prijsverhoging (ontvangsten),

De tarieven boeten en transacties zijn per 1 april 2008 verhoogd. In het coalitieakkoord is echter rekening gehouden met een verhoging van de tarieven per 1 januari 2008. Dit betekent dat de taakstelling in 2008 niet volledig gerealiseerd kan worden. Het besparingsverlies van € 10 miljoen wordt binnen het geheel van mee- en tegenvallers van de Justitiebegroting gecompenseerd.

13) Pluk-ze (ontvangsten)

Door de intensivering van de aanpak van financieel-economische criminaliteit zullen er vanaf 2011 extra Pluk-ze ontvangsten worden gerealiseerd.

14) Bestuurlijke strafbeschikking

Om de afdoeningcapaciteit van de Justitieketen te optimaliseren, wordt de Wet OM-afdoening (Stb. 2008, nr. 4) de komende jaren gefaseerd ingevoerd. In 2009 wordt in dat kader gestart met de strafbeschikkingsbevoegdheid voor buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's) in dienst van onder meer gemeenten en waterschappen. De gemeenten ontvangen per (door een gemeentelijke BOA aangeleverd verbaal) een vergoeding. Deze vergoeding wordt gefinancierd uit de opbrengsten die de genoemde verbalen opleveren.

15) Inspectierapporten JJI's

Binnen de Justitiebegroting zijn middelen vrijgemaakt voor verbetermaatregelen binnen de JJI's. Dit als reactie op de inspectierapporten JJI's. Deze middelen worden ingezet voor onder andere het verkleinen van de groeps grootte. De Tweede Kamer is per brief nader geïnformeerd over de kosten (TK 24 587 en 28 741, nr. 279). Per saldo zijn voor deze maatregelen gelden oplopend tot € 48 miljoen in 2013 aan operationele doelstelling 14.2 «Tenuitvoerlegging justitiële sancties jeugd» toegevoegd.

16) Jeugdcriminaliteit

De aanpak van de jeugdcriminaliteit maakt deel uit van de maatregelen in het kader van het project «Veiligheid Begint Bij Voorkomen». Hiervoor zijn reeds pijler 5 middelen beschikbaar. Om zo snel mogelijk tot een effectieve aanpak te kunnen komen, worden in 2008 (€ 12 miljoen) en 2009 (€ 16 miljoen) en verder (€ 5 miljoen) aanvullende middelen ingezet. Doel is onder andere om te komen tot extra gedragsbeïnvloedende maatregelen, namelijk 350 in 2008, 500 in 2009 en structureel 750 in 2010 en verder.

17) Capaciteitsafname JJI's straf

Op basis van het ramingsmodel van Justitie is de capaciteitsraming strafrechtelijke jeugdigen structureel verlaagd. De vrijvallende middelen die hiermee samenhangen zijn gebruikt om dekking te bieden voor de kosten verbonden aan de verbetermaatregelen JJI's naar aanleiding van de Inspectierapporten. Operationele doelstelling 14.2 «Tenuitvoerlegging justitiële sancties jeugd» is in 2008 verlaagd met € 21,9 miljoen op- en aflopend tot ruim € 35 miljoen in 2013.

18) Overdracht JJI's (naar J&G)

In het kader van optimalisering zorgaanbod voor jeugdigen met ernstige gedragsproblemen (zie TK 28 741, nr. 12) worden plaatsen op grond van een civielrechtelijke titel in jeugdinrichtingen gefaseerd overgeheveld naar het programmaministerie voor Jeugd en Gezin (J&G). De onderhavige mutatie heeft betrekking op 246 plaatsen. In 2008 zijn reeds 536 plaatsen overgeheveld.

19) Raad voor de Kinderbescherming

De groei in het aantal basisonderzoeken en taakstraffen blijft aanhouden. Het aantal basisonderzoeken was in 2007 10% hoger dan in 2006. Naar verwachting zijn in 2008 circa 1 100 meer basisonderzoeken nodig dan voorzien is in de begroting 2008. Dat aantal loopt op van ongeveer 3 600 in 2009 tot ruim 9 000 in 2013. Het aantal extra taakstraffen loopt op van 2 600 in 2009 tot 8 000 in 2013.

20) COA

De afbouw van de asielcapaciteit van het COA verloopt tot 2008 in een trager tempo dan voorzien. Vanaf 2008 zet deze afbouw van asielcapaciteit zich pas daadwerkelijk in. Ondanks de hogere instroom is bij het COA wel sprake van een afnemende bezetting, maar deze afname is minder dan waarmee in de begroting rekening is gehouden. Door het gewijzigde krimpscenario zijn nu in latere jaren middelen benodigd voor kosten die de afbouw van de asielcapaciteit met zich meebrengen. Hiervoor is aan operationele doelstelling 15.1 «Verblijfsrechten vreemdelingen» in 2008 € 12,8 miljoen en in 2009 € 7,4 miljoen toegevoegd.

21) Leges IND

De legesopbrengsten, zoals die geraamd zijn in de begroting, worden niet gerealiseerd. De oorzaken hiervan zijn onder andere dat er sprake is van ramingsbijstellingen, doordat bijvoorbeeld begrote en gerealiseerde aantallen producten niet overeenkomen, de geraamde ontvangsten voor naturalisatie achterblijven en er in de begroting onvoldoende rekening is gehouden met vrijstellingen voor bepaalde groepen, zoals slachtoffers van geweldsmisdrijven. Op operationele doelstelling 15.1 «Verblijfsrechten vreemdelingen» is hiervoor € 32,5 miljoen toegevoegd, aflopend tot € 26,0 miljoen structureel.

Beleidsagenda

22) Toerekening ODA-gelden Asiel

De hogere asielinstroom in 2008 en 2009 leidt er toe dat de kosten voor eerstejaars asielopvang die aan ODA (Official Development Assistance) kunnen worden toegerekend hoger uitvallen. Hierdoor zijn de ODA ontvangsten voor Justitie met circa € 91 miljoen toegenomen.

HOOFDSTUK 3 BELEIDSARTIKELEN

11 Nederlandse rechtsorde

Algemene doelstelling

Een goed functionerende rechtsorde waarbinnen samenleving en burger tot hun recht komen.

Meerjarenperspectief

Ontwikkelingen in de maatschappij zorgen voor veranderende inzichten en ideeën over een goed functionerende rechtsorde. Justitie is verantwoordelijk voor het tot stand brengen en het in stand houden van wet- en regelgeving die voldoet aan de eisen die een democratische rechtsstaat stelt. Veranderende inzichten vergen continue aandacht voor onderhoud en aanpassing van de Algemene wet bestuursrecht en de algemene wetboeken op het terrein van strafrecht en strafvordering, burgerlijk recht en burgerlijk procesrecht.

Ook blijft het, ongeacht de politieke context, noodzakelijk om de kwaliteit van wetgeving te bewaken en te bevorderen. Deze taak strekt zich steeds meer uit tot internationale regelgeving die haar weerslag heeft op de nationale rechtsorde. De komende jaren hebben de volgende thema's prioriteit:

- Minder regeldruk voor burgers, bedrijven en dienstverleners en stroomlijning van procedurele voorschriften voor een beter bestuur;
- Bevordering van de toegang tot het recht en betere dienstverlening aan de burger;
- Aanpassing van de regelgeving in verband met de nieuwe staatkundige verhoudingen met de Nederlandse Antillen en Aruba;
- Coherentie tussen nationale en Europese rechtsorde en uitvoering van Europeesrechtelijke instrumenten.

Budgettaire gevolgen van beleid		x € 1 000						
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Verplichtingen		11 450	11 492	11 480	10 528	10 378	10 376	10 374
Apparaat-uitgaven		11 237	11 492	11 480	10 528	10 378	10 376	10 374
11.1	(Nationale) wetgeving	6 238	6 187	6 150	5 321	5 227	5 225	5 224
11.1.1	Directie Wetgeving	6 238	6 187	6 150	5 321	5 227	5 225	5 224
11.2	Wetgevingskwaliteitsbeleid	4 999	5 305	5 330	5 207	5 151	5 151	5 150
11.2.1	Directie Wetgeving	4 999	5 305	5 330	5 207	5 151	5 151	5 150
Ontvangsten		608	0	0	0	0	0	0

Omschrijving van de Samenhang

Justitie heeft tot taak de instandhouding van een juridische infrastructuur waarin het rechtsverkeer tussen mensen onderling en tussen overheid en burgers kan floreren. Het recht ordent, biedt structuur, ruimte en beschermt. De wet moet bestendig zijn en gebaseerd zijn op de in de samenleving gedragen rechtsovertuigingen. Dat vergt voortdurend aandacht voor onderhoud en aanpassing aan nieuwe ontwikkelingen op sociaal, cultureel, economisch en technologisch gebied.

In het verlengde daarvan wordt een algemeen wetgevingsbeleid gevoerd, gericht op de kwaliteit van wetgeving van alle ministeries en de afstemming daarvan op de juridische infrastructuur. De Nederlandse rechtsorde is deel van de Europese rechtsorde, en omgekeerd is de Europese

rechtsorde deel van de Nederlandse. Zorg voor een goed functionerende rechtsorde heeft derhalve altijd een Europese dimensie.

Zowel het wetgevingsprogramma als het werkprogramma voor het wetgevingsbeleid bevatten maatregelen die specifiek gericht zijn op vermindering van regeldruk en administratieve lasten voor burgers en bedrijven. Een aantal daarvan is in de desbetreffende begrotingsartikelen genoemd, bijvoorbeeld de voornemens op het terrein van de Burgerlijke Stand, kansspelen en toezicht op vennootschappen. In het najaar van 2008 ontvangt de Tweede Kamer een brief met een integraal overzicht van de maatregelen, gericht op vermindering van regeldruk op Justitieterrein.

Verantwoordelijkheid

De Minister van Justitie is verantwoordelijk voor het tot stand brengen van wet- en regelgeving ter uitvoering van de grondwettelijke opdracht het burgerlijk recht, het burgerlijk procesrecht, het strafrecht en strafprocesrecht in algemene wetboeken en algemene regels van bestuursrecht bij wet vast te leggen. Tevens is de Minister van Justitie verantwoordelijk voor het rijksbreed bevorderen van de kwaliteit van wetgeving en de coherentie en consistentie daarvan. Onder deze verantwoordelijkheid valt ook de versterking van de juridische kwaliteit binnen de rijksoverheid («Programma versterking juridische functie Rijk»).

Externe factoren

Nieuwe sociale, culturele en economische ontwikkelingen hebben hun weerslag op het recht en de wet. Hetzelfde geldt voor zeer uiteenlopende factoren als demografische ontwikkelingen, (terrorisme)dreigingen, de bevolkingsintensiteit en de betekenis daarvan voor economie en milieu.

Meetbare gegevens bij de algemene doelstelling

Explain: De maatschappelijke effecten van het beleid ter bevordering van een goed functionerende rechtsorde laten zich niet goed in outcome- en outputindicatoren vangen. Het aantal op te stellen wetten en regels vormt geen doel op zich. In dit beleidsartikel zijn dan ook geen outcome-indicatoren opgenomen. Wel wordt bij de individuele voorstellen zo goed mogelijk op kwalitatieve wijze aangegeven wat de beoogde resultaten zijn.

Voor wat betreft het algemeen wetgevingsbeleid geldt ook dat geen cijfermatig inzicht kan worden geboden in de te verwachten beleidseffecten. De kwaliteit van wetgeving wordt wel continu getoetst, per wetsvoorstel of ontwerp-AMvB. Dit wordt voor behandeling in de ministerraad getoetst aan de kwaliteitscriteria zoals verwoord in de «Aanwijzingen voor de regelgeving» en bestaande toetsingskaders. Het effect van deze toetsing blijkt uit de adviezen van de Raad van State en het uiteindelijke oordeel van de beide Kamers der Staten-Generaal.

Bij de operationele doelstellingen wordt ingegaan op het uit te voeren evaluatie-onderzoek, waarmee op kwalitatieve wijze inzicht wordt verkregen in de effecten van het beleid.

Operationele doelstelling 11.1

Het tot stand brengen van wet- en regelgeving ter uitvoering van de grondwettelijke opdracht het burgerlijk recht, het strafrecht, het burgerlijk en strafprocesrecht in algemene wetboeken en algemene regels van bestuursrecht bij wet vast te leggen.

Motivering

Een goed functionerende rechtsorde waarbinnen samenleving en burger tot hun recht komen vraagt om nieuwe regelgeving en om aanpassing van bestaande op basis van de actuele behoeften in de samenleving. In onderstaande tekst komen – per rechtsgebied – de prioritaire beleidsinstrumenten aan de orde.

Daarnaast wordt het wetgevingsinstrument ingezet ter realisering van overige beleidsdoelen van Justitie. Dit is terug te vinden onder de operationele doelstellingen op de overige beleidsartikelen van de Justitiebegroting.

Instrumenten

Burgerlijk recht en burgerlijk procesrecht

In 2009 richt het algemeen wetgevingsbeleid – ten aanzien van het burgerlijk recht en burgerlijk procesrecht – zich op het verbeteren van de toegang tot het recht en de vermindering van de lasten. Specifiek zal het ondernemingsrecht verder worden gemoderniseerd en het auteurs- en consumentenrecht worden herzien.

Herziening van het ondernemingsrecht

Het ondernemingsrecht wordt gemoderniseerd, opdat beter wordt aangesloten bij de behoeften van internationale én kleine bedrijven en van instanties met een maatschappelijke taak. Daartoe worden een versoepelde BV, een nieuwe personenvennootschap en de maatschappelijke onderneming geïntroduceerd.

Specifiek wordt bekeken of de geschillenbeslechting in de onderneming verbeterd kan worden. In de brief van 12 november 2007 (TK 29 752, nr. 5) over modernisering van het ondernemingsrecht is een en ander meer concreet uitgewerkt.

Herziening van het auteursrecht en het consumentenrecht

Het auteursrecht is het recht dat een maker heeft op zijn werk en wordt beschermd door de Auteurswet. Diverse ontwikkelingen zijn aanleiding voor de herziening van het auteursrecht: een behoefte aan zelfregulering en de noodzakelijke implementatie van internationale en Europese afspraken. Daarbij wordt, in overleg met de Ministers van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en van Economische Zaken, het thuiskopiestelsel heroverwogen, het toezicht op de collectieve beheerorganisaties versterkt, een commissie voor tariefgeschillen geïntroduceerd en wordt de zelfregulering van rechthebbenden en gebruikers ondersteund. Verwezen wordt verder naar de beleidsbrief auteursrecht van 20 december 2007 (TK 29 838, nr. 6).

Het consumentenrecht richt zich op het stimuleren van een betrouwbaar en gevarieerd marktaanbod en op de bescherming van de individuele consument tegen te eenzijdig opgestelde informatie. Door internationale en Europese invloeden is het consumentenrecht aan veranderingen onderhevig. Justitie neemt het voortouw bij de ontwikkeling van een internationaal kader voor de afwikkeling van massaschade. Dit biedt partijen de mogelijkheid om een overeengekomen schikking algemeen verbindend te laten verklaren. De wet, die bijdraagt aan geschiloplossing tussen partijen onderling, wordt in 2009 geëvalueerd.

Toegang tot het recht en vermindering lasten

Het beleid in het burgerlijk procesrecht is gericht op uitvoering van het programma procesrecht (TK 30 951, nr. 1) en de Europese procesrechtelijke instrumenten die zijn gebaseerd op het Haags programma (zie daartoe ook besluit nr. 1149/2007/EG van het Europees Parlement en de

Beleidsartikelen

Raad van 25 september 2007, PbEU L 257), die beiden aansluiten bij de grondwettelijke taak tot codificatie van het procesrecht. Het jaar 2009 staat voor het burgerlijk procesrecht in het teken van het eerste gebruik van een aantal Europese procesrechtelijke instrumenten voor grensoverschrijdende vorderingen, zoals het Europees betalingsbevel en de Regeling voor geringe vorderingen. Na de afschaffing van het procuraat en de invoering van elektronisch rolberichtenverkeer wordt het elektronisch derdenbeslag mogelijk en wordt een voorstel voor eenvoudige procedures ingediend.

De administratieve lasten voor burgers worden verminderd door intensiever gebruik te maken van digitale mogelijkheden om informatie te delen. Wetgeving gaat hieraan een bijdrage leveren. Zo wordt bijvoorbeeld een wetsvoorstel voorbereid waardoor betere afstemming tussen Burgerlijke Stand en gemeentelijke basisadministratie mogelijk wordt en de burger minder informatie hoeft te overleggen bij bijvoorbeeld een huwelijksaangifte.

Strafrecht en strafprocesrecht

Herziening van het strafrecht

De vastlegging van het materieel strafrecht in een algemeen wetboek vergt continu groot en klein onderhoud van het Wetboek van Strafrecht. In 2009 zullen diverse wetswijzigingen worden behandeld:

- Ten behoeve van de verplichte medewerking bloedtest in strafzaken;
- De strafbaarstelling van het deelnemen en meewerken aan een terroristisch trainingskamp;
- Uitbreiding van de mogelijkheid van ontzetting uitoefening beroep.

Herziening Wetboek van Strafvordering

Ook het Wetboek van Strafvordering dient aan de maat van de tijd te zijn. Met de planning van de werkzaamheden aan de herziening van het Wetboek van Strafvordering in het vervolg van deze kabinetsperiode heeft de Tweede Kamer ingestemd. Korthedshalve wordt hier verwezen naar de brief aan de Kamer (TK 29 271 nr. 7) waarin de specifieke voorstellen zijn uitgewerkt.

Herziening van het penitentiair recht

Thans is het wetsvoorstel «Forensische zorg» in voorbereiding, waarmee de financiering van alle forensische geestelijke gezondheidszorg naar het ministerie van Justitie wordt overgeheveld. Justitie wordt verantwoordelijk voor de inkoop en bekostiging van deze zorg en de (organisatie van) daarmee samenhangende onderwerpen. Daarbij is het de bedoeling om samenhang tussen curatieve en penitentiaire voorzieningen te verbeteren. De Wet Bopz zal worden herzien op basis van de evaluatie die heeft plaatsgevonden. Uitgangspunt daarbij is dat een psychiatrische patiënt passende zorg wordt geboden, ongeacht waar deze zich bevindt.

Staats- en Bestuursrecht

Toegang tot het recht

Digitalisering van publicaties van wet- en regelgeving moet de toegankelijkheid vergroten van belangrijke informatie voor de burger. In samenwerking met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties wordt uitvoering gegeven aan de Wet elektronische bekendmaking (wijziging Bekendmakingswet).

Beleidsartikelen

Ook het bestuursprocesrecht ondergaat de invloed van digitalisering. Vanaf 2009 kan er in een procedure bij de bestuursrechter elektronisch gecommuniceerd worden, hetgeen grote efficiencyvoordelen voor zowel burgers als rechtbanken met zich mee zal brengen.

Bescherming persoonsgegevens

In reactie op de evaluatie van de Wet bescherming persoonsgegevens en de rapportage van de Adviescommissie Veiligheid wordt bezien welke consequenties dat zal hebben voor de wetgeving.

De twee wetsvoorstellen die voortvloeien uit de zogenaamde PNR-overeenkomst (uitwisseling passagiersgegevens in de luchtvaart) tussen de Verenigde Staten en de Europese Unie worden in 2009 parlementair behandeld.

Stroomlijning van procedures en deformalisering

De afgelopen jaren is een proces op gang gekomen dat leidt tot snellere, meer omvattende en meer samenhangende bestuurlijke besluitvorming en bestuursrechtelijke geschilbeslechting. In sectorale wetgeving lopen reeds verschillende initiatieven:

- Aanpassingen van de Algemene wet bestuursrecht. Die aanpassingen beogen vermindering van complexiteit, beperking van regeldruk voor burgers en bedrijfsleven en het schrappen van overbodige regels en procedurevoorschriften;
- Op grond van Europees recht (de Dienstenrichtlijn) komt er in bepaalde gevallen een vergunning van rechtswege als de overheid niet tijdig op een aanvraag beslist;
- Het voorstel voor nadere regels en gerechtelijke taakafbakening, met betrekking tot schadevergoeding bij onrechtmatig overheidshandelen en nadeelcompensatie bij rechtmatig overheidshandelen, wordt parlementair behandeld;
- Ingrijpende herziening van het bestuursprocesrecht: geeft de rechter de mogelijkheid om gebreken te passeren als er niemand is benadeeld, door meer aandacht voor afstemming van belangrijke richtinggevende uitspraken in hoogste instantie en verruiming van de mogelijkheid om hoger beroep eenvoudiger af te doen.

Staatkundige hervormingen binnen het Koninkrijk

Het land Nederlandse Antillen wordt opgeheven en de eilanden Curaçao en Sint Maarten krijgen beide de status van land binnen het Koninkrijk. De BES-eilanden (Bonaire, Sint Eustatius en Saba) worden als openbaar lichaam onderdeel van het Nederlandse staatsbestel.

Om dit te bewerkstelligen moeten de consensusrijkswetten, Gemeenschappelijk Hof, politie, OM, Raad voor de Rechtshandhaving en onderlinge regelingen op het terrein van gevangeniswezen en de vreemdelingenketen tot stand worden gebracht. Ook het personenverkeer binnen het Koninkrijk dient geregeld te worden.

Daarnaast dient voor alle Justitieterreinen de wetgeving te worden voorbereid die op de BES-eilanden gaat gelden. Het gaat daarbij zowel om Nederlands Antilliaanse-, als om Nederlandse wetgeving. In zijn totaliteit gaat het om ruim honderd regelingen.

Het streven is om zowel de consensuswetgeving, de wijziging van het Statuut, de rijkswet personenverkeer als de wetgeving die voor de BES-eilanden gaat gelden in de loop van 2009 aan de Tweede Kamer aan te bieden.

Modernisering van het migratierecht

Mede gelet op de staatkundige vernieuwing wordt ook in het nationaliteitsrecht een aantal stappen gezet. In 2009 wordt een wetsvoorstel inzake meervoudige nationaliteit, optierechten van de zogenaamd latente Nederlanders, de ontneming van het Nederlanderschap van personen met een meervoudige nationaliteit die de essentiële belangen van de Staat ernstig schaden, en invoering van het Nederlands als taaleis bij naturalisatie op de Nederlandse Antillen en Aruba, parlementair behandeld.

Meetbare gegevens bij 11.1

De maatschappelijke effecten van het beleid ter bevordering van een goed functionerende rechtsorde laten zich niet goed cijfermatig in beeld brengen. De omvang van de te realiseren wetgeving is geen doel op zich. Bij operationele doelstelling 11.1 zijn dan ook geen prestatiegegevens opgenomen. Wel worden regelmatig wetsevaluaties uitgevoerd, teneinde zicht te krijgen en behouden over de effectiviteit van de wetgeving in een bepaald domein.

Overzicht onderzoek naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van beleid

Overig evaluatieonderzoek		
Omschrijving	Status	Vindplaats
Evaluatie Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) tweede fase	Af te ronden in 2008	www.wodc.nl
Misdrijven in georganiseerd verband (bijzondere opsporingsbevoegdheden)	Af te ronden in 2008	www.wodc.nl
Vorbereiding evaluatie Wet tijdelijk huisverbod	Eerste fase af te ronden in 2008	www.wodc.nl
Burger en AWB bezwaarschriften in de praktijk	Af te ronden in 2008	www.wodc.nl

Operationele doelstelling 11.2

Het bevorderen van de kwaliteit van wetten en regels, van de onderlinge samenhang en consistentie van de wetgeving en het versterken van de juridische functie binnen de Rijksoverheid.

Motivering

Het beleidsprogramma «Samen werken, samen leven» van het kabinet stelt burgers centraal en beoogt een samenleving waarin burgers zich herkennen. Burgers moeten de ruimte krijgen zich te ontplooiën (bijvoorbeeld in studie, ondernemerschap) en hun onderlinge relaties vorm te geven (bijvoorbeeld in verenigingsverband). Wetgeving kan daarvoor instrumenten bieden. In de nota «Vertrouwen in wetgeving» is dit verwoord in een aantal speerpunten voor het wetgevingsbeleid, die zijn uitgewerkt in een concreet werkprogramma voor deze kabinetsperiode. Deze speerpunten zijn:

- Vroeg in het beleidsproces uitdrukkelijk aandacht besteden aan nut en noodzaak van wetgeving, de mogelijkheid van alternatieve vormen van overheidsinterventie en de effecten voor de samenleving;
- Ruimte bieden aan burgers, professionals, bedrijven en mede-overheden indien wetgeving nodig is, bijvoorbeeld door samenwerking van bestuurs- en toezichthoudende organen te verbeteren;
- Heldere, uitvoerbare en rechtmatige wetgeving voor een vertrouwenwekkende nationale rechtsorde;
- Meer aandacht voor informatie- en communicatietechnologie bij de voorbereiding en uitvoering van nieuwe regelgeving;
- Meer aandacht voor de betekenis van de Europese en internationale rechtsorde.

Daarnaast wordt in het verlengde van het kabinetsstandpunt op het rapport van de Visitatiecommissie Juridische Functie en Wetgeving samen met alle departementen het «Programma Versterking Juridische Functie Rijk» uitgevoerd.

Instrumenten

In onderstaande zijn de beleidsinstrumenten opgenomen die bijdragen aan de kwaliteit van wetgeving en het versterken van de juridische functie.

Kwaliteit van wetgeving

De volgende beleidsinstrumenten en structuren worden structureel ingezet om de wetgevingskwaliteit te bevorderen.

- Toetsing: alle ontwerpwetgeving wordt getoetst voor behandeling in de Ministerraad aan de algemeen aanvaarde kwaliteitscriteria als administratieve en bestuurlijke lasten, uitvoerbaarheid, handhaafbaarheid, grondrechten en internationaal en Europees recht.
- Kenniscentrum Wetgeving: het kenniscentrum vormt het permanente forum binnen de rijksoverheid voor de ontwikkeling van nieuwe instrumenten van wetgeving en uitwisseling van kennis en ervaring van bij het wetgevingsproces betrokkenen;
- Academie voor wetgeving: opleiden van nieuwe en zittende wetgevingsjuristen;
- Interdepartementale Commissie Europees Recht: bewaakt de samenhang van nationaal en Europees recht door toetsing van nationale voorstellen aan Europees recht;
- Interdepartementale commissie voor constitutionele aangelegenheden en wetgevingsbeleid: de ICCW vormt het ambtelijke voorportaal van de Raad voor de Veiligheid en de Rechtsorde en is tevens het interdepartementale forum voor wetgevingsvraagstukken en andere aspecten voor algemeen wetgevingsbeleid.

Zoals reeds aangegeven, heeft het kabinet in de nota «Vertrouwen in wetgeving» verschillende beleidsprioriteiten voor 2009 en verder geformuleerd. Hieronder wordt per prioriteit aangegeven welke concrete beleidsinstrumenten in 2009 worden ingezet.

Terughoudendheid met nieuwe wetgeving

De ontwikkeling en invoering van een integraal afwegingskader voor beleid en wetgeving, een selectieve en geïntensiverde wetgevingstoets en een rijksbreed experiment met internetconsultaties van wetgeving, moeten bijdragen aan de terughoudendheid met wetgeving. Daarbij wordt ook bekeken hoe de effecten van deze wijze van voorbereiding en toetsing van wetgeving objectief meetbaar zijn.

Ruimte voor burgers, bedrijven en uitvoerders

In 2009 komen er verkenningen naar bredere toepasbaarheid van private afspraken (bijvoorbeeld door codes of door deze algemeen verbindend te verklaren) en naar mogelijkheden om uitvoering van regelgeving deels over te laten aan private initiatieven. Daarnaast komt er – naar het voorbeeld van de maatschappelijke onderneming – onderzoek naar nieuwe rechtsfiguren en rechtsvormen in het maatschappelijk domein. Voorts zal een regeling voor verantwoorde openbaarmaking van onder meer toezichtsgegevens (naming, shaming en faming) worden voorbereid.

Heldere, rechtmatige en uitvoerbare wetgeving

Door nieuwe wetgeving alleen op een beperkt aantal tijdstippen van het jaar in werking te laten treden, kunnen bedrijven en overheden zich beter

Beleidsartikelen

op nieuwe wetgeving voorbereiden. Op basis van de evaluatie van de experimenten met vaste verandermomenten in 2008 wordt besloten of en zo ja voor welke wetgevingsdomeinen vaste verandermomenten definitief worden ingevoerd met ingang van 1 januari 2009.

Er wordt een *clearing house* voor wetsevaluaties opgezet: een onderzoekscentrum voor systematische wetsevaluatie. Rijksbrede ervaringskennis op het terrein van voorbereiding van wetgeving, effecten van wetgeving en de uitvoering daarvan, moet bijdragen aan een betere wetgeving en uitvoering van wetgeving. Daaraan kan ook bijdragen het breed toegankelijk maken van de resultaten van evaluaties. ICT-inzet kan dit ondersteunen.

ICT-ondersteuning in wetgeving en wetgevingsproces

Er wordt een programma opgezet onder de titel Legis, gericht op standaardisatie en ICT-ondersteuning in wetgeving en wetgevingsproces.

Het doel is een samenhangend stelsel van standaarden, toepassingen en afspraken voor rijksbreed gebruik hiervan. Dit draagt niet alleen bij aan kwaliteit en efficiency in het wetgevingproces zelf, maar ook aan transparantie van wetgeving en wetgevingsproces, participatie bij totstandkoming van wetgeving en de verbinding tussen beleid, wetgeving en uitvoering, waar dit de vertaalslag van wetgeving naar gegevensmodellen (beslisbomen, procesmodellen en taxonomieën) voor de uitvoering in geautomatiseerde systemen en voor digitale loketten voor burger en ondernemer (portalen) ondersteunt. Een voorziening voor internetconsultatie en een voorziening voor inzicht in Europese en internationale herkomst van regelgeving zullen onder meer deel uitmaken van dit stelsel.

Aandacht voor Europa

Een goede afstemming tussen Europese en nationale rechtsorde vergt onderzoek naar mogelijke aanpassingen in ons nationale rechtssysteem, met name van wettelijke stelsels. Ter ondersteuning van wetgevingsjuristen zullen de bestaande hulpmiddelen bij implementatie van EU-regelgeving en afstemming van nationale wetgeving op Europees recht worden herzien en bijeengebracht in een handboek Europa en Wetgeving. Het instrumentarium zal worden aangevuld met een juridische effectanalyse van Europese voorstellen, die de wetgever in staat stelt om vroegtijdig de gevolgen van een EU-voorstel op het vlak van inpassing in het nationale rechtssysteem te beoordelen. Een goede implementatie van EU-regelgeving en conformiteit van nationale regels met EU-recht draagt onder meer bij aan de concurrentiepositie van het Nederlandse bedrijfsleven binnen de EU en ten opzichte van internationale handelsmarkten.

Versterking van de juridische functie

De juridische functie van het Rijk wordt belangrijker door de juridisering van de samenleving als gevolg van individualisering en internationalisering. De steeds complexer wordende rechtsorde maakt een tijdige inzet van juridische deskundigheid noodzakelijk om te waarborgen dat het handelen van de overheid in overeenstemming is met het geschreven en ongeschreven recht. Het programma «Versterking Juridische Functie Rijk» streeft ernaar de aandacht binnen de departementen voor het juridische aspect van het beleid zowel procedureel als inhoudelijk te versterken. Bezien wordt onder meer of en hoe de departementen meer kunnen samenwerken en kennis kunnen delen, hoe zowel op nationaal als op internationaal niveau tijdige juridische inbreng in het beleidsproces kan

Beleidsartikelen

worden gewaarborgd en hoe de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van wetgeving kan worden verbeterd.

Meetbare gegevens bij 11.2

Voor het bereiken van maatschappelijke effecten op diverse beleids-terreinen is een goede kwaliteit van wetgeving en een sterke juridische functie van het Rijk van groot belang. De directe maatschappelijke effecten van de instrumenten die ingezet worden ter bevordering van de kwaliteit van wetgeving en ter versterking van de juridische functie zijn echter moeilijk meetbaar. Zoals in bovenstaande is aangegeven, worden diverse inspanningen verricht om de kwaliteit van wetgeving voortdurend te monitoren en te verbeteren.

Overzicht onderzoek naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van beleid

Er vinden geen onderzoeken plaats.

12 Rechtspleging en rechtsbijstand

Algemene doelstelling

Scheppen van optimale voorwaarden voor het instandhouden en ontwikkelen van een samenhangend, slagvaardig, toegankelijk en doelmatig rechtsbestel, ten behoeve van de civiele, bestuurlijke en strafrechtspleging.

Meerjarenperspectief

Diverse maatschappelijke ontwikkelingen dwingen ertoe om voortdurend aandacht te schenken aan de reikwijdte en de interne organisatie van het rechtsbestel.

De komende jaren zal – als gevolg van de bezuinigingen op de gesubsidieerde rechtsbijstand – opnieuw moeten worden bezien hoe de toegang tot het recht optimaal bewaakt blijft. Het stimuleren van buitengerechtelijke oplossing van conflicten (mediation) speelt hierbij een belangrijke rol. Voor wat betreft de interne organisatie van het rechtsbestel moet een evenwicht worden gevonden tussen de gewenste regionale/ lokale aanwezigheid en toegankelijkheid enerzijds en specialisatie anderzijds. Verdere specialisatie is nodig om in te kunnen spelen op internationale en technologische ontwikkelingen die specifieke deskundigheid vergen. Dit geldt voor alle instanties van het recht (rechtshulp, rechtsprekende macht, Openbaar Ministerie).

Budgettaire gevolgen van beleid		x € 1 000						
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Verplichtingen		1 359 205	1 366 682	1 342 926	1 339 996	1 342 924	1 342 112	1 341 871
Programma-uitgaven		1 314 684	1 366 682	1 342 926	1 339 996	1 342 924	1 342 112	1 341 871
12.1	Slagvaardige en kwalitatief goede rechtspleging	867 148	899 968	911 796	919 402	916 114	915 297	915 129
	Waarvan juridisch verplicht	–	–	911 396	919 002	915 714	914 897	914 729
12.1.1	Raad voor de rechtspraak – gerechten*	825 370	857 094	869 983	877 939	874 871	874 056	873 895
12.1.2	Hoge Raad	28 057	26 191	26 022	25 830	25 738	25 737	25 732
12.1.3	Overige diensten	13 721	16 683	15 791	15 633	15 505	15 504	15 502
12.2	Adequate toegang tot het rechtsbestel	447 536	466 714	431 130	420 594	426 810	426 815	426 742
	Waarvan juridisch verplicht	–	–	400 799	27 659	4 531	0	0
12.2.1	Raden voor rechtsbijstand	419 619	431 691	396 806	385 968	391 958	391 962	391 896
12.2.2	Overig	27 917	35 023	34 324	34 626	34 852	34 853	34 846
Ontvangsten		176 444	175 295	184 895	190 895	191 895	193 895	193 895
	Waarvan Griffie-ontvangsten	156 305	166 926	176 526	182 526	183 526	185 526	185 526

Artikel 12: Het niet-juridische verplichte deel op dit beleidsartikel is gereserveerd voor bestuurlijk gebonden uitgaven via diverse subsidie-beschikkingen, onder meer voor de Stichting Geschillencommissie Consumentenzaken, de Nederlandse Orde van Advocaten en het Bureau Financieel Toezicht. Daarnaast zijn er middelen gereserveerd voor de gesubsidieerde rechtsbijstand in de vorm van toevoegingen en piketten. Ook zijn er middelen bestemd voor toezicht en onderzoek, bijvoorbeeld op het terrein van rechtspraak, schuldsanering en rechtsbijstand.

* Het verschil in de aan de rechtspraak toegekende bijdrage en het budget op artikel 12.1.1 wordt gevormd door het saldo van een vooralsnog centraal aangehouden reservering voor de invoering van C2000 binnen de gerechten en een aantal (efficiency)taakstellingen, welke nog niet in de bijdrage aan de raad zijn verwerkt maar worden betrokken bij de komende prijsonderhandelingen.

Omschrijving van de samenhang

De zorg voor het gehele rechtsbestel impliceert niet alleen de zorg dat het stelsel als samenhangend geheel blijft voortbestaan, maar ook dat het slagvaardig en doelmatig functioneert (12.1) en dat de toegankelijkheid ervan is gegarandeerd (12.2).

Verantwoordelijkheid

De *stelselverantwoordelijkheid* van de Minister van Justitie beperkt zich voornamelijk tot het scheppen van optimale voorwaarden voor het instandhouden en verbeteren van een goed en toegankelijk rechtsbestel. Dit omvat ook het vormgeven, onderhouden en verbeteren van de strafrechtsketen. De beleidsverantwoordelijkheid ligt op het terrein van de rechtspleging (met inachtneming van de onafhankelijke positie van de rechter en de zelfstandige positie van de Raad voor de rechtspraak), de keteninformatievoorziening en de toegang tot het rechtsbestel.

De Minister van Justitie heeft een *sturingsverantwoordelijkheid* ten aanzien van de Raden voor Rechtsbijstand, het Bureau Financieel Toezicht (BFT) en het Kwaliteitsregister Tolken & Vertalers (KTV) en een *kwaliteitsborgende verantwoordelijkheid* ten aanzien van de inzet van goede tolken, vertalers en deskundigen binnen het justitiële domein en de kwaliteit van de financiële dienstverlening, notarissen en gerechtsdeurwaarders.

Ten aanzien van de Commissie Gelijke Behandeling (CGB), het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP) en de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak (NVvR) heeft de Minister (slechts) een *beheersmatige verantwoordelijkheid*. De verantwoordelijkheid ten aanzien van de Raad voor de rechtspraak en de Hoge Raad beperkt zich tot de financiering, het beheersmatig toezicht houden en het optreden als werkgever voor de rechterlijke macht. In die laatste hoedanigheid omvat dit ook de verantwoordelijkheid voor de arbeidsvoorwaarden van rechterlijke ambtenaren.

Externe factoren

Het goed functioneren van (stelsels van) rechtspraak en rechtsbijstand hangt mede af van een aantal externe factoren:

- Europese wetgeving;
- Economische, demografische en (sociaal) maatschappelijke ontwikkelingen.

Meetbare gegevens bij de algemene doelstelling

De bevoegdheid van de Minister van Justitie ten aanzien van het rechtsbestel is voorwaardenscheppend. Het zijn niet zozeer de maatschappelijke effecten waarop gestuurd wordt (en kan worden) als wel de slagvaardigheid, toegankelijkheid en doelmatigheid van het rechtsbestel zelf. Deze normen voor een adequaat rechtsbestel laten zich echter evenmin in uniforme output-indicatoren vatten, die in één oogopslag de beleidseffectiviteit in beeld brengen.

Bij de operationele doelstellingen zijn diverse input, throughput en output-indicatoren opgenomen die samen inzicht bieden in de effectiviteit van de ingezette beleidsinstrumenten op de geformuleerde doelstellingen. In aanvulling op deze prestatiegegevens wordt met evaluatieonderzoeken, monitoren, trendrapportages en beleidsdoorlichtingen ook op kwalitatieve wijze inzicht verkregen in de beleidseffecten.

Operationele doelstelling 12.1

Het scheppen van optimale voorwaarden voor het instandhouden en ontwikkelen van een samenhangend, slagvaardig en doelmatig rechtsbestel ten behoeve van de civiele, bestuurlijke en strafrechtspleging.

Motivering

Burgers en bedrijven hebben baat bij een sterke juridische infrastructuur. Deze draagt bij aan een snellere oplossing van conflicten, beperking van financiële en emotionele schade, vermindering van administratieve lasten en aan het voor overeenkomsten en transacties noodzakelijke onderlinge vertrouwen.

In 2009 wordt ter bevordering van een samenhangend en slagvaardig rechtsbestel ingezet op modernisering van de rechterlijke organisatie,

digitalisering van het strafproces, versterking van de positie van deskundigen in strafzaken en de invoering van een nieuw griffierechtenstelsel.

Ook aan de doelmatigheid van de rechtspraak wordt onverminderd aandacht geschonken. Meer specifiek worden hierover met de Raad voor de rechtspraak expliciete afspraken gemaakt bij de driejaarlijkse prijs-onderhandelingen. Bij de Hoge Raad worden doelmatigheidsoverwegingen jaarlijks betrokken bij het beoordelen van de meerjarenbegroting en het bestuurlijk overleg daarover.

Instrumenten

Een meer flexibel en gespecialiseerd rechtsbestel

De rechtspraak moet meer ruimte en flexibiliteit krijgen om beter te kunnen voldoen aan de eisen die de samenleving stelt.

Om recht te doen aan deze eisen, worden de mogelijkheden tot samenwerking tussen gerechten bevorderd en de mogelijkheden tot specialisatie en concentratie verruimd. De Raad voor de rechtspraak wordt in staat gesteld om een zelfstandig locatiebeleid te voeren.

De toegang tot de rechtspraak wordt vergroot door de algemene competentiegrens van de kantonrechter te verhogen naar € 25 000 en een aantal zaakscategorieën aan de competentie van de kantonrechter toe te voegen.

Digitalisering van het strafproces

De slagvaardigheid en doelmatigheid van de strafrechtspleging binnen het rechtsbestel worden bevorderd doordat partijen in de strafrechtssketen, in het bijzonder de politie, het OM en de rechtspraak, veilig en betrouwbaar gebruik kunnen maken van een elektronisch proces-verbaal en van een digitaal strafdossier. In 2009 wordt wetgeving voorbereid die het gebruik van een elektronische handtekening in het strafrecht mogelijk maakt.

Versterking van de positie van deskundigen in strafzaken

De kwaliteit van de inbreng van deskundigen in de rechtspleging zal worden verbeterd door invoering van het wetsvoorstel «Deskundige in strafzaken» (TK 31 116). De strekking van het voorstel is tweeledig:

- Versterking van de positie van de deskundige in het strafrecht;
- Invoering van een landelijk openbaar register voor gerechtelijke deskundigen. Een onafhankelijk college zal het register beheren, zorgdragen voor specifieke regels per deskundigheidsgebied en de toetsing van deskundigen aan de gestelde kwaliteitseisen uitvoeren.

Daarnaast krijgt de verdediging het recht een contradeskundige te benoemen, opdat een bijdrage wordt geleverd aan de «equality of arms» tijdens het strafproces.

Een eenvoudiger en meer rechtvaardig griffierechtenstelsel

Met het wetsvoorstel tot invoering van een nieuw griffierechtenstelsel in burgerlijke zaken wordt het griffierechtenstelsel voor civiele rechtszaken vereenvoudigd. Daarbij moeten enerzijds de toegang tot het recht voor de burger gewaarborgd blijven en anderzijds de overheidsinkomsten uit de heffing van griffierechten op peil blijven. Zoveel mogelijk is aansluiting gezocht bij het griffierechtenstelsel in bestuursrechtzaken, dat een relatief eenvoudige en voor rechtzoekenden transparante regeling voor de heffing van griffierechten kent.

Versterking normstellende rol van de Hoge Raad

Op 1 februari 2008 is het rapport «Versterking van de cassatierechtspraak» van de Commissie normstellende rol Hoge Raad uitgebracht. De commis-

Beleidsartikelen

sie heeft onderzocht of het huidige stelsel, waarin de cassatierechter door zijn arresten zowel rechtsbescherming in het individuele geval, als rechtseenheid en rechtsvorming tracht te bereiken, nog voldoet. De commissie had als opdracht te komen tot voorstellen om de normstellende rol van de Hoge Raad te versterken.

De Minister van Justitie staat positief tegenover de aan hem uitgebrachte aanbevelingen en zal deze ter hand nemen. Een aantal aanbevelingen hebben betrekking op de werkwijze van de Hoge Raad en het Parket bij de Hoge Raad. Deze aanbevelingen zijn onder de aandacht gebracht van de Hoge Raad.

Meetbare gegevens bij 12.1

Zoals aangegeven onder de kopjes verantwoordelijkheid en prestatiegegevens bij de algemene doelstelling is de verantwoordelijkheid van de Minister voor de samenhang, slagvaardigheid en doelmatigheid van het rechtsbestel beperkt tot het scheppen van optimale voorwaarden. Logischerwijs kunnen dan ook geen outcome-indicatoren worden opgenomen, maar wordt volstaan met input-, throughput en outputindicatoren.

Belangrijke indicatoren voor het functioneren van de rechtspraak zijn de verwachte instroomontwikkelingen (tabel «Instroomontwikkeling rechtspraak» en tabel «Ontwikkelingen Hoge Raad») in relatie tot de financiering van de rechtspraak (tabel «Bijdrage Raad»).

Instroomontwikkeling rechtspraak (aantallen)							
	(x € 1000)						
	Realisatie 2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Totaal	1 732 646	1 771 569	1 806 486	1 874 490	1 947 808	2 022 334	2 101 727

Bijdrage Raad							
	(x € 1000)						
	Realisatie 2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Bijdrage begroting 2008*		833 635	849 643	857 067	856 587	855 993	855 993
Toevoegingen**		23 035	20 303	21 479	21 237	21 014	20 855
Bijdrage begroting 2009		856 670	869 946	878 546	877 824	877 007	876 848

* inclusief nota van wijziging

** betreft in hoofdzaak loon- en prijsbijstelling

Beleidsartikelen

Productieafspraken (aantallen)							
	(x € 1000)						
	Realisatie 2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Productieafspraken begroting 2008*	1 757 652	1 773 575	1 799 576	1 918 493	1 826 763	1 826 763	
Aanvullende afspraken	- 2 418	37 789	42 850	46 970	48 496	59 209	
Productieafspraken begroting 2009	1 755 234	1 811 364	1 842 426	1 865 463	1 875 259	1 885 972	

* inclusief nota van wijziging

Toelichting

Ten aanzien van de rechtspraak beperkt de verantwoordelijkheid zich tot de financiering van de begroting van de rechtspraak en de driejaarlijkse kostprijsvaststelling. Bij de prijsonderhandelingen en vaststelling voor de periode 2008–2010 hebben naast doelmatigheidsoverwegingen, overwegingen van kwaliteit een belangrijke rol gespeeld. Conform de gemaakte prijsafspraken voor de periode 2008–2010 wordt er uiteindelijk circa € 62 miljoen ingezet voor een aantal specifieke onderwerpen van de kwaliteitsimpuls, te weten; permanente educatie, meelesen van enkelvoudige zaken, meer ruimte voor meervoudige zittingen, instructie en feitenonderzoek en goede bewijsmotivering. De kwaliteitsimpuls wordt grotendeels gefinancierd uit het bestaande budget van de rechtspraak. Een bedrag oplopend naar € 24 miljoen wordt echter via een opslag in de prijzen gefinancierd. Naast deze onderwerpen heeft de rechtspraak de normering van doorlooptijden als belangrijke prioriteit aangemerkt. Over de specifieke normen en de behaalde resultaten wordt door de rechtspraak gerapporteerd in het jaarplan en jaarverslag van de rechtspraak. Naast deze kwaliteitsimpuls wordt de begroting van de rechtspraak hoofdzakelijk bepaald door de instroomontwikkelingen en het daarop gebaseerde productievoorstel. Zowel de instroomramingen als het productievoorstel laten over de ramingsperiode (tot en met 2013) een gestage stijging zien. In dit beleidsartikel is de informatie beperkt tot de totale instroomverwachting en de verwachte uitstroom dan wel productieafspraken om inzicht te geven in de doelmatigheid. In hoofdstuk 7 is een nadere detaillering te vinden.

Ontwikkeling Hoge Raad (aantallen)							
	Realisatie 2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Straf							
- instroom	3 943	3 850	3 850	3 850	3 850	3 850	3 850
- uitstroom	3 419	3 500	3 700	3 800	3 800	3 800	3 800
Civiel							
- instroom	582	550	550	550	550	550	550
- uitstroom	499	500	500	500	500	500	500
Belasting							
- instroom	760	720	720	720	720	720	720
- uitstroom	939	900	900	900	900	800	700
Totaal							
- instroom	5 285	5 120	5 120	5 120	5 120	5 120	5 120
- uitstroom	4 857	4 900	5 100	5 200	5 200	5 200	5 200

Toelichting

Op het gebied van civiele zaken en strafzaken beraden de Raad en het Parket zich op maatregelen om de toenemende instroom ten opzichte van 2005 en 2006 op te vangen, en zo de doorlooptijden en de voorraden (eind 2007: 696 civiele en 2 977 strafzaken) binnen aanvaardbare grenzen te houden.

Gezien het huidige voorraadniveau van belastingzaken (eind 2007: 1 497 zaken) en het moeilijk in te schatten toekomstige instroomniveau van cassatiezaken op dit gebied zal de Hoge Raad de komende jaren nog voldoende capaciteit nodig hebben om een acceptabel voorraadpeil van 600 à 700 belastingzaken te bereiken en de doorlooptijden niet te laten oplopen.

Overzicht onderzoek naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van beleid

Overig evaluatieonderzoek		
Omschrijving	Status	Vindplaats
Evaluatie Wet op de uitgebreide identificatieplicht Experiment met advocaat bij eerste politieverhoor	Af te ronden in 2008 Start in 2008, af te ronden in 2010	www.wodc.nl www.wodc.nl
Evaluatie Mediation naleving mediationovereenkomst en afwijzingsgronden	Start in 2007, af te ronden in 2009	www.wodc.nl

De evaluatieonderzoeken die worden uitgevoerd hebben als doel te toetsen of met de beleidsmatig ingezette uitvoeringsactiviteiten de beoogde effecten worden bereikt op het gebied van de identificatieplicht, de raadsman bij het politieverhoor en mediation.

Operationele doelstelling 12.2

Het waarborgen van een effectieve toegang tot het rechtsbestel zodat burgers en bedrijven hun in de rechtsorde neergelegde rechten in en buiten rechte geldend kunnen maken.

Motivering

Een effectieve toegang tot het rechtsbestel is van groot belang om burgers en rechtspersonen in staat te stellen hun recht te halen. Daarbij staan het waarborgen van de toegang tot het recht en het uitgangspunt dat burgers en bedrijven in eerste instantie proberen zelf en samen een oplossing te vinden voor onderling gerezen conflicten en geschillen centraal.

Burgers en bedrijven hebben baat bij een toegankelijke juridische infrastructuur. Deze draagt onder meer bij aan een snellere oplossing van conflicten, aan het beperken van financiële en emotionele schade, de vermindering van administratieve lasten en aan het voor overeenkomsten en transacties noodzakelijke onderlinge vertrouwen.

De toegang is effectief als burgers met een juridisch probleem en conflict snel bij de meest passende dienstverlener (advocaat, mediator, notaris, deurwaarder) terecht kunnen voor bijstand. Om deze effectiviteit te kunnen waarborgen, worden in 2009 beleidsalternatieven ontwikkeld en uitgevoerd die leiden tot een rechtssysteem waarbinnen een optimale aansluiting plaatsvindt tussen rechtspraak, rechtsbijstand en (buiten gerechtelijke) geschiloplossing. Daarnaast wordt aandacht geschonken aan het verbeteren van het maatschappelijke vertrouwen in het notariaat en het professioneel handelen van de advocaat. Tot slot wordt gestreefd naar een meer effectieve en doelmatige aanpak van schulden.

Instrumenten

Duurzame en toegankelijke rechtsbijstand

Voor de toekomst moet een goede balans worden gevonden tussen de effectieve toegang tot het recht voor degenen die zelf niet in staat zijn de kosten te dragen en het beheersbaar houden van het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand. Het programma «Duurzame en Toegankelijke Rechtsbijstand» draagt daar op de volgende wijze aan bij:

- Het ontwikkelen van beleidsalternatieven die het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand en de toegang tot het stelsel verbeteren en goedkoper maken. Centraal daarbij staat welke geschillen van welke partijen op welke wijze dienen te worden beslecht tegen welke prijs;
- Het zodanig inrichten van het stelsel en de daarmee samenhangende ketens dat voor alle actoren optimale prikkels aanwezig zijn om te komen tot een effectieve en doelmatige uitvoering. Hierbij kan worden gedacht aan het aanbrengen van financiële prikkels om rechtshulpverleners en andere partijen te stimuleren efficiënter te werken. Doel daarbij is het bereiken van een eenvoudige en doelmatige afdoening van zaken tegen minimale kosten. Ook wordt gekeken op welke wijze de inkomensafhankelijke bijdrage zodanig kan worden ingezet dat de burger wordt geprikkeld om alleen bij serieuze problemen (met voldoende rechtsoorzaak) gebruik te maken van het stelsel.

In het najaar van 2008 wordt u nader geïnformeerd over de concrete invulling van het programma «Duurzame en toegankelijke rechtsbijstand».

Bestuurlijke herinrichting

Wijziging van de Wet op de rechtsbijstand moet voor de toekomst leiden tot bestuurlijke herinrichting van het stelsel. Vijf Raden voor Rechtsbijstand worden samengevoegd opdat de (bestuurlijke) slagkracht, efficiency en eenvormigheid in de uitvoeringspraktijk verbetert.

In het najaar van 2008 wordt u nader geïnformeerd over de concrete invulling van het programma «Duurzame en toegankelijke rechtsbijstand».

Schuldsanering

Bezien wordt of eventuele wijziging van de Wet schuldsanering natuurlijke personen (WSNP) kan bijdragen aan een meer effectieve en doelmatige aanpak van schulden. Met name gaat het daarbij om:

- De versterking van de minnelijke schuldhulp;
- Het tegengaan dat een natuurlijk persoon tot in lengte der dagen door zijn schulden wordt achtervolgd;
- Het terugdringen van het aantal faillissementen van natuurlijke personen.

In 2009 volgt een kabinetsstandpunt terzake het Voorontwerp Insolventiewet van de Commissie Kortmann. Ook komt er een herziening van het vergoedingsregime bewindvoering WSNP. Dat moet er toe leiden dat in alle gevallen de gehele vergoeding aan de bewindvoerder kan worden uitbetaald.

Buitengerechtelijke geschiloplossing

Om burgers in een vroeg stadium te ondersteunen bij het zelf en samen oplossen van problemen en conflicten, zet de overheid beleidsinstrumenten in die tijdelijk dan wel structureel nodig zijn om buitengerechtelijke afwikkeling te stimuleren, zoals:

- Het stimuleren van de totstandkoming van zelfregulering (gedragscode letselschadeafwikkeling);
- Uitbreiding geschillencommissies consumentenzaken;
- Ontwikkeling nieuwe deelgeschillenprocedure letselschadezaken;
- Invoering verwijzingsvoorzieningen mediation binnen het rechtsbestel.

Beleidsartikelen

Medio 2009 volgt een eindevaluatie van mediationvoorzieningen binnen het rechtsbestel. De resultaten hiervan zullen bepalend zijn voor de continuering van de al ingezette beleidsinstrumenten en de eventuele ontwikkeling van nieuwe beleidsalternatieven.

Het bevorderen van de kwaliteit van de juridische beroepsgroepen

De kwaliteitsborging in het notariaat wordt verbeterd en het wettelijke toezicht op het notariaat wordt versterkt door middel van wijziging van de Wet op het notarisambt. Het voorstel moet bijdragen aan de borging van het functioneren van en het maatschappelijk vertrouwen in het notariaat. Het professioneel handelen van de advocaat wordt bevorderd door het vastleggen in de Advocatenwet van de kernwaarden waaraan de advocaat moet voldoen en de verplichting aan de Nederlandse orde van advocaten om een verordening op de vakbekwaamheid tot stand te brengen. Verder wordt de Nederlandse orde van advocaten gestimuleerd om een verordening op de financiële integriteit tot stand te brengen en wordt het experiment «no win no fee» (TK 31 200 VI, nr. 93) verder uitgewerkt.

Meetbare gegevens bij 12.2

Zoals aangegeven onder de kopjes «verantwoordelijkheid» en «prestatiegegevens» bij de algemene doelstelling is de verantwoordelijkheid van de Minister voor een effectieve toegang tot het rechtsbestel, beperkt tot het scheppen van optimale voorwaarden. Logischerwijs kunnen dan ook geen outcome-indicatoren worden opgenomen, maar wordt volstaan met input-, throughput en outputindicatoren.

In onderstaande tabellen worden gegevens gepresenteerd die samen enig inzicht bieden in de effectiviteit van de ingezette beleidsinstrumenten. In aanvulling op deze prestatiegegevens wordt met evaluatieonderzoeken, beleidsdoorlichtingen (TK 31 031/29 949, nr. 19) en met de jaarlijkse monitors/trendrapportages WSNP (TK 31 200 VI en 24 515, nr. 96), gesubsidieerde rechtsbijstand 2006 (TK 30 800 VI, nr. 138), Trendrapportage notariaat 2006 (TK 23 706, nr. 69), Trendrapportage advocatuur 2006 (TK 31 200 VI, nr. 93) en Trendrapportage gerechtsdeurwaarders 2006 (TK 31 000, nr. 1) ook op kwalitatieve wijze inzicht verkregen in de beleids-effecten.

Deze monitors leveren relevante beleidsindicatoren op die in zijn totaliteit inzicht geven in de meerjarige trends en kwantitatieve ontwikkelingen in de onderscheiden beroepsgroepen.

Gesubsidieerde rechtsbijstand

Volume- en prijsgegevens*							
	Realisatie 2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Uitvoeringslasten Raden voor rechtsbijstand							
Prijs (x € 1,-)	€ 51,50	€ 52,70	€ 52,10	€ 50,90	€ 50,10	€ 50,10	€ 50,10
Volume (aantal afgegeven toevoegingen)	386 231	405 765	405 931	397 021	397 021	397 021	397 021
Vaste kosten (incl. automatisering, projecten) (x € 1 000,-)	2 265	2 265	2 265	2 265	2 265	2 265	2 265
Programma-uitgaven Raden voor rechtsbijstand							
Strafzaken (ambtshalve)							
Prijs (x € 1,-)	€ 1079	€ 1094	€ 1115	€ 1115	€ 1115	€ 1115	€ 1115
Volume (aantal afgegeven toevoegingen)	102 617	105 534	105 700	105 700	105 700	105 700	105 700

Beleidsartikelen

Volume- en prijsgegevens*							
	Realisatie 2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Strafzaken (regulier)							
Gemiddeld opgelegde eigen bijdrage (x € 1,-)	€ 74	€ 84	€ 113	€ 113	€ 113	€ 113	€ 113
Prijs (x € 1,-)	€ 688	€ 701	€ 693	€ 693	€ 693	€ 693	€ 693
Volume (aantal afgegeven toevoegingen)	50 688	51 596	51 596	51 596	51 596	51 596	51 596
Civiele zaken							
Gemiddeld opgelegde eigen bijdrage (x € 1,-)	€ 164	€ 148	€ 148	€ 148	€ 148	€ 148	€ 148
Prijs (x € 1,-)	€ 708	€ 754	€ 774	€ 774	€ 774	€ 774	€ 774
Volume (aantal afgegeven toevoegingen)	216 888	222 715	222 715	222 715	222 715	222 715	222 715
Inverzekeringstellingen							
Prijs (x € 1,-)	€ 252	€ 260	€ 267	€ 267	€ 267	€ 267	€ 267
Volume (aantallen)	82 465	82 368	82 368	82 368	82 368	82 368	82 368
Juridisch Loket							
Vaste kosten (x € 1000,-)	20 734	21 464	20 944	20 944	20 944	20 944	20 944
Volume (aantallen)	599 383	639 000	639 000	639 000	639 000	639 000	639 000
Lichte adviestoevoeging							
Gemiddeld opgelegde eigen bijdrage (x € 1,-)	€ 14	€ 29	€ 45	€ 45	€ 45	€ 45	€ 45
Prijs (x € 1,-)	€ 240	€ 233	€ 224	€ 224	€ 224	€ 224	€ 224
Volume (aantal afgegeven toevoegingen)	19 846	24 000	24 000	24 000	24 000	24 000	24 000
Asiel							
Prijs (x € 1,-)	€ 2 583	€ 2 144	€ 2 144	€ 2 233	€ 2 233	€ 2 233	€ 2 186
Volume (instroom asielzoekers, aantallen)	8 384	16 000	16 000	10 500	10 500	10 500	10 500

* inclusief loon- en prijsbijstelling 2008.

Schuldsanering							
	Realisatie 2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Uitvoeringslasten Raad voor rechtsbijstand							
Prijs (x € 1,-)	28	28	28	28	28	28	28
Volume (aantallen WSNP-zaken)	12 259	12 300	12 300	12 300	12 300	12 300	12 300
Programma-uitgaven Raad voor rechtsbijstand							
Prijs (x € 1,-)	1 320	1 348	1 348	1 348	1 348	1 348	1 348
Volume (aantallen WSNP-zaken)	12 259	12 300	12 300	12 300	12 300	12 300	12 300
Bewindvoerders							
Aantal bewindvoerders	1 170	1 251	1 251	1 251	1 251	1 251	1 251

Bovenstaande tabellen geven inzicht in de doelmatigheid van de rechtsbijstand.

Beleidsartikelen

Mediation							
	Realisatie 2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Slagingspercentage mediations binnen het justitiële domein	57	60	60	60	60	60	60
Verwijzing door de rechter	3 355	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Verwijzing door het Juridisch Loket	2 137	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Afgegeven mediation toevoegingen	4 570	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000

Toelichting

De cijfers met betrekking tot mediation laten voor wat betreft de verwijzing door de rechter een aanzienlijke stijging zien (van 3 355 in 2007 naar 10 000 in 2008 e.v.). De prognosecijfers zijn gebaseerd op de uitkomsten van een pilot bij de gerechten over de jaren 2000 tot en met 2004. In 2009 wordt het traject geëvalueerd, waarna op grond hiervan de prognosecijfers zullen worden bijgesteld.

Overzicht onderzoek naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van beleid

Beleidsdoorlichting		
Omschrijving	Status	Vindplaats
Adequate toegang tot het rechtsbestel	Af te ronden in 2008	www.wodc.nl

Effecten ex post		
Omschrijving	Status	Vindplaats
Wet op de rechtsbijstand Evaluatieonderzoek Stichting Geschillencommissies voor Consumentenzaken (SGC)	Wordt in 2008 uitgevoerd Af te ronden in 2009	www.wodc.nl

Overig evaluatieonderzoek		
Omschrijving	Status	Vindplaats
Monitor mediation 2009 Monitor WSNP	Af te ronden in 2009 Jaarlijks	

13 Rechtshandhaving, criminaliteits- en terrorismebestrijding

Algemene doelstelling

Het bestrijden van criminaliteit en terrorisme door een doelmatige en effectieve preventie, rechtshandhaving en sanctietoepassing.

Meerjarenperspectief

Met het project «Veiligheid begint bij Voorkomen» (VbbV) geeft dit kabinet prioriteit aan de rechtshandhaving en criminaliteitsbestrijding. Specifiek gaat daarbij de aandacht uit naar «ernstige criminaliteit», waarmee is bedoeld de georganiseerde misdaad, financieel-economische criminaliteit en cybercrime. In 2007 en 2008 zijn alle maatregelen in het kader van VbbV uitgewerkt en zijn afspraken gemaakt met de decentrale overheid en met andere instanties die een belangrijke rol spelen in het terugdringen van criminaliteit en overlast. Nu de fase van planvorming is beëindigd zal 2009 in het teken staan van het in praktijk brengen van wat is bedacht en overeengekomen. Dan wordt zichtbaar hoe het beleid doorwerkt en waar nog een bijstelling nodig is om de gewenste resultaten te kunnen boeken. In deze fase zal de vinger aan de pols worden gehouden (evaluatie) om de daarop volgende stap te kunnen maken naar de finale beleidsuitvoering, waarbij de maatregelen structurele inbedding vinden en daarmee de resultaten behaald worden. Dit is concreet uitgewerkt in de beleidsagenda en onder de operationele doelstellingen 13.1 en 13.3.

Beleidsartikelen

Budgettaire gevolgen van beleid		x € 1 000						
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Verplichtingen		2 349 592	2 692 170	2 746 513	2 731 563	2 802 179	2 797 058	2 797 227
Waarvan garanties		3 631	5 144	6 657	6 657	6 657	6 657	6 657
Programma-uitgaven		2 504 516	2 692 170	2 746 513	2 731 563	2 802 179	2 797 058	2 797 227
13.1 Preventieve maatregelen		11 865	14 821	21 265	24 123	24 591	25 092	25 089
Waarvan juridisch verplicht		–	–	21 210	24 068	24 536	25 037	25 034
13.1.1 Dienst Justis		596	4 185	6 130	8 723	9 816	10 316	10 316
13.1.2 Overig		11 269	10 636	15 135	15 400	14 775	14 776	14 773
13.2 Opsporing en forensisch onderzoek*		72 929	0	0	0	0	0	0
Waarvan juridisch verplicht		–	–	–	–	–	–	–
13.2.1 NFI*		57 911	0	0	0	0	0	0
13.2.2 Overig*		15 018	0	0	0	0	0	0
13.3 Handhaving en vervolging		564 701	716 015	731 836	743 120	758 182	748 878	747 356
Waarvan juridisch verplicht		–	–	624 412	637 510	650 679	641 154	639 356
13.3.1 Rechtshandhaving		19 774	98 427	100 749	112 120	118 673	111 547	110 135
13.3.2 Openbaar Ministerie		544 927	552 156	566 643	567 266	570 021	567 653	567 556
13.3.3 NFI		0	65 432	64 444	63 734	69 488	69 678	69 665
13.4 Tenuitvoerlegging strafrechtelijke sancties		1 793 652	1 877 999	1 914 902	1 878 834	1 945 107	1 950 649	1 952 353
Waarvan juridisch verplicht		–	–	1 875 020	1 823 539	1 870 665	1 876 785	1 878 910
13.4.1 DJI-gevangeniswezen-regulier		1 103 134	1 027 452	1 006 178	972 203	981 468	984 659	991 424
13.4.2 DJI-TBS		403 169	528 913	590 392	621 602	659 719	661 033	660 437
13.4.3 Reclassering		148 227	225 004	244 753	238 387	256 535	257 153	257 105
13.4.4 SRN-taakstraffen		41 403	0	0	0	0	0	0
13.4.5 CJIB**		92 221	90 873	67 881	41 037	41 840	42 260	37 843
13.4.6 Overig		5 498	5 757	5 698	5 605	5 545	5 544	5 544
13.5 Slachtofferzorg		31 001	38 787	42 793	52 276	49 658	47 858	47 851
Waarvan juridisch verplicht		–	–	42 793	52 276	49 658	47 858	47 851
13.5.1 Slachtofferhulp Nederland (SHN)		13 334	17 401	20 082	30 244	27 873	26 073	26 070
13.5.2 Schadefonds Geweldsmisdrijven (SGM)		17 667	21 386	22 711	22 032	21 785	21 785	21 781
13.6 Terrorismebestrijding		30 368	44 548	35 717	33 210	24 641	24 581	24 578
Waarvan juridisch verplicht		–	–	27 970	22 750	14 531	14 472	14 473
13.6.1 NCTb		27 241	41 395	32 578	30 112	21 644	21 643	21 639
13.6.2 IND		3 127	3 153	3 139	3 098	2 997	2 938	2 939
Ontvangsten		841 973	869 763	889 708	914 394	933 488	953 607	965 421
Waarvan Boeten & Transacties		718 012	823 246	858 785	882 691	891 005	911 124	917 938
Waarvan Pluk ze		23 572	12 820	15 820	18 820	30 820	30 820	35 820

Artikel 13: Het niet-juridische verplichte deel op dit beleidsartikel is gereserveerd. Het niet-juridisch verplichte deel op dit beleidsartikel is bestuurlijk gereserveerd voor onder meer strafrechtelijke handhaving door het Openbaar Ministerie en terrorismebestrijding. Daarnaast is een gedeelte complementair noodzakelijk of anderszins bestuurlijk gebonden. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om projecten als Meld Misdaad Anoniem, Justitie in de Buurt, Regionale Arrondissementale Justitiële Beraden en bestrijding voetbalvandalisme. Indien de middelen niet besteedbaar zijn, heeft dit consequenties voor de capaciteit bij het OM en het CJIB. Voor wat betreft het programma Veiligheid begint bij Voorkomen (VbbV) worden op dit moment plannen opgesteld waardoor in de loop van 2008/2009 steeds meer geld bestuurlijk gebonden zal zijn.

* Er heeft een wijziging plaatsgevonden in de budgettenstructuur. Hierdoor is een aantal budgetten verplaatst.

** Reeks is inclusief vergoeding voor de bestuurlijke strafbeschikking. Het betreft de volgende bedragen: in 2009 1 565, in 2010 9 090, in 2011 11 962, in 2012 13 647 en in 2013 14 461. Deze reeks zal uiterlijk bij 1e suppletore wet worden overgeheveld naar artikel 13.3.1 Rechts-handhaving.

Omschrijving van de samenhang De bijdragen van Justitie aan rechtshandhaving, criminaliteits- en terrorismebestrijding liggen op de beleidsterreinen preventie (13.1), opsporing en handhaving van straf- en ordeningswetgeving (13.3), ten uitvoerlegging van strafrechtelijke sancties en maatregelen (13.4) en slachtofferzorg (13.5).

Met het programma «Veiligheid begint bij Voorkomen» wordt de samenhang in het beleid op het terrein van preventie, rechtshandhaving en criminaliteitsbestrijding geborgd.

Voor de terrorismebestrijding (13.6) wordt een brede benadering toegepast. Deze gaat uit van een combinatie van repressieve maatregelen om de directe gevaren van terrorisme af te wenden en preventieve acties om terrorisme te voorkomen door het onderkennen en tegengaan van factoren die op termijn een terroristische dreiging kunnen genereren.

Verantwoordelijkheid

Op het terrein van preventie, opsporing, vervolging, de tenuitvoerlegging van strafrechtelijke sancties en maatregelen en slachtofferzorg, is de Minister van Justitie *beleidsverantwoordelijk én verantwoordelijk voor de uitvoering* van beleid. Op het gebied van corruptiebestrijding en ordeningswetgeving is deze verantwoordelijkheid beperkt tot de handhavingsaspecten van deze wetgeving. Voor wat betreft de opsporing beperkt de uitvoering zich tot een aantal specifieke taken. De (overige) opsporing gebeurt door bijzondere opsporingsdiensten die bij Wet zijn ingesteld. De verantwoordelijkheid daarvoor ligt bij de betreffende vakdepartementen (de ministers van Financiën, Economische Zaken, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu en Landbouw, Natuurbeheer en Visserij). De Minister van Justitie bepaalt op hoofdlijnen het landelijke opsporings- en vervolgingsbeleid en is samen met de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties verantwoordelijk voor het beheer van de politie als het gaat om de opsporing in strafzaken.

Met de *coördinerende verantwoordelijkheid* van de Minister van Justitie op het terrein van fraudebestrijding, prostitutie, overlast en verloedering respectievelijk het project «Veiligheid begint bij Voorkomen» (VbbV) wordt de interdepartementale samenhang op deze terreinen geborgd. De verantwoordelijkheid voor de inhoud en uitvoering van het project VbbV ligt zowel bij Justitie als bij de overig betrokken vakdepartementen (in het bijzonder de ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Jeugd en Gezin en Wonen, Wijken en Integratie). Daarnaast bestaat er een coördinerende verantwoordelijkheid ten aanzien van de beleidsontwikkeling op het terrein van interceptie, decryptie en signaalanalyse.

De *kwaliteitsborgende verantwoordelijkheid* van de Minister richt zich op het stimuleren van de professionaliteit van de rechtshandhaving door het ontwikkelen van instrumenten en het bevorderen van het gebruik daarvan door andere ministeries, overheden en bestuursorganen in de niet-strafrechtelijke handhaving.

De Minister van Justitie en de Minister van BZK zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding.

Externe factoren

Een goed functionerende strafrechtsketen hangt mede af van een aantal externe factoren:

- Economische, demografische en (sociaal) maatschappelijke ontwikkelingen;
- De samenwerking in de totale veiligheidsketen;
- Internationale ontwikkelingen op het terrein van Justitie en politie.

Meetbare gegevens bij de algemene doelstelling

De doelstelling uit het Coalitieakkoord is een reductie van de criminaliteit met 25 procent in 2010 ten opzichte van 2002¹ door:

1. Negentien procent minder geweldsdelicten;
2. Vijf procent minder vermogensdelicten;
3. Verbetering ophelderingspercentage met vijftien procent;
4. Daling criminaliteit tegen ondernemingen met vijftientig procent;
5. Daling recidive met tien procentpunt.

Voor een uitgebreidere toelichting op deze doelstelling wordt verwezen naar de rapportage over het programma «Veiligheid begint bij Voorkomen».

In het voorjaar van 2009 worden de resultaten van de eerste integrale Veiligheidsmonitor gepubliceerd, die onder meer belangrijke monitorinformatie voor het meten van bovenstaande outcome-doelstellingen oplevert. De Veiligheidsmonitor is een integraal onderzoek dat vanaf 2009 de sociale veiligheid in Nederland op landelijk, regionaal en lokaal niveau in kaart brengt. Voor het eerst meten, naast departementen en politiekorpsen, ook vele gemeenten hun veiligheidscijfer volgens deze Veiligheidsmonitor.

In onderstaande zijn per operationele doelstelling prestatie-gegevens opgenomen die betrekking hebben op de effecten van beleidsinstrumenten.

Voor de operationele doelstellingen 13.1, 13.5 en 13.6 geldt dat geen inzicht kan worden geboden in de maatschappelijke effecten van het beleid, daar het causale verband tussen in te zetten beleidsinstrumenten op de gewenste criminaliteitsdaling niet cijfermatig zijn uit te drukken. De criminaliteitsdaling is afhankelijk van veel factoren, die vaak ook buiten de directe beïnvloedingssfeer van de Minister van Justitie liggen. Waar mogelijk wordt volstaan met input- en of throughputgegevens, kwalitatieve gegevens of wordt door middel van evaluatie-onderzoek inzicht verkregen in de beleidseffecten.

Operationele doelstelling 13.1

Het voorkomen en verder terugdringen van criminaliteit door inzet van een effectief instrumentarium van preventie en het effectief bestrijden van huiselijk geweld.

Motivering

Een effectieve en efficiënte rechtshandhaving is het meest gebaat bij een combinatie van preventie en repressie. Bij de preventie van criminaliteit heeft niet alleen de (rijks)overheid verantwoordelijkheden, maar de samenleving als geheel. Elke burger, elke ondernemer, maar ook elke organisatie en overheid kan bijdragen aan de preventie van criminaliteit. Vanuit Justitie krijgen daarnaast in 2009 integriteit, kansspelen en het tegengaan van huiselijk geweld extra aandacht.

Instrumenten

Het aanpakken van agressie en geweld

¹ Bij brief van 29 april 2008 (TK 28 684, nr. 135) is de TK geïnformeerd over de uitkomsten van de Veiligheidsmonitor Rijk 2008. In dit kader is de TK eveneens op de hoogte gebracht van de noodzakelijke herijking van de reductiepercentages (als gevolg van wijziging van de meetmethodiek), te weten: voor geweld 20% t.o.v. 2006 en voor vermogen 6% t.o.v. 2006. Volgens de VMR2008 is t.o.v. 2006 reeds aan reductie gerealiseerd: 6% voor geweld (resteert dus nog 14% te gaan t/m 2010), en 8% voor vermogen (beoogde reductie dus al gerealiseerd).

Naast de uitvoering van het «Actieplan tegen Geweld» (TK 28 684, nr. 65) ter bestrijding van geweld in het (semi-)publieke domein, komen er extra maatregelen ten behoeve van persoonsgerichte preventie van agressie en geweld. Dit in het kader van het project «Veiligheid begint bij Voorkomen». Ingezet wordt op het tegengaan van risicofactoren voor geweld (alcohol, wapens, media) en het toepassen van effectieve gedragsinterventies. De respectvolle omgang van mensen met elkaar en het fatsoen in het maatschappelijke verkeer wordt bevorderd door buurtbemiddeling, gedragscodeprojecten, gedragsinterventies in een vrijwillige setting en de registratie van alcohol- en druggebruik bij geweld.

Tegengaan van huiselijk geweld

In 2009 ligt de nadruk op preventie en het gezinsgericht aanpakken van huiselijk geweld. Bij de uitvoering van het «Plan van Aanpak Huiselijk Geweld» zijn de volgende speerpunten benoemd: privacy en beroepsgeheim, opvang en hulpverlening van slachtoffers, preventie en vroegsignalering. Verder worden de volgende activiteiten ter hand genomen:

- Om huiselijk geweld lokaal gericht en meer uniform aan te pakken wordt een landelijke modelaanpak huiselijk geweld voor gemeenten ontwikkeld. Zo mogelijk wordt de RAAK-aanpak¹ die voor kindermishandeling landelijk wordt ingevoerd, ook geschikt gemaakt voor het tegengaan van huiselijk geweld;
- Het bevolkingsonderzoek naar de aard en omvang van het huiselijk geweld wordt afgerond. Beleidsimplicaties zijn afhankelijk van de resultaten.

Het aanpakken van criminaliteit in het bedrijfsleven

Voor de aanpak van de criminaliteit in het bedrijfsleven wordt ingezet op het zorgvuldig afronden van alle projecten van de Actieplannen «Veilig Ondernemen deel 1» (TK 28 684, nr. 24), «deel 2» (TK 28 684, nr. 53) en «deel 3» (TK 28 684, nr. 116), in het bijzonder de projecten «Winkelcriminaliteit» en «Financieel-economische criminaliteit».

Het bevorderen van integriteit

In 2008 is in samenwerking met het ministerie van BZK onderzocht welke sectoren onder de reikwijdte van de Wet Bevordering Integere Besluitvorming Openbaar Bestuur (BIBOB) zouden kunnen vallen. De Wet en het besluit BIBOB zullen hiervoor worden aangepast.

In samenwerking met Movisie (koepelorganisatie voor vrijwilligers), de ministeries van VWS en OCenW en het NOC-NSF worden de maatregelen ingevoerd, ter voorkoming van seksueel misbruik van kinderen (TK 31 200 VI, nr. 43).

In 2010 verdwijnt de Verklaring van geen bezwaar bij oprichting van vennootschappen (zie «Snel en secuur toetsen; het alternatief voor de Verklaring van geen bezwaar»). Hiervoor in de plaats komt een instrument waarmee tijdens het bestaan van rechtspersonen controle kan worden uitgeoefend ter voorkoming van misbruik van deze rechtspersonen. Ter invoering van dit nieuwe controle-instrument zal in 2009 nieuwe regelgeving bij de Tweede Kamer worden ingediend.

Kansspelbeleid

Het kansspelbeleid is gericht op het bespreekbaar maken van deze problematiek en het verminderen van het aantal kansspelverslaafden, het beschermen van consumenten en het tegengaan en verminderen van het illegale aanbod van kansspelen.

In 2009 wordt de herziene Wet op de kansspelen en het inrichten van een kansspelautoriteit in de Tweede Kamer behandeld (TK 24 557, nr. 64 en nr. 65).

Meetbare gegevens bij 13.1

Het maatschappelijk effect (reductie van de criminaliteit) van het preventiebeleid kan niet los worden gezien van de inspanningen in het kader van het repressieve beleid. Deze resultaten worden gemeten via de «Veiligheidsmonitor Rijk» en de «Monitor Criminaliteit Bedrijfsleven». De maatschappelijke effecten van het preventiebeleid (in termen van criminaliteitsreductie) zijn niet op kwantitatieve wijze uit te drukken. Dat wil zeggen dat niet door middel van indicatoren het causale verband tussen effectief preventiebeleid en de criminaliteitsreductie wordt weergegeven, maar dat wordt volstaan met een beperkt aantal meetbare

¹ Reflectie- en Actiegroep Aanpak Kindermishandeling. Doel van de RAAK-aanpak is om per regio op basis van één gezamenlijk, sectoroverstijgend plan samen te werken.

Beleidsartikelen

gegevens waarmee een oordeel kan worden gevormd over de doelmatigheid van het preventiebeleid (input, throughput, output).

Onderstaande tabel toont de gerealiseerde en geraamde omvang van producten van de Dienst Justis voor een doeltreffende preventie van criminaliteit.

Prestatiegegevens Dienst Justis							
	Realisatie 2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Verklaring van Geen Bezwaar inzake nieuwe statuten en wijziging statuten vennootschappen							
- Aantal beslissingen	88 856	85 000	85 000	0	0	0	0
- Doorlooptijd oprichten % in 6 dagen	70	95	95	-	-	-	-
Aanvragen Bevordering Integere Besluitvorming Openbaar Bestuur							
- Aantal adviezen	197	300	420	420	450	500	500
- Doorlooptijd % binnen 8 weken	8	100	100	100	100	100	100
Aanvragen Verklaring Omtrent Gedrag							
- Aantal beslissingen Natuurlijke Personen	370 029	400 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000
- Aantal beslissingen vrijwilligers			600 000	600 000	600 000	600 000	600 000
- Doorlooptijd: % binnen 3 weken	98						
- Doorlooptijd: % binnen 2 weken		80	80	80	80	80	80
- Doorlooptijd: % binnen 4 weken		80	10	10	10	10	10
- Doorlooptijd: % binnen 8 weken			10	10	10	10	10
- Aantal beslissingen Rechtspersonen	3 043	8 000	9 750	9 750	9 750	9 750	9 750
- Doorlooptijd: % binnen 4 weken	90		80	80	80	80	80
- Doorlooptijd: % binnen 8 weken			10	10	10	10	10
- Doorlooptijd: % binnen 12 weken			10	10	10	10	10

Toelichting

Verklaring van geen Bezwaar: Gelet op de herziening van het preventieve toezicht is vanaf 2010 geen productieraming opgenomen.

Bevordering Integriteit Besluitvorming Openbaar Bestuur: doorlooptijd 100%, tenzij met de gemeente/aanvrager uitstel overeengekomen is.

Overzicht naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van beleid

Beleidsdoorlichting		
Omschrijving	Status	Vindplaats
Preventieve maatregelen	Af te ronden in 2012	www.wodc.nl

Overig evaluatieonderzoek		
Omschrijving	Status	Vindplaats
Proces- en effectevaluatie van een in het buitenland effectief gebleken preventieve aanpak van geweld	Af te ronden in 2009	www.wodc.nl

Operationele doelstelling 13.3

Het bestrijden van criminaliteit door een effectief en doelmatig instrumentarium van opsporing en vervolging, waaronder begrepen de verbetering van de samenwerking in EU-verband en op internationaal niveau op het terrein van Justitie en politie.

Motivering

Naast preventie vormen opsporing en vervolging de basis voor het effectief en doelmatig bestrijden van criminaliteit. Veel aandacht gaat hierbij uit naar criminaliteit die in het oog springt. Het is echter van groot belang het zoeklicht ook te richten op minder zichtbare maar in hun uitwerking ondermijnende verschijnselen. Evident daarbij is dat aandacht wordt geschonken aan de kwaliteit en professionaliteit waarmee dit gebeurt en dat zulke verschijnselen niet alleen nationaal aangepakt moeten worden maar ook internationaal.

Maatschappelijk effectief betekent dat ook moet worden afgewogen of een andere aanpak (bestuurlijke oplossingen, organisatorische maatregelen, administratieve voorzieningen en economische bepalingen) effectiever is.

In 2009 wordt ingezet op de verbetering van de effectiviteit van de opsporing en vervolging op de terreinen georganiseerde misdaad (inclusief prostitutie en mensenhandel), financieel-economische criminaliteit, cybercrime, politie- en opsporingsbestel, OM-afdoening, bestuurlijke strafbeschikking, «Justitie in de buurt» en Arrondissementale Justitiële Beraden en drugs. Daarnaast wordt onverminderd gestuurd op de doelmatigheid (van de uitvoering) van het beleid. Als basis hiervoor dienen de prestatiegegevens van de dienst Justis, het NFI, het MOT, het CIOT en het OM.

Instrumenten

Programma «Versterking aanpak georganiseerde misdaad» (PVAGM) (TK 29 911, nr. 10)

Om de schade die de georganiseerde misdaad toebrengt aan de Nederlandse samenleving verder terug te dringen is gekozen voor een versterkingsprogramma langs drie lijnen:

1. Professionalisering van de strafrechtelijke aanpak;
2. Verbreding van de aanpak door een forse impuls te geven aan de preventieve en bestuurlijke aanpak;
3. Versterking van de internationale samenwerking.

Naast meer structurele en organisatorische versterkingen zal op een aantal specifieke thema's een zogenaamde programmatische aanpak worden ontwikkeld door het Openbaar Ministerie, de opsporingsdiensten, lokaal bestuur en andere relevante partijen, waarin de drie hiervoor genoemde versterkingslijnen zijn terug te vinden. Deze aanpak zal worden toegepast bij mensenhandel, georganiseerde hennepcultuur, vastgoedgerelateerde (zware) criminaliteit en in het project Emergo. Het project Emergo is een samenwerkingsverband tussen de gemeente Amsterdam

Beleidsartikelen

en de ministeries van Justitie, BZK en Financiën dat zich richt op het in beeld brengen en aanpakken van uitingen van verwevenheid van onderwereld en bovenwereld.

Prostitutie en mensenhandel

Om de opsporing van criminaliteit in de prostitutiebranche en ten aanzien van mensenhandel te verbeteren wordt in 2009 getracht meer inzicht te krijgen op de problematiek door:

- Een beter toezicht op de prostitutiebranche;
- Het uitvoeren en monitoren van de kaderwet vergunningen prostitutie;
- Het verstrekken van een financiële bijdrage aan het Bureau Nationaal Rapporteur Mensenhandel zodat deze de regering kan adviseren over het beleid en de aanpak van mensenhandel;
- Het verstrekken van subsidie aan Comensha, die zorgt voor de registratie van slachtoffers van mensenhandel en een goede doorverwijzing van deze slachtoffers naar opvang.

De aanpak van misstanden in de prostitutiebranche en overige sectoren worden zo nodig op grond hiervan aangepast. Daarnaast vindt versterking van de aanpak mensenhandel plaats door de Task Force «Aanpak mensenhandel» (TK 29 911, nr. 10).

Het programma «Versterking aanpak financieel-economische criminaliteit en fraude» (TK 29 911, nr. 10)

Om het vertrouwen van burgers in het economisch verkeer te behouden en te versterken, richt het versterkingsprogramma zich op:

- Preventie: aanpak fraude en corruptie;
- Intensivering van de strafrechtelijke handhaving: aanpak fraude, witwassen en corruptie;
- Bevorderen van het afnemen van onverklaarbaar vermogen, met inbegrip van de internationale dimensie van deze problematiek.

Bij de implementatie van het programma, dat onder meer betrekking heeft op uitbreiding en versterking van capaciteit en deskundigheid in het veld, zijn naast de ministeries van Justitie en BZK, politie en OM ook bijzondere opsporingsdiensten en enkele sectoren van het bedrijfsleven (verzekeraars en banken) betrokken. Het programma komt eveneens herkenbaar terug in de OM-proeftuinen vastgoed, witwassen, onverklaarbaar vermogen en heling via internet en in door de politie nog te benoemen pilotregio's.

Het programma «Aanpak cybercrime»

Om de ongewenste effecten van digitalisering tegen te gaan is wetgeving aangepast en is een beleidskader voor de rechtshandhaving bij cybercrime in het algemeen en internetmisbruik in het bijzonder ontwikkeld (TK 28 684, nr. 133). In 2009 zal de samenwerking met de departementen van BZK en EZ als het gaat om de preventie van cybercrime en de daarbij behorende voorlichting, verder worden doorgezet. Het gaat hierbij zowel om preventie aan de kant van de burger als aan de kant van de bedrijven. Met de extra toegekende gelden aan politie en het OM worden drie proeftuinen ingericht: voor de bestrijding van kinderpornografie, phishing (misbruik van persoonlijke gegevens op het internet) en vormen van heling en fraude op internet. Verder wordt er met deze gelden extra ingezet op de bestrijding van cybercrime. Ook gaan het OM en politie verder met het bijscholen van medewerkers op het gebied van de bestrijding van cybercrime. Over de voortgang van deze activiteiten wordt separaat door het project VbbV aan de Tweede Kamer gerapporteerd.

Beleidsartikelen

Politie- en opsporingsbestel

Om te komen tot een efficiënt, handhaafbaar en gebruiksvriendelijk opsporingsbestel waarbij de kwaliteit van de opsporing centraal staat, wordt in 2009 de toezichtsstructuur rond de buitengewoon opsporingsambtenaar (BOA) aangepast en de kwaliteit van het toezicht verbeterd.

OM-afdoening en bestuurlijke strafbeschikking

Om de afdoeningcapaciteit van de Justitieketen enerzijds te ontlasten en anderzijds te vergroten, wordt de Wet OM-afdoening (Stb. 2008, nr. 4) de komende jaren gefaseerd ingevoerd. In 2008 is in een deel van het land reeds gestart met het tot straf beschikken voor overtreding van artikel 8 Wegenverkeerswet 1994 («Dronken rijden»). In 2009 wordt gestart met de strafbeschikkingsbevoegdheid voor buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's) in dienst van onder meer gemeenten en waterschappen. In 2009 wordt de voorlichting over en ondersteuning bij de implementatie van de bestuurlijke strafbeschikking actief ondersteund, onder meer via de website www.bestuurlijkestrafbeschikking.nl.

Justitie in de Buurt en Arrondissementale Justitiële Beraden

De bijdrage voor «Justitie in de Buurt» – aangevuld met pijler 5 gelden – is omgezet in een structurele bijdrage voor Veiligheidshuizen. In 2009 is er een landelijk dekkend systeem van Veiligheidshuizen. Kennisdeling tussen Veiligheidshuizen wordt landelijk ondersteund evenals continuering en verdere professionalisering van de Arrondissementale Justitiële Beraden.

Wijkaanpak

Justitie heeft in de charters met de 18 gemeenten over de wijkaanpak heldere afspraken gemaakt om de veiligheid in de 40 wijken te vergroten.

Drugs

In 2009 wordt een algemene beleidsnota over het Nederlandse drugsbeleid naar de Tweede Kamer gezonden, waarin zal worden ingegaan op het volksgezondheidsaspect en de justitiële invalshoek.

Meetbare gegevens bij 13.3

Onderstaande realisaties en ramingen van prestatiegegevens zijn een indicatie voor het beoogde beleidsresultaat, maar ook een middel om te sturen op doelmatigheid van de opsporing en vervolging: output-, throughput- en inputgegevens.

De ontwikkelingen en samenhangen in de criminaliteit en de rechtshandhaving worden periodiek en systematisch in kaart gebracht en zo veel mogelijk geduid met behulp van evaluatieonderzoeken, beleidsdoorlichtingen en door middel van de publicatiereeks «Criminaliteit en rechtshandhaving» (C&R). Door in deze publicatiereeks de informatie over de verschillende onderdelen met elkaar in verband te brengen, wordt de samenhang in de strafrechtsketen kwantitatief in beeld gebracht (outcome).

De hieronder opgenomen tabellen laten zien welke bijdrage batenlastendienst Justis, het Meldpunt Ongebruikelijke Transacties (MOT), het Centraal Informatiepunt Onderzoek Telecommunicatie (CIOT) en het OM leveren aan de opsporing en vervolging van criminaliteit.

Beleidsartikelen

Dienst Justis							
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
<i>Particuliere beveiliging en opsporing</i>							
Aantal beslissingen vergunningaanvragen	936	800	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Doorlooptijd: % binnen 16 weken	60	90	90	90	90	90	90
<i>Buitengewone opsporingsambtenaren</i>							
Aantal beslissingen BOA	6 955	6 200	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Doorlooptijd: binnen 16 weken (verzoek art. 1a)	78	90	95	95	95	95	95
Doorlooptijd: binnen 16 weken (verzoek art. 1b/art. 1c)		90					
Doorlooptijd: binnen 4 weken (verzoek art. 1b/art. 1c)	73		95	95	95	95	95
<i>Wet Wapens en Munitie/Flora- en Faunawet</i>							
Aantal administratieve beroepen	31	80	80	80	80	80	80
Doorlooptijd: % binnen 16 weken	0	75	75	75	75	75	75
Aantal verzoeken om ontheffing WWM	191	180	180	180	180	180	180
Doorlooptijd: % binnen 12 weken	43	75	90	90	90	90	90

In de begroting van de baten- lastendienst Justis is een overzicht opgenomen waarin kostprijnsinformatie per product is vermeld.

Prestatiegegevens MOT							
	Realisatie 2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Aantal ongebruikelijke transacties	214 000	403 000	403 000	403 000	403 000	403 000	403 000
Aantal verdachte transacties	46 000	58 000	58 000	58 000	58 000	58 000	58 000

Toelichting

Het aantal ongebruikelijke transacties zal naar verwachting vanaf 2008 fors stijgen. De grote stijging is het gevolg van een aanscherping van het meldbeleid van melders als gevolg van het toezicht op de meldplicht. Het aantal verdachte transacties geeft daardoor ook een stijging te zien. In verhouding tot het aantal ongebruikelijke transacties geeft het aantal verdachte transacties een indicatie voor de kwaliteit van dit opsporingsinstrument (effectiviteit).

Prestatiegegevens CIOT							
	Realisatie 2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Aantal Aanvragers	37	37	37	37	37	37	37
Aantal Aanbieders	64	120	160	180	200	200	200
Aantal vragen	1 901 024	2 300 000	2 500 000	2 700 000	2 700 000	2 700 000	2 700 000
Hit-rate	84%-94%	95%	96%	96%	96%	96%	96%

Toelichting

De (Bijzondere) Opsporing- en Inlichtingendiensten (aanvragers) vergaren op een snelle, efficiënte, veilige, gestructureerde en volumeonafhankelijke wijze via het CIOT gegevens die noodzakelijk zijn voor het opsporingsproces. Het aantal vragen en de bijbehorende «hitrate» zijn hierbij graadmeters voor het belang van en de doelmatigheid en effectiviteit van dit opsporingsinstrument.

Prestatiegegevens Productiecijfers Openbaar Ministerie							
	Realisatie 2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Productie en prestaties Arrondissementsparketten							
Instroom	271 400	275 200	278 600	282 600	286 100	289 600	292 800
Minderjarigen	37 900	37 600	38 000	38 600	39 100	39 500	40 000
Afdoeningen OM en rechter:	251 900	275 200	278 600	282 600	286 100	289 600	292 800
– Overdracht aan buitenland	300	300	300	300	300	300	300
– Onvoorwaardelijk sepot	27 300	27 300	27 300	27 300	27 300	27 400	27 400
% onvoorwaardelijk sepot	10,1%	10,0%	10,0%	10,0%	10,0%	10,0%	10,0%
– Transactie en voorwaardelijk sepot	73 800	82 400	83 400	84 600	85 700	86 700	87 700
– Voegen (ter berechting of ad info)	11 700	12 400	12 600	12 700	12 900	13 100	13 200
– Afdoeningen door de rechter:	138 700	152 900	155 100	157 600	160 000	162 200	164 300
– Meervoudige kamer (inclusief economisch en militair)	13 000	14 000	14 200	14 400	14 600	14 900	15 000
– Politierechter (inclusief economisch en militair)	112 400	124 800	126 600	128 700	130 600	132 400	134 100
– Kinderrechter	13 300	14 100	14 300	14 500	14 800	15 000	15 200
Interventiepercentage	88%	90%	90%	90%	90%	90%	90%
Gemiddelde doorlooptijd instroom – afdoening (in dagen)	133	130	130	130	130	130	130
Jeugdzaken							
Doorloopsnelheid jeugd binnen 6 maanden afgedaan	73%	80%	80%	80%	80%	80%	80%
Kantongerechtsappellen							
Instroom	0	0	0	0	0	0	0
Uitstroom	0	0	0	0	0	0	0
Kantonzaken							
Instroom	263 800	279 500	289 500	300 000	309 800	322 800	336 100
– Sepot, transacties en voegen	104 800	113 800	117 800	122 100	126 100	131 400	136 800
– Afdoening door de rechter	157 000	165 700	171 600	177 900	183 700	191 400	199 300
Mulderzaken							
Instroom beroepen OM	366 800	419 500	435 500	446 700	453 200	459 300	465 200
Uitstroom beroepen OM	376 500	419 500	435 500	446 700	453 200	459 300	465 200
OM, productie en prestaties Ressortparketten							
Instroom							
– Rechtbankappellen	15 700	17 100	17 400	17 700	17 900	18 200	18 400
– Kantongerechtsappellen	8 800	8 000	8 300	8 600	8 900	9 300	9 700
– Mulderberoepen	1 800	1 900	1 900	2 000	2 000	2 000	2 100
– Klachten artikel 12 Sv.	2 200	2 400	2 400	2 400	2 400	2 400	2 400
Uitstroom							
– Rechtbankappellen	16 100	17 100	17 400	17 700	17 900	18 200	18 400
– Kantongerechtsappellen	7 900	8 000	8 300	8 600	8 900	9 300	9 700
– Mulderberoepen	1 800	1 900	1 900	2 000	2 000	2 000	2 100
– Klachten artikel 12 Sv.	2 400	2 400	2 400	2 400	2 400	2 400	2 400

Toelichting

De cijfers van het Openbaar Ministerie geven de productie voor de komende jaren weer. Dat geeft een indicatie voor de inzet op het terrein van vervolging.

Overzicht onderzoek naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van beleid

Effectenonderzoek ex post		
Omschrijving	Status	Vindplaats
Proces- en effectmeting programmatische aanpak mensenhandel	Af te ronden in 2008	www.wodc.nl

Overig evaluatieonderzoek		
Omschrijving	Status	Vindplaats
Toepassing van undercoverbevoegdheden door politieïle infiltratieteams	Af te ronden in 2008	www.wodc.nl
Voormeting en Recidivemeting bij DNA veroordeelden	Af te ronden in 2008	www.wodc.nl
Evaluatie pilots samenwerking bestuursrecht en strafrecht bij milieuhandhaving	Af te ronden in 2008	www.wodc.nl

Operationele doelstelling 13.4

Het bestrijden van criminaliteit met een effectieve en doelmatige tenuitvoerlegging van strafrechtelijke sancties en maatregelen.

Motivering

Vergroting van de maatschappelijke veiligheid door enerzijds een veilige en humane tenuitvoerlegging van sancties en anderzijds door het terugdringen van recidive is een speerpunt van het kabinet. Met het sanctiestelsel worden verschillende doelen nagestreefd (TK 29 200, nr. 167). Allereerst het herstel van de rechtsorde door vergelding van de geschonden norm en genoegdoening voor slachtoffers van misdrijven. Daarnaast de vergroting van de maatschappelijke veiligheid door het afschrikken van potentiële delinquenten, het onschadelijk maken van delinquenten gedurende de vrijheidsbeneming en de vermindering van de kans op recidive na invrijheidstelling.

Een persoonsgerichte benadering staat centraal bij het stelsel van sancties: straffen op maat, mede op basis van adequate advisering en een verbeterde samenwerking tussen de ketenpartners. De Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) en de reclasseringsorganisaties zijn verantwoordelijk voor de tenuitvoerlegging van sancties, het bieden van begeleiding en het uitoefenen van toezicht. In de aansluiting met de samenleving spelen naast vele vrijwilligersorganisaties, gemeenten ook een steeds belangrijker rol. Voor wat betreft de zorg, geldt dat voor de instellingen van de Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ). Zo worden vraag naar en aanbod van sanctiemodaliteiten optimaal op elkaar afgestemd.

Instrumenten

Verschillende instrumenten richten zich op de verschillende fasen van de sanctietoepassing, ruwweg vóór, tijdens en na de detentie. In de eerste fase dient de rechter over een breed sanctiearsenaal te beschikken om een alternatief te kunnen kiezen voor de (vooral korte) vrijheidsstraf. Hiermee kan een belangrijke bijdrage worden geleverd aan vermindering van de kans op recidive. In dat kader vindt intensivering van de voorwaardelijke sancties plaats. Belangrijkste activiteiten in 2009 zijn:

- Aanbieding wetsvoorstel herziening voorwaardelijke veroordeling aan de Tweede Kamer (TK 30 300 VI, nr. 164); Het wetsvoorstel is bedoeld

om gedrag van daders gericht aan te pakken en specificeert daarom het arsenaal van bijzondere voorwaarden waaruit de rechter kan kiezen (bijvoorbeeld een strenge gedragstraining of een gebiedsverbod).

- Landelijke implementatie van het verbeterd reclasseringsadvies ten behoeve van OM, ZM en DJI en van het verbeterd reclasseringstoezicht, gebaseerd op het risicoprofiel van de dader en afgestemd op de gestelde bijzondere voorwaarden (TK 29 270, nr. 14). In vier arrondissementen worden pilots uitgevoerd met voorwaardelijke sancties gericht op recidiverende geweldplegers, verslaafden, jong volwassenen en huiselijk-geweldplegers (TK 30 300 VI, nr. 164);
- Inkopen effectieve zorg voor verslaafden en verbetering aansluiting Justitie en zorg. Uitbreiding aantal plaatsen voor verslaafden in 2009 met 1 000 in het kader van de voorgenomen verdubbeling van 3 000 in 2006 naar 6 000 in 2011 (TK 31 110, nr. 1).

Vrijheidsstraffen blijven onmisbaar zowel met het oog op de doelstelling van vergelding als van onschadelijkmaking. Een eerste vereiste daarvoor is de beschikbaarheid van voldoende sanctiecapaciteit (zie tabel overzicht intramurale sanctiecapaciteit). Maar ook tijdens de detentie wordt gewerkt aan vermindering van het recidiverisico. Daarbij staat een persoonsgerichte benadering centraal. Binnen het programma voor de modernisering van het gevangeniswezen vinden in 2009 de volgende gerichte activiteiten plaats (TK 24 587 en 31 200 VI, nr. 236):

- Plaatsing van gedetineerden in de doelgroepen preventief gehechten, kort- respectievelijk langverblijvenden, bijzondere groepen, vrouwen en strafrechtelijke vreemdelingen;
- Concentratie van de bijzondere zorgplaatsen in het gevangeniswezen en uitbreiding daarvan met 133, alsmede realisatie van basiszorgvoorzieningen in alle gesloten penitentiaire inrichtingen;
- Uitvoering van persoonsgerichte aanpak, onder andere door een gestandaardiseerde screening van elke gedetineerde, invoering van persoonsgebonden verlof en een onderwijsaanbod per doelgroep;
- Gefaseerde aanbod van het aanbod van arbeid, conform de in 2008 vastgestelde maatstaven.

Een gedegen voorbereiding van de invrijheidstelling en een goede nazorg na afloop van detentie zijn van groot belang om het recidiverisico te verminderen. Speerpunten voor 2009 zijn daarbij:

- Landelijke implementatie samenwerkingsprotocol nazorg Justitie en gemeenten;
- Verbetering screeningsproces van gedetineerden door de Dienst Justitiële Inrichtingen;
- Verbeteren van de aansluiting tussen justitiële voorzieningen en reguliere zorg;
- Bredere toepassing voorwaardelijke invrijheidstelling (Stb. 2007, nr. 500).

Forensische zorg/ terbeschikkingstelling

In 2009 wordt verder gewerkt aan de verbetering en veilige tenuitvoerlegging van de Tbs-maatregel door:

- Evaluatie pilots forensisch psychiatrisch toezicht;
- Uitvoeren onderzoeksprogrammering;
- Uitvoeren van Wetgeving voorwaardelijke beëindiging en Tbs met voorwaarden;
- Uitvoeren inhoudelijke en procesevaluatie adviescollege verloftoetsing Tbs.

Meetbare gegevens bij 13.4

Overzicht intramurale sanctiecapaciteit							
	Realisatie 2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Strafrechtelijke sanctiecapaciteit	14 994	14 984	15 145	15 407	15 634	15 651	15 651
In bewaring gestelden op politiebureaus	46	25	25	25	25	25	25
VN-cellen	84	84	84	84	84	84	84
Internationaal strafhof	12	30	30	30	30	30	30
Stand ontwerpbegroting 2008	15 136	15 123	15 284	15 546	15 773	15 790	15 790
– uitvoeringsverschillen	– 318						
– bijstelling o.g.v. PMJ-uitkomsten		– 18					
– anticipatie daling capaciteitsbehoefte t.o.v. PMJ 2008		– 234	– 674	– 883	– 975	– 1 001	– 956
– omzetten strafrechtelijke capaciteit in forensische zorgplaatsen		– 367	– 500	– 700	– 700	– 700	– 700
– uitvoeringsverschil for. zorgplaatsen		331	95				
Stand ontwerpbegroting 2009	14 818	14 835	14 205	13 963	14 098	14 089	14 134
Strafrechtelijke sanctiecapaciteit	14 705	13 912	13 487	13 416	13 619	13 791	13 995
Aan te houden (tijdelijke) capaciteit		814	579	408	340	159	
In bewaring gestelden op politiebureaus	17	13	25	25	25	25	25
VN-cellen	84	84	84	84	84	84	84
Internationaal strafhof	12	12	30	30	30	30	30
Gemiddelde prijs per plaats per dag (x € 1,-)	197	192	192	187	187	187	187
Bezettingsgraad (in %)*	83,3	83,4	91,3	91,3	91,3	91,3	91,3

* Exclusief in bewaring gestelden op politiebureau's.

Toelichting

Ten opzichte van de ontwerpbegroting 2008 is de productietaakstelling neerwaarts bijgesteld als gevolg van de verwachte lagere behoefte aan sanctiecapaciteit binnen het gevangeniswezen. De opgenomen tijdelijke capaciteit houdt verband met de meerjarige oploop van de capaciteitsbehoefte (zie 2013). Tenslotte is rekening gehouden met de omzetting van strafrechtelijke capaciteit in intramurale forensische zorgplaatsen. Een nadere toelichting hierop is opgenomen onder 13.4.2.

Overzicht extramurale sanctiecapaciteit							
	Realisatie 2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Stand ontwerpbegroting 2008	780	859	859	859	859	859	859
– uitvoeringsverschillen	– 95	– 239					
Stand ontwerpbegroting 2009	685	620	859	859	859	859	859
Verdeeld naar:							
(B)PP met of zonder ET*	524	420	659	659	659	659	659
ED	161	200	200	200	200	200	200
Gemiddelde prijs per plaats per dag (x € 1,-)	72	88	85	79	79	79	79

* Het betreft hier het aantal door DJI uitgevoerde penitentiaire programma's (PP), eventueel in combinatie met een aanvullende maatregel als elektronisch toezicht (ET). ET kan als een aanvullende maatregel bij een PP worden opgelegd of als bijzondere voorwaarde bij een voorwaardelijke veroordeling door de rechter. De maatregel ET leidt op zichzelf niet tot substitutie van celcapaciteit.

Toelichting

Naast intramurale capaciteit biedt DJI ook de mogelijkheid om straffen extramuraal ten uitvoer te leggen. Daarbij gaat het om penitentiaire programma's, elektronisch toezicht en elektronische detentie. Bovenstaande tabel geeft de ontwikkeling weer in de extramurale capaciteit. Daarbij wordt uitgegaan van een onderverdeling in: (basis)penitentiaire programma's ((B)PP), elektronisch toezicht (ET) en elektronische detentie (ED). Met de overdracht van de PP's naar de reclassering is in bovenstaand overzicht geen rekening gehouden.

FPC's/ forensische zorg							
	Realisatie 2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Stand ontwerpbegroting 2008:	1 650	1 853	1 905	1 953	1 953	1 953	1 953
- uitvoeringsverschillen	- 8	- 100					
- bijstelling o.g.v. PMJ-uitkomsten 2008				43	76	85	83
- Tbs-plaatsen in GGZ/Geh. zorg		194	194	194	194	194	194
Stand ontwerpbegroting 2009	1 642	1 947	2 099	2 190	2 223	2 232	2 230
verdeeld naar:							
Rijks Tbs-inrichtingen	578	411	427	427	427	427	427
Particuliere Tbs-inrichtingen	1 064	1 286	1 366	1 346	1 373	1 382	1 394
Inkoop GGZ en Gehandicaptenzorg		250	306	417	423	423	409
Gemiddelde prijs per plaats per dag (x € 1,-)	449	473	476	474	474	474	474
Bezettingsgraad (in %)	96,2	96,6	96,0	96,0	96,0	96,0	96,0

Toelichting

Beschikbaarheid van voldoende capaciteit is noodzakelijk voor zowel de doelstelling van vergelding als voor de onschadelijkmaking. De tenuitvoerlegging van de maatregel van terbeschikkingstelling vindt plaats in justitiële Tbs-klinieken en in GGZ-instellingen. Bovenstaande tabel geeft de meerjarige ontwikkeling van de FPC's/ Forensische zorg weer. Ten opzichte van de ontwerpbegroting 2008 is de productietaakstelling op grond van de PMJ-uitkomsten 2008 opwaarts bijgesteld. Het uitvoeringsverschil van 100 plaatsen in 2008 is het gevolg van vertraging in lopende uitbreidingsprogramma's. Deze vertraging wordt veroorzaakt door aangescherpte bouwkundige brandveiligheidseisen en sanering van vervuilde grond.

Overzicht intramurale inkoopplaatsen forensische zorg in Gevangeniswezen							
Omschrijving	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Stand ontwerpbegroting 2008	-	-	-	-	-	-	-
- forensische zorgplaatsen in GW		183	250	350	350	350	350
- uitvoeringsverschillen		- 160	24				
Stand ontwerpbegroting 2009	-	23	274	350	350	350	350
Gemiddelde prijs per plaats/per dag (x € 1,-)		322	327	324	324	324	324

Toelichting

Van de intramurale forensische zorgplaatsen worden een aantal plaatsen binnen het Gevangeniswezen gerealiseerd. Bovenstaande tabel geeft inzicht in het aantal plaatsen dat dit betreft.

Overzicht intramurale inkoopplaatsen strafrechtelijke forensische zorg in GGZ-instellingen/Gehandicaptenzorg							
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Stand ontwerpbegroting 2008		–	–	–	–	–	–
– GGZ- en GZ-intramuraal		816	902	953	1 207	1 207	1 207
– forens. zorgpl. voor gedetineerden in de GGZ		184	250	350	350	350	350
– uitvoeringsverschil zorgpl. voor gedetineerden		– 171	– 119				
Stand ontwerpbegroting 2009	–	829	1 033	1 303	1 557	1 557	1 557
Gemiddelde prijs per plaats/per dag (x € 1,-)		300	303	303	303	303	303

Toelichting

Met ingang van 2007 zijn de middelen voor de forensische zorg in het strafrechtelijk kader overgeheveld vanuit het Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten naar de Justitiebegroting. Voorts zijn vanwege autonome groei van de forensische zorg extra middelen beschikbaar gekomen, waarmee circa 1 200 intramurale plaatsen ingekocht worden bij GGZ-instellingen en instellingen voor gehandicaptenzorg. Daarnaast wordt jaarlijks voor circa € 25 miljoen ambulante forensisch zorg ingekocht ten behoeve van personen met strafrechtelijke titel.

Vanaf 2010 worden 700 reguliere plaatsen in het Gevangeniswezen omgevormd tot forensische zorgplaatsen. Daarvan worden 350 forensische zorgplaatsen voor gedetineerden ingekocht bij GGZ-instellingen. De overige 350 plaatsen worden gerealiseerd in het gevangeniswezen. De taakstelling voor het realiseren van extra forensische zorgplaatsen bedraagt in 2008 gemiddeld 367 plaatsen. Ultimo 2008 zijn naar verwachting circa 300 plaatsen gerealiseerd. De gemiddelde productie blijft in 2008 echter achter. In het Gevangeniswezen worden 160 plaatsen minder gerealiseerd en in de GGZ is sprake van een realisatie die 171 plaatsen lager ligt. De gemiddelde productie komt voor 2008 derhalve uit op 36 plaatsen.

De taakstelling voor 2009 is gemiddeld 500 plaatsen. In het Gevangeniswezen worden gemiddeld 24 plaatsen meer gerealiseerd en bij de GGZ blijft naar verwachting de realisatie 119 plaatsen achter. Per saldo blijft in 2009 de realisatie derhalve achter bij de productietaakstelling met gemiddeld 95 plaatsen en komt uit op een aantal van 405 plaatsen.

Beleidsartikelen

Nederlands Instituut Forensische Psychiatrie en Psychologie*							
	Realisatie 2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Stand ontwerpbegroting 2008	186	32	32	32	32	32	32
– uitvoeringsverschillen	– 1						
Stand ontwerpbegroting 2009	185	32	32	32	32	32	32
Gemiddelde prijs per rapportage (x € 1,-)	65 315						
Gemiddelde prijs per plaats per dag (x € 1,-)		1 421	1 422	1 415	1 415	1 415	1 415

* Met ingang van 2008 wordt het Pieter Baan Centrum gefinancierd op basis van de capaciteit in aantallen plaatsen. Tot en met 2007 vond financiering plaats op basis van aantal rapporten.

Toelichting

Het Pieter Baan Centrum (PBC) is onderdeel van het Nederlands Instituut voor Forensische Psychiatrie en Psychologie (NIFP). De jaarlijkse kosten van het PBC vertonen een stijgende lijn bij gelijkblijvende capaciteit van 32 plaatsen. Hierdoor stijgt de gemiddelde prijs per dag ten opzichte van de prijs zoals opgenomen in de begroting 2008 (€ 962). Genoemde stijging komt voort uit bouwkundige- en personele investeringen in het kader van brandveiligheid en maatregelen ter verbetering van de kwaliteit van het NIFP.

Overzicht reclasseringsproductie							
	Realisatie 2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Eerste contact							
– vroeghulp	14 843	15 506	14 729	15 808	15 808	15 808	15 808
– vroeghulpinterventie	3 056	3 168	3 033	3 033	3 033	3 033	3 033
Advisering							
– adviesrapport	15 229	13 209	14 847	18 022	18 440	18 823	18 823
– voorlichtingsrapport	16 311	19 639	18 337	23 256	24 805	26 114	26 114
– maatregelrapport	449	447	494	432	433	433	433
Diagnose							
– RISC	18 512	20 846	21 597	21 597	21 597	21 597	21 597
– reguliere diagnose	15 404	14 648	15 994	15 994	15 994	15 994	15 994
Toezicht en begeleiding							
– toezicht	28 973	31 030	32 452	32 452	32 452	32 452	32 452
– gedragsinterventies	3 373	6 159	3 827	3 827	3 827	3 827	3 827
– toeleiding zorg	7 552	5 553	6 228	6 228	6 228	6 228	6 228
Taakstraffen	38 338	34 592	33 855	33 855	33 855	33 855	33 855

Toelichting

Bij de tenuitvoerlegging van strafrechtelijke sancties en maatregelen is een belangrijke rol weggelegd voor de reclassering. De reclassering is bijvoorbeeld verantwoordelijk voor de tenuitvoerlegging van taakstraffen. Ook in de periode na detentie speelt de reclassering een rol via bijvoorbeeld toezicht en begeleiding. Daarmee levert de reclassering een

belangrijke bijdrage aan het terugdringen van recidive. In 2009 wordt de productportefolio voor Advies en Toezicht doorontwikkeld.

CJIB							
	Realisatie 2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
WAHV-sancties							
– percentage geïnde zaken binnen 1 jaar	95,2	94,5	94,5	94,5	94,5	94,5	94,5
Boetevonnissen							
– percentage afgedane OH-zaken binnen 1 jaar	69,0	68,0	68,0	68,0	68,0	68,0	68,0
Transacties							
– percentage geïnde zaken binnen 3 jaar	66,9	65,0	65,0	65,0	65,0	65,0	65,0
Schadevergoedingsmaatregelen							
– percentage afgedane zaken binnen 3 jaar	50,9	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0

Toelichting

Vanaf 2008 worden transacties gefaseerd vervangen door de strafbeschikkingen. Slechts voor een beperkt aantal zaken blijft de transactie als modaliteit bestaan. Het percentage geïnde zaken na 1 jaar zal daarom in de loop van 2009 en zeker in 2010 en verder steeds meer gebaseerd zijn op een beperkt aantal aangeboden transacties. Mogelijk heeft dit invloed op het percentage binnen 1 jaar geïnde zaken.

In 2008 is de Wet «OM-afdoening» in werking getreden. Door de verdere (gefaseerde) overgang van transactie naar strafbeschikking, die de Wet voorstaat, zal in 2009 het aantal strafbare feiten waarvoor een transactie wordt aangeboden naar verwachting dalen.

Het percentage geïnde of afgedane zaken geeft een indicatie voor de doelmatigheid en effectiviteit van de tenuitvoerlegging.

Overzicht onderzoek naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van beleid

Overig evaluatieonderzoek		
Omschrijving	Status	Vindplaats
International Comparisons of Reconviction rates	Af te ronden in 2009	www.wodc.nl
Actualisering recidivemeting Gevangeniswezen 2008	Af te ronden in 2009	www.wodc.nl
Actualisering recidivemeting Tbs 2008	Af te ronden in 2009	www.wodc.nl
Actualisering recidivemeting Sancties	Af te ronden in 2009	www.wodc.nl

Operationele doelstelling 13.5

Het bijdragen aan de beperking van de schade van slachtoffers door een effectieve slachtofferzorg.

Motivering

Sommige slachtoffers hebben opvang en ondersteuning nodig om de gevolgen van een delict te boven te komen. Ondersteuning wordt geboden op juridisch, praktisch en sociaal-psychologisch gebied en is afhankelijk van de ernst en het type delict. Met de invoering van de Wet «Versterking van de positie van het slachtoffer in het strafproces» krijgt het slachtoffer een zelfstandige positie in het strafproces, naast de mogelijkheid zich te voegen als benadeelde partij. Uitgangspunt is dat

slachtoffers zelf bepalen van welke diensten en rechten zij gebruik maken, daartoe gefaciliteerd door de organisaties in de strafrechtsketen. Onafhankelijk van het strafproces wordt slachtoffers de mogelijkheid geboden te spreken met de dader. Slachtoffers van ernstige geweldsdelicten komen, onder bepaalde voorwaarden, in aanmerking voor een financiële tegemoetkoming in de schade.

Instrumenten

De belangrijkste ontwikkelingen in 2009 zijn de volgende:

- In 2009 wordt het wetsvoorstel «Versterking positie van het slachtoffer in het strafproces» ingevoerd. Op onbetaalde schadebedragen zal een voorschot aan het slachtoffer worden uitgekeerd, waarmee Justitie de vordering op de dader overneemt.
- Implementatie van de maatregelen voortkomend uit het plan «Slachtoffers centraal»¹ gericht op het verbeteren van:
  - de wijze waarop slachtofferzorg is georganiseerd;
  - de kwaliteit van de uitvoering van slachtofferzorg;
  - de mogelijkheden van schaderegeling voor het slachtoffer.
- In 2009 zullen de maatregelen uit het wetsvoorstel «Versterking positie van het slachtoffer in strafproces»² in werking treden:
  - voorschotregeling schadevergoedingsmaatregelen;
  - civiele voeging ten aanzien van de ouders van een verdachte beneden de 14 jaar en bij ad informandum zaken;
  - verruiming van het voegingscriterium;
  - verschijningsplicht ouders minderjarige verdachten;
  - uitgebreider informeren van het slachtoffer en de mogelijkheid voor het slachtoffer kennis te nemen van processtukken, of deze zelf aan het dossier toe te voegen.
- In 2009 wordt de pilot voor nabestaanden uitgebreid. De pilot voorziening nabestaanden is opgezet omdat de ondersteuning aan slachtoffers van ernstige misdrijven en hun nabestaanden tekort schoot.

Meetbare gegevens bij 13.5

Onderstaande tabellen tonen de voor 2009 verwachte vraag van slachtoffers naar de diensten die Stichting Slachtofferhulp Nederland en het Schadefonds Geweldsmisdrijven aanbieden. Bij Slachtofferhulp gaat het om juridische, praktische en emotionele ondersteuning. Bij het Schadefonds Geweldsmisdrijven gaat het om beslissingen op aanvragen tot een uitkering uit het schadefonds. Daarom zijn alleen verwachte aantallen opgenomen.

Slachtofferhulp Nederland	
	Aantallen
Intake	120 000
Doorverwijzing	3 500
Overige praktische ondersteuning	15 700
Emotionele opvang	27 000
Schade	13 000
Begeleiding strafproces	3 000
Schriftelijke slachtofferverklaring / spreekrecht	3 200
Kwaliteitscontrole voegen	25 000

¹ TK 27 213, nr. 13

² TK 30 143, nr. 2

Schadefonds Geweldsmisdrijven	
	Aantallen
Beslissingen regulier	7 040
Beslissingen bezwaar	650

Overzicht onderzoek naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van beleid

Overig evaluatieonderzoek		
Omschrijving	Status	Vindplaats
Evaluatie voorziening nabestaanden	Af te ronden in 2010	www.wodc.nl

Operationele doelstelling 13.6

Het risico op en de vrees voor terroristische aanslagen in Nederland zoveel mogelijk verkleinen, alsmede het op voorhand beperken van schade als gevolg van een mogelijke aanslag.

Motivering

In Nederland zijn ruim 20 instanties¹ betrokken bij de bestrijding van terrorisme. De Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding (NCTb) heeft tot taak een doeltreffende coördinatie, samenwerking en afstemming van beleid en uitvoering te ontwikkelen. Dit betreft niet uitsluitend een preventieve taak, maar is ook noodzakelijk op het moment van concrete dreiging.

Instrumenten

De instrumenten op het gebied van terrorismebestrijding vallen uiteen in: de reguliere dreigingsanalyses, het ontwikkelen van beleid en strategie, de regie, coördinatie en samenwerking op het gebied van terrorismebestrijding, het bewaken en beveiligen in het algemeen en specifiek van de burgerluchtvaart.

Dreigingsbeeld Terrorisme, dreigingsanalyses

In 2009 zal vier keer een Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN) worden opgesteld. Dit is een analyse van de nationale en internationale terroristische dreiging tegen Nederland en Nederlandse belangen in het buitenland. Op basis van het DTN kunnen zo nodig beleidsmaatregelen worden genomen. Naast de DTN's worden dreigingsanalyses opgesteld, die meer gekoppeld zijn aan het object of de persoon tegen wie de (eventuele) dreiging zich richt. De DTN's en de dreigingsanalyses kunnen aanleiding vormen voor (beleids)maatregelen.

Ontwikkelen van beleid en strategie

Europa

In 2009 wordt gewerkt aan de implementatie van diverse Europese beleidsinstrumenten. Op Europees niveau wordt aandacht besteed aan de uitvoering van de actieplannen op het gebied van terrorismebestrijding, radicalisering en rekrutering en beveiliging van explosieven. Zo wordt het «Early warning systeem» uitgevoerd en wordt een Europees netwerk opgericht van explosievenopruimingsdiensten. De aanbevelingen die

¹ Waaronder genoemd kunnen worden de MIVD, AIVD, FIOD, Politie, KLPD, Kmar, DJI, OM en de ministeries van Defensie, Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Buitenlandse Zaken.

Beleidsartikelen

volgen uit de evaluatie op het terrein van voorbereiding op en respons na een terroristische aanslag zullen worden uitgevoerd. Nederland zal de eigen ervaringen met de brede lokale aanpak van radicalisering delen met Europese partners en prioriteit geven aan maatregelen ter verbetering van de informatie-uitwisseling tussen nationale en Europese organisaties. Door samenwerking met landen zoals Algerije en Marokko wordt in de bredere internationale context een bijdrage geleverd aan de bestrijding van terrorisme.

Anti-terrorismebeleid

Op basis van het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland wordt samengewerkt met specifieke individuele landen. Het gaat daarbij om zaken als grensbewaking, aanpak op het internet, detentiebeleid en het tegengaan van terrorismefinanciering. Vanuit de constatering dat een slechte mensenrechtensituatie kan bijdragen aan extremisme en gewelddadige politieke oppositie, worden mensenrechtenaspecten in (activiteiten op het gebied van) het anti-terrorismebeleid meegewogen.

Radicalisering

In 2009 wordt het beleidskader ten aanzien van het salafisme dat eind 2007 naar de Tweede Kamer is verzonden (TK 29 754, nr. 106) – uitgewerkt en geconcretiseerd. Bekeken wordt of nog aanvullend beleid noodzakelijk is. In internationaal verband wordt gewerkt aan het tegengaan van radicalisering, onder meer door de verdere implementatie van het Europese actieplan en de VN-strategie op dit terrein.

Regie, Coördinatie en Samenwerking

Aanpak radicaliseringshaarden

De aanpak van de radicaliseringshaarden wordt in 2009 voortgezet. Het delen van kennis en ervaring op lokaal niveau, in samenwerking met landelijke inlichtingen- en uitvoeringsdiensten, heeft hierbij prioriteit. Op basis van periodieke analyses worden ontwikkelingen binnen de radicaliseringshaarden gemonitord, of worden eventueel nieuwe haarden benoemd.

Cameratoezicht

Voor het programma «Beveiliging Vervoersector met Cameratoezicht» worden in 2009 projecten uitgevoerd op openbaar vervoerlocaties die in het Alerteringsysteem Terrorismebestrijding als kwetsbaar worden aangemerkt. Voor de investeringen in cameratoezicht door openbaar vervoerbedrijven is een subsidieregeling in het leven geroepen.

Bewaken en beveiligen

De NCTb is verantwoordelijk voor de beveiliging van het nieuw in Nederland gevestigde Libanontribunaal. In 2009 wordt verder onderzoek gedaan naar innovaties op het gebied van beveiliging die bijdragen aan een effectievere uitvoering of een betere acceptatie van de inzet van beveiligingsmaatregelen in de samenleving.

Beveiliging Burgerluchtvaart

De NCTb is betrokken bij het voorstel van de Europese Commissie voor een kaderbesluit «EU-Passenger Name Records». Deze maatregel moet een bijdrage leveren aan de bestrijding van terroristische misdrijven en georganiseerde criminaliteit, door het verzamelen van inlichtingen over terroristen en criminelen en het in kaart brengen van hun gedragspatronen.

Meetbare gegevens bij 13.6

De maatschappelijke effecten in het kader van de terrorismebestrijding zijn moeilijk meetbaar te maken. Voor meetbare gegevens wordt verwezen naar de periodieke voortgangsrapportage terrorismebestrijding waarin een beeld wordt geschetst van de stand van zaken van het terrorismebeleid in Nederland.

In 2009 wordt een evaluatie (beleidsdoorlichting) afgerond met betrekking tot anti-terrorismebeleid. Met ingang van volgend jaar wordt getracht – mede op basis van de resultaten van deze evaluatie – meer inzicht te bieden in de te verwachten beleidseffecten.

Overzicht onderzoek naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van beleid

Beleidsdoorlichting		
Omschrijving	Status	Vindplaats
Terrorismebestrijding	Af te ronden in 2009	www.wodc.nl

14 Jeugd

Algemene doelstelling

Het bestrijden en voorkomen van jeugdcriminaliteit en het beschermen van jeugdigen tegen aantasting van een goede opvoedings- en leefsituatie op het terrein van interlandelijke adoptie en internationale kinderontvoering.

Meerjarenperspectief

Het bestrijden van jeugdcriminaliteit is één van de speerpunten van het kabinetsbeleid. De inzet is om de recidive over 7 jaar onder jeugdigen te laten dalen met 10 procentpunt. Dit houdt een daling van 60% naar 50% in de periode van 2002–2010 in. De afgelopen jaren is geïnvesteerd in de persoonsgerichte aanpak en het verhogen van de effectiviteit van sancties. De nadruk voor de komende jaren ligt op het verder voortzetten van genoemde investeringen en op de samenhang tussen preventie, repressie en nazorg.

Wat betreft interlandelijke adoptie wordt een nadere invulling gegeven aan de belangen van de te adopteren buitenlandse kinderen en de wensen van adoptiefouders. Daarbij wordt rekening gehouden met de druk op het adoptieproces door het afnemend aantal kinderen dat voor interlandelijke adoptie in aanmerking komt.

Wat betreft de internationale kinderontvoering naar Nederland wordt een verkorting beoogd van de duur van de gerechtelijke procedure bij inkomende zaken.

Budgettaire gevolgen van beleid							x € 1 000
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Verplichtingen	1 015 149	537 244	571 219	565 727	565 949	580 597	592 058
Waarvan garanties	80 673	77 181	73 579	73 579	73 579	73 579	73 579
Programma-uitgaven	802 018	537 244	571 219	565 727	565 949	580 597	592 058
14.1 Uitvoering jeugdbescherming	339 487	9 936	10 869	10 800	10 750	10 753	10 751
Waarvan juridisch verplicht			10 482	10 391	10 137	8 604	8 421
14.1.1 RvdK – civiele maatregelen	115 593	4 817	4 722	4 627	4 553	4 556	4 555
14.1.2 LBIO*	4 206	0	0	0	0	0	0
14.1.3 Bureaus Jeugdzorg*	205 096	0	0	0	0	0	0
14.1.4 Overig	14 592	5 119	6 147	6 173	6 197	6 197	6 196
14.2 Tenuitvoerlegging justitiële sancties jeugd	442 739	527 308	560 350	554 927	555 199	569 844	581 307
Waarvan juridisch verplicht	–	–	512 457	505 360	503 563	513 655	520 366
14.2.1 DJI – jeugd	337 872	335 307	351 972	346 798	350 200	359 972	367 660
14.2.2 RvdK – strafzaken	45 556	87 422	90 355	92 311	94 009	97 344	100 827
14.2.3 HALT	11 742	13 122	13 062	12 747	12 847	12 927	13 235
14.2.4 Bureaus jeugdzorg – jeugd-reclassering	47 569	57 659	57 493	57 376	57 816	59 272	59 262
14.2.5 DJJ – overig	0	33 798	47 468	45 695	40 327	40 329	40 323
14.3 Voogdij AMV's*	19 792	0	0	0	0	0	0
Waarvan juridisch verplicht	–	–	–	–	–	–	–
14.3.1 NIDOS-opvang*	11998	0	0	0	0	0	0
14.3.2 NIDOS-voogdij	7 794	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten	11 838	1 487	1 487	1 487	1 487	1 487	1 487

Artikel 14: Het niet-juridische verplichte deel op dit beleidsartikel is gereserveerd. Dit budget is vooral bestemd voor activiteiten op het gebied van de aanpak van de jeugdcriminaliteit en de verbetering van de kwaliteit van de JJI's.

* Deze middelen zijn vanaf 2008 overgeheveld naar de programmabegroting van Jeugd en Gezin.

Omschrijving van de samenhang	<p>Kinderen hebben recht op een gezonde en evenwichtige ontwikkeling en groei naar zelfstandigheid. Dit recht is opgenomen in het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK) dat door Nederland is ondertekend. Het Rijk is voorwaardenscheppend ten behoeve van dit recht van kinderen. Het jeugdbeleid is verdeeld over verschillende departementen, onder andere Justitie, het programmaministerie voor Jeugd en Gezin en het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. De bijdrage van de Minister van Justitie bestaat uit het beleid inzake de aanpak van jeugdcriminaliteit, interlandelijke adoptie en internationale kinderontvoering.</p>
Verantwoordelijkheid	<p>De Minister van Justitie is eerstverantwoordelijk voor de effectieve aanpak van jeugdcriminaliteit en het zorgvuldig uitvoeren van de vastgestelde internationale verdragen inzake internationale kinderontvoering en interlandelijke adoptie (conform Haags adoptieverdrag en het IVRK). De Minister voor Jeugd en Gezin is verantwoordelijk voor een samenhangend jeugd- en gezinsbeleid. De Minister voor Jeugd en Gezin levert vanuit deze verantwoordelijkheid een bijdrage aan het justitieel jeugdbeleid.</p> <p>Verschillende departementen en organisaties die dagelijks met kinderen van doen hebben, zijn verantwoordelijk voor de preventie van jeugdcriminaliteit. Het kabinet stimuleert dat de uitvoerende organisaties gezamenlijk in een zo vroeg mogelijk stadium bedreigende situaties voor jeugdigen signaleren en passende maatregelen treffen. Immers, wanneer de voorliggende schakels in de keten onvoldoende functioneren, groeit de druk op de jeugdstrafrechtsketen.</p> <p>De uitvoering van de bestrijding van jeugdcriminaliteit ligt in handen van organisaties, zoals de politie, Halt, het Openbaar Ministerie, de Bureaus Jeugdzorg (t.a.v. de jeugdreclassering), de Raad voor de Kinderbescherming, de Dienst Justitiële Inrichtingen en de Zittende Magistratuur. De Minister stuurt door middel van regelgeving, kaderstelling en financiering.</p>
Externe factoren	<p>De omvang van jeugdcriminaliteit is deels afhankelijk van ontwikkelingen in de samenleving die niet direct door Justitie zijn te beïnvloeden. Sociale problemen en demografische veranderingen zijn factoren die van invloed kunnen zijn op de ontwikkeling van criminaliteit.</p> <p>Justitie heeft geen invloed op het aantal kinderen dat voor interlandelijke adoptie in aanmerking komt. Als gevolg daarvan is de rol van Justitie beperkt tot de handhaving van de regelgeving en de controle en het toezicht op het adoptieproces.</p> <p>Justitie kan logischerwijs het aantal kinderontvoeringen niet beïnvloeden. Justitie beperkt zich tot het maximaal haalbare: goede internationale afspraken, adequate gerechtelijke procedures en soepele geschillenbeslechting.</p>
Meetbare gegevens bij de algemene doelstelling	<p>De resultaten op het gebied van jeugdcriminaliteit, internationale kinderontvoering en interlandelijke adoptie worden door verschillende factoren beïnvloed. Verschillende factoren liggen ook buiten de directe beïnvloedingssfeer van de Minister van Justitie. Hierdoor is het onmogelijk om precies te meten c.q. inzichtelijk te maken in hoeverre het beleid van Justitie bijdraagt aan de realisatie van de maatschappelijk effecten (outcome) die met dit artikel worden beoogd. Voor de bestrijding van de jeugdcriminaliteit en vermindering van recidive (operationele doelstelling 14.2) zijn maatschappelijke effecten beter inzichtelijk te maken, dan op het gebied van interlandelijke adoptie en internationale kinderontvoering.</p>

Om desondanks een optimaal inzicht te bieden in de te verwachten effecten van het gevoerde beleid worden bij de operationele doelstellingen diverse (input, throughput, output en outcome) prestatie-indicatoren gehanteerd. Deze bieden in gezamenlijkheid een indicatie voor de te verwachten beleidseffecten.

In aanvulling op de (kwantitatieve) prestatiegegevens wordt daarnaast door middel van evaluatieonderzoek periodiek en indien nodig onderwerpspecifiek, op kwalitatieve wijze informatie verkregen over de beleidseffecten.

Operationele doelstelling 14.1

Een zorgvuldige uitvoering van en toezicht op interlandelijke adoptie en zaken van internationale kinderontvoering in het licht van de relevante verdragen en Europese verordeningen op dit terrein.

Motivering

Om te voldoen aan de uitgangspunten en waarborgen van het Haags Adoptieverdrag en het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind wordt gewaarborgd dat ouders adequate voorlichting krijgen (uitgevoerd door de Stichting Adoptie Voorziening), wordt toezicht gehouden op de vergunninghouders (deze zijn verantwoordelijk voor de adoptiebemiddeling) en wordt vormgegeven aan het gezinsonderzoek (uitgevoerd door de Raad voor de Kinderbescherming). De Centrale autoriteit interlandelijke kinderontvoering voert activiteiten uit ter bescherming van jeugdigen in het kader van internationale kinderontvoering. Onder meer door het geven van voorlichting en het bieden van procesvertegenwoordiging.

Instrumenten

Interlandelijke Adoptie

De volgende instrumenten dragen bij aan de verhoging van kwaliteit van het adoptieproces:

- Het in 2008 vastgestelde kwaliteitskader o.a. gericht op de verdere professionalisering van de vergunninghouders wordt geïmplementeerd. De implementatie bij de vergunninghouders start in 2008, maar loopt door in 2009.
- Op 29 mei 2008 heeft de Commissie Kalsbeek haar advies, inzake interlandelijke adoptie, aan de Minister van Justitie aangeboden. Belangrijke aspecten in het advies zijn o.a. het toezicht en controle, kwaliteitseisen aan de vergunningshouders en de leeftijdsgrenzen. De bevindingen van de commissie worden betrokken bij de herziening van de Wet «Opnemings buitenlandse kinderen» in 2009.

In 2009 zal voor adoptiefouders de regeling om tegemoet te komen in adoptiekosten ter vervanging van de buitengewone uitgaven (Wet inkomstenbelasting 2001) inwerking treden. Dit naar aanleiding van de motie Van der Vlies¹ en de Commissie Kalsbeek, teneinde de financiële drempels voor aspirant adoptiefouders om te adopteren te verlagen.

Internationale kinderontvoering

De Centrale autoriteit internationale kinderontvoering biedt ondersteuning bij teruggeleiding van het ontvoerde kind, zowel naar als uit Nederland. Daarnaast bemiddelt de Centrale autoriteit ook in internationale omgangszaken. In 2009 wordt het in 2008 opgestelde beleidsplan met het doel de adequaatheid van de procedure bij inkomende zaken te vergroten uitgevoerd. Daarbij zullen normen voor de doorlooptijden van de procedure worden vastgesteld. Onderdeel van het beleidsplan is daarnaast de uitplaatsing van de procesvertegenwoordigende taak van de Centrale autoriteit om de «equality of arms» te vergroten.

---

¹ TK 31 205 en 31 206, nr. 53

Meetbare gegevens bij 14.1

De beleidseffecten op het terrein van interlandelijke adoptie en internationale kinderontvoering zijn niet meetbaar te maken met outcome-indicatoren (dat wil zeggen indicatoren die cijfermatig inzicht bieden in het maatschappelijk effect van het beleid).

Met betrekking tot interlandelijk adoptie is een indicator geformuleerd die inzicht biedt in de doorlooptijd van het volgen van de voorlichting tot aan het al dan niet verkrijgen van de beginseltoestemming. Met betrekking tot internationale kinderontvoering zijn geen indicatoren voorhanden.

Raad voor de Kinderbescherming							
	Realisatie 2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
- percentage zaken binnen de norm voor doorlooptijden: Adoptieonderzoek (norm 105 dagen)	57	60	60	60	60	60	60

Toelichting

Het aantal voorlichtingsgroepen wordt bijgesteld aan het te verwachten aantal adoptiekinderen. In het belang van de adoptiefouders duurt de doorlooptijd vanaf het starten van de voorlichting tot aan het krijgen van de beginseltoestemming niet langer dan noodzakelijk. De doorlooptijd bestaat uit 12 tot 14 weken voorlichting, het adoptieonderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming dient binnen 105 dagen plaats te vinden en de Centrale autoriteit neemt binnen twee weken een besluit over het al dan niet toekennen van een beginseltoestemming.

Overzicht onderzoek naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van beleid

Er vinden geen onderzoeken plaats.

Operationele doelstelling 14.2

Het voorkomen dat jeugdigen delicten plegen wanneer zij dat wel doen, niet in herhaling vervallen (het verminderen van recidive).

Motivering

Jeugdcriminaliteit brengt zowel de samenleving als de ontwikkeling van de individuele jongere veel schade toe en moet daarom voorkomen worden. In het programma «Aanpak Jeugdcriminaliteit», een onderdeel van het project «Veiligheid begint bij voorkomen», is een samenhangend pakket van maatregelen ondergebracht. Speerpunten zijn vroegtijdig ingrijpen, een persoonsgerichte aanpak, een snelle en consequente jeugdketen en passende nazorg. Vroegtijdig ingrijpen richt zich in het bijzonder op kinderen onder de 12 jaar die in aanraking komen met de politie. Dit is een belangrijke doelgroep, daar de kans op gedragsverandering het grootst is, wanneer de interventie zo vroeg mogelijk plaatsvindt. Het voorkomen van delicten betreft in veel gevallen het voorkomen van herhaling (voorkomen van recidive). Een effectieve aanpak, een snelle tenuitvoerlegging van de sanctie en continuïteit in de begeleiding zijn aspecten die hieraan bijdragen.

In het kader van de verbeterplannen van de Justitiële Jeugdinrichtingen wordt gewerkt aan de verhoging van de kwaliteit en effectiviteit van de opvoeding en behandeling.

Instrumenten

Programma «Aanpak Jeugdcriminaliteit»

Vroegtijdig ingrijpen

Jeugdigen die vroeg beginnen met het plegen van strafbare feiten, hebben een grote kans dit gedrag lange tijd door te zetten. Het tijdig signaleren van dit gedrag en de inzet van methoden om dit gedrag te beïnvloeden, helpen in belangrijke mate criminele carrières te voorkomen. De volgende instrumenten dragen bij aan een verbeterde aanpak van 12-minners:

- In 2009 worden alle 12-minners die een misdrijf hebben gepleegd geregistreerd. Tevens komt in 2009 een gevalideerde methodiek beschikbaar die het mogelijk maakt risico's bij deze kinderen te signaleren om ze vervolgens door te verwijzen naar hulpverlening;
- Naar aanleiding van de beleidsverkenning naar de problematiek en aanpak van overlastgevende en criminele 12-minners in 2008, worden in 2009 samen met de Minister van Jeugd en Gezin activiteiten uitgevoerd. Het doel is te komen tot een effectief maatregelenpakket. Hierbij wordt ook de inzet van de STOP-reactie betrokken.

Persoonsgerichte aanpak

De effectiviteit van sancties neemt toe wanneer deze aansluit op de problematiek van de jongere. Inmiddels zijn verschillende interventies (voorlopig) erkend door de Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie. De volgende activiteiten dragen bij aan de verdere ontwikkeling van een persoonsgerichte aanpak:

- In 2010 zal een volledig palet van erkende gedragsinterventies beschikbaar zijn. Daartoe worden in 2009 wederom nieuwe gedragsinterventies voor jeugdigen voorgelegd aan de Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie. De (voorlopig) erkende gedragsinterventies voor jeugdigen worden landelijk geïmplementeerd en er starten evaluatieonderzoeken voor de (voorlopig) erkende gedragsinterventies;
- De Wet «Gedragsbeïnvloeding jeugdigen», gericht op een verruiming van de mogelijkheden tot gedragsbeïnvloeding, is in 2008 in werking getreden. In 2009 zal het opleggen van de gedragsbeïnvloedende maatregel verder worden gestimuleerd en worden knelpunten, die zich in de praktijk voordoen, weggenomen;
- Een landelijk kader, waarin is vastgesteld welke rol de ketenpartners hebben m.b.t. signalering, screening en risicotaxatie, is ontwikkeld. In 2009 worden de instrumenten van de ketenpartners hierop aangepast en in pilots getest.

Snelle en consequente jeugdketen

Een sanctie dient snel te volgen op de overtreding of misdrijf van de jongere. Op deze manier ervaart de jongere de relatie tussen de misstap en de straf. Het is daarom van belang dat de verschillende partners in de keten hun aanpak snel, consequent en goed op elkaar (kunnen) afstemmen. De volgende instrumenten dragen hier aan bij:

- In 2009 worden concrete verbetervoorstellen gericht op het versnellen van processen bij de ketenpartners uitgevoerd. Deze komen voort uit het onderzoek naar de doorlooptijden van het jeugdstrafrecht dat in 2008 is gestart;
- In 2008 is gestart met het optimaliseren van de (digitale) informatie-uitwisseling tussen de ketenpartners. Dit wordt in 2009 voortgezet. Dit behelst onder meer de aansluiting van Halt en BJZ/jeugdreclassering op de infrastructuur van de jeugdstrafrechtsketen.

Passende nazorg

Voor een geslaagde terugkeer in de samenleving na een verblijf in de Justitiële Jeugdinrichting dienen alle jeugdigen, met een strafrechtelijke titel, vanaf 1 april 2009 een passend nazorgtraject aangeboden te krijgen. De volgende activiteit draagt hier aan bij:

- Per 1 april 2009 zijn de netwerk- en trajectberaden landelijk dekkend ingevoerd en operationeel. Deze werkwijze zorgt voor een goede aansluiting tussen het verblijf in de Justitiële Jeugdinrichting en het voor- en natraject;
- Vooruitlopend op de wettelijk verplichte nazorg wordt in 2009 het project «Vrijwillige nazorg 18+ Pij-ers» gecontinueerd. Hiermee wordt in vrijwillig kader een werkwijze en structuur ingericht waardoor de uitvoeringsorganisaties reeds in de praktijk brengen wat op het moment van inwerkingtreding van de nieuwe wet de verplichte situatie wordt;
- Samen met de minister voor WWI wordt ingezet op het terugdringen van de oververtegenwoordiging van Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders in de criminaliteit. Daartoe worden, in navolging van de afgelopen jaren, de G4-gemeenten in 2009 ondersteund in de aanpak «Voorkomen criminele loopbaan» Marokkaans Nederlandse jongeren. De aandacht gaat bij de aanpak onder andere uit naar ouders, ketenaanpak en de gemeenschap.

Verbeterplannen Justitiële Jeugdinrichtingen

De afgelopen jaren zijn belangrijke verbeteringen in gang gezet bij de Justitiële Jeugdinrichtingen (JJl's) gericht op de kwaliteit en veiligheid. Onderstaande activiteiten zorgen voor een goede basis in de JJl's wat de effectiviteit van de opvang en behandeling zal vergroten en de aandacht voor de jeugdigen doet toenemen¹.

Goede basis

De volgende activiteiten dragen bij aan een goede basis en zijn randvoorwaardelijk voor de verdere kwaliteitsverbeteringen:

- Werving en bijscholing van extra personeel voor de Justitiële Jeugdinrichtingen (groepsleiders en gedragsdeskundigen);
- Invoering van een basismethodiek m.b.t. de dagelijks gang van zaken in alle jeugdinrichtingen voor een meer uniforme werkwijze. Deze biedt concrete handvatten voor groepsleiders in de bejegening van jeugdigen;
- In 2009 wordt een kwaliteitsborgingsysteem ontwikkeld voor de JJl's. Doel hiervan is een scherper kader voor de kwaliteit van de primaire processen en een sluitend systeem van periodieke toetsing, evaluatie en bijstelling. Daarmee wordt een standaard basiskwaliteitsnorm gegarandeerd;
- Bij de gelegenheid van de aanpassing van de Beginselenwet Justitiële Jeugdinrichtingen wordt onder meer voorzien in een wettelijke regeling voor nachtdetentie, een wettelijke regeling van de pedagogische «time-out» maatregel en een regeling voor verplichte nazorg voor jeugdigen na het verblijf in een Justitiële Jeugdinrichting. Met het voorstel wordt tevens uitvoering gegeven aan enkele resterende aanbevelingen uit het evaluatierapport «Rechten in Justitiële Jeugdinrichtingen»².

¹ Deze kwaliteitssimpuls is toegelicht in de brieven inzake de verbetering van de uitvoering van de Pij-maatregel en de reactie op de rapporten van de gezamenlijke Inspecties en de Algemene Rekenkamer in 2007. (TK 24 587 en 28 741, nr. 183; TK 24 587 en 28 741, nr. 232 en TK 31 215, nr. 3.).

² TK 28 741, nr. 8.

Effectiviteit van het verblijf

Om de effectiviteit van het verblijf te vergroten vinden activiteiten plaats die het verblijf en de behandeling meer laten aansluiten op de doelgroep:

Beleidsartikelen

- Ten behoeve van de groep jeugdigen, met een Pij-maatregel, die niet past binnen de reguliere groepen van de jeugdinrichtingen is de pilot «Individuele Traject Afdeling» (ITA) gestart. Dit houdt in dat een individueel behandelprogramma veelal gericht op arbeidstoeleiding aan groepsongeschikte jeugdigen wordt geboden. Deze pilot wordt in 2009 geëvalueerd. Naar aanleiding van de resultaten wordt bezien of de ITA wordt voortgezet;
- Een betere samenwerking tussen scholen en de Justitiële Jeugd-inrichtingen moet ertoe leiden dat in 2009 het onderwijs een integraal onderdeel van het dagprogramma is dat aansluit op de scholings-behoefte van de populatie;
- Ten behoeve van verbeteringen in de oplegging en uitvoering van de Pij-maatregel vindt wetenschappelijk onderzoek plaats naar o.a. de achtergrondfactoren van de Pij-populatie, beleid en regelgeving en gedragsinterventies.

Maatregelen gericht op de Pij-maatregel

Het Forensisch Consortium Adolescenten (ForCA), een samenwerkingsverband van de JJI's, het NIFP en de GGZ, is opgericht met het doel kennis en ervaring over diagnostiek en behandeling van Pij-jeugdigen te bevorderen. Daartoe vinden de volgende activiteiten plaats:

- In het kader van ForCa worden twee residentiële observatie-units ten behoeve van de Pij-advisering ingericht.
- De doorlooptijden van de advisering van het NIFP aan de rechtbank over jeugdigen bij wie een Pij-maatregel wordt overwogen, wordt in 2009 teruggebracht naar maximaal drie maanden. Dit bespoedigt het verloop van het strafrechtelijk proces.
- De kwaliteit van de diagnostiek en de daarop gebaseerde pro Justitia rapportages en de adviezen over verlenging van de Pij-maatregel wordt verbeterd. Met het NIFP worden hierover concrete afspraken gemaakt.

Meetbare gegevens bij 14.2

De belangrijkste (outcome) indicator voor beoogde beleidseffecten vormt het recidivepercentage, zoals ook in het Coalitieakkoord ten doel gesteld. Aanvullend worden indicatoren gehanteerd die inzicht geven in doorlooptijd in de jeugdstrafrechtsketen, de kwaliteit van de gedragsinterventies voor jeugdigen en het bereik van de nazorg. Deze indicatoren bieden in gezamenlijkheid zicht op de effecten van verschillende in te zetten beleidsinstrumenten ter bestrijding van de jeugdcriminaliteit en het voorkomen van recidive.

a. Recidive

In de periode van 2002–2010 dient de recidive onder jeugdigen te dalen met 10 procentpunt. De recidive cijfers met betrekking tot de jeugd worden gepubliceerd in de jaarlijkse Recidivemonitor van het WODC (www.wodc.nl). In deze rapportage wordt naast de 7-jaars recidive ook bericht over de 2-jaars recidive. In april 2008 is de laatste recidivemeting aan de Tweede Kamer verstuurd TK 28 684, nr. 135.

b. Kwaliteit interventies: erkende gedragsinterventies

Ten behoeve van de kwaliteit van gedragsinterventies wordt gewerkt aan een palet van gedragsinterventies voor jeugd, dat alle criminogene factoren bestrijkt en waarvan de effectiviteit wetenschappelijk is vastgesteld. Het streven is dat vanaf 2011 alleen erkende gedragsinterventies voor jeugd gefinancierd worden. In 2009 wordt hiertoe een indicator ontwikkeld.

c. Tijdige afdoening in de jeugdstrafrechtsketen

Percentage zaken binnen norm voor doorlooptijden							
	Realisatie 2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Eerste verhoor							
Halt verwijzing (7 dgn)	67	80	80	80	80	80	80
Ontvangst PV (1 mnd)	74	80	80	80	80	80	80
Start Halt-afdoening (2 mnd)	63	80	80	80	80	80	80
Afdoening OM (3 mnd)	77	80	80	80	80	80	80
Vonnis ZM (6 mnd)	57	80	80	80	80	80	80
Melding Raad							
Afronding taakstraf (160 dgn)	80	80	80	80	80	80	80
Rapport Basisonderzoek (40 dgn)	60	80	80	80	80	80	80
Vervolgonderzoek (115 dgn)	85	80	80	80	80	80	80

Toelichting

Korte doorlooptijden dragen bij aan de vermindering van recidive daar de interventie snel volgt op het delict. In 2001 is de landelijke richtlijn voor doorlooptijden vastgesteld (Kalsbeeknorm). Het hanteren van deze 80%-norm laat ruimte voor complexe jeugdstrafrechtzaken die mogelijk een langere doorlooptijd vergen. In het kader van het verder verbeteren van de doorlooptijden is in 2008 een landelijk onderzoek gestart. Dit onderzoek kan leiden tot aanpassingen van norm en moet bijdragen aan het duurzaam realiseren van de (eventueel aangepaste) normen.

d. Nazorg

Bereik nazorgtraject							
	Realisatie 2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Percentage jongeren dat nazorg ontvangt*	70	–	85	100	100	100	100

* na verblijf in de Justitiële jeugdinrichting op strafrechtelijke titel.

Toelichting

Goede nazorg is het sluitstuk van een strafrechtelijke interventie. Een geslaagde terugkeer in de samenleving vermindert de kans op terugval in het criminele gedrag. Op dit moment wordt nog niet aan alle jeugdigen die een JJI verlaten een sluitend nazorgtraject aangeboden. Een ruwe schatting is dat in 2007 circa 70% van de jeugdigen enige vorm van nazorg aangeboden heeft gekregen. De diverse maatregelen zullen dit percentage doen oplopen naar 100% vanaf 2010.

Overzicht onderzoek naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van beleid

Beleidsdoorlichting		
Omschrijving	Status	Vindplaats
Tenuitvoerlegging justitiële sancties jeugd	Af te ronden in 2010	www.wodc.nl

Overig evaluatieonderzoek		
Omschrijving	Status	Vindplaats
Evaluatie gedragsbeïnvloedende maatregel jeugdstrafrecht	Af te ronden in 2010	www.wodc.nl
Evaluatie nieuwe werkwijze op basis van het landelijk kader forensische diagnostiek jeugd	Af te ronden in 2008	www.wodc.nl
Evaluatie Erkeningscommissie Gedragsinterventies Justitie	Af te ronden in 2009	www.wodc.nl
Evaluatie indicatie Pij-maatregel	Af te ronden in 2009	www.wodc.nl
Evaluatie pilots landelijk kader diagnose instrumentarium jeugdstrafrechtsketen	Af te ronden in 2009	www.wodc.nl
Procesevaluatie Basismethodiek JJI's	Af te ronden in 2009	www.wodc.nl
Procesevaluatie gedragsinterventies «Agressieregulatie op maat»	Af te ronden in 2009	www.wodc.nl
Procesevaluatie onderzoek implementatie en gebruik handboek jeugdreclassering	Af te ronden in 2009	www.wodc.nl

15 Vreemdelingen

Algemene doelstelling

Een gereguleerde en beheerste toelating tot, verblijf in en vertrek uit Nederland of terugkeer, op een wijze die in nationaal en internationaal opzicht maatschappelijk verantwoord is.

Meerjarenperspectief

Voor het vreemdelingenbeleid zijn door het kabinet voor de komende jaren verschillende uitgangspunten geformuleerd.

- Een betere en snellere asielprocedure ten behoeve van een rechtvaardig en humaan asielbeleid. Zoveel mogelijk wordt voorkomen dat (ex-)asielzoekers met rechtmatig verblijf op straat komen. Binnen het asielbeleid is meer specifieke aandacht voor kwetsbare groepen, zoals gezinnen met kinderen, alleenstaande minderjarigen, medische gevallen, achtergebleven vrouwen en slachtoffers van mensenhandel;
- Een effectief en efficiënt toegangs- en grenstoezichtproces, waarmee illegale migratie en grensoverschrijdende criminaliteit wordt voorkomen;
- De overgang naar een toelatingsbeleid dat selectief is waar het kan en restrictief is waar het moet. Gewenste vormen van migratie worden met een innovatief en eigentijds migratiebeleid gestimuleerd. Ingezet wordt op vereenvoudiging van het huidige vergunningstelsel, verbetering van toelatingsprocedures en versterking van toezicht en handhaving;
- Terugkeer van vreemdelingen die niet voor toelating in aanmerking komen, met de nadruk op zelfstandig en vrijwillig vertrek en vermindering van herhaalde aanvragen;
- Vertrek met voorrang van vreemdelingen die een veiligheidsrisico vormen, zoals criminele en overlastgevende vreemdelingen, al dan niet illegaal;
- Het versterkt inzetten op Europese (operationele) samenwerking;
- De verdere afwikkeling van de oude Vreemdelingenwet in 2009.

Beleidsartikelen

Budgettaire gevolgen van beleid		x € 1 000						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
Verplichtingen	1 082 070	1 077 730	850 296	725 863	711 204	703 686	696 920	
Waarvan garanties	108 100	108 100	108 100	108 100	108 100	108 100	108 100	
Programma-uitgaven	1 059 944	1 077 730	850 296	725 863	711 204	703 686	696 920	
15.1 Verblijfsrechten vreemdelingen	234 089	282 798	207 819	182 514	177 031	176 056	176 227	
Waarvan juridisch verplicht	–	–	205 700	176 800	171 500	171 500	170 700	
15.1.1 IND	234 089	282 540	207 561	182 256	176 773	175 798	175 969	
15.1.2 Overig	0	258	258	258	258	258	258	
15.2 Opvang gedurende beoordeling verblijf	489 987	506 379	356 917	270 222	260 998	254 718	247 818	
Waarvan juridisch verplicht	–	–	356 917	270 222	254 853	248 582	241 682	
15.2.1 COA en overige opvanginstellingen	473 379	467 392	321 229	262 986	253 962	247 782	240 882	
15.2.2 Overige instellingen	16 608	38 987	35 688	7 236	7 036	6 936	6 936	
15.3 Terugkeer vreemdelingen	335 868	288 553	285 560	273 127	273 175	272 912	272 875	
Waarvan juridisch verplicht	–	–	277 674	262 158	260 144	259 740	259 420	
15.3.1 DJI – vreemdelingenbewaring	205 606	153 437	160 708	158 763	158 781	158 781	158 747	
15.3.2 DJI – uitzetcentra	49 908	42 595	42 452	42 073	42 657	42 839	42 821	
15.3.3 IND	24 524	23 893	23 412	23 119	22 355	21 918	21 938	
15.3.4 Overig	7 127	8 355	6 605	6 783	6 699	6 700	6 699	
15.3.5 Dienst terugkeer en vertrek	48 703	60 273	52 383	42 389	42 683	42 674	42 670	
Ontvangsten	95 842	162 505	175 175	117 061	115 383	118 262	118 858	

Artikel 15: Het niet-juridisch verplichte deel van het budget op dit beleidsartikel is geoomerkt voor onder meer de Vereniging Vluchtelingenwerk Nederland, voor de begeleiding van asielzoekers. Daarnaast is een deel gereserveerd voor de Internationale Organisatie voor Migratie teneinde haar in staat te stellen om (gewezen) asielzoekers te faciliteren om het Nederland vrijwillig te verlaten.

Omschrijving van de samenhang

Het vreemdelingenbeleid heeft betrekking op vreemdelingen die Nederland als veilig toevluchtsoord beschouwen, vluchtelingen en asielzoekers en op reguliere migranten die een verblijf in Nederland doorslaggevend vinden voor hun toekomstperspectief. De toelating, het verblijf en de terugkeer zijn hieronder in de operationele doelstellingen 15.1 tot en met 15.3 uitgewerkt.

Daarbij zijn de volgende wettelijke en internationaal overeengekomen uitgangspunten van belang:

- Voor vluchtelingen en asielzoekers is het beleid mede gebaseerd op het Vluchtelingenverdrag en het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden;
- Reguliere migratie heeft onder meer betrekking op kennismigratie, op au pairs en studenten, op gezinsvorming of gezinshereniging en op migratie op medische gronden. Van toepassing is Europese regelgeving, met name op grond van titel IV van het EG-verdrag (vrij verkeer van personen), en nationale regelgeving, zoals de Vreemdelingenwet 2000 en voor het behandelen van aanvragen tot naturalisatie de Rijkswet op het Nederlanderschap;
- Het vreemdelingenbeleid is gebaseerd op de geldende internationale en Europese kaders en houdt rekening met nationale en maatschappelijke belangen, met name van economische, wetenschappelijke en culturele aard.

Verantwoordelijkheid

De Minister en de Staatssecretaris van Justitie zijn verantwoordelijk voor het vreemdelingenbeleid. Daarnaast zijn zij verantwoordelijk voor de coördinatie en afstemming binnen de vreemdelingenketen en voor de uitvoering van het vreemdelingenbeleid.

Externe factoren

De factoren en randvoorwaarden die van essentieel belang zijn voor het beleid:

- De samenwerking in de totale vreemdelingenketen;
- De samenwerking met andere ministeries, andere overheden en medewerking van maatschappelijke partners;
- Ambtsberichten;
- Internationale ontwikkelingen.

Meetbare gegevens bij de algemene doelstelling

Het is niet mogelijk om aan de hand van een of enkele indicatoren uitspraken te doen over de maatschappelijke effecten van het vreemdelingenbeleid. Dit omdat kwalificaties als «beheerste en gereglementeerde toelating» en «maatschappelijk verantwoord» moeilijk cijfermatig zijn uit te drukken.

De meetbare gegevens – die onder de drie operationele doelstellingen zijn weergegeven – bieden dan ook hoofdzakelijk zicht op de verwachte input, throughput en output van het beleid en in mindere mate op de outcome (de maatschappelijke effecten van het beleid). Het gaat daarbij ondermeer om doorlooptijden in de vreemdelingenprocedures, de in- en uitstroom in de opvang en de gegevens over terugkeer. Daar waar geen indicatoren zijn en kunnen worden opgenomen wordt volstaan met het overzicht van uit te voeren evaluatieonderzoeken. Deze onderzoeken moeten een kwalitatief beeld geven van de effecten van het vreemdelingenbeleid.

Operationele doelstelling 15.1

Een vreemdeling die een verblijfsvergunning of naturalisatie aanvraagt, krijgt binnen de daarvoor gestelde termijn een besluit uitgereikt.

Motivering

Voor asielzoekers die bescherming nodig hebben wil Nederland een veilig toevluchtsoord zijn. Verzoeken voor een asielaanvraag moeten dan ook efficiënt, zorgvuldig en tijdig worden afgedaan.

Voor reguliere vreemdelingen zal het toelatingsbeleid de komende jaren in het kader van Modern Migratiebeleid overgaan naar een beleid dat selectief is waar het kan en restrictief is waar het moet. Nederland wil een innovatieve, concurrerende en ondernemende economie creëren, waarbij wordt ingezet op selectieve toelating van kennismigranten. Belanghebbende bedrijven, onderwijs- en onderzoeksinstituten en andere betrokken instanties moeten het vertrouwen krijgen om als partner van de overheid mede verantwoordelijkheid te dragen voor de toelating en het verblijf van de migrant bij wie zij belang hebben. Belangrijk hierbij is het tegengaan van misbruik en fraude van de toelatingsprocedure. Daarnaast is het voor de ontwikkeling van het Nederlandse toelatingsbeleid belangrijk dat in Europees verband wordt gewerkt aan verdere harmonisatie van het toelatingsbeleid.

Het naturalisatiebeleid is mede gericht op de zorgvuldige en tijdige afdoening van naturalisatieaanvragen in de Nederlandse Antillen en Aruba. Ook wordt toegezien op de zorgvuldige afwikkeling van procedures om via een optieverklaring via Nederlandse gemeenten en de partners van de Nederlandse Antillen en Aruba Nederlander te worden.

Instrumenten

Een effectievere asielprocedure

In juni 2008 is de beleidsbrief «Naar een effectievere asielprocedure en een effectiever terugkeerbeleid» aan de Tweede Kamer gestuurd. Op basis van deze brief en de beraadslagingen hierover in de Tweede Kamer zal een grondige wijziging in de asielprocedure worden aangebracht, waardoor de procedure zorgvuldiger en sneller zal worden.

In 2009 zullen implementatie en wijzigingen in de wet- en regelgeving worden voorbereid, waaronder wijzigingen in de Vreemdelingenwet 2000 en in het Vreemdelingenbesluit 2000.

Verbetering van de reguliere procedure

De ambitie om een innovatieve, concurrerende en ondernemende economie in Nederland te creëren wordt binnen het project «Modern Migratiebeleid» voortgezet, waarbij in 2009 de nadruk ligt op het opstellen van het wetsvoorstel en de bijbehorende regelgeving. Behalve de vreemdelingenwetgeving wordt ook bezien welke andere wetgeving herziening behoeft om de kabinetsdoelstellingen te verwezenlijken, met name om digitale uitwisseling van informatie mogelijk te maken die nodig is voor toelating, toezicht en handhaving.

Waar met een beleidswijziging kan worden volstaan wordt – vooruitlopend op de wijziging van de Vreemdelingenwet – via proeftuinen en pilots ervaring opgedaan met aspecten van het nieuwe migratiebeleid. Zo kunnen geselecteerde werkgevers bij een gemeenschappelijk loket van IND en CWI zowel een verblijfsvergunning als een tewerkstellingsvergunning aanvragen. Daarnaast is het expatcentrum in Amsterdam geopend, waar bij één loket met een gecombineerde aanvraag voor een Machtiging tot Voorlopig Verblijf (MVV) en verblijfsvergunning de overkomst van kennismigranten kan worden geregeld. Voor MVV-vrije kennismigranten zal de verblijfsvergunning al kunnen worden aangevraagd terwijl de kennismigrant zich nog in het buitenland bevindt. Tevens zal in de eerste helft van 2009 de regeling hoogopgeleiden van kracht worden; afgestudeerden en gepromoveerden van Nederlands hogere onderwijsinstellingen en van geselecteerde buitenlandse topuniversiteiten krijgen maximaal een jaar de gelegenheid om in Nederland een baan als kennismigrant te vinden, waarbij zij gedurende dat zoekjaar arbeid mogen verrichten waar een tewerkstellingsvergunning voor is vereist. Na twee jaar wordt bezien of er voldoende voedingsbodem is voor een structurele talentenregeling.

Bestrijding fraude en misbruik

Het bestuurlijke toezicht door de IND en de politie op de naleving van de voorwaarden voor geldigheid van afgegeven vergunningen wordt in 2009 versterkt. Hierbij wordt onder meer gebruik gemaakt van de methodiek van «Programmatisch Handhaven». Dit is een model waarmee de risico's in kaart worden gebracht die de IND en de samenleving lopen, als regels niet worden nageleefd. De methode maakt daarnaast inzichtelijk in hoeverre deze risico's een bedreiging vormen voor de beleidseffecten die de overheid nastreeft.

Een klantgerichte, effectieve en efficiënte IND

De IND is in 2006 het vernieuwingsprogramma «IND bij de tijd» gestart om de klantgerichtheid, effectiviteit, efficiency en flexibiliteit te vergroten. Nagenoeg alle verbeterprojecten zijn inmiddels geïmplementeerd. In 2009 zal het informatiesysteem worden vervangen door het nieuwe systeem INDIGO en worden de primaire (beslis)processen van de IND her-

Beleidsartikelen

ontworpen. Daarna zullen procedurele, persoonlijke en relatiegegevens worden geregistreerd, tezamen met documenten en data die betrekking hebben op de aanvrager. Het systeem heeft tevens mogelijkheden voor geautomatiseerde gegevensuitwisseling met andere overheidsinstanties en gegevensleveranciers.

Rijkswet op het Nederlanderschap

Het voorstel tot wijziging van de Rijkswet op het Nederlanderschap inzake meervoudige nationaliteit en andere nationaliteitsrechtelijke aangelegenheden is inmiddels in de Rijksministerraad behandeld en voorgelegd aan de Raad van State. Dit voorstel bevat wijzigingen met betrekking tot meervoudige nationaliteit, het intrekken van het Nederlanderschap, het verplicht stellen van kennis van het Nederlands bij naturalisatie op de Nederlandse Antillen en Aruba en andere nationaliteitsrechtelijke kwesties. In 2009 is parlementaire behandeling voorzien.

Meetbare gegevens

De «tijdigheid van de te nemen besluiten in vreemdelingenzaken» wordt uitgedrukt in streefcijfers ten aanzien van de afhandeling van asiel-aanvragen, reguliere aanvragen en naturalisatieverzoeken. Het gaat hier om outputprognoses, uitgaande van ramingen van verwachte instroom van vreemdelingen.

Evaluatieonderzoeken moeten op kwalitatieve wijze uitdrukking geven aan de effecten die worden verwacht van het modern migratiebeleid, een effectiever asielbeleid, de bestrijding van fraude, et cetera. Zie hiervoor het overzicht van uit te voeren evaluatieonderzoeken.

Kengetallen Asiel							
	Realisatie 2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Volumegegevens							
Asielinstroom	9 700	16 000	16 000	10 500	10 500	10 500	10 500
Overige instroom	7 000	5 715	5 335	8 250	8 250	8 250	8 250
Regulier (asielgerelateerd)	5 500	2 200	2 200	1 800	4 800	4 800	4 800
Totale instroom	22 200	23 915	23 535	20 550	23 550	23 550	23 550
Afgehandeld:							
– aanvragen	14 300	17 855	19 305	14 750	14 750	14 750	14 750
– VVA (on)bepaald	5 600	2 525	1 735	3 146	4 000	4 000	4 000
– regulier (asielgerelateerd)	6 000	5 145	1 930	1 800	3 975	3 975	3 975
Totaal afgehandeld	25 800	25 525	22 970	19 696	22 725	22 725	22 725
Statusverleningen	13 400	13 273	11 944	10 242	11 817	11 817	11 817
2. Doelmatigheid							
Doorlooptijd (gestelde termijn)	51%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Standhouding van beslissingen	81%	85%	85%	85%	85%	85%	85%
Aantal klachten	1,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
3. Financieel							
Gemiddelde kostprijs (€)	3 988	4 058	4 144	4 267	3 767	3 761	3 761

Toelichting

De asielinstroom wordt voor 2008 en 2009 geraamd op 16 000. Onder overige instroom zijn de herbeoordelingen, de intrekkingen en de zij-instroom opgenomen. De zij-instroom wordt veroorzaakt door vernietiging van beschikkingen door de rechtbank of door intrekkingen van beschikkingen door de IND. Statusverleningen hebben betrekking op

de positieve beslissingen. De grote onzekerheden op dit beleidsterrein maken dat is afgezien van aanpassing van de raming voor de jaren na 2009. De onzekerheden hebben zowel betrekking op de instroom als op het proces van terugkeer en vertrek.

De asielinstroom heeft de voortdurende aandacht. Waar mogelijk worden maatregelen getroffen om de instroom te beperken en beheersen. Een belangrijke set van maatregelen in dat kader is opgenomen in de beleidsbrief «Naar een effectievere asielprocedure en een effectiever terugkeerbeleid». Ook wordt bij de toepassing van het landgebonden asielbeleid continu gekeken of nog aan de voorwaarden voor bescherming wordt voldaan.

Met behulp van de inrichting van een meetsysteem wordt het lerend vermogen van de IND ten aanzien van de beslisbaarheid verbeterd. Dit moet op termijn leiden tot een stijging van het percentage standhouding van beslissingen bij de rechter.

De aanvullende aandacht voor klachtenmanagement in 2007 heeft geleid tot een daling van het aantal klachten. Specifieke activiteiten zoals een klanttevredenheidsonderzoek en het wegwerken van de achterstanden hebben hiertoe bijgedragen. Voor het eerst is de IND onder de doelstelling van 2,0% gekomen. Zodra blijkt dat de afname structureel is zal de meerjarendoelstelling worden bijgesteld.

De fluctuatie van de kostprijs over de jaren wordt voornamelijk veroorzaakt door de samenstelling van de verschillende producten. Vanaf 2011 zorgt de stijging van de afhandeling in de goedkopere reguliere (asielgerelateerde) producten voor een daling van de gemiddelde kostprijs.

Beleidsartikelen

Kengetallen Regulier							
	Realisatie 2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Volumegegevens							
Instroom:							
Machtiging tot voorlopig verblijf (MVV)							
– gezinsvorming en -hereniging	20 800	13 842	13 842	13 842	13 842	13 842	13 842
– overig	19 400	28 458	28 458	28 458	28 458	28 458	28 458
Verblijfsvergunning regulier (VVR)							
– eerste aanleg gezinsvorming en -hereniging	19 600	14 175	14 175	14 175	14 175	14 175	14 175
– eerste aanleg overig	35 400	43 025	43 025	43 025	43 025	43 025	43 025
– vervolg	129 300	98 800	98 800	98 800	98 800	98 800	98 800
– overig	48 500	66 500	6 600	6 600	6 600	6 600	6 600
Visa	14 600	29 000	29 000	29 000	29 000	29 000	29 000
Totale instroom	287 600	293 800	233 900	233 900	233 900	233 900	233 900
Afgehandeld:							
MVV							
– gezinsvorming en -hereniging	18 700	13 842	13 842	13 842	13 842	13 842	13 842
– overig	19 300	28 458	28 458	28 458	28 458	28 458	28 458
VVR							
– eerste aanleg gezinsvorming en -hereniging	18 900	14 175	14 175	14 175	14 175	14 175	14 175
– eerste aanleg overig	36 400	43 025	43 025	43 025	43 025	43 025	43 025
– vervolg	140 200	98 800	98 800	98 800	98 800	98 800	98 800
– overig	48 100	66 500	6 600	6 600	6 600	6 600	6 600
Visa	14 700	29 000	29 000	29 000	29 000	29 000	29 000
Totaal afgehandeld	296 200	293 800	233 900	233 900	233 900	233 900	233 900
Inwilligingen	204 400	205 660	163 730	163 730	163 730	163 730	163 730
2. Doelmatigheid							
Doorlooptijd (gestelde termijn)	81%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Standhouding van beslissingen	78%	80%	80%	80%	80%	80%	80%
Aantal klachten	0,7%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
3. Financieel							
Gemiddelde kostprijs (€)	502	497	589	549	534	533	533

Toelichting

De totale instroom regulier wordt in 2009 geraamd op 293 800. Het aantal afhandelingen zal vanaf 2009 gelijk zijn aan de instroom. Positieve beslissingen worden weergegeven bij «Inwilligingen Regulier».

De nieuwe benadering van dienstverlening aan de klant maakt tijdig beslissen een belangrijk speerpunt van de IND en het streven is om 100% van de aanvragen binnen de gestelde termijn af te handelen. In 2007 is dit streefpercentage niet gehaald door met name de registratie van termijn-opshortende acties. Implementatie van een nieuwe applicatie heeft de registratie van opshortende acties verbeterd.

Beleidsartikelen

Kengetallen Naturalisatie							
	Realisatie 2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Volumegegevens							
Instroom:							
– verzoeken	27 100	26 500	26 500	26 500	26 500	26 500	26 500
– fraudeonderzoek		200	200	200	200	200	200
Totale instroom	27 100	26 700	26 700	26 700	26 700	26 700	26 700
Afgehandeld:							
– verzoeken	26 700	26 500	26 500	26 500	26 500	26 500	26 500
– fraudeonderzoek		200	200	200	200	200	200
Totaal afgehandeld	26 700	26 700	26 700	26 700	26 700	26 700	26 700
Positieve beslissingen	22 400	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000
2. Doelmatigheid							
Doorlooptijd (gestelde termijn)	85%	100%	100%	100%	100%	100%	85%
Aantal klachten	0,2%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%
3. Financieel							
Gemiddelde kostprijs (€)	580	473	447	418	408	408	408

Toelichting

Voor naturalisatie is rekening gehouden met een instroom van 26 700 verzoeken. Dit zijn 24 510 verzoeken uit Nederland en 1 990 verzoeken uit het buitenland, Aruba of de Nederlandse Antillen. Daarnaast is sprake van 200 fraudeonderzoeken. Fraudeonderzoek vindt plaats indien er gerede twijfels zijn over door de verzoeker aangedragen informatie voor de verkrijging van het Nederlanderschap.

De positieve beslissingen hebben betrekking op het aantal inwilligingen van aanvragen. Het streven is om 100% van de verzoeken binnen de wettelijke termijn af te handelen. Gestreefd wordt naar een klachtenpercentage van maximaal een half procent van aanbod en beginvoorraad.

Overzicht onderzoek naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van beleid

Beleidsdoorlichting		
Omschrijving	Status	Vindplaats
Verblijfsrechten vreemdelingen	Af te ronden in 2009	www.wodc.nl

Overig evaluatieonderzoek		
Omschrijving	Status	Vindplaats
De gevolgen van de aanscherping van het gezinsvormingbeleid	Af te ronden in 2008	www.wodc.nl

Operationele doelstelling 15.2

Asielzoekers in afwachting van een uitspraak over hun aanvraag voor een verblijfsvergunning en aan hen gelijk gestelden worden op een humane en sobere wijze opgevangen.

Motivering

Gedurende de asielprocedure krijgt de asielzoeker opvangvoorzieningen aangeboden. Beleidsuitgangspunten zijn hierbij:

- De asielzoeker wordt begeleid om zich op de toekomst voor te bereiden;
- De opvang wordt, mede gezien de voor de toekomst verwachte omvang van de opvangbehoefte, optimaal georganiseerd;
- Personen die tot Nederland worden toegelaten worden snel uitgeplaatst naar reguliere huisvesting.

Instrumenten

De opvang van asielzoekers en andere opvanggerechtigden

Opgevangen worden asielzoekers in een asielprocedure, vergunninghouders in afwachting van huisvesting in een gemeente en uitgeprocedeerde asielzoekers van wie de vertrektermijn nog niet is verstreken of die onder een vrijheidsbeperkende maatregel vallen ter fine van vertrek. Het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) is grotendeels verantwoordelijk voor de uitvoering van de opvang. De verwachting is dat de decentrale opvang eind 2009 zal zijn leeggestroomd, mede door uitvoering van de Regeling afwikkeling nalatenschap oude Vreemdelingenwet.

Beschermde opvang

Per 1 januari 2008 is de tweejarige pilot naar beschermde opvang gestart. Amv's die (mogelijk) slachtoffer zijn van mensenhandel of mensensmokkel worden besloten opgevangen om te voorkomen dat zij uit de opvang verdwijnen. De jongeren worden in een intensief begeleidingstraject weerbaar gemaakt en zij worden ondersteund bij de voorbereiding op hun toekomst, ook wanneer zij dienen terug te keren. De pilot wordt op 31 december 2009 afgesloten.

Vrijheidsbeperkende locatie

Zoals ook aangekondigd in de beleidsbrief «Naar een effectievere asielprocedure en een effectiever terugkeerbeleid» kunnen vreemdelingen voor wie aanleiding bestaat een toezichtmaatregel op te leggen ter fine van vertrek worden geplaatst in een vrijheidsbeperkende locatie (VBL). Om toezicht uit te kunnen oefenen wordt de bewegingsvrijheid beperkt. Plaatsing in een VBL geeft een uitgeprocedeerde asielzoeker bovendien een eenduidig signaal en kan daarmee een extra prikkel vormen voor zelfstandig vertrek. De instelling van een VBL heeft tevens tot doel het maatschappelijke draagvlak voor het terugkeerbeleid te vergroten. De maatregel wordt individueel opgelegd, primair aan ex-asielzoekers bij wie het belang van terugkeer extra groot is om verblijf in de illegaliteit te voorkomen.

In 2009 zal voorrang worden gegeven aan gezinnen met kinderen en aan mensen die nog onder de oude Vreemdelingenwet hun aanvraag hebben ingediend.

Meetbare gegevens

Ten aanzien van de opvang van vreemdelingen wordt in beeld gebracht of de opvangcapaciteit toereikend is en of deze voldoet aan de kwaliteitseisen die mogen worden gesteld aan de eisen van humaniteit (zoals de brandveiligheid, de kwaliteit en toegang tot gezondheidszorg in de vreemdelingenopvang). Het betreft derhalve niet zozeer outcome-gegevens (die maatschappelijke effecten van de opvang inzichtelijk maken) als wel output, throughput en inputgegevens.

Evaluatieonderzoeken moeten op kwalitatieve wijze uitdrukking geven aan de effecten die worden verwacht van het opvangbeleid. Zie hiervoor het overzicht van uit te voeren evaluatieonderzoeken.

Beleidsartikelen

	Realisatie 2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Instroom	8 966	13 200	13 200	9 240	9 853	9 853	9 853
Uitstroom	10 679	19 575	17 524	9 240	10 596	10 215	10 043
Gemiddelde bezetting totaal	24 618	19 968	13 644	12 275	11 704	11 361	10 980
– waarvan centrale opvang COA	23 735	19 435	13 462	12 275	11 704	11 361	10 980
– waarvan decentrale opvang	883	533	182	0	0	0	0
Kosten per bezette centrale opvangplaats	€ 17 382	€ 19 519	€ 20 276	€ 18 410	€ 18 538	€ 18 553	€ 18 569
Kosten per bezette decentrale opvangplaats	€ 3248	€ 3166	€ 3164	€ 3164	€ 3164	€ 3164	€ 3164
Ex-Amv's	1 555	150	–	–	–	–	–
TNV-capaciteit	600	1 700	400	400	400	400	400
Opties op plaatsen	6 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Vrijheidsbeperkende locatie	0	375	375	375	375	375	375

Toelichting

Gezien de geraamde hogere instroom van asielzoekers van 16 000 per jaar in 2008 en 2009 zal de instroom in de COA-opvang naar verwachting 13 200 zijn. Mede door de hogere uitstroom van mensen die onder de oude Vreemdelingenwet vallen zal de gemiddelde bezetting in 2009 13 644 zijn. De raming van de asielinstroom is vanwege de grote onzekerheden op dit beleidsterrein na 2010 niet aangepast. De maatregelen uit de beleidsbrief «Naar een effectievere asielprocedure en een effectiever terugkeerbeleid» leiden bij een gelijkblijvende asielinstroom van 10 500 per jaar tot een daling van de gemiddelde bezetting bij de COA. In 2009 zullen van de laatste ex-Amv's de leefgeldten worden beëindigd. Leefgeldten zullen dan uitsluitend worden uitgekeerd ten behoeve van Amv's jonger dan 18 jaar.

Door het in gebruik nemen van het tweede land-AC gedurende 2008 versnelt de AC-afdoening en kan worden volstaan met minder TNV-plaatsen.

Wanneer de bezetting onverwacht hoger is dan voorzien, wordt gebruik gemaakt van opties op plaatsen, zodat opvanggerechtigden tegen dezelfde prijs kunnen worden opgevangen. Voor een vrijheidsbeperkende locatie worden voornamelijk 375 plaatsen toereikend geacht. Indien de plaatsen toch ontoereikend blijken te zijn, zullen ondermeer gezinnen met kinderen en mensen die nog onder de oude Vreemdelingenwet een aanvraag hebben ingediend, voorrang krijgen.

Overzicht onderzoek naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van beleid

Beleidsdoorlichting		
Omschrijving	Status	Vindplaats
Opvang gedurende beoordeling verblijf	Af te ronden in 2009	www.wodc.nl

Operationele doelstelling 15.3

Een effectieve en zorgvuldige uitvoering van het terugkeerbeleid, opdat een vreemdeling die niet (meer) rechtmatig in Nederland verblijft, Nederland zelfstandig of gedwongen verlaat.

Motivering

Vreemdelingen die niet of niet meer rechtmatig in Nederland verblijven zijn maatschappelijk en sociaal-economisch bijzonder kwetsbaar. Bovendien vormen zij een belasting voor (gemeentelijke) overheden en gaat illegaliteit gepaard met ongewenste effecten als overlast en criminaliteit. Het terugkeerbeleid is erop gericht hen naar het land van herkomst of naar een ander land te laten vertrekken. Illegaal verblijf van vreemdelingen in Nederland moet zo veel mogelijk voorkomen worden, hetgeen onder meer effectief en goed georganiseerd grenstoezicht vergt.

Instrumenten

Grensbeheer

In EU-verband wordt een geïntegreerd grensbeheer nagestreefd, waarbij de mobiliteit van bonafide reizigers wordt bevorderd en illegale immigratie wordt tegengegaan. Op nationaal niveau wordt gewerkt aan een beleidskader voor de modernisering van het grensmanagement met het oog op slimmer, sneller en beter grenstoezicht.

Geïntegreerd terugkeerbeleid

In het geïntegreerde terugkeerbeleid wordt ten behoeve van specifieke nationaliteiten en herkomstregio's een samenhangend pakket van maatregelen ontwikkeld, zoals herintegratieondersteuning, gezamenlijk optreden van lidstaten vis à vis specifieke landen van herkomst en de uitvoering van gezamenlijke terugkeeroperaties. Na overeenstemming over de Europese richtlijn inzake gemeenschappelijke normen en procedures voor de terugkeer van vreemdelingen zal de implementatie zo spoedig mogelijk ter hand worden genomen.

Gericht terugkeerbeleid

In 2009 richt de aandacht van de Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V) zich in het bijzonder op de volgende categorieën:

- Vreemdelingen die niet in aanmerking zijn gekomen voor een verblijfsvergunning in het kader van de Regeling afwikkeling nalatenschap oude Vreemdelingenwet;
- Alleenstaande minderjarige vreemdelingen (Amv's) en ex-Amv's;
- Vreemdelingen op wie artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag van toepassing is;
- Vreemdelingen met criminele antecedenten; veroordeelde vreemdelingen direct aansluitend op hun straf en vreemdelingen die ongewenst verklaard zijn.

Daarnaast wordt aandacht gegeven aan de uitwerking van (lokale) terugkeerinitiatieven van NGO's en wordt geïnvesteerd in de samenwerking met de autoriteiten van de landen van herkomst.

Bevorderen en faciliteren van zelfstandige terugkeer

Een van de instrumenten om zelfstandige terugkeer te bevorderen is de toepassing van de REAN-regeling van 1 mei 2006 die wordt uitgevoerd door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM).

Migratie en ontwikkeling

De wederzijdse relatie tussen migratie en ontwikkeling wordt steeds meer erkend en Nederland speelt in dit kader een voortrekkersrol in Europees en internationaal verband. De notitie «Migratie en Ontwikkeling», die is geschreven door de Minister van Ontwikkelingssamenwerking en de Staatssecretaris van Justitie, zal in 2009 en de jaren daarna worden geïmplementeerd.

In het kader van de algehele benadering van migratie («global approach») die de Europese Unie voorstaat, wordt daarnaast samenwerking met derde landen gezocht in mobiliteitspartnerschappen en samenwerkings-

platforms. In mobiliteitspartnerschappen wordt de samenwerking met de landen van herkomst van (illegale) migranten verbeterd.

EU-ondersteuning hierbij richt zich bijvoorbeeld op het beheersen van migratie en het tegengaan van mensensmokkel.

Bezien wordt in hoeverre het (arbeids)migratiebeleid en het ontwikkelingsbeleid op elkaar afgestemd kan worden, zodat een zogenaamde win-win-situatie gecreëerd wordt. Niet alleen wordt het dan voor de arbeidsmigrant mogelijk om hier werkervaring op te doen en geld te verdienen, maar tevens wordt een brain-drain uit het land van herkomst voorkomen (en brengt de migrant na terugkeer geld en opgedane kennis mee) en benut Nederland de capaciteiten van de migrant op tijdelijke basis.

Meetbare gegevens

De effectiviteit en zorgvuldigheid van de uitvoering van het terugkeerbeleid is redelijk goed in beeld te brengen, zij het op het niveau van output. Maatschappelijke effecten van het terugkeerbeleid zijn lastig kwantificeerbaar, door middel van een prestatie-indicator (explain). De invloed die de Minister van Justitie heeft op de terugkeer van vreemdelingen is beperkt tot het hierboven genoemde instrumentarium. Desondanks wordt in onderstaande cijfermatig weergegeven in hoeverre uitgeprocedeerde vreemdelingen Nederland daadwerkelijk (zelfstandig of gedwongen) zullen verlaten.

Overzicht capaciteit vreemdelingenbewaring							
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Stand ontwerpbegroting 2008	2 234	2 174	2 181	2 181	2 181	2 181	2 181
– uitvoeringsverschillen	829						
Stand ontwerpbegroting 2009	3 063	2 174	2 181	2 181	2 181	2 181	2 181
Verdeeld naar:							
– Vrijheidsbeneming (art. 6 Vw)	218	238	238	238	238	238	238
– Vreemdelingenbewaring (art. 59 Vw)	2 833	1 911	1 918	1 918	1 918	1 918	1 918
– In bewaring gestelden op politiebureau's	12	25	25	25	25	25	25
Gemiddelde prijs per plaats per dag (x € 1,-)	155	162	165	165	165	165	165
Bezettingsgraad (in %)*	63,9	65,0	91,3	91,3	91,3	91,3	91,3

* exclusief in bewaring gestelden op politiebureau's.

Overzicht capaciteit uitzetcentra							
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Stand ontwerpbegroting 2008	744	600	600	600	600	600	600
Stand ontwerpbegroting 2009	744	600	600	600	600	600	600
Gemiddelde prijs per plaats per dag (x € 1,-)	155	162	165	165	165	165	165

Toelichting

De gemiddelde dagprijs stijgt als gevolg van:

- Een wijziging in de productmix;

Beleidsartikelen

- De ingebruikname van de (nieuwbouw-)locaties in Alphen aan de Rijn en Zaandam;
- Bouwkundige en personele investeringen ter vergroting van de brandveiligheid.

Terugkeeraantallen							
	Realisatie 2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Zelfstandig vertrek	2 100	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Gedwongen vertrek	10 950	11 000	11 000	11 000	11 000	11 000	11 000
Niet aantoonbaar vertrek	13 400	13 500	13 500	13 500	13 500	13 500	13 500
Totaal vertrek	26 450	27 000	27 000	27 000	27 000	27 000	27 000

* De aantallen zijn op basis van de realisatie van 2007 meerjarig bijgesteld.

In de begroting van baten-lastendienst DJI is een overzicht van de capaciteit van de vreemdelingenbewaring en een tabel met een overzicht van de capaciteit in de uitzetcentra opgenomen.

Overzicht onderzoek naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van beleid

Beleidsdoorlichting		
Omschrijving	Status	Vindplaats
Terugkeer vreemdelingen	Af te ronden in 2009	www.wodc.nl

17 Internationale Rechtsorde

Algemene doelstelling

Bevorderen van de totstandkoming van een Europese en internationale rechtsorde.

Meerjarenperspectief

De komende jaren zet Justitie in op het versterken van de effectiviteit van en het vertrouwen in de Europese en de internationale rechtsorde.

Voorwaarde voor een effectieve en vertrouwenwekkende Europese rechtsorde is de adequate uitvoering van Europese wet en regelgeving. Voor Justitie gaat het in het bijzonder om de thema's: Voorkomen, opsporen, vervolgen, ten uitvoer leggen, bewaken en beschermen. Justitie zal de komende jaren inzetten op het verbeteren van de samenwerking tussen de uitvoeringsdiensten van de nationale en Europese overheden. Daarnaast wordt gewerkt aan versterking van het vertrouwen tussen overheidsinstanties onderling alsmede het vertrouwen van burgers in de effectiviteit van het optreden van nationale en Europese overheden bij de bestrijding van terrorisme en criminaliteit met waarborging van mensenrechten en vrijheden.

Ten aanzien van de internationale rechtsorde wordt ingezet op de universaliteit van mensenrechten en de verdediging van de waarden van de rechtsstaat.

Budgettaire gevolgen van beleid		x € 1000						
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Verplichtingen		2 073	1 912	1 886	1 799	1 760	1 761	1 761
Apparaat-uitgaven		2 030	1 912	1 886	1 799	1 760	1 761	1 761
17.1	Internationale regelgeving	2 030	1 912	1 886	1 799	1 760	1 761	1 761
17.1.1	Directie Wetgeving	2 030	1 912	1 886	1 799	1 760	1 761	1 761
Ontvangsten		90	0	0	0	0	0	0

Omschrijving van de samenhang

Justitie staat voor een rechtvaardige en veilige samenleving. Die doelstelling houdt niet op bij de landsgrenzen. In de eerste plaats omdat onze rechtsstaat en onze veiligheid nauw verbonden zijn met onze Europese en internationale omgeving en omdat inwoners van Nederland zich ook buiten Nederland vrij en veilig willen kunnen bewegen, maar ook vanuit morele overwegingen. Gezocht wordt naar een optimale balans van veiligheid en rechtvaardigheid.

Verantwoordelijkheid

Justitie heeft ten aanzien van de Europese en internationale ruimte van vrijheid, veiligheid en recht een gedeelde verantwoordelijkheid met de Minister van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties en van Buitenlandse Zaken. De verantwoordelijkheid van de Minister van Justitie ligt in het verlengde van zijn nationale verantwoordelijkheid. Buitenlandse Zaken heeft algemene verantwoordelijkheid voor de coördinatie van de Nederlandse inzet bij het Europese en internationale beleid.

Externe factoren

Het Europese en internationale justitiebeleid krijgt gestalte in onderhandeling in de EU met de Europese lidstaten, in de interactie met internationale organisaties, zoals de Verenigde Naties en de Raad van Europa en tussen staten onderling.

Meetbare gegevens bij de algemene doelstelling

De bijdrage van Nederland aan de totstandkoming van internationale regelgeving en samenwerking laat zich in algemene zin niet goed in meetbare prestatie-indicatoren uitdrukken. Dit als gevolg van de doorgaans onvoorspelbare onderhandelingsdynamiek. Wel is onder operationele doelstelling 17.1 aangegeven op welke wijze Justitie in 2009 zo optimaal mogelijk bijdraagt aan internationale regelgeving en samenwerking. Tevens wordt met evaluatieonderzoek kwalitatieve informatie verkregen ten aanzien van de beleidseffectiviteit.

Operationele doelstelling 17.1

Het bijdragen aan de inzet van Nederland aan de totstandkoming van deugdelijke en effectieve EU en internationale regelgeving evenals de verbetering van samenwerking op het terrein van justitie en politie in EU-verband en op internationaal niveau.

Motivering

Justitie staat voor een rechtvaardige en veilige samenleving. Die doelstelling houdt niet op bij de landsgrenzen. In de eerste plaats omdat onze rechtsstaat en onze veiligheid nauw verbonden zijn met onze Europese en internationale omgeving en omdat inwoners van Nederland zich ook buiten Nederland vrij en veilig willen kunnen bewegen, maar ook vanuit een morele imperatief. Daarom investeert Nederland uit overtuiging in de versterking van de internationale samenwerking en rechtsorde.

De Europese en internationale rechtsorde worden gevormd door het Europese acquis, multilaterale en bilaterale verdragen en de instellingen zoals de organen van de EU, de Raad van Europa en de VN die met de totstandkoming en (toezicht op) de uitvoering van deze regelgeving zijn belast. De Europese en internationale regelgeving en instituties bieden de kaders voor internationale samenwerking bij het oplossen en voorkomen van problemen in de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht die het nationale niveau overstijgen.

Justitie is mede verantwoordelijk voor de Nederlandse inbreng in de totstandkoming van een deugdelijke Europese en internationale rechtsorde. Dat betekent: bijdragen aan de ontwikkeling en instandhouding van Europese en internationale regelgeving en instituties en actieve justitiële en politieke samenwerking binnen deze kaders.

Het betekent ook het bevorderen van de nationale rechtsorde binnen het Koninkrijk en in derde landen waar Nederland – onder meer op justitieel gebied – een samenwerkingsbelang bij heeft en in fragiele staten.

Instrumenten

Bevorderen van de mensenrechten

Om de burger vertrouwen te blijven geven in de Nederlandse rechtsstaat, maar ook in die van de andere lidstaten van de EU en de Europese rechtsorde moeten waar nodig de mensenrechtelijke toezichtsystemen worden versterkt dan wel uitgebreid. Een goede waarborging van mensenrechten in Nederland en elders in Europa is, naast een doel op zich, essentieel voor de bevordering van het genoemde vertrouwen. Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens levert hier een belangrijke bijdrage aan. Justitie zal daarom, onder andere, in bilaterale contacten het belang van het Hof verder uitdragen.

Beleidsartikelen

Justitie speelt ook in de ruimere internationale context een actieve rol in de uitvoering van de mensenrechtenstrategie van het kabinet. In samenwerking met de Minister van Buitenlandse Zaken wordt in 2009 gezocht naar mogelijkheden om het internationaal rechtelijke instrumentarium ter bestrijding van terrorisme te verbeteren.

EU meerjarenprogramma voor «Justitie en Binnenlandse Zaken» (JBZ)
Tijdens het Zweedse voorzitterschap in de tweede helft van 2009 zal een nieuw EU meerjarenprogramma voor JBZ worden vastgesteld, dat richtinggevend zal zijn voor het tweede decennium van deze eeuw. Een «Future Group» van enkele lidstaten heeft aan het concept meerjarenprogramma voor de Europese Commissie gewerkt. Nederland maakt geen deel uit van de Future Group maar probeert wel degelijk via haar Europese netwerken invloed uit te oefenen. Het accent ligt daarbij op de uitvoering en implementatie van het nu lopende «Haags Programma» en de verdere uitbouw van het EU acquis op JBZ-gebied.

Capaciteitsopbouw; fragiele staten

Ter bevordering van de internationale rechtsorde biedt Justitie hulp bij de versterking van de nationale rechtsorde in derde landen waar Nederland – onder meer op justitieel gebied – een samenwerkingsbelang heeft en fragiele staten.

- Structurele capaciteitsopbouw. De capaciteitsopbouw vindt structureel plaats in de nieuwe lidstaten van de EU die nog onder het EU-monitorprogramma vallen. Dit betreft de kandidaat-lidstaten van de EU, de oorspronglanden van grote groepen inwoners van Nederland (zoals Marokko) en Indonesië en Suriname waarmee historische banden bestaan;
- Incidentele capaciteitsopbouw. Meer incidenteel of gekoppeld aan specifiek beleid wordt capaciteitsopbouw verricht in andere landen, bijvoorbeeld ter ondersteuning van politie-, anti-terrorisme- of migratiesamenwerking. In 2009 gaat de aandacht ondermeer uit naar Bulgarije en Roemenië (hulp bij de bestrijding van mensenhandel), de opbouw van asielcentra in Turkije (samen met het Verenigd Koninkrijk) en komt een nieuwe samenwerkingsovereenkomst met het ministerie voor Wetgeving en Mensenrechten in Indonesië tot stand;
- Ten slotte draagt Justitie bij aan de opbouw van de rechtsstatelijkheid van fragiele staten (veelal gelegen in Afrika en Azië maar ook in Europa).

Eurojust

Zowel voor Europol als voor Eurojust geldt dat in EU-verband wordt gewerkt aan concrete maatregelen voor een verbeterde werking van deze organisaties. Nederland speelt een actieve rol in die discussie en werkt toe naar feitelijke versterking en betere benutting van beide organisaties nog in 2009. In 2009 of 2010 worden voorstellen verwacht van de Europese Commissie voor de mogelijke inrichting van een Europees Openbaar Ministerie.

Gegevensuitwisseling

Zowel op het terrein van recht, migratie als veiligheid is de uitwisseling van informatie tussen overheidsdiensten cruciaal om effectief te kunnen optreden. Dit kan echter raken aan de persoonlijke levenssfeer van burgers. Justitie participeert in Europese gremia waarin wordt gezocht naar verbeteringsmogelijkheden voor informatie-uitwisseling – specifiek met derde landen – en gegevensbescherming. Justitie werkt toe naar een coherente Europese standpuntbepaling in 2009, waarbij wordt ingespeeld

op technologische ontwikkelingen die de controle op correcte omgang met gegevens kunnen bevorderen (bijvoorbeeld met logging en tracing-technieken).

De Nederlandse inbreng in het EU-standpunt zal mede worden gebaseerd op het rapport van de Commissie Brouwer en het begin 2009 te verwachten regeringsstandpunt dat wordt opgesteld vanuit het gezamenlijke project «Veiligheid en privacy» van Justitie en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Tevens wordt ten behoeve van de Nederlandse inbreng een beleidsstandpunt opgesteld over informatie-uitwisseling met derde landen, zodat meer transparant is op basis waarvan keuzes kunnen worden gemaakt of/en in welke mate informatie-uitwisseling met een niet EU-lidstaat kan plaatsvinden.

Meetbare gegevens bij 17.1

Het resultaat van internationaal werk is niet gemakkelijk te meten. De behaalde resultaten zijn immers uitkomsten van een onderhandelingsproces waarbij het sluiten van compromissen vaak noodzakelijk is. Niettemin wil Justitie op specifieke beleidsonderwerpen meer concrete doelen en tussendoelen formuleren. In 2009 zullen de uitkomsten bekend worden van een WODC-onderzoek naar de effectiviteit van de beïnvloeding door Justitie van Europese en internationale justitedossiers. Dit zou kunnen leiden tot nieuwe werkmethoden waarbij meer van indicatoren gebruik gemaakt wordt.

Overzicht onderzoek naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van beleid

Beleidsdoorlichting		
Omschrijving	Status	Vindplaats
Internationale rechtsorde	Af te ronden in 2011	www.wodc.nl

Overig evaluatieonderzoek		
Omschrijving	Status	Vindplaats
International Comparisons of Reconviction rates	Af te ronden in 2009 (tussenrapportage 2006)	www.wodc.nl

HOOFDSTUK 4 NIET-BELEIDSARTIKELEN**Niet-beleidsartikel 91.1 Algemeen**| *Effectieve besturing van het Justitie-apparaat.* |

Budgettaire gevolgen van beleid		x € 1 000						
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Verplichtingen		237 449	199 661	213 543	214 000	169 901	178 116	180 048
Programma-uitgaven		31 539	0	0	0	0	0	0
91.1	Algemeen	31 539	0	0	0	0	0	0
91.1.1	Effectieve besturing van het Justitie apparaat	31 539	0	0	0	0	0	0
Apparaat-uitgaven		196 627	200 342	214 224	214 000	169 901	178 116	180 048
91.1	Algemeen	196 627	200 342	214 224	214 000	169 901	178 116	180 048
91.1.1	Effectieve besturing van het Justitie apparaat	196 627	200 342	214 224	214 000	169 901	178 116	180 048
Ontvangsten		5 317	2 185	2 073	2 073	2 073	2 073	2 073

Het niet-beleidsartikel 91.1 «Algemeen» bestaat voor een groot gedeelte uit apparaatsuitgaven die niet direct toe te rekenen zijn aan één van de operationele doelstellingen op de Justitiebegroting. Het betreft voornamelijk stafdiensten die werkzaamheden verrichten voor de Justitieorganisatie als geheel.

Naast de apparaatsuitgaven van de stafdiensten zijn ook de apparaatsuitgaven van de beleidsonderdelen onder dit niet-beleidsartikel opgenomen. De uitgaven voor het beleid (de programma-uitgaven) zijn opgenomen onder de beleidsartikelen. Omdat de hier opgenomen apparaatsuitgaven niet direct toe te rekenen zijn aan de uitvoering van het beleid, zijn deze opgenomen onder het niet-beleidsartikel. De beleidsartikelen 11.1 «(Nationale) wetgeving» en 17.1. «Internationale regelgeving» zijn de enige beleidsartikelen waarop ook apparaatsuitgaven zijn ondergebracht.

Tevens zijn bij niet-beleidsartikel 91.1 uitgaven opgenomen van de Directoraten-Generaal en hun staven en de uitgaven voor de politieke en ambtelijke leiding van het departement.

In incidentele gevallen komt het voor dat – ter voorkoming van veel administratieve werkzaamheden – ten laste van niet-beleidsartikel 91.1 (centraal) kosten worden geboekt die betrekking hebben op de gehele Justitie-organisatie. Het gaat in deze gevallen altijd om uitgaven van een relatief gering materieel belang.

Niet-beleidsartikelen

Niet-beleidsartikel 92.1 Nominaal en onvoorzien

Nominaal en onvoorzien.

Budgettaire gevolgen van beleid		x € 1 000						
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Verplichtingen		0	388	- 2 455	- 6 795	- 10 121	- 9 953	- 9 827
Apparaat-uitgaven		0	388	- 2 455	- 6 795	- 10 121	- 9 953	- 9 827
92.1	Nominaal en onvoorzien	0	388	- 2 455	- 6 795	- 10 121	- 9 953	- 9 827
92.1.1	Nominaal en onvoorzien	0	388	- 2 455	- 6 795	- 10 121	- 9 953	- 9 827
Ontvangsten		0	0	0	0	0	0	0

De grondslag voor het in de begroting opnemen van het niet-beleidsartikel «Nominaal en onvoorzien» staat in artikel 6, lid 1c van de Comptabiliteitswet 2001 (CW). Niet-beleidsartikel 92.1 wordt bij het ministerie van Justitie echter niet gebruikt voor het aanhouden van middelen ter dekking van onvoorziene uitgaven. Dit niet-beleidsartikel wordt uitsluitend gebruikt voor het tijdelijk «parkeren» van nog te verdelen loon- en prijsbijstellingen, het tijdelijk «parkeren» van andere nog te verdelen middelen en nog te verdelen taakstellingen.

Niet-beleidsartikelen

Niet-beleidsartikel 93.1 Geheim

| *Geheim.* |

Budgettaire gevolgen van beleid		x € 1 000						
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Verplichtingen		2 649	3 005	3 010	3 010	3 010	3 010	3 009
Programma-uitgaven		2 629	3 005	3 010	3 010	3 010	3 010	3 009
93.1	Geheim	2 629	3 005	3 010	3 010	3 010	3 010	3 009
93.1.1	Geheime uitgaven	2 629	3 005	3 010	3 010	3 010	3 010	3 009
Ontvangsten		53	0	0	0	0	0	0

De grondslag voor het in de begroting opnemen van geheime uitgaven staat in artikel 6, lid 1b van de Comptabiliteitswet 2001 (CW).

HOOFDSTUK 5 BEDRIJFSVOERINGSPARAGRAAF

De in dit hoofdstuk opgenomen aandachtspunten komen onder andere voort uit ontwikkelingen, incidenten en interne signalen die aanleiding geven tot verbeterpunten in de bedrijfsvoering.

Achtereenvolgens komt aan de orde:

- Naleving Europese aanbestedingsrichtlijnen;
- Informatievoorziening;
- Duurzame ontwikkeling;
- Rijksbrede taakstelling personeel.

Naleving Europese aanbestedingsrichtlijnen

Binnen Justitie is de aandacht voor de naleving van Europese Aanbestedingsregels geïntensiveerd.

Op korte termijn wordt een Justitiebrede audit uitgevoerd, gericht op het verkrijgen van een diepgaand inzicht in de oorzaken van de gevallen waarbij Europese aanbestedingsregelgeving binnen dit ministerie niet zijn nageleefd. Op basis van deze audit worden in oktober 2008 verdere verbeteracties vastgesteld.

De samenwerking op het gebied van inkopen binnen Justitie wordt versterkt en het contractmanagement van Justitiebrede raamovereenkomsten wordt op centraal niveau ingericht.

Het huidige financiële systeem wordt vervangen door een geïntegreerd financieel- en inkoopstelsel. De voorbereidingen zijn inmiddels getroffen. Met de komst van een dergelijk systeem kan Justitiebrede managementinformatie worden geleverd op het gebied van inkoop en aanbestedingen, zodat tijdig bepaalde ontwikkelingen kunnen worden onderkend en znodig tijdig kan worden bijgestuurd.

Ten slotte zijn de interne richtlijnen voor het inschakelen van de Toetingscommissie Europese Aanbestedingen aangescherpt en de adviezen van de commissie dwingend voorgeschreven.

Een aantal van de genoemde maatregelen c.q. initiatieven heeft gezien hun aard pas op termijn hun volle uitwerking op inkoop (zoals het nieuwe financiële inkoopstelsel). Tot die tijd zijn tevens maatregelen genomen om de rechtmatigheidsfouten terug te dringen, zoals het uitsluitend via de inkoopafdelingen inkopen en het monitoren in de P&C-cyclus.

Informatievoorziening

Aan zowel de Tweede Kamer als aan de Algemene Rekenkamer zijn toezeggingen gedaan met betrekking tot de verbetering van de informatievoorziening binnen Justitie.

Op basis van een analyse van de wijze waarop de bestuurlijke informatievoorziening binnen Justitie is georganiseerd, is onderzocht hoe de informatievoorziening (behoefte, totstandkoming, is versus soll en randvoorwaarden) kan worden verbeterd. In 2008 en 2009 worden de ontwikkelde verbetervoorstellen geïmplementeerd. Daarbij gaat het onder andere om de operationalisering van de behoefte aan bestuurlijke informatievoorziening in aansluiting op de planning- en controlcyclus en het ontwikkelen van keteninformatie.

Bedrijfsvoeringsparagraaf

De afgelopen jaren is veel geïnvesteerd in digitalisering en in het verbeteren van de kwaliteit van de bestaande personeelsdossiers. Deze inspanning loopt door in 2009. Tegelijkertijd wordt gewerkt aan het verbeteren van de werkprocessen waarmee de dossiers gevoed worden. Dit omvat onder meer extra controles op de juistheid en rubricering van gescande documenten. Verwacht wordt dat de kwaliteit van de dossiers ook zal toenemen als gevolg van verwerking van gesignaleerde afwijkingen doordat medewerkers vanaf medio 2008 inzage krijgen in hun eigen personeelsdossier.

Tevens wordt gewerkt aan de invoering van gecertificeerde werkprocessen, zodat substitutie van de papieren stukken door digitale documenten mogelijk wordt.

Vanaf 2009 wordt dossiervorming in toenemende mate geïntegreerd in geautomatiseerde werkprocessen (rijksbreed gecoördineerd door P-Direkt), zodat fouten in de opslag van documenten niet meer kunnen voor komen. Met deze maatregelen ontstaan waarborgen voor de juiste opbouw van personeelsdossiers. Dit voorkomt vervuiling in de toekomst.

Ook gesignaleerde tekortkomingen in de bestaande dossiers, zoals aanwezigheid van verplichte documenten, worden aangepakt. De directie Personeel en Organisatie zal dit proces van verbeteringen in samenwerking met de Departementale Auditdienst (DAD) door middel van een controleprogramma monitoren.

Duurzame Ontwikkeling

Het ministerie van Justitie draagt bij aan de realisatie van de Kabinetbrede Aanpak Duurzame Ontwikkeling (KADO) door de criteria uit het Duurzaam Inkopen beleid voor inkopen, zoals beschreven in de begroting van het ministerie van VROM, te implementeren.

Rijksbrede taakstelling personeel

De besluiten in het Coalitieakkoord over de vernieuwing van de Rijksdienst aan de hand van personele taakstellingen (variërend van 5% tot 30% cumulatief in de periode 2008–2011) kunnen niet zonder aanpassingen in de Justitieorganisatie gerealiseerd worden.

Deze taakstelling is eind 2007 uitgewerkt voor de verschillende Justitieonderdelen. Per sector (DG's, pSG en SG cluster) zijn plannen vastgesteld die de basis vormen voor de invulling van de taakstelling per onderdeel. Op basis hiervan is de financiële taakstelling verdeeld naar de budgethouders. Justitie geeft hiermee invulling aan de eigen taakstellingsoperatie «Kleiner en Beter». In samenspraak met de medezeggenschap wordt de komende jaren verder invulling gegeven aan een betere Justitieorganisatie en wordt het verloop van de financiële en personele taakstelling gevolgd.

In samenhang hiermee zal in 2009 ook de omvang van de inhuur van externen kritisch worden gevolgd om te voorkomen dat de externe inhuur toeneemt met de afname van de personele taakstelling. Door middel van maandelijkse rapportages zal monitoring plaatsvinden zodat, indien nodig, ingegrepen kan worden.

HOOFDSTUK 6 DE BATEN- LASTENDIENSTEN

01 Immigratie- en Naturalisatiedienst

Algemeen

De Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) is dé toelatingsorganisatie van Nederland die als baten-lastendienst het beleid uitvoert zoals is vormgegeven binnen het beleidsartikel 15 «Vreemdelingen». Daarnaast verricht de IND vanaf 2005 ook activiteiten in het kader van de operationele doelstelling 13.6 «Terrorismebestrijding» als onderdeel van beleidsartikel 13 «Rechtshandhaving en Criminaliteitsbestrijding». De kosten hiervan worden op die doelstelling verantwoord.

Meerjarige begroting van baten en lasten

Meerjarige begroting van baten en lasten							x € 1000
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Baten							
Opbrengst moederdepartement	254 106	284 158	234 112	208 473	202 125	200 654	200 846
Opbrengst derden	47 713	39 977	46 777	47 977	49 560	49 560	49 560
Rentebaten	208	200	200	200	200	200	200
Totaal Baten	302 027	324 335	281 089	256 650	251 885	250 414	250 606
Lasten							
Apparaatskosten							
– <i>Personele kosten</i>	218 423	202 957	187 437	169 755	167 913	163 967	166 021
– <i>Materiële kosten</i>	101 632	113 603	82 215	74 065	71 017	74 333	75 033
Rentelasten	738	376	943	1 052	917	765	592
Afschrijvingskosten							
– <i>Materieel</i>	5 407	6 499	7 995	8 578	8 838	8 149	6 659
– <i>Immaterieel</i>	0	900	2 500	3 200	3 200	3 200	2 300
Overige kosten							
– <i>Dotaties voorzieningen</i>	1 255	0	0	0	0	0	0
Totaal lasten	327 455	324 335	281 089	256 650	251 885	250 414	250 606
Saldo van baten en lasten	– 25 428	0	0	0	0	0	0

Baten

Opbrengst moederdepartement

De opbrengst moederdepartement is gebaseerd op de geldende kostprijzen, gerelateerd aan de bij de operationele doelstelling 15.1.1 opgenomen productieaantallen van de hoofdproducten. Verder maakt de bij operationele doelstelling 15.3.3 en 13.6.2 opgenomen inputfinanciering van ruim € 23 miljoen respectievelijk € 3 miljoen deel uit van de opbrengst moederdepartement.

Opbrengst derden

De opbrengst derden bestaat uit de leges die de aanvrager moet betalen voor een verblijfsvergunning regulier en bij een verzoek tot naturalisatie. De wettelijke basis voor de leges wordt gevonden in de Vreemdelingenwet 2000, de Rijkswet op het Nederlanderschap, het Besluit Optie- en Naturalisatiegelden 2002 en de Vreemdelingen Circulaire. De te heffen

De Baten-lastendiensten

leges op aanvragen van EU-onderdanen zijn als gevolg van Europese richtlijnen, aan een maximum gebonden.

Opbouw opbrengsten per hoofdproduct

De in onderstaande tabel opgenomen baten sluiten aan bij het totaal van de baten zoals vermeld in de begroting van baten en lasten. Met uitzondering van het hoofdproduct Terugkeer en Terrorismebestrijding, zijn de baten en lasten gerelateerd aan de kostprijzen x de afgehandelde aanvragen (P x Q).

Operationele doelstelling 13.6.2							x € 1000
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Terrorismebestrijding							
Opbrengst moederdepartement	3 127	3 153	3 139	3 098	2 997	2 938	2 939
Totaal baten	3 127	3 153	3 139	3 098	2 997	2 938	2 939
Totaal lasten	1 652	3 153	3 139	3 098	2 997	2 938	2 939

Operationele doelstelling 15.1.1							x € 1000
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Hoofdproduct Asiel							
Opbrengst moederdepartement	102 223	112 113	99 743	84 480	85 356	84 986	84 971
Opbrengst derden	7 905	0	1 100	2 100	2 100	2 100	2 100
Rentebaten	54	52	52	52	52	52	52
Totaal baten	110 181	112 165	100 894	86 631	87 508	87 137	87 122
Kostprijs (€)	3 988	4 058	4 144	4 267	3 767	3 761	3 761
Afgehandelde aanvragen (stuks)	25 800	25 525	22 970	19 696	22 725	22 725	22 725
Totaal lasten	118 382	112 165	100 894	86 631	87 508	87 137	87 122
Hoofdproduct Regulier							
Opbrengst moederdepartement	111 624	136 257	104 559	95 254	89 277	88 724	88 920
Opbrengst derden	35 572	35 925	36 625	36 825	38 408	38 408	38 408
Rentebaten	87	85	85	85	85	85	85
Totaal baten	150 283	172 266	141 269	132 164	127 770	127 217	127 413
Kostprijs (€)	502	497	589	549	534	533	533
Afgehandelde aanvragen (stuks)	296 200	293 800	233 900	233 900	233 900	233 900	233 900
Totaal lasten	160 158	172 266	141 269	132 164	127 770	127 217	127 413
Hoofdproduct Naturalisatie							
Opbrengst moederdepartement	11 589	8 742	3 259	2 522	2 139	2 088	2 079
Opbrengst derden	4 236	4 052	9 052	9 052	9 052	9 052	9 052
Rentebaten	7	7	7	7	7	7	7
Totaal baten	15 832	12 801	12 318	11 581	11 198	11 147	11 138
Kostprijs (€)	580	473	447	418	408	408	408
Afgehandelde aanvragen (stuks)	26 700	26 700	26 700	26 700	26 700	26 700	26 700
Totaal lasten	17 103	12 801	12 318	11 581	11 198	11 147	11 138

De Baten-lastendiensten

Operationele doelstelling 15.3.3							x € 1000
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Hoofdproduct voorbereiding Terugkeer							
Opbrengst moederdepartement	22 543	23 893	23 412	23 119	22 355	21 918	21 938
Opbrengst derden	1 835	0	0	0	0	0	0
Rentebaten	61	57	56	56	56	56	56
Totaal baten	24 439	23 950	23 468	23 175	22 411	21 974	21 994
Totaal lasten	30 161	23 950	23 468	23 175	22 411	21 974	21 994

Lasten

Personele kosten							
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Gemiddelde formatie (fte)	3 408	3 494	3 199	2 863	2 828	2 753	2 792
Middenloonsom (€)	50 410	51 000	51 000	51 000	51 000	51 000	51 000
Ambtelijk personeel (x € 1000)	161 596	178 194	163 150	146 011	144 226	140 401	142 392
Post-actief personeel (x € 1000)	1 316	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Overige personele lasten (x € 1000)	55 511	23 263	22 786	22 244	22 187	22 066	22 129
Personele lasten (x € 1000)	218 423	202 957	187 437	169 755	167 913	163 967	166 021

De personele kosten worden bepaald door de benodigde formatie, die is gerelateerd aan de te leveren prestaties en de gemiddelde loonsom. De kosten per formatieplaats worden verhoogd met de secundaire kosten zoals gedifferentieerd belonen, vorming & opleiding en woon-werkverkeer. De kosten van externe inhuur, bijvoorbeeld uitzendkrachten en deskundigen, worden betaald uit het ambtelijk personele kader.

Materiële kosten

De materiële kosten bestaan uit IND programmakosten en IND apparaatskosten. De programmakosten hebben een directe relatie met de uitvoering van de te leveren prestaties. De volgende categorieën maken deel uit van de programmakosten: tolkenkosten, kosten procesvertegenwoordiging, verwijderingskosten en opvangkosten aanmeldcentra. De apparaatskosten houden verband met de bedrijfsvoering van de IND en betreffen huisvestingskosten, bureaustkosten en kosten op het gebied van ICT.

Rentelasten

Dit betreft de te betalen rente in 2009 als gevolg van het beroep op de leenfaciliteit ten behoeve van investeringen in materiële vaste activa. Uitgangspunt is een gemiddelde rente van 2,8% over de gemiddelde stand van de leningen per jaar.

Afschrijvingskosten

De afschrijvingsbedragen zijn bepaald volgens een consistente gedragslijn. De afschrijvingstermijnen sluiten aan op de richtlijnen die zijn vastgelegd in het Handboek Financiële Informatie en Administratie Rijksoverheid. Op de materiële vaste activa wordt, op basis van de

De Baten-lastendiensten

economische levensduur, lineair afgeschreven. Hierbij geldt als uitgangspunt dat als vaste activa worden aangemerkt:

- het actief dat langer dan 1 jaar wordt gebruikt voor de bedrijfsvoering van de IND;
- het economische eigendom ligt bij de IND;
- de aanschafwaarde van de individuele activa is gelijk aan of groter is dan € 500,- (inclusief OB);
- de afschrijvingen geschieden overeenkomstig de geschatte economische levensduur en zijn berekend op basis van de aanschafwaarde verminderd met de geschatte restwaarde.

De IND maakt gebruik van de onderstaande afschrijvingstermijnen:

Afschrijvingstermijnen materiële vaste activa	
Grond	niet afschrijven
Gebouwen	30 jaar
Verbouwingen	5 jaar
Inventarissen / installaties	5 jaar
Hardware en software	4 jaar
Vervoermiddelen	4 jaar

Kasstroomoverzicht	x € 1000						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Rekening-courant RHB 1 januari	26 579	24 879	40 079	41 205	41 386	41 282	39 977
2. Totaal operationele kasstroom	- 855	- 5 771	10 153	11 490	11 869	11 417	9 113
3a. totaal investeringen	- 8 019	- 26 168	- 13 200	- 6 200	- 6 200	- 6 200	- 6 200
3b. totaal boekwaarden des- investeringen	38	0	0	0	0	0	0
3. Totaal investeringskasstroom	- 7 981	- 26 168	- 13 200	- 6 200	- 6 200	- 6 200	- 6 200
4a. eenmalige uitkering aan moederdepartement	0	0	0	0	0	0	0
4b. eenmalige storting door moederdepartement	4 081	25 428	0	0	0	0	0
4c. aflossingen op leningen	- 5 416	- 4 457	- 9 027	- 11 309	- 11 973	- 12 723	- 10 318
4d. beroep op leenfaciliteit	8 471	26 168	13 200	6 200	6 200	6 200	6 200
4. Totaal financieringskasstroom	7 136	47 140	4 173	- 5 109	- 5 773	- 6 523	- 4 118
5. Rekening-courant RHB 31 december	24 879	40 079	41 205	41 386	41 282	39 997	38 773

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Operationele kasstroom

De operationele kasstroom bestaat uit het geraamde saldo van baten en lasten gecorrigeerd voor afschrijvingen en mutaties in voorzieningen en het werkkapitaal.

Investeringskasstroom

Het betreft de investeringen die worden gedaan in materiële vaste activa. Het betreft zowel vervangings- als uitbreidingsinvesteringen. Voor 2009 worden onder andere investeringen voorzien in «inventaris en installa-

De Baten-lastendiensten

ties» en «hardware en software». Daarnaast wordt vanaf 2008 geïnvesteerd in de vervanging van het IND informatiesysteem.

In 2009 zijn de volgende investeringen gepland:

Investeringen	type	x € 1000
Gebouwen	uitbreiding	100
Gebouwen	vervanging	150
Verbouwingen	uitbreiding	300
Verbouwingen	vervanging	300
Installaties	uitbreiding	1 000
Installaties	vervanging	1 000
Hard- en software	uitbreiding	850
Hard- en software	vervanging	9 500
Totaal		13 200

Financieringskasstroom

Deze reeks heeft betrekking op het voorgenomen beroep op de leenfaciliteit en op de aflossing van leningen.

02 Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI)

De Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) levert een bijdrage aan de veiligheid van de samenleving door de tenuitvoerlegging van vrijheidsstraffen en vrijheidsbenemende maatregelen en door de aan onze zorg toevertrouwde personen de kans te bieden een maatschappelijk bestaan op te bouwen.

De sanctiecapaciteit van DJI is ondergebracht bij de beleidsartikelen «Rechtshandhaving, criminaliteitsbestrijding en terrorismebestrijding», «Jeugd» en «Vreemdelingen». DJI levert een bijdrage aan de operationele doelstellingen 13.4, 14.2 en 15.3.

Meerjarige begroting van baten en lasten

Meerjarige begroting van baten en lasten							x € 1000
Omschrijving	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Baten							
– Opbrengst moederdepartement	2 095 704	2 096 028	2 156 887	2 141 439	2 192 825	2 207 284	2 221 089
– Opbrengsten derden	80 066	73 901	66 001	66 001	66 001	66 001	66 001
– Rente	3 374	500	500	500	500	500	500
Totaal baten	2 179 144	2 170 429	2 223 388	2 207 940	2 259 326	2 273 785	2 287 590
Lasten							
– Apparaatskosten							
* <i>personele kosten</i>	1 006 833	1 022 349	973 540	941 924	949 410	956 249	964 508
* <i>materiele kosten</i>	1 026 283	1 105 680	1 186 548	1 212 716	1 255 916	1 261 336	1 252 482
– Rente	2 137	4 500	5 300	6 300	7 000	7 200	7 600
– Afschrijvingskosten							
* <i>materieel</i>	52 573	55 000	58 000	60 000	60 000	62 000	63 000
– Dotaties voorzieningen	73 879	–	–	–	–	–	–
Totaal lasten	2 161 705	2 195 429	2 223 388	2 220 940	2 272 326	2 286 785	2 287 590
Saldo van baten en lasten	17 439	– 25 000	0	– 13 000	– 13 000	– 13 000	0

Toelichting op de meerjarige begroting van baten en lasten

De stijging in de meerjarenraming van baten en lasten, ten opzichte van de realisatiecijfers 2007, wordt veroorzaakt door meerdere factoren. De voornaamste zijn:

- aanbevelingen parlementair onderzoek Tbs en kwaliteitsverbetering strafrechtelijke capaciteit sector JJI;
- overheveling middelen voor de forensische zorg in het strafrechtelijk kader van VWS naar DJI;
- capaciteitsmutaties volgend uit het Prognosemodel Justitiële Ketens (PMJ);
- de effecten als gevolg van loon- en prijsbijstelling alsmede brandpreventieve maatregelen.

Het saldo van baten en lasten laat in een aantal jaren tekorten zien. Die tekorten hebben voor de jaren 2010 tot en met 2012 met name betrekking op hogere kosten brandveiligheid en in 2008 op vertraging in de oplossing van DJI-problematiek. De desbetreffende bedragen kunnen worden opgevangen binnen de exploitatiereserve van DJI.

De Baten-lastendiensten

Aansluittabel opbrengst moederdepartement vanaf stand begroting 2008 naar stand ontwerpbegroting 2009

Met als doel meer specifiek inzicht te geven in de ontwikkeling van de post «opbrengst moederdepartement» worden in het volgende overzicht de standen van de opeenvolgende begrotingen gepresenteerd.

Overzicht ontwikkeling post «opbrengst moederdepartement»							x € 1000
Omschrijving	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
Stand begroting 2008	2 027 099	2 061 793	2 088 109	2 108 108	2 107 016	2 107 016	
<i>Beleidsintensiveringen:</i>							
- Uitbreiding GW 3RO terugdringen recidive	9 900	9 900	9 900	9 900	9 900	9 900	
- Modernisering vreemdelingenbewaring	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	
- Biometrie	6 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	
- Autonome groei forensische zorg	11 100	15 500	6 900	19 350	19 350	19 350	
- Opheffen arrestantenregime	8 100	8 100	8 100	8 100	8 100	8 100	
- Uitbreiden FPC's PMJ 2008		2 200	7 800	13 000	14 300	13 800	
- Verlenging toezicht na vertrek tbs	1 500	2 000	2 500	4 500	4 500	4 500	
- Overheveling forensische zorg van VWS > DJI	59 500	65 200	74 600	92 900	92 900	92 900	
- Minderjarige vreemdelingen in JJI's	4 000	4 000	5 500	5 500	6 500	6 500	
- Inspectierapporten JJI's	7 000	48 000	48 000	45 000	47 000	48 000	
- Project verbetering uitvoering Nazorg	1 269	1 269					
<i>Beleidsintensiveringen:</i>							
- Daling capaciteitsbehoefte GW PMJ 2008	- 42 700	- 63 600	- 71 000	- 75 000	- 72 700	- 65 700	
- Daling capaciteitsbehoefte JJI PMJ 2008	- 21 900	- 26 700	- 53 900	- 48 500	- 42 200	- 35 500	
- Vrijval productiemiddelen DForZo 100 plaatsen	- 16 900						
- 2e tranche jeugdplaatsen naar Jeugd&Gezin		- 31 869	- 31 724	- 31 596	- 31 412	- 31 412	
<i>Kortingen en taakstellingen:</i>							
- Efficiencytaakstelling	- 169	- 5 327	- 16 442	- 22 924	- 22 929	- 22 929	
- Aandeel justitiebrede problematiek	- 167	- 815	- 1 361	- 2 604	- 2 869	- 3 264	
- Bijgestelde VHRM taakstelling		72	216	505	718	718	
Loon- prijsbijstelling	52 007	50 794	51 156	51 091	51 115	51 115	
<i>Overige mutaties:</i>							
- Substantieel bezwarende functies	1 900	2 600	4 500	12 000	14 500	14 500	
- Wijziging rekenmethodiek RGD	- 4 271	- 4 271	- 4 271	- 4 271	- 4 271	- 4 271	
- Outputfinanciering	- 9 000						
- Sociaal flankerend beleid	850						
- Kasschuif motivational interviewing	- 10 180	5 090	5 090				
- Uitbreiding werkprogramma ned.zorg autoriteit	- 234	- 234	- 234	- 234	- 234	- 234	
Subtotaal	2 087 704	2 151 702	2 141 439	2 192 825	2 207 284	2 221 089	
Projectbijdragen	8 324	5 185					
Stand ontwerpbegroting 2009	2 096 028	2 156 887	2 141 439	2 192 825	2 207 284	2 221 089	

Baten

Algemeen

Uitvoering van de kerntaak van DJI betekent het tegen kostprijzen leveren van een gedifferentieerd aanbod van detentie-, behandel- en opvangplaatsen. In de jaarafspraken tussen het moederdepartement en DJI worden onder meer afspraken gemaakt over de hoeveelheid en kwaliteit van de te leveren producten en de kostprijzen. Bekostiging vindt plaats op basis van output (P x Q). Ook de uit te voeren projecten vormen een onderdeel van de jaarafspraken. De omvang van de bijdrage wordt hierop afgestemd en vormt onderdeel van de jaarafspraken. Naast de exploitatiebijdrage van het moederdepartement genereert DJI opbrengsten van derden. Voor 2009 gelden de volgende aantallen en (dag)prijzen per plaats per dag.

De Baten-lastendiensten

Operationele doelstelling	Produkt	Aantal	Prijs p.p.p.d (x € 1,-)	Totaal (x € 1 miljoen)
13.4. Tenuitvoerlegging strafrechtelijke sancties	Strafrechtelijk intramuraal	14 205	192	995
	Strafrechtelijk extramuraal	859	85	27
DJI-forensische zorg	Intramuraal rijks-/particulier tbs	2 099	476	365
	Forensische zorgplaatsen GGZ	1 033	303	114
	Forensische zorgplaatsen GW	274	327	33
	NIFP/Pieter Baan Centrum	32	1 422	17
14.2. Tenuitvoerlegging sancties jeugd	Intramuraal rijks-/particulier	2018	448	330
	Extramuraal	60	32	1
15.3. Vreemdelingen	Vreemdelingen-bewaring	2 181	165	132
	Uitzetcentra	600	165	36
Subtotaal				2 050
Opbrengsten derden (incl. proj.gelden dep./rente)				72
Niet in PxQ begrepen (o.a. initiële kosten)				101
Totaal opbrengsten				2 223

Opbrengst moederdepartement

Deze post betreft de bijdrage van het moederdepartement aan het agentschap DJI. In de reeks is rekening gehouden met projectgelden welke tot en met de ontwerpbegroting 2008 werden verantwoord onder de post «buitengewone baten». Op grond van gewijzigde regelgeving dienen deze middelen in het vervolg te worden opgenomen onder de post «opbrengst moederdepartement». Het gaat hier om de volgende bedragen:

Omschrijving	x € 1000
2007	7 172
2008	8 324
2009	5 185
2010 e.v.	–

De Baten-lastendiensten

Bovenstaande bedragen hebben betrekking op de vrijval van de – in voorgaande jaren van het moederdepartement ontvangen – projectbijdragen die nog niet als opbrengst zijn verantwoord omdat de betreffende kosten nog niet (volledig) zijn opgetreden. Ter matching met de betreffende kosten vindt vrijval van de balanspost plaats ten gunste van de resultatenrekening. In 2009 betreft dit een bedrag van circa € 5 miljoen.

Opbrengsten derden

De opbrengsten derden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

							x € 1000
Omschrijving	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Opbrengsten arbeid	20 268	20 459	20 459	20 459	20 459	20 459	20 459
Diverse opbrengsten	59 798	53 442	45 542	45 542	45 542	45 542	45 542
Totaal opbrengsten	80 066	73 901	66 001	66 001	66 001	66 001	66 001

Opbrengsten arbeid

Het betreft hier de opbrengsten uit (als regime-activiteit) verrichte arbeid, zoals die in de rijksinrichtingen plaatsvindt. Aan externe opdrachtgevers wordt geleverd tegen marktprijzen.

Diverse opbrengsten

De «Diverse opbrengsten» betreffen voornamelijk de opbrengsten van het vreemdelingenvervoer voor de IND, de externe dienstverlening (onder andere bijzondere bijstand en ondersteuning), de exploitatievergoeding voor de VN-bewaring en het Internationaal Strafhof, de opbrengst ESF-subsidies en de afrekeningen van verstrekte voorschotten aan particuliere inrichtingen.

Rentebaten

Het betreft hier rentebaten als gevolg van een positieve rekening-courant verhouding met het ministerie van Financiën.

Lasten

Personele kosten

Met als doel specifiek inzicht te geven in de raming en de realisatie van de personele kosten wordt het volgende overzicht gepresenteerd:

De Baten-lastendiensten

Personele kosten							X € 1000
Omschrijving	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ambtelijk personeel	853 807	887 599	946 500	913 250	912 900	917 200	926 100
Overig personeel gespecificeerd als volgt:	153 026	134 750	27 040	28 674	36 510	39 049	38 408
– niet-regulier personeel	1 131	750					
– ingehuurd personeel (o.a. uitzendkrachten)	132 798	117 000					
– post-actief personeel	5 276	4 500					
– overig/diversen	13 821	12 500					
Totaal	1 006 833	1 022 349	973 540	941 924	949 410	956 249	964 508
Ambtelijk personeel(gem. bezetting x 1 fte)	17 804	18 266	19 476	18 791	18 784	18 874	19 056
Gemiddelde loonsom per fte (x € 1,-)	46 200	48 600	48 600	48 600	48 600	48 600	48 600

De opgenomen bedragen betreffen de uitkomsten van P x Q-berekeningen. De omvang van de post «ingehuurd personeel» wordt vooral verklaard door de inzet van deze categorie van personeel bij de sector Bijzondere Voorzieningen. Daarnaast geldt dat de raming per 2009 een voorlopig karakter kent. Dat komt omdat (een deel van) de kortingen en taakstellingen uit hoofde van onder meer het Coalitieakkoord alsmede de personele consequenties (onder andere PMJ- en overgang capaciteitsplaatsen naar het programmaministerie van Jeugd en Gezin) zich nog niet volledig hebben vertaald in een aanpassing van de personele meerjarenraming.

Materiële kosten

Onder deze post zijn de reguliere exploitatiekosten van DJI begrepen.

							X € 1000
Omschrijving	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Huisvesting	274 545	282 171	329 379	352 910	372 359	374 826	377 812
Financiering particuliere inrichtingen	325 371	327 893	368 868	380 038	386 973	388 844	388 733
Overig	426 367	503 516	488 301	479 768	496 584	497 666	485 937
Totaal	1 026 283	1 113 580	1 186 548	1 212 716	1 255 916	1 261 336	1 252 482

De opgenomen reeks voor huisvesting heeft vooral betrekking op de aan de Rijksgebouwendienst te betalen kosten van huur- en service-overeenkomsten. De reeks «Financiering particuliere inrichtingen» betreft in hoofdzaak de bekostiging van de particuliere justitiële jeugd- en Tbs-inrichtingen. Onder de post «Overig» zijn onder meer begrepen de kosten van de justitieel ingeslotenen in de rijksinrichtingen (onder andere voeding), huisvesting (onder andere energie en water), de kosten van de arbeid (onder andere materialen), de inhuur van deskundigen/adviseurs, de inkoop van forensische zorg in het strafrechtelijk kader, alsmede de overige exploitatiekosten betreffende DJI.

De Baten-lastendiensten

Rentelasten

Voor de vervangings- en uitbreidingsinvesteringen wordt in beginsel een beroep gedaan op de leenfaciliteit van het ministerie van Financiën. De in dit kader te betalen rente wordt zichtbaar in de staat van baten en lasten en is verdisconteerd in de dagprijs. Uitgegaan is van een gemiddelde rente van 4,3% over de gemiddelde stand van de leningen per jaar.

Afschrijvingskosten

De afschrijvingsreeks is gebaseerd op de actuele omvang van de vaste activa, rekening houdend met de geplande vervangings- en uitbreidingsinvesteringen. De afschrijvingen vinden stelselmatig plaats, op lineaire basis en volgens voorgeschreven termijnen per activagroep en voorts op basis van de aanname dat de restwaarde (afgezien van uitzonderingen) nul is. De gehanteerde afschrijvingspercentages gaan in beginsel uit van de volgende gemiddelde levensduur:

De DJI maakt gebruik van de onderstaande afschrijvingstermijnen:

Afschrijvingstermijnen materiële vaste activa	
Installaties en materieel	5-10 jaar
Automatisering en kantoor machines	4-5 jaar
Inventaris	5-8 jaar
Vervoermiddelen	5 jaar
Levende have, wapens en toebehoren	5-10 jaar
Overige machines en installaties	5 jaar

Kasstroomoverzicht		x € 1000						
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1	Rekening-courant RHB 1 januari	213 832	191 140	148 753	122 454	96 554	90 855	94 555
2	Totaal operationele kasstroom	41 930	- 17 587	5 500	15 900	42 900	43 900	45 900
	3a -/- totale investeringen	- 78 153	- 66 200	- 76 200	- 74 900	- 71 500	- 61 500	- 61 500
	3b +/- totaal boekwaarde des-investeringen	13 906	0	0	0	0	0	0
3	Totaal investeringskasstroom	- 64 247	- 66 200	- 76 200	- 74 900	- 71 500	- 61 500	- 61 500
	4a -/- eenmalige uitkering aan departement	- 9 735	0	0	0	0	0	0
	4b +/- eenmalige uitkering door departement	0	0	0	0	0	0	0
	4c -/-aflossing op leningen	- 10 640	- 12 600	- 18 600	- 27 900	- 37 100	- 38 700	- 45 000
	4d +/- beroep op leenfaciliteit	20 000	54 000	63 000	61 000	60 000	60 000	60 000
4	Totaal financieringskasstroom	- 375	41 400	44 401	33 101	22 901	21 301	15 001
5	Rekening-courant RHB 31 december	191 140	148 753	122 454	96 554	90 855	94 555	93 956

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Operationele kasstroom

De operationele kasstroom bestaat uit het geraamde saldo van baten en lasten gecorrigeerd voor afschrijvingen en mutaties in de voorzieningen en het werkkapitaal.

De Baten-lastendiensten

Investeringskasstroom

Het betreffen hier de voorgenomen investeringen die worden gepleegd in de materiële vaste activa. In hoofdzaak betreft het investeringen in gebouwelijke voorzieningen, installaties en inventaris alsmede computer hard- en software.

In 2009 zijn de volgende investeringen gepland:

Omschrijving	Aard	Bedrag
Verbouw en nieuwbouw	Uitbreiding	18 600
Verbouw en nieuwbouw	Vervanging	3 000
Inventaris/installaties	Uitbreiding	13 200
Inventaris/installaties	Vervanging	22 600
Automatisering	Uitbreiding	2 800
Automatisering	Vervanging	6 800
Vervoermiddelen	Uitbreiding	500
Vervoermiddelen	Vervanging	1 300
Overige materiële vaste activa	Uitbreiding	2 200
Overige materiële vaste activa	Vervanging	5 200
Totaal		76 200

Financieringskasstroom

Deze reeks heeft betrekking op het voorgenomen beroep op de leenfaciliteit bij het ministerie van Financiën voor investeringen en de hierop betrekking hebbende aflossingen.

Garanties

	x € 1000						
Omschrijving	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Garantieplafond:							
Uitstaand risico per 1-1	83 943	80 673	77 181	73 579	69 817	65 889	61 788
Vervallen of te vervallen garanties	- 3 270	- 3 492	- 3 602	- 3 762	- 3 928	- 4 101	- 4 283
Verleende of te verlenen garanties	0	0	0	0	0	0	0
Uitstaand risico per 31-12	80 673	77 181	73 579	69 817	65 889	61 788	57 506

Bovenstaand overzicht bevat informatie over de verstrekte bankgaranties voor hypothecaire leningen aan particuliere jeugdinstellingen. Het feitelijke risico bestaat uit de openstaande saldi van deze leningen. In de opgave is nog geen rekening gehouden met de financiële consequenties als gevolg van de overgang van plaatsen (scheiding straf- en civielrechtelijke pupillen) naar het programmaministerie van Jeugd en Gezin.

Doelmatigheid per operationele doelstelling

14. Jeugd

Prestatiegegevens DJI	realisatie 2007	verm. uitkomst 2008	2009	2010	2011	2012	2013
Stand begroting 2008	2 776	2 435	2 471	2 553	2 553	2 553	2 553
- Uitvoeringsverschillen	- 8	- 53					
- bijstelling o.g.v. PMJ-uitkomsten 2008		- 208	- 243	- 442	- 401	- 354	- 305
- capaciteit t.b.v. bewaring minderjarige vreemdelingen		36	36	40	40	40	40
- overheveling 2e tranche naar Jeugd & Gezin			- 246	- 246	- 246	- 246	- 246
Stand ontwerpbegroting 2009	2 768	2 210	2 018	1 905	1 946	1 993	2 042
Capaciteit JJI verdeeld naar:	2 768	2 210	2 018	1 905	1 946	1 993	2 042
- Rijksinrichtingen	1 235	1 235	1 085	855	800	836	836
- Particuliere inrichtingen	1 445	887	875	992	1 088	1 088	1 088
- Inkoop (niet justitieel)	88	88	58	58	58	58	58
- Nader in te vullen plaatsen*			0	0	0	11	60
Gem. prijs per plaats/per dag (x € 1,-)	326	371	448	463	463	463	463
Bezettingsgraad JJI (%)**	87,8	87,5	92	90	90	90	90
PLJ-passanten binnen 3 maanden geplaatst na onherroepelijk worden vonnis (in %)	36	35	50	70	100	100	100
Scholings- en trainingsprogramma's (extramuraal, substitutie-effect)							
Stand begroting 2008	89	68	68	68	68	68	68
- uitvoeringsverschil	- 2	7					
- bijstelling i.v.m. overdracht 2e tranche naar Jeugd en Gezin			- 8	- 8	- 8	- 8	- 8
Stand ontwerpbegroting 2009	87	75	60	60	60	60	60
Gem. prijs per plaats/per dag (x € 1,-)	32	32	32	32	32	32	32

* De nog nader in te vullen plaatsen dienen nog te worden toegewezen aan de rijks- dan wel de particuliere jeugdinrichtingen.

** Voor jeugdigen die op strafrechtelijke titel in een JJI zijn geplaatst geldt een normatieve bezettingsgraad van 90% (van de gerealiseerde capaciteit), voor civielrechtelijke plaatsen is de norm 95%. Verwacht wordt dat in 2008 nog gemiddeld 50% van de populatie in de JJI's uit civielrechtelijk geplaatste jeugdigen bestaat en in 2009 ongeveer 43%. De bezettingsgraad van de JJI's is op deze verwachting gebaseerd. Vanaf 2010 verblijven nagenoeg alleen nog strafrechtelijke geplaatsten in de JJI's.

Toelichting

Capaciteit JJI:

De capaciteit van de Justitiële Jeugdinrichtingen zal in 2009 een daling vertonen om vervolgens vanaf 2011 weer te stijgen. De volgende verschuivingen dragen daar onder andere aan bij: In 2009 gaat capaciteit van de rijksinrichtingen over naar Jeugd en Gezin in het kader van de scheiding van straf en civiel geplaatsten (tweede tranche). De plekken van het aantal particuliere inrichtingen stijgt doordat vanaf 2010 nieuwe capaciteit beschikbaar komt. In de capaciteit van de rijks- en particuliere JJI's in 2010 en verder zijn tevens de geraamde effecten van de verkleining van de groepen verdisconteerd. De capaciteit van de particuliere jeugdinrichtingen is (nog) inclusief de plaatsen die over gaan naar Jeugd en Gezin in verband met de scheiding van straf en civiel geplaatsten (derde tranche).

De Baten-lastendiensten

Bezettingsgraad:

In 2008 zal gemiddeld circa 7% tot 9% van de capaciteit buiten gebruik zijn gesteld zijn in verband met brandveiligheid of andere (organisatorische of personele) redenen. Daarnaast is sprake van frictieleegstand als gevolg van de vele differentiaties binnen het opvang- en behandelaanbod van de JJI's. Verwacht wordt dat het bezettingspercentage op basis van de gerealiseerde capaciteit in 2008 niet boven gemiddeld 87,5% uitkomt.

Voor 2009 wordt uitgegaan van een (normatieve) bezettingsgraad van 92,0%; in dat jaar verblijft nog een deel van de populatie in de JJI op civielrechtelijke titel. Vanaf 2010 verblijven alleen jeugdigen met een strafrechtelijke titel in een JJI; voor deze groep geldt een normatieve bezettingsgraad van 90%. De scheiding van de straf- en civielgeplaatsten is dan voltooid. Daarmee zal eerder behandelcapaciteit beschikbaar komen voor de strafrechtelijk geplaatsten. Dit is tevens gunstig voor de wachttijd van het plaatsen van PIJ-jongeren voor een behandeling.

Scholings- en trainingsprogramma's:

In het aantal te realiseren equivalentplaatsen STP/proefverlof in 2009 en 2010 is de capaciteitsoverheveling naar de begroting van Jeugd en Gezin in verband met de scheiding van straf en civiel geplaatsten verdisconteerd.

03 Centraal Justitieel Incasso Bureau (CJIB)

Het CJIB levert een bijdrage aan de operationele doelstelling 13.4 «Het bestrijden van criminaliteit met een effectieve en doelmatige tenuitvoerlegging van strafrechtelijke sancties en maatregelen».

Meerjarige begroting van baten en lasten

Meerjarige begroting van baten en lasten							x € 1000
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Baten							
Opbrengst moederdepartement	84 601	90 873	66 316	31 947	29 878	28 613	28 632
Opbrengst overige departementen	844	1 805	1 851	1 898	1 638	1 677	1 677
Opbrengst derden	0	0	21 946	56 114	57 364	58 614	59 864
Rentebaten	881	250	250	250	250	250	250
Totaal Baten	86 326	92 928	90 363	90 209	89 130	89 154	90 423
Lasten							
Apparaatskosten							
– <i>Personele kosten</i>	40 110	40 980	40 707	39 615	38 614	38 250	38 250
– <i>Materiële kosten</i>	26 011	36 106	31 719	31 126	30 694	30 751	31 818
– <i>Gerechtskosten</i>	6 770	8 803	8 803	7 620	7 620	7 620	7 620
Rentelasten	639	1 228	1 757	1 797	1 717	1 813	2016
Afschrijvingskosten							
– <i>Materieel</i>	3 406	4 617	4 759	4 374	4 374	4 374	4 374
– <i>Immaterieel</i>	192	192	1 616	4 675	5 108	5 343	5 343
– <i>Dovergelden</i>	2 054	1 003	1 003	1 003	1 003	1 003	1 003
– <i>Systeemvernieuwing</i>	6 485	0	0	0	0	0	0
Overige kosten							
– <i>Dotaties voorzieningen</i>	26	0	0	0	0	0	0
Totaal lasten	85 693	93 928	90 363	90 209	89 130	89 154	90 423
Saldo van baten en lasten	633	0	0	0	0	0	0

Toelichting op meerjarige begroting van baten en lasten

Baten

Opbrengst moederdepartement

	x 1000								
	WAHV-sancties*	boete vonnissen	transacties**	vrijheidsstraffen	taakstraffen	ontnemingsmaatregelen***	schadevergoedingsmaatregelen***	overig	totaal
P (x € 1,-)	4,30	44,46	14,52	63,51	25,98	1 636,28	481,43		
Q (stuks)	7 916 513	190 000	670 000	34 500	43 000	1 575	15 000		
P x Q (x € 1000)	34 030	8 447	9 730	2 191	1 117	2 577	7 221	1 003	66 316

* De totale productie WAHV-sancties bedraagt 12 569 231. Hiervan worden 7 916 513 zaken aan het moederdepartement in rekening gebracht. De overige zaken worden gefinancierd door middel van aan de burger door te berekenen administratiekosten.

** Begin 2008 is als gevolg van de wet OM-afdoening de strafbeschikking ingevoerd. De strafbeschikking vervangt op termijn de transactie. Vanaf 2009 zal het aantal feiten waarvoor een transactie wordt aangeboden naar verwachting dalen. Hiermee is in de aantallen nog geen rekening gehouden.

*** De productie (Q) voor schadevergoedingsmaatregelen en ontnemingsmaatregelen wordt als volgt bepaald: productie = 50% instroom + 50% uitstroom

De Baten-lastendiensten

Opbrengst overige departementen

Dit betreffen de opbrengsten van andere overheidsorganisaties voor de inning van bestuurlijke boetes. Voorts int het CJIB voor het ministerie van VROM ten onrechte uitgekeerde huursubsidies.

Opbrengst derden

Vanaf 1 mei 2009 is het CJIB voor de financiering van de WAHV-sancties afhankelijk van aan de burger in rekening te brengen administratiekosten. Deze opbrengsten worden hier verantwoord.

Rentebaten

Voor het jaar 2009 wordt rekening gehouden met een renteopbrengst (circa 2%) van € 250 000 over de stand van de rekening-courant en de op deposito uitgezette, tijdelijk overtollige middelen.

Lasten

Personele kosten

Onderstaand een opgave van het aantal fte's en de gemiddelde loonsom van het actief personeel. Het CJIB heeft als beleid om een deel van zijn personeel flexibel (inhuurconstructie via een uitzendbureau) aan te trekken.

Personele kosten	2008	2009	2010	2011	2012	2013
<i>Actief personeel</i>						
Gemiddelde loonsom	45 500	45 500	45 500	45 500	45 500	45 500
Aantal fte's	899	893	869	847	839	839
<i>Post-actief personeel</i>						
Gemiddelde loonsom	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Aantal fte's	5	5	5	5	5	5
Totale kosten (x € 1000)	40 980	40 707	39 615	38 614	38 250	38 250

In de opgave van het post-actief personeel zijn de 7 medewerkers die gebruik maken van de Remkes-regeling niet meegenomen. Voor de kosten hiervan is een voorziening getroffen.

Materiële kosten

Onder deze post zijn alle reguliere exploitatiekosten van het CJIB opgenomen. Het betreffen de volgende kostensoorten:

	x € 1000
Kostensoort	
Print- en mailservice	7 700
GBA/KvK-kosten	900
Gebruikersvergoedingen huisvesting	5 325
Exploitatiekosten huisvesting	2 900
Werkplekgebonden kosten	1 900
Kosten betalingsverkeer	2 650
ICT-onderhoud en -service	2 700
Professionalisering bedrijfsvoering	2 750
Diverse materiële kosten	4 894
Totaal	31 770

De Baten-lastendiensten

Gerechtskosten

Dit betreffen ondermeer de kosten voor de inschakeling van gerechtsdeurwaarders in het incassotraject.

Rentelasten

Dit betreft de te betalen rente in 2009 als gevolg van het beroep op de leenfaciliteit ten behoeve van investeringen in (im)materiële vaste activa. De gemiddelde rente over de stand van de leningen bedraagt 3,9%.

Afschrijvingskosten

De afschrijvingsbedragen zijn bepaald volgens een consistente gedragslijn (zelfde termijnen als voorgaande jaren). Afschrijvingen geschieden lineair en tijdsevenredig over het jaar. De afschrijvingstermijnen sluiten aan op de richtlijnen die zijn vastgelegd in het Handboek Financiële Informatie en Administratie Rijksoverheid. Het CJIB maakt gebruik van de onderstaande termijnen:

x € 1000		
Activa	Afschrijvingstermijn	Bedrag
<i>Immateriële vaste activa</i>		
systeem Bestuurlijke Boetes	5 jaar	206
ontwikkelkosten programma NoorderWint	5 jaar	3 535
	(subtotaal)	3 741
Vooruitontvangen gelden		- 2 125
	(subtotaal)	1 616
<i>Materiële vaste activa</i>		
hardware	3 resp. 5 jaar	2 154
software	3 resp. 5 jaar	906
inventarissen	7,5 resp. 10 jaar	645
apparatuur	3 resp. 5 jaar	524
verbouwingen	10 jaar	530
	(subtotaal)	4 759
		6 375

De afschrijvingskosten zijn berekend door de totale afschrijvingskosten op immateriële vaste activa te verminderen met een verwachte vrijval in dat jaar uit de balanspost «vooruitontvangen gelden».

Dotaties aan voorzieningen

Dotaties aan voorzieningen worden niet voorzien. Wel zal jaarlijks worden beoordeeld of het saldo van de voorziening voor de FPU-regeling voldoende is voor de verplichtingen voor de komende jaren. Op basis hiervan zal een dotatie ten gunste dan wel vrijval ten laste van de voorziening worden geboekt.

Doelmatigheid

Een belangrijke indicator voor de doelmatigheid is de kostprijs per product in combinatie met kwaliteitsindicatoren. Belangrijke kwaliteitsindicatoren voor het CJIB zijn de diverse innings- en afdoeningspercentages.

De processen rond in de inning en afdoening van zaken zijn in hoge mate gestandaardiseerd. Het CJIB heeft inmiddels veel ervaring met deze processen.

De Baten-lastendiensten

	2009	2010	2011	2012	2013
WAHV-sancties					
Kostprijs	€ 4,30	€ 4,26	€ 4,19	€ 4,165	€ 4,15
% geïnde zaken binnen 1 jaar	94,50%	94,50%	94,50%	94,50%	94,50%
Boetevonnissen					
Kostprijs	€ 44,46	€ 44,04	€ 43,31	€ 42,97	€ 42,96
% afgedane OH-zaken binnen 1 jaar	68%	68%	68%	68%	68%
Transacties					
Kostprijs	€ 14,52	€ 14,39	€ 14,15	€ 14,03	€ 14,03
% geïnde zaken binnen 1 jaar	65%	65%	65%	65%	65%
Vrijheidsstraffen*					
Kostprijs	€ 63,51	€ 62,92	€ 61,87	€ 61,38	€ 61,38
Taakstraffen*					
Kostprijs	€ 25,98	€ 25,74	€ 25,31	€ 25,11	€ 25,11
Ontnemingsmaatregelen					
Kostprijs	1 636,28	1 621,07	1 594,20	1 581,43	1 581,33
% afgedane zaken binnen 3 jaar	60%	60%	60%	60%	60%
Schadevergoedingsmaatregelen					
Kostprijs	€ 481,43	€ 476,95	€ 469,05	€ 465,29	€ 465,26
% afgedane zaken binnen 3 jaar	78%	78%	78%	78%	78%

* Voor vrijheidsstraffen en taakstraffen zijn er geen kwaliteitsindicatoren die direct aan de activiteiten van het CJIB zijn te koppelen. De taak van het CJIB is de administratieve regie (coördinatie) op de betreffende ketenprocessen.

Kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht							x € 1000
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Rekening-courant RHB 1 januari	26 280	29 542	29 186	26 867	21 352	15 691	10 151
2. Totaal operationele kasstroom	14 908	6 850	8 500	9 049	9 482	9 717	9 717
3a. Totaal investeringen	- 13 267	- 20 450	- 20 950	- 9 625	- 9 825	- 17 075	- 18 475
3b. Totaal boekwaarde des- investeringen	0	0	0	0	0	0	0
3. Totaal investeringskasstroom	- 13 267	- 20 450	- 20 950	- 9 625	- 9 825	- 17 075	- 18 475
4a. eenmalige uitkering aan moederdepartement	0	- 15 200	0	0	0	0	0
4b. eenmalige storting door moederdepartement	0	0	0	0	0	0	0
4c. aflossingen op leningen	- 3 329	- 4 406	- 10 819	- 14 564	- 15 143	- 15 257	- 17 078
4d. beroep op leenfaciliteit	4 950	32 850	20 950	9 625	9 825	17 075	18 475
Totaal financieringskasstroom	1 621	13 244	10 131	- 4 939	- 5 318	1 818	1 397
5. Rekening-courant RHB 31 december	29 542	29 186	26 867	21 352	15 691	10 151	2 790

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Operationele kasstroom

De operationele kasstroom bestaat uit het geraamde saldo van baten en lasten gecorrigeerd voor afschrijvingen en mutaties in de voorzieningen en het werkkapitaal.

Investeringskasstroom

De investeringen betreffen de voorgenomen vervangings- en uitbreidingsinvesteringen in 2009, waaronder de ontwikkelkosten in het kader van het

De Baten-lastendiensten

programma NoorderWint. Deze investeringen zijn van essentieel belang voor de continuïteit van de bedrijfsvoering.

Voor 2009 zijn de volgende investeringen gepland:

bedragen		x € 1000
Inventaris/installaties	vervanging	325
Hardware	uitbreiding	4 325
Software	uitbreiding	1 500
Verbouwingen	uitbreiding	3 000
Immateriële vaste activa	uitbreiding	11 800
		20 950

Financieringskasstroom

Dit betreffen de kasstromen die voortvloeien uit het voorgenomen beroep op de leenfaciliteit van het ministerie van Financiën ten behoeve van de investeringen en de hierop betrekking hebbende aflossingen.

Eenmalige uitkering aan moederdepartement

Als gevolg van de invoering van de Regeling baten-lastendiensten van het ministerie van Financiën per 1 januari 2007, is het CJIB verplicht de ontwikkelkosten van het programma Noorderwint als immateriële vaste activa te activeren. Hierdoor diende de financieringswijze van het programma NoorderWint te worden omgezet, waardoor in 2007 eenmalig een schuld aan het moederdepartement is ontstaan. Deze schuld wordt in 2008 afgelost.

Rekening-courant

De daling van het saldo van de rekening-courant wordt veroorzaakt doordat afschrijving en aflossing van het project NoorderWint niet gelijk lopen en de aflossing meer bedraagt.

04 Nederlands Forensisch Instituut

Het NFI draagt bij aan de operationele doelstelling 13.3 «Handhaving en vervolging» door middel van het leveren van kwalitatief hoogstaand forensisch onderzoek ten behoeve van de partners in de strafrechtsketen. De drie kernproducten daarbij zijn het uitvoeren van onderzoek op overwegend technisch, medisch-biologisch en natuurwetenschappelijk terrein, het doen van onderzoek naar nieuwe methoden en technieken en het overdragen van kennis op het gebied van forensisch en wetenschappelijk onderzoek.

Meerjarige begroting van baten en lasten

Meerjarige begroting van baten en lasten								x € 1000
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
Baten								
Opbrengst moederdepartement	59 920	65 432	64 444	63 734	69 488	69 678	69 665	
Opbrengst derden	2 483	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	
Rentebaten	504	500	500	500	500	500	500	
Bijzondere baten	174	0	0	0	0	0	0	
Totaal Baten	63 081	68 432	67 444	66 734	72 488	72 678	72 665	
Lasten								
Apparaatskosten								
– <i>Personele kosten</i>	26 884	30 128	30 861	30 434	33 672	34 772	35 139	
– <i>Materiële kosten</i>	25 636	33 415	30 714	30 241	32 602	31 608	31 131	
Rentelasten	672	713	686	651	617	568	563	
Afschrijvingskosten								
– <i>Materieel</i>	4 239	4 176	5 183	5 409	5 597	5 729	5 832	
Overige kosten								
– <i>Dotaties voorzieningen</i>	950	0	0	0	0	0	0	
– <i>Bijzondere lasten</i>	5	0	0	0	0	0	0	
Totaal lasten	58 386	68 432	67 444	66 734	72 488	72 678	72 665	
Saldo van baten en lasten	4 695	0	0	0	0	0	0	

Toelichting op meerjarige begroting van baten en lasten

Baten

Opbrengst moederdepartement

De opbrengst van het moederdepartement 2009 is inclusief toegekende Coalitieakkoordmiddelen voor onderzoekscapaciteit, terrorisme en forensisch assistenten en is als volgt opgebouwd:

	2009	2009	2009	2008
	Aantal	Prijs	Opbrengst	Opbrengst
Forensisch onderzoek (aantal)*	49 156	906	44 547	46 962
Research & Development (per uur)	81 344	177	14 396	12 672
Kennis en Expertise (per uur)	31 080	177	5 500	5 799
Totaal			64 444	65 432

* De bewerkingstijd van een extern product van het NFI kan sterk verschillen.

De Baten-lastendiensten

In 2007 zijn er circa 41 000 externe producten voor forensisch onderzoek geleverd door het NFI; 77 330 uur Research & Development en 43 437 uur aan Kennis en Expertise. Verwacht wordt dat in 2009 het aantal externe producten voor forensisch onderzoek zal stijgen t.o.v. 2007. De stijging betreft vooral DNA-Veroordeelden.

Opbrengst derden

De opbrengsten van derden betreffen met name ontvangsten in het kader van PIDS-projecten (PIDS = Platform Interceptie Decryptie en Signaal-analyse) en het project VIA (Veiligheidsverbetering door Information Awareness) dat uit het Fonds Economische Structuurversterking is gefinancierd. De projecten PIDS en VIA worden vergoed op declaratiebasis.

Rentebaten

De rentebate betreft de rente van deposito's bij het ministerie van Financiën. Het rentepercentage voor termijndeposito's (1 tot en met 12 maanden) is circa 3%.

Lasten

Personele kosten								x € 1000
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
Ambtelijk personeel								
gemiddelde loonsom	57	61	61	61	61	61	61	
aantal fte's	470	493	505	498	551	569	575	
Postactief personeel								
gemiddelde loonsom	14	10	8	8	7	6	4	
aantal fte's								
Totaal	26 884	30 128	30 861	30 434	33 672	34 772	35 139	
kosten postactieven								
kosten ambtelijk personeel	26 884	30 128	30 861	30 434	33 672	34 772	35 139	
Personele kosten	26 884	30 128	30 861	30 434	33 672	34 772	35 139	

Materiële kosten								x € 1000
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
Huisvestingskosten	9 359	10 399	11 113	11 040	11 402	11 339	11 365	
– huur	6 531	6 813	7 725	7 704	7 806	7 853	7 931	
– beveiliging	759	989	909	895	965	936	922	
– overige huisvestingskosten	2 069	2 597	2 479	2 441	2 631	2 551	2 512	
Bureaunkosten	1 176	1 533	1 409	1 387	1 496	1 450	1 428	
Onderhoud en expl. bedrijfsmiddelen	4 498	5 863	5 389	5 306	5 720	5 546	5 462	
Laboratoriumkosten	5 759	7 507	7 000	6 793	7 824	7 301	6 993	
Kosten deskundigen	4 533	5 909	5 431	5 347	5 765	5 589	5 505	
Overige exploitatiekosten	311	2 205	373	367	396	383	378	
Totaal	25 636	33 415	30 714	30 241	32 602	31 608	31 131	

Personele kosten

De groei van het aantal fte's in de periode 2008–2013 heeft vooral betrekking op extra fte's t.b.v. invulling van de toegekende Coalitieakkoord

De Baten-lastendiensten

middelen voor onderzoekscapaciteit, terrorisme en forensisch assistenten. De uit hoofde van het coalitieakkoord neergelegde taakstelling is geheel in de cijfers verwerkt.

Postactief personeel telt niet mee in de formatie. Postactief personeel is gebaseerd op het aantal medewerkers dat wachtgeld of FPU ontvangt. Omdat in eerdere jaren een voorziening voor wachtgeld en een voorziening voor FPU is gevormd zijn er geen kosten voor postactief personeel opgenomen in dit bovenstaand overzicht.

Materiële kosten

De materiële kosten 2008–2013 zijn grotendeels verdeeld over de kostensoorten op basis van de uitkomsten van het begrotingsjaar 2007.

Rentelasten

De rentelasten vloeien voort uit de leningen die nodig zijn voor de aanschaf van de materiële vaste activa. Voor 2009 wordt voor de nieuwe leningen uitgegaan van een gemiddeld rentepercentage van circa 4%.

Afschrijvingskosten

De afschrijvingskosten zijn bepaald volgens een consistente gedragslijn met dezelfde afschrijvingstermijnen als voorgaande jaren. Alleen voor gebouwgebonden installaties (temperatuurbeheersingssysteem, wapenkluisen en dergelijke) is de afschrijvingstermijn per 1 januari 2006 met goedkeuring van het ministerie van Financiën gewijzigd van 5 naar 15 jaar.

Afschrijvingen geschieden lineair en tijdsevenredig over het jaar. Het NFI hanteert een grens van € 2 000,- bij het activeren van investeringen. De afschrijvingstermijnen sluiten aan op de richtlijnen die zijn vastgelegd in het Handboek Financiële Informatie en Administratie Rijksoverheid. Het NFI hanteert de onderstaande afschrijvingstermijnen.

Afschrijvingskosten		x € 1000
Soort	afschrijvingstermijn	afschrijvingskosten
Installaties	15	396
Meubilair	10	729
Kantoormachines	5	4
Audio-visuele middelen	5	171
Laboratoriumapparatuur	7	2 439
Overige inventaris	5	77
Werkplek hardware	3	1 123
Technische infrastructuur hardware	3	0
Netwerk	3	60
Motorvoertuigen	5	0
Overige vervoermiddelen	5	184
Totaal		5 183

Doelmatigheid

Een belangrijke indicator voor de doelmatigheid van de totstandkoming van de diensten die het NFI levert is de levertijd. Op dit moment is voor diverse productgroepen de onderzoeksvraag van Politie en OM groter dan de capaciteit van het NFI. Dat heeft tot gevolg dat de werkvoorraden te hoog zijn en de afgesproken levertijden niet altijd kunnen worden gehaald. In 2007 is 61% van het aantal externe producten op tijd geleverd.

De Baten-lastendiensten

Om in deze situatie verbetering aan te brengen is, naast het verhogen van de efficiency van het NFI, het streven van het NFI er op gericht met haar afnemers zogenaamde Service Level Agreements (SLA's) af te sluiten. In deze SLA's worden afspraken vastgelegd tussen opdrachtgevers en het NFI over het aantal aanvragen voor externe producten dat bij het NFI in een jaar kan worden aangevraagd en welke levertijd het NFI daarbij kan realiseren. Ook zal door het overleggen van kostenoverzichten getracht worden het kostenbewustzijn bij de afzonderlijke opdrachtgevers te laten toenemen, waardoor bij de opdrachtgevers een betere afweging kan worden gemaakt over nut en noodzaak van het aan te vragen onderzoek. In 2008 verwacht het NFI een verbetering van het percentage op tijd geleverde externe producten. In 2009 verwacht het NFI de norm van 85% te halen.

Kasstroomoverzicht							x € 1000
Omschrijving	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1 Rekening-courant RHB 1 januari	14 388	16 182	10 645	10 774	11 266	11 474	12 589
2 Totaal operationele kasstroom	8 013	4 176	5 183	5 409	5 596	5 729	5 832
3a -/- totaal investeringen	- 4 338	- 5 035	- 5 167	- 5 000	- 4 654	- 4 322	- 4 310
3b +/- Totaal boekwaarde des- investerings	52	0	0	0	0	0	0
3 Totaal investeringskasstroom	- 4 286	- 5 035	- 5 167	- 5 000	- 4 654	- 4 322	- 4 310
4a -/- Eenmalige uitkering aan moeder-departement	0	- 4 450	0	0	0	0	0
4b +/- Eenmalige storting door moederdepartement	0	0	0	0	0	0	0
4c -/- Aflossingen op leningen	- 5 492	- 5 263	- 5 054	- 4 918	- 5 388	- 4 614	- 4 673
4d +/- Beroep op leenfaciliteit	3 558	5 035	5 167	5 000	4 654	4 322	4 310
4 Totaal financieringskasstroom	- 1 934	- 4 678	113	82	- 734	- 292	- 364
5 Rekening-courant RHB 31 december	16 182	10 645	10 774	11 266	11 474	12 589	13 748

Toelichting

Operationele kasstroom

De operationele kasstroom bestaat uit het geraamde saldo van baten en lasten, gecorrigeerd voor afschrijvingen en mutaties in de voorziening en het werkkapitaal.

Investeringskasstroom

Van de € 5,2 miljoen investeringen voor 2009 is ongeveer € 3,7 miljoen vervangingsinvesteringen. De rest (€ 1,5 miljoen) betreft uitbreidingsinvesteringen. De vervangingsinvesteringen zijn van essentieel belang voor de continuïteit van de bedrijfsvoering. De uitbreidingsinvesteringen zijn vooral bedoeld voor de realisatie van de doelstellingen van het Coalitie-akkoord.

De Baten-lastendiensten

In 2009 zijn de volgende investeringen gepland:

Investeringen 2009	bedragen x € 1000
Kantoor machines	1
Audio-visuele middelen	297
Laboratoriumapparatuur	2 576
Overige inventaris	25
Werkplek hardware	1 832
Netwerk	156
Overige vervoermiddelen	280
Totaal	5 167

Financieringskasstroom

Dit betreffen de kasstromen die voortvloeien uit het beroep op de leenfaciliteit van het ministerie van Financiën voor investeringen, de aflossingen op de leenfaciliteit en de eenmalige uitkering aan moederdepartement.

05 Justitiële Uitvoeringsdienst Toetsing, Integriteit, Screening (Justis)

De Dienst Justitiële Uitvoeringsdienst Toetsing, Integriteit & Screening (Justis) is de uitvoeringsorganisatie op het gebied van integriteit en preventie. Als baten-lastendienst voert Justis beleid uit zoals is vormgegeven binnen de beleidsartikelen 13.1 en 13.4.

Meerjarige begroting van baten en lasten

Meerjarige begroting van baten en lasten							x € 1000
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Baten							
Opbrengst moederdepartement	3 715	5 296	7 205	9 773	10 844	11 344	11 344
Opbrengst derden	17 955	19 248	31 016	23 302	23 317	23 342	23 342
Rentebaten	301	0	0	0	0	0	0
Totaal Baten	21 971	24 544	38 221	33 075	34 161	34 686	34 686
Lasten							
Apparaatskosten							
– <i>Personele kosten</i>	9 849	12 801	27 093	22 666	23 486	24 511	25 430
– <i>Materiële kosten</i>	6 908	10 922	10 138	8 072	8 439	8 817	9 230
Rentelasten	22	18	109	235	146	59	4
Afschrijvingskosten							
– <i>Materieel</i>	189	154	881	2 102	2 090	1 299	22
Totaal lasten	16 968	23 895	38 221	33 075	34 161	34 686	34 686
Saldo van baten en lasten	5 003	649	0	0	0	0	0

Toelichting op meerjarige begroting baten en lasten

Justis kent een tweetal financieringsbronnen:

- leges die worden geheven voor (een aantal van haar) producten;
- bijdrage door het moederdepartement voor producten waarvoor geen, of geen kostendekkende leges (kan) worden geheven.

In 2009 is sprake van een stijging van de personele kosten gelet op de hogere productie bij de werkprocessen Bureau Bevordering Integriteit-beoordelingen door het Openbaar Bestuur (BIBOB), Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) en Buitengewoon OpsporingsAmbtenaren (BOA).

Waarschijnlijk zal Herziening Toezicht Rechtspersonen (HTR) in 2010 worden ingevoerd. In samenhang met de invoering van HTR zal het werkproces Verklaring van Geen Bezwaar (VvGB) in 2010 vervallen en daarmee ook de (leges)opbrengsten. In de begroting is rekening gehouden met de invoering van HTR met ingang van 2010.

Baten*Opbrengst moederdepartement*

De opbrengst moederdepartement betreft de geraamde bekostiging van de producten waarvoor geen of geen kostendekkende leges mogen worden geheven.

De Baten-lastendiensten

Product	x € 1000
Gratie	1 075
GSR	330
HTR	2 500
BIBOB	2 500
PBO, BOA en WWM	800
Totaal	7 205

Opbrengst derden

Deze geraamde opbrengsten betreffen de bij derden in rekening te brengen leges voor onderstaande producten.

Product		PxQ	x € 1000	Klantgroep
	aantal	leges		
Verklaring van Geen Bezwaar (VvGB)	85 000	90,76	7 714	notarissen namens bedrijfsleven
Naamswijziging (NM)	2 200	487,5	1 073	particulieren
BIBOB	420	500	210	decentrale overheden
Verklaring omtrent het Gedrag (VOG NP)	500 000	22,55	11 275	particulieren, bedrijfsleven
Verklaring omtrent het Gedrag (VOG NP; vrijwilligers)	600 000	15	9 000	particulieren, bedrijfsleven
Verklaring omtrent het Gedrag (VOG RP)	9 750	147,5	1 438	particulieren, bedrijfsleven
Particuliere Beveiligingsorganisaties en Recherchebureaus (WPBR; vergunningen)	650	428,92	279	bedrijfsleven
Particuliere Beveiligingsorganisaties en Recherchebureaus (WPBR; leidinggevend)	350	52,18	18	bedrijfsleven
Wet Wapens en Munitie (WWM)	180	50	9	bedrijfsleven
Totaal			31 016	

Lasten

Personele kosten

Personele kosten	x € 1000						
	Realisatie 2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
<i>Ambtelijk personeel</i>							
gemiddelde loonsom	41,3	47,4	53,4	55,1	55,1	55,1	55,1
aantal fte's	205,2	249,3	361,5	357,6	361,7	368,5	368,5
<i>Postactief personeel</i>							
gemiddelde loonsom							
aantal fte's							
<i>Overig personeel</i>							
niet-regulier		771	7 411	2 615	3 202	3 839	4 758
uitzendkrachten (x € 1000,-)							
opleiding en vorming (x € 1000,-)		222	381	355	361	371	371
Totaal	9849	12 801	27 093	22 666	23 486	24 511	25 430

De Baten-lastendiensten

In 2009 stijgt het aantal fte's gelet op de hogere productie bij de werkprocessen BIBOB, VOG en BOA.

De taakstelling die Justis heeft, is vertaald naar een stijging van de productiviteit in 2011 met 10% ten opzichte van 2006. Op basis hiervan is uitgerekend welke productiviteit gerealiseerd moet worden, zodat de productie uit 2006 met minder fte gerealiseerd kan worden.

	x € 1000
Materiële kosten	2009
Facilitair (inc. huisvesting)	5 153
Automatisering	2 675
Overig materieel	2 111
Risico-opslag	199
Totaal	10 138

De huurlasten zijn onderdeel van de facilitaire kosten.

Rentelasten

Dit is de rente die betaald wordt voor het beroep op de leenfaciliteit. Er is uitgegaan van een geraamd rentepercentage van gemiddeld 4,2%.

Afschrijvingskosten

De afschrijvingskosten zijn bepaald volgens een consistente gedragslijn met dezelfde afschrijvingstermijnen als voorgaande jaren. De afschrijvingen vinden lineair en tijdsevenredig plaats over het jaar. De afschrijvingstermijnen sluiten aan op de richtlijnen in het Handboek Financiële Informatie en Administratie Rijksoverheid.

Doelmatigheid

Een belangrijke indicator voor de doelmatigheid zijn de kostprijs per product en de kwaliteitsindicatoren. Belangrijke kwaliteitsindicatoren voor Justis zijn de doorlooptijden.

2009	
Verklaring van Geen Bezwaar (VvGB)	
Kostprijs	€ 48,54
Doorlooptijd: oprichten % in 6 dagen	95
Naamswijziging (NM)	
Kostprijs	€ 487,50
Doorlooptijd: % binnen 6 maanden	85
BIBOB	
Kostprijs	n.v.t.
Doorlooptijd: % binnen 8 weken	100
Verklaring omtrent het Gedrag (VOG NP)	
Kostprijs	€ 21,35
Doorlooptijd: % binnen 2 weken	80
Doorlooptijd: % binnen 4 weken	10
Doorlooptijd: % binnen 8 weken	10
Verklaring omtrent het Gedrag (VOG NP; vrijwilligers)	
Kostprijs	€ 13,00
Doorlooptijd: % binnen 2 weken	80
Doorlooptijd: % binnen 4 weken	10
Doorlooptijd: % binnen 8 weken	10
Verklaring omtrent het Gedrag (VOG RP)	
Kostprijs	€ 106,75
Doorlooptijd: % binnen 4 weken	80
Doorlooptijd: % binnen 8 weken	10
Doorlooptijd: % binnen 12 weken	10
Particuliere beveiliging en opsporing	
Kostprijs	€ 579,45
Doorlooptijd: % binnen 16 weken	90
Buitengewone opsporingsambtenaren	
Kostprijs	€ 121,29
Doorlooptijd: binnen 16 weken (verzoek art. 1a)	95
Doorlooptijd: binnen 4 weken (verzoek art. 1b/art. 1c)	95
Wet Wapens en Munitie/Flora- en Faunawet	
Kostprijs	€ 1 801,08
Doorlooptijd administratieve beroepen: % binnen 16 weken	75
Doorlooptijd verzoeken om ontheffing: % binnen 12 weken	90
Gratie	
Kostprijs	€ 262,56
Doorlooptijd: % binnen 6 maanden	80

Een andere belangrijke indicator voor de doelmatigheid is de kostprijs per product.

De Baten-lastendiensten

Kostprijs									
	Realisatie 2007			2008			2009		
	Kostprijs (€)	Volume	Bedrag (x € 1000)	Kostprijs (€)	Volume	Bedrag (x € 1000)	Kostprijs (€)	Volume	Bedrag (x € 1000)
Verklaringen van Geen Bezwaar	55,58	88 856	4 939	48,54	85 000	4 126	48,54	85 000	4 126
Verzoeken tot naamswijziging	460,63	2016	929	487,50	2 200	1 072	487,50	2 200	1 072
Aanvragen BIBOB	n.v.t.	197	1 750	n.v.t.	300	3 190	n.v.t.	420	4 465
Aanvragen VOG Natuurlijke personen	13,45	370 029	4 975	21,35	400 000	8 540	21,35	1 100 000	23 485
Aanvragen VOG Rechtspersonen	65,40	3 043	199	106,75	8 000	854	106,75	9 750	1 041
Totaal bedrag			12 792			17 782			34 189

Met ingang van 2010 zal Justis gaan werken met een herijkt kostprijsmodel. Dit kostprijsmodel beoogt de kostprijs beter in overeenstemming te brengen met de reële kosten dan nu het geval is. In de begroting is geen rekening gehouden met het effect van herijkte kostprijzen.

Kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht								x € 1000
	Realisatie 2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
1. Rekening-courant RHB 1 januari	8 137	6 700	2 346	1 718	1 718	1 718	1 718	
2. Totaal operationele kasstroom	4 552	803	881	2 102	2 090	1 299	22	
3a. totaal investeringen	- 40	- 2 300	- 3 830	0	- 65	0	- 35	
3b. totaal boekwaarden des-investeringen								
3. Totaal investeringskasstroom	- 40	- 2 300	- 3 830	0	- 65	0	- 35	
4a. eenmalige uitkering aan moederdepartement	- 5 843	- 5 003	- 628	0	0	0	0	
4b. eenmalige storting door moederdepartement								
4c. aflossingen op leningen	- 143	- 154	- 881	- 2 102	- 2 090	- 1 299	- 22	
4d. beroep op leenfaciliteit	37	2 300	3 830	0	65	0	35	
4. Totaal financieringskasstroom	- 5 949	- 2 857	2 321	- 2 102	- 2 025	- 1 299	13	
5. Rekening-courant RHB 31 december	6 700	2 346	1 718	1 718	1 718	1 718	1 718	

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Operationele kasstroom

De operationele kasstroom bestaat uit het geraamde saldo van baten en lasten, gecorrigeerd met afschrijvingen en mutaties in de voorzieningen en het werkkapitaal.

De Baten-lastendiensten

Investeringskasstroom

Voor 2009 zijn de volgende investeringen gepland:

Investeringen	type	x € 1000
Hardware/software HTR	uitbreiding	3 830
Totaal		3 830

De investeringen in de hard/software zijn noodzakelijk om het project HTR en in een later stadium het werkproces HTR te ondersteunen.

06 Gemeenschappelijk Dienstencentrum ICT (GDI)

Het Gemeenschappelijk Dienstencentrum ICT (GDI) ontstaat per 1 januari 2009 formeel uit de fusie van de Gemeenschappelijke Beheerorganisatie (GBO) met de ICT-afdeling van het Bestuursdepartement. De status van baten-lastendienst van GBO is daarmee overgenomen door het nieuwe GDI. Aan de Justitiebrede ICT beheerdiensten van GBO (beheer van personele en financiële systemen, websites en infrastructurele ICT-diensten) zijn de ICT-beheerdiensten voor het Bestuursdepartement toegevoegd (netwerk- en werkplekbeheer en beheer van diverse applicaties). De kostprijzen van de diensten van GDI voor 2009 worden in het najaar 2008 bekend en goedgekeurd door de eigenaar. Op basis van de realisatie 2009 worden de belangrijkste kostprijzen en aantallen producten (PxQ) opgenomen in de begroting 2010. GDI zal de ervaring van GBO met bedrijfsmatig werken verder uitbouwen.

Met het GDI is de kiem gelegd van het toekomstig Shared Service Centre ICT (SSC ICT) van Justitie. De ambitie van GDI is om over vijf jaar het SSC ICT van Justitie te zijn voor generieke ICT-beheerdiensten en tot de top drie van ICT-beheerorganisaties binnen de rijksoverheid te behoren. Daarom luidt de missie van het GDI als volgt: «Het GDI staat voor het leveren van excellente, generieke ICT-beheerdiensten aan klanten bij Justitie en de rijksoverheid.»

Bepalend voor de meerjarige begroting van GDI is het tempo van totstandkoming van het SSC-ICT van het ministerie van Justitie. Samenwerking van de ICT-beheerorganisaties van Justitie heeft geleid tot een gemeenschappelijke computervloer, coördinatie van de ICT-inkoop en de vorming van het GDI. Volgende stap is verdere samenwerking en mogelijk integratie met de ICT-beheerorganisatie van DJI. De effecten daarvan voor de meerjarige begroting van GDI zijn nog niet in beeld.

Meerjarige begroting van baten en lasten

Meerjarige begroting van baten en lasten		x € 1000					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Baten							
Opbrengst moederdepartement	24 627	16 391	25 780	25 619	25 755	25 564	25 414
Opbrengst derden	2 502	2 265	800	750	700	650	600
Rentebaten	60	100	0	0	0	0	0
Totaal Baten	27 189	18 756	26 580	26 369	26 455	26 214	26 014
Lasten							
Apparaatskosten							
– <i>Personele kosten</i>	14 474	9 148	14 569	14 180	13 754	13 582	13 301
– <i>Materiële kosten</i>	11 162	7 201	9 550	9 450	9 350	9 250	9 150
Rentelasten	24	75	225	250	306	309	326
Afschrijvingskosten	1 495	1 751	2 236	2 489	3 045	3 073	3 237
Totaal lasten	27 156	18 176	26 580	26 369	26 455	26 214	26 014
Saldo van baten en lasten	32	580	0	0	0	0	0

Toelichting op de meerjarige begroting van baten en lasten

Baten

Opbrengst moederdepartement

Dit betreft inkomsten voor geleverde diensten en producten aan dienstonderdelen van het ministerie van Justitie. GDI werkt net als GBO met (soms meerjarige) afspraken met opdrachtgevers over de dienstverlening en de kosten daarvan op basis van verschillende kostencomponenten, tarieven en afname-aantallen. Vanaf 2009 zijn de extra opbrengsten opgenomen voor de diensten die aan het Bestuursdepartement worden geleverd.

Opbrengst overige departementen

GBO verleende al in beperkte mate diensten aan andere departementen, bijvoorbeeld aan P-Direkt van ministerie van BZK sinds 2007.

Rentebaten

Gelet op de beperkte omvang van de rekening-courant wordt geen rekening gehouden met rentebaten.

Baten per groep van producten en diensten

De producten-dienstenportfolio van het GDI bestaat uit:

- Beheerdiensten: ERP-diensten, Applicatiediensten, Webdiensten, Werkplekdiensten, Server- en Netwerkdiensten, Housing- en Hosting en Klantondersteuning (Servicedesk, Service management en Gebruikersopleidingen);
- Consultancy en projecten: advisering over de dienstverlening en projectuitvoering bij implementatie of verdere ontwikkeling van de beheerdienst.

In volgende tabel zijn de baten van deze diensten weergegeven, overigens zonder verdere uitsplitsing naar opdrachtgevers binnen het moederdepartement en andere departementen.

Baten per groep van producten en diensten		x € 1000					
	Realisatie 2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Baten	GBO	GBO	GDI	GDI	GDI	GDI	GDI
Beheerdiensten (incl. opleidingen)	17 212	16 535	24 340	24 182	24 318	24 127	23 977
Consultancy en projecten	9 917	2 121	2 240	2 187	2 137	2 087	2 037
Rentebaten	60	100	0	0	0	0	0
Totale baten	27 189	18 756	26 580	26 369	26 455	26 214	26 014

In 2009 zal de combinatie van diensten van GBO en DBOB/ICT leiden tot een totale omzet van GDI van ruim € 26 miljoen.

Het grote verschil tussen realisatie 2007 en prognose 2008 (en naar verwachting realisatie 2008) komt door de bescheiden raming van de projectomzet in 2008. Voor 2009 en latere jaren is een hogere, maar nog steeds terughoudende projectomzet geraamd.

De stijging van de beheeromzet in 2009 komt door de extra beheerdiensten van GDI voor het Bestuursdepartement. In de verwachte omvang

De Baten-lastendiensten

van de beheeromzet is rekening gehouden met een kostenstijging van 2% per jaar. GDI streeft ernaar dit te compenseren met een efficiencyverbetering van 6% over 3 jaar.

GBO kreeg tot en met 2008 een deel van de innovatieprojecten apart gefinancierd uit een budget van de eigenaar. Vanaf 2009 zijn deze innovatiekosten in de tarieven verwerkt, zoals gebruikelijk bij baten-lastendiensten. Dit heeft niet geleid tot een hoger uurtarief.

Lasten

Personele kosten								x € 1000
	Realisatie 2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
	GBO	GBO	GDI	GDI	GDI	GDI	GDI	
Gemiddelde bezetting in fte vast	122	112	141	140	137	137	137	
Gemiddelde bezetting in fte variabel		23	17	18	19	17	15	
Gemiddelde loonsom	58,3	59,2	59,3	59,3	59,3	59,3	59,3	
Loonkosten	7 080	8 005	9 369	9 369	9 250	9 132	9 013	
Gemiddelde bezetting in fte extern			30	28	28	26	25	
Inhuur externen	6 839	501	4 320	3 931	3 635	3 593	3 442	
Opleiding & vorming	268	500	700	700	691	682	673	
Totale directe personele kosten	14 187	9 006	14 389	14 000	13 576	13 406	13 128	
Overige personele kosten	287	143	180	180	178	176	173	
Totale personele kosten	14 474	9 148	14 569	14 180	13 754	13 582	13 301	

De stijging van het aantal fte in 2009 is het gevolg van de bundeling. Voor GDI is in het Organisatie- & Formatierapport een basisformatie vastgesteld van 141 fte. Daarboven is een variabel bezetting mogelijk voor specifieke en tijdelijke dienstverlening zoals projecten. Waar mogelijk wordt deze variabele bezetting ingevuld op basis van tijdelijke contracten (streven is 20 fte) en met inhuur (voorzichtig geraamd op 30 fte). Door natuurlijk verloop kan ruimte in de vaste formatie gebruikt worden voor de omzetting van tijdelijke in vaste contracten. Het streven naar efficiency is zichtbaar in de krimp van de bezetting en de inhuur.

In de meerjaren prognose zijn de consequenties verwerkt van het aandeel GDI in de fte taakstelling voor het bestuursdepartement van Justitie volgens het programma vernieuwing Rijksdienst. Groei van de dienstverlening GDI is alleen mogelijk door overname van beheerdiensten, incl. bijbehorende fte.

De Baten-lastendiensten

Materiële kosten								x € 1000
	Realisatie 2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
	GBO	GBO	GDI	GDI	GDI	GDI	GDI	
Huisvesting	1 892	1 329	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	
Facilitair	380	431	400	400	400	400	400	
Overig materieel	221	698	350	350	350	350	350	
Automatisering (excl. afschr./incl. SSC)	8 669	4 543	7 100	7 000	6 900	6 800	6 700	
Risico-opslag	0	200	200	200	200	200	200	
Totale materiële kosten	11 162	7 201	9 550	9 450	9 350	9 250	9 150	

De huisvestingskosten nemen af door verlaging van de huurprijs van het kantoorpand vanaf 2008 en door lagere stroomkosten vanwege afbouw van het gebruik van de computervloer in Zoetermeer. Als gevolg van de bundeling met DBOB-ICT neemt GDI per 1 januari 2009 het gehele gebouw in gebruik, wat tot een beperkte stijging leidt. Een deel van GDI zal op het bestuursdepartement in Den Haag zijn gehuisvest. De automatiseringskosten betreffen alle kosten van de interne automatisering van GDI, de kosten van de beheerde systemen en omgevingen en het aandeel van GDI in de kosten van de gemeenschappelijke computervloer van het Shared Service Centrum ICT van Justitie bij DTO Maasland. Tegelijkertijd dalen de automatiseringskosten die verband houden met de computervloer in Zoetermeer.

De post risico-opslag is opgenomen als buffer voor het opvangen van eventuele niet voorzienbare kostenfluctuaties.

Rentelasten

De post Rentelasten is gebaseerd op de omvang van de leenfaciliteit en het gemiddelde rekening-courantsaldo bij het ministerie van Financiën. Het gehanteerde gemiddelde percentage bedraagt 4 %.

Afschrijvingskosten

De afschrijvingsbedragen zijn een gemiddelde over de verschillende investeringsjaren, op basis van lineaire afschrijving en een tijdsevenredige verdeling over het jaar. Het GDI maakt gebruik van de volgende activaklassen en bijbehorende afschrijvingstermijnen:

Afschrijvingstermijnen materiële vaste activa

Activaklasse	Termijn
Meubilair	10 jr
Installaties	5 jr
Kantoormachines	5 jr
Overige inventaris	5 jr
Werkplek Hardware	3 jr
Netwerk	3 jr
Techn. Infrastructuur SW	3 jr
Techn. Infrastructuur HW	4 jr
Werkpleksoftware	4 jr
Licenties	3 jr

De Baten-lastendiensten

Saldo baten en lasten

Vanaf 2009 zijn de verwachte baten gelijk aan de begrote lasten. Een eventueel overschot boven de 5% norm van het eigen vermogen krijgt in overleg met de eigenaar van GDI een bestemming in het eerstvolgende begrotingsjaar.

Kasstroomoverzicht		X € 1000						
	Realisatie 2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
	GBO	GBO	GDI	GDI	GDI	GDI	GDI	
1. Rekening-courant RHB 1 januari	2 168	- 1 279	74	134	290	335	409	
2. Totaal operationele kasstroom	- 286	2 379	1996	2 395	2 940	2 997	3 154	
3a. totaal investeringen	- 1 563	- 2 412	- 2 076	- 1 498	- 3 632	- 4 418	- 2 542	
3b. totaal boekwaarden des- investeringen	67	0	0	0	0	0	0	
3. Totaal investeringskasstroom	- 1 496	- 2 412	- 2 076	- 1 498	- 3 632	- 4 418	- 2 542	
4a. eenmalige uitkering aan moederdepartement	- 700	0	- 2 125	0	0	0	0	
4b. eenmalige storting door moederdepartement	0	0	0	0	0	0	0	
4c. aflossingen op leningen	- 965	- 1 226	- 2 236	- 2 489	- 3 045	- 3 073	- 3 237	
4d. beroep op leenfaciliteit		2 612	4 501	1 748	3 782	4 568	2 692	
4. Totaal financieringskasstroom	- 1 665	1 386	141	- 741	737	1 495	- 545	
5. Rekening-courant RHB 31 december	- 1 279	74	134	290	335	409	476	

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Operationele kasstroom

De operationele kasstroom bestaat uit het saldo van baten en lasten, gecorrigeerd voor afschrijvingen, mutaties in (eventuele) voorzieningen en in het netto werkkapitaal.

Investeringskasstroom

De investeringskasstroom wordt bepaald door de vervangings- en uitbreidingsinvesteringen. Voor 2009 zijn de volgende investeringen voorzien:

Investeringen x € 1000	Initieel	Vervanging
Meubilair		373
Werkplek Hardware	1 125	131
Netwerk		202
Techn. Infrastructuur SW		288
Techn. Infrastructuur HW	1 000	1 267
Werkpleksoftware		115
Totaal	2 125	2 376

De initiële investeringen hebben betrekking op de overname per 1 januari 2009 van de activa van DBOB-ICT in het kader van de bundeling van GBO en DBOB-ICT tot GDI.

Financieringskasstroom

Het beroep op de leenfaciliteit van het ministerie van Financiën en de eenmalige uitkering aan het moederdepartement wordt bepaald door de omvang van de over te nemen activa van DBOB-ICT per 1 januari 2009. Ook wordt een beroep gedaan op de leenfaciliteit voor de vervangingsinvesteringen.

Doelmatigheid							
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	GBO	GBO	GDI	GDI	GDI	GDI	GDI
Gemiddeld uurtarief in €	91,49	91,56	89,88	89,6	89,62	89,78	89,89
Doelmatigheidsverbetering op de kostprijs van bestaande diensten	106%	100%	95%	94%	94%	94%	94%
Benchmark ten opzichte van vergelijkbare ICT-organisaties	- 3,60%	5,50%	2%	2%	2%	2%	2%

Een lagere bezetting leidt tot een lagere basis voor de doorbelasting van vaste kosten. Desondanks blijft het uurtarief stabiel door een hogere doelmatigheid. Hierin is geen rekening gehouden met loonindexstijging.

GDI streeft net als GBO naar doelmatigheidsverbetering van de dienstverlening. Dit werkt door in de kostprijzen en tarieven voor opdrachtgevers. De bestaande diensten van GBO zijn de afgelopen jaren gemiddeld 6% goedkoper geworden. Voor 2009 en verder is de taakstelling en efficiency-opdracht van GDI verwerkt in een verdere daling van de tarieven voor de bestaande diensten.

Doelmatigheid is meer dan het realiseren van lagere kosten. Daarom sluit GDI voor de prognose van de doelmatigheidsontwikkeling aan bij de benchmarkmethodiek die GBO in 2006 overeen is gekomen met opdrachtgevers en eigenaar en die jaarlijks wordt uitgevoerd door een onafhankelijke organisatie. Daarin wordt het GDI vergeleken met overeenkomstige ICT-organisaties en wordt beoordeeld op vijf indicatoren die samen bepalend zijn voor de mate van doelmatigheid:

- kosten: lager kostenniveau is efficiënter;
- volumes: grotere omzet betekent schaalvoordeel, dus meer efficiency;
- complexiteit: minder standaard en meer specifiek gaat ten koste van de efficiency;
- kwaliteit en processen: hogere stabiliteit en betrouwbaarheid gaat ten koste van de efficiency;
- productiviteit: meer productieve uren per medewerker is een hogere efficiency.

De afwijkingen op deze indicatoren ten opzichte van de markt worden uitgedrukt in een gewogen gemiddelde percentage prijsverschil. In 2007 bleek de kostprijs van GBO op deze wijze gecorrigeerd 3,6% lager te zijn dan bij de andere ICT-organisaties. Op basis van de realisatie 2007 en de prognose 2008 streeft GDI naar een gemiddelde prijsafwijking van 2% voor 2009 en de jaren daarna. Voor de opdrachtgevers is dit een aanvaardbare afwijking ten opzichte van soortgelijke ICT-organisaties.

HOOFDSTUK 7 RAAD VOOR DE RECHTSPRAAK

Algemeen

Een kwalitatief goede en efficiënte rechtspraak is een belangrijk fundament voor het functioneren van rechtsstaat en samenleving. Voor het tijdig en op kwalitatief goede wijze verwerken van zaken zonder dat de doorlooptijd oploopt is beschikbaarheid van voldoende middelen voor de rechtspraak een belangrijke voorwaarde. De rechtspraak heeft met de vaststelling van de productgroepprijzen voor de jaren 2008, 2009 en 2010 aanvullende financiële middelen ontvangen voor het behalen van doelstellingen op het gebied van kwaliteit. Daarnaast realiseert de rechtspraak een doelmatigheidswinst die vervolgens wordt ingezet voor de kwaliteitsimpuls. In het totaal komt er hierdoor een oplopende reeks aanvullende middelen beschikbaar die oploopt tot circa € 62 miljoen. Conform de gemaakte prijsafspraken voor de periode 2008–2010 worden deze middelen ingezet voor een aantal specifieke onderwerpen, te weten: permanente educatie, meelezen van enkelvoudige zaken, meer ruimte voor meervoudige zittingen, instructie en feitenonderzoek en goede bewijsmotivering. Naast deze onderwerpen heeft de rechtspraak ook de normering van doorlooptijden als belangrijke prioriteit aangemerkt. Om reeds op korte termijn goede voortgang te kunnen boeken heeft de rechtspraak besloten de eerste jaren een deel van het eigen vermogen in te zetten.

De rechtspraak heeft inmiddels definities en normen opgesteld voor bovengenoemde onderwerpen. Streven is dat alle gerechten in 2010 voldoen aan de vastgestelde normen hiervoor, met uitzondering van permanente educatie. Afgesproken is dat al in 2009 aan de norm voor permanente educatie wordt voldaan.

Vanaf 2008 zijn de kwaliteitsindicatoren een vast onderdeel in de jaarplannen en jaarverslagen van de gerechten aan de Raad en van de Raad aan de Minister van Justitie. Door middel van deze rapportages kan de voortgang op het gebied van kwaliteit de komende jaren worden gevolgd. Gezien de directe relatie tussen bekostiging en doorlooptijden en het belang dat de Tweede Kamer aan de doorlooptijden hecht worden in deze begroting, naast de rapportages van de rechtspraak zelf, ook de door de rechtspraak gestelde normen voor doorlooptijden weergegeven. Voor de meer gedetailleerde en uitgebreide informatie wordt dan ook verwezen naar het jaarplan en het jaarverslag van de rechtspraak zelf.

Voor goede rechtspraak is evenzeer vereist dat de rechtspraak in staat is te blijven beantwoorden aan de veranderende wensen uit de samenleving. Het leidende instrument hiervoor binnen de rechtspraak is de Agenda van de Rechtspraak 2008–2011. In deze Agenda hebben gerechtsbesturen en Raad de prioriteiten geformuleerd die worden uitgewerkt in de jaarplannen van Raad en gerechten en de landelijk geconcentreerde activiteiten in de sector- en themaprogramma's. In de Agenda heeft de rechtspraak vier centrale doelstellingen geformuleerd:

1. een deskundige rechtspraak;
2. een betrouwbare rechtspraak;
3. een effectieve rechtspraak;
4. rechtspraak in de samenleving.

1. Deskundige rechtspraak

Deze doelstelling heeft betrekking op zowel het verhogen van de beschikbare deskundigheid binnen de rechtspraak als op het verbeteren van de inzet van externe deskundigen in procedures. Aan dat laatste is

onder meer uitvoering gegeven door de invoering bij alle gerechten van een deskundigenindex. Verdere stappen zullen worden gebaseerd op de uitkomsten van onderzoek naar de inzet van deskundigen. Voor wat betreft de beschikbare deskundigheid binnen de rechtspraak valt de realisatie van de doelstelling grotendeels samen met de invoering van de hierboven genoemde kwaliteitsnormen binnen de gerechten. Verder zal een vorm van reflectie op «incidenten» worden gerealiseerd.

2. Betrouwbare rechtspraak

Deze doelstelling heeft betrekking op zowel integriteit als op rechts-eenheid. De burger moet er op kunnen vertrouwen dat het recht op uniforme wijze wordt toegepast. Verschillen in procedure en/of uitkomst moeten kunnen worden verklaard vanuit het gehanteerde toetsingskader en de eigenheid van het voorliggende geschil en niet vanuit de individualiteit van de rechter. Voorspelbaarheid voorkomt onnodige gang naar de rechter. Een en ander sluit – mede in het belang van de rechtsontwikkeling – gemotiveerd afwijken niet uit. Met uniforme procesreglementen, werkprocessen en handboeken wordt gestreefd naar volledige procedurele rechtseenheid op alle rechtsgebieden. De materiële rechtseenheid moet de komende jaren worden vergroot. Verder is van belang dat uitspraken kenbaar zijn en daarom, wanneer relevant, op internet worden gepubliceerd.

3. Effectieve rechtspraak

Maatschappelijke relevantie en effectiviteit vereisen dat de Rechtspraak zorgt voor de beslechting van geschillen op een wijze die zoveel mogelijk bijdraagt aan de oplossing van onderliggende problemen van partijen en samenleving. Daarbij hoort een wijze van motiveren van uitspraken die daarbij aansluit. De meer uitgebreide en toegankelijke wijze van motiveren als ontwikkeld in het project PROMIS (Project motiveren in de strafsector) is bij alle gerechten ingevoerd maar wordt nog niet in alle zaken toegepast.

Effectiviteit vraagt verder om tijdigheid. Uitspraken die te lang op zich laten wachten verliezen aan betekenis. Tijdigheid vormt daarom een belangrijk onderdeel van de kwaliteit van rechtspraak. Er zijn daarom normen voor doorlooptijden opgesteld. Daarnaast zal aan bepaalde zaken prioriteit worden gegeven als tijd van doorslaggevende betekenis is en het maatschappelijk belang van die zaken dit vergt. Meer in algemene zin zal de behandeling van een zaak worden aangepast aan het soort zaak, waarbij een onderscheid kan worden gemaakt tussen eenvoudige, reguliere en complexe zaken. De logistieke afstemming met ketenpartners, zoals het Openbaar Ministerie, zal worden verbeterd. Elektronisch berichtenverkeer, het digitaal aanbrenge van zaken en de mogelijkheid voor partijen om de voortgang van hun zaken te kunnen volgen moeten de komende jaren gaan bijdragen aan een grotere digitale toegankelijkheid en bereikbaarheid van de rechtspraak.

4. Rechtspraak in de samenleving

Voor verankering in de samenleving is het van belang dat de rechtspraak de dialoog aangaat met haar omgeving, zichtbaar is in de media, kritische signalen oppakt en openheid van zaken geeft. Daarnaast moeten de verschillende bevolkingsgroepen zichtbaar worden in de personele bezetting en moet ook de kennis over de maatschappelijke en culturele achtergronden van die bevolkingsgroepen worden vergroot. Om deze doelstelling te realiseren zullen de Raad voor de rechtspraak en de gerechtshoven de komende jaren intensiever het gesprek aangaan met maatschappelijke organisaties en overheden. Burgers zullen in concrete

projecten meer worden betrokken bij de rechtspraak. Daarnaast wordt geïnvesteerd in betrokkenheid bij onderwijs, het verbeteren van de informatievoorziening aan procespartijen en het publiek in het algemeen. Ook zal er een actief mediabeleid worden gevoerd.

Hieronder wordt de meerjarige begroting van baten en lasten gepresenteerd.

Hierin is tevens tot uitdrukking gebracht dat de Raad voor de rechtspraak, vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid, de komende jaren extra aandacht wil geven aan behoud en verbetering van de kwaliteit van de Rechtspraak. In de staat van baten en lasten heeft de Raad voor de rechtspraak dit vertaald in hogere (personeels)lasten. De Rechtspraak teert hierdoor met ingang van 2008 in op zijn eigen vermogen.

Meerjarige begroting van baten en lasten

Meerjarige begroting van baten en lasten								x € 1000
	Realisatie 2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
Baten								
Bijdrage ministerie van Justitie	832 043	856 670	869 946	878 546	877 824	877 007	876 848	
Vooruit ontvangen bijdrage	1 960	1 291	0	0	0	0	0	
Bijdrage derden	25 473	22 520	22 420	22 420	22 420	22 420	22 420	
Rentebaten	3 925	2 400	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	
Bijdrage meer/minder werk	- 15 676	0	0	0	0	0	0	
Totaal baten	847 725	882 881	893 866	902 466	901 744	900 927	900 768	
Lasten								
Personele kosten	590 509	636 725	637 072	636 904	634 489	633 267	632 384	
Materiële kosten	233 451	236 980	234 890	230 033	231 249	230 113	229 786	
Afschrijvingskosten	22 138	23 000	23 000	24 000	26 000	27 000	28 000	
Rentekosten	2 122	3 000	3 500	4 500	4 500	5 000	5 000	
Gerechtskosten	4 878	5 137	5 374	5 475	5 506	5 547	5 598	
Totale lasten	853 098	904 842	903 836	900 912	901 744	900 927	900 768	
Resultaat	- 5 373	- 21 961	- 9 970	1 554	0	0	0	

Baten

Bijdrage ministerie van Justitie

De bijdrage van het (bestuursdepartement van het) ministerie van Justitie bestaat uit een productiegerelateerde bijdrage, een bijdrage voor gerechtskosten en een bijdrage voor overige taken. Daarnaast bevat de bijdrage middelen voor taken die niet voortvloeien uit de Wet op de rechterlijke organisatie zoals tuchtrecht en de commissies van toezicht voor het gevangeniswezen. In de tabel «productieafspraken begroting 2008» wordt de productiegerelateerde bijdrage uitgesplitst naar de diverse producten met de bijbehorende kostprijs.

Bijdrage derden

De bijdrage derden bestaat met name uit de bijdragen aan de rechtspraak van andere departementen.

Rentebaten

Voor het jaar 2009 wordt rekening gehouden met een renteopbrengst van € 2,5 miljoen over het rekening-courantsaldo (3%).

Bijdrage meer- en minderwerk

De bijdrage meer- en minderwerk (egalisatierekening van de Rechtspraak) betreft het saldo van meer- en minderwerk ten opzichte van de productie zoals afgesproken met en gefinancierd door de Minister van Justitie. Het meer- en minderwerk wordt afgerekend tegen 70% van de afgesproken productgroepprijzen. Meer- en minderwerk is onvoorzien: het komt tot stand door incidentele afwijkingen tussen geraamde en gerealiseerde productie. Zodoende is de bijdrage meer- en minderwerk vanaf 2008 op 0 geraamd.

Lasten

Personele kosten

De in 2007 gestarte kwaliteitsimpuls van de Rechtspraak vertaalt zich nagenoeg geheel in meer personeel bij een gelijkblijvend aantal zaken. Daarnaast neemt ook het aantal zaken toe, hetgeen eveneens meer personeel vereist.

Materiële kosten

De materiële kosten bestaan onder meer uit ICT-kosten, huurkosten en onderhouds- en exploitatiekosten.

Afschrijvingskosten

Materiële vaste activa	Afschrijvingstermijn
Hard- en software	3 jaar
Vervoersmiddelen, inventaris, meubilair kort en kantoormachines	5 jaar
Audio- en visuele middelen en stoffering	8 jaar
Verbouwingen, installaties, bekabeling en meubilair lang	10 jaar

De afschrijvingskosten voor de rechtspraak zijn berekend door de totale afschrijvingskosten op de activa in een jaar te verminderen met de verwachte vrijval in dat jaar van de balanspost «Vooruitontvangen bedragen OM». De post «vooruitontvangen bedragen OM» betreft de eerder door het OM verstrekte bijdrage in de aanschaf van activa die gemeenschappelijk worden gebruikt door OM én ZM. Met deze bijdrage in de aanschaf heeft het OM destijds zijn deel van de afschrijvingskosten voldaan. In 2007 bedroeg de bijdrage van het OM € 1 770 000, in 2008 is dit naar verwachting € 3 368 000, in 2009 naar verwachting € 2 227 000 en in 2010–2014 zal deze gemiddeld € 649 000 per jaar bedragen.

Rentekosten

Voor de financiering van materiële vaste activa sluit de Rechtspraak leningen af bij het ministerie van Financiën. Voor de berekening van deze kosten wordt rekening gehouden met de door Financiën afgegeven rentepercentages. Gemiddeld betreft dit een rentepercentage van 4,3%.

Gerechtskosten

Het gaat hier om de kosten die het gerecht in civiele en bestuurlijke zaken maakt gedurende of als gevolg van de behandeling van een aan de rechter voorgelegde zaak zoals advertentiekosten bij faillissementen, tolken en vertalers en deskundigen.

Bijdrage ministerie van Justitie

In de tabel opbouw bijdrage ministerie van Justitie is de bijdrage van het ministerie van Justitie gespecificeerd.

Opbouw bijdrage ministerie van Justitie							x € 1000
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
Productiegerelateerde bijdrage	817 763	827 496	839 422	838 670	837 813	837 603	
Bijdrage voor gerechtskosten	5 137	5 374	5 475	5 506	5 547	5 598	
<i>Bijdrage voor overige uitgaven</i>							
Bijzondere kamers rechtspraak	7 609	7 623	7 625	7 625	7 625	7 625	
College van Beroep v/h bedrijfsleven	5 438	5 565	5 567	5 566	5 565	5 565	
Megazaken	12 646	12 668	12 673	12 673	12 672	12 672	
<i>Bijdrage Niet-BFR 2005 taken</i>							
Tuchtrecht	2 678	2 683	2 684	2 684	2 684	2 684	
Cie's. van toezicht voor het gevangeniswezen	4 881	4 995	5 101	54 101	5 101	5 101	
Overige taken	519	3 543	0	0	0	0	
Bijdrage MvJ begroting 2009	856 670	869 946	878 546	877 824	877 007	876 848	

De productiegerelateerde bijdrage is het meest omvangrijke onderdeel van de bijdrage van het ministerie van Justitie. Deze bijdrage komt tot stand door de productieafspraken tussen Raad en Minister te vermenigvuldigen met de afgesproken prijzen. De productieafspraken zijn gebaseerd op instroomprognoses. De productieafspraken voor 2008 en 2009 komen overeen met het productievoorstel van de Raad. Voor de jaren 2010 en verder is de meerjaren-instroomprognose niet geheel gefinancierd. Besluitvorming hierover zal plaatsvinden in het kader van de volgende begrotingsvoorbereiding.

Raad voor de rechtspraak

Productieafspraken begroting 2009		(absolute aantallen)					
	Realisatie 2007	2008*	2009	2010	2011	2012	2013
Totaal	1 725 320	1 755 234	1 811 364	1 842 426	1 865 463	1 875 259	1 885 972
<i>Gerechtshoven</i>							
Civiel	14 710	14 544	14 574	14 707	14 899	15 014	15 147
Straf	38 080	42 803	44 532	45 209	45 831	45 821	45 621
Belasting	3 300	2 410	3 294	3 275	3 191	3 076	2 952
<i>Rechtbanken</i>							
Civiel	262 370	277 807	277 160	277 542	278 184	279 160	280 291
Straf	216 020	222 032	215 313	212 455	206 513	202 300	197 543
Bestuur (excl. Vreemdelingenkamers)	49 040	56 278	47 271	48 135	49 103	49 573	50 091
Bestuur (Vreemdelingenkamers)	56 820	61 000	61 000	61 000	56 990	56 990	56 990
Kanton	1 052 910	1 044 182	1 106 976	1 138 515	1 168 934	1 181 773	1 195 796
Belasting	24 610	26 397	33 413	33 917	34 326	34 261	34 115
<i>Bijzondere colleges</i>							
Centrale Raad van Beroep	7 460	7 781	7 832	7 671	7 494	7 290	7 426

* Afspraak op basis van de 1e suppletore begroting

Productgroepprijzen 2008–2010

In 2007 zijn de productgroepprijzen voor de periode 2008–2010 vastgesteld. In de prijzen is een extra opslag opgenomen ter financiering van de beoogde kwaliteitsimpuls van de Rechtspraak. Tevens is afgesproken dat de Rechtspraak een doelmatigheidswinst realiseert van – stand Justitiebegroting 2007 – € 8 miljoen in 2008, € 16 miljoen in 2009 en € 24 miljoen in 2010. Deze doelmatigheidswinst wordt door de Rechtspraak gericht heringezet voor de kwaliteitsimpuls. Ook de financiële middelen die vrijkomen (€ 23,4 miljoen) ten gevolge van de daling van de gemiddelde zaakswaarte mogen jaarlijks worden ingezet voor de kwaliteitsimpuls.

Overzicht prijzen per productgroep*		x € 1		
Productgroep	2008	2009	2010	
Rechtbanken				
Civiel	781	793	798	
Bestuur	1 635	1 627	1 616	
Straf	715	740	773	
Kanton	121	120	120	
Vreemdelingen	747	738	736	
Belasting	1 075	1 069	1 061	
Gerechtshoven				
Civiel	3 541	3 520	3 490	
Straf	1 212	1 243	1 259	
Belasting	3 212	3 307	3 290	
Centrale Raad v. Beroep	2943	2 922	2 899	

* De prijzen zijn gebaseerd op het loon- en prijspeil 2007.

Ontwikkeling eigen vermogen

Met name doordat de rechtspraak in aanvulling op de prijzen zoals afgesproken met het ministerie van Justitie ook eigen middelen inzet voor de kwaliteitsimpuls zal het eigen vermogen naar verwachting afnemen naar € 4,9 miljoen in 2010.

Ontwikkeling eigen vermogen							x € 1000
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Eigen vermogen per 1-1	46 347	35 235	13 274	3 304	4 858	4 858	4 858
Afdracht eigen vermogen Justitie	- 6 751	0	0	0	0	0	0
Wettelijke reserve	1 012	0	0	0	0	0	0
Resultaat	- 5 373	- 21 961	- 9 970	1 554	0	0	0
Eigen vermogen per 31-12	35 235	13 274	3 304	4 858	4 858	4 858	4 858

Doorlooptijden

Op basis van de instroomramingen van de rechtspraak en de aanvullende productieafspraken, zoals die mogelijk zijn met de aanvullende middelen, verwacht de Raad dat de doorlooptijden voor de sectoren civiel, bestuur en straf vanaf 2010 conform de daarvoor gestelde normen gehaald zullen worden. Omdat in de financiering vanaf 2010 wordt afgeweken van de meerjarige (verder oplopende) instroomprognose voor nagenoeg alle sectoren (op de vreemdelingensector na) zullen, wanneer de instroomramingen bewaarheid worden, de doorlooptijden uiteindelijk kunnen gaan oplopen als er niet tijdig middelen beschikbaar worden gesteld.

Raad voor de rechtspraak

	doelstelling 2010		realisatie 2007
Rechtbank, sector kanton	binnen	%	%
Handelszaken met verweer	1 jaar	90%	89%
	6 maanden	75%	73%
Beschikking arbeidsontbinding op tegenspraak	3 maanden	90%	96%
Handelszaken zonder verweer (verstek)	15 dagen	90%	95%
Beschikking geregelde arbeidsontbinding	15 dagen	90%	79%
Kort geding	3 maanden	90%	98%
Overtreding	1 maand	80%	88%
Mulderzaak	3 maanden	80%	77%
Rechtbank, sector civiel	binnen	%	%
Handelszaken met verweer	2 jaar	80%	84%
	1 jaar	70%	61%
Handelszaken zonder verweer (verstek)	1 maand	90%	71%
Verzoekschriftprocedure handel (met name insolventie)	3 maanden	90%	76%
Beëindigde faillissementen	3 jaar	90%	77%
Scheidingszaak	1 jaar	95%	93%
	2 maanden	50%	60%
Alimentatie en bijstandsverhaal	1 jaar	90%	91%
Omgangs- en gezagszaken	1 jaar	80%	82%
Beschikking verzoekschriftprocedure kinderrechter	3 maanden	90%	92%
Kort geding en voorlopige voorziening (inclusief familie)	3 maanden	90%	91%
		normering nog niet gereed	
Rechtbank, sector straf			
Strafzaak (meervoudig behandeld=MK)	–	–	–
Uitwerken vonnis strafzaak voor hoger beroep (MK)	–	–	–
Politierechterzaak (incl. economische)	–	–	–
Strafzaak bij de kinderrechter (enkelvoudig)	–	–	–
Rechtbank, sector bestuur	binnen	%	%
Bodemzaak bestuur regulier	1 jaar	90%	70%
	9 maanden	70%	48%
Voorlopige voorziening bestuur regulier	3 maanden	90%	94%
Bodemzaak belasting lokaal	9 maanden	90%	25%
Bodemzaak rijksbelastingen	1 jaar	90%	55%
Bodemzaak vreemdelingen	9 maanden	90%	70%
Gerechtshof	binnen	%	%
Handelszaak dagvaarding	2 jaar	80%	65%
Handelsrekest	3 maanden	90%	61%
Familierekest	1 jaar	90%	94%
Belastingzaak	1 jaar	85%	50%
Strafzaak (MK & EK)			
Uitwerken arrest t.b.v. Cassatie			

Kasstroomoverzicht								x € 1000
Omschrijving	Realisatie 2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
1. Rekening-courant RHB 1 januari	109 751	119 091	113 830	103 860	105 414	105 414	105 414	
2. Totaal operationele kasstroom	27 353	- 2 851	11 278	22 807	20 941	21 536	22 803	
3a - Totaal investeringen (-/-)	25 813	31 000	26 000	25 000	24 000	24 000	24 000	
3b + Totaal boekwaarde des- investeringen (+)				0	0	0	0	
3. Totaal investeringskasstroom	- 25 813	- 31 000	- 26 000	- 25 000	- 24 000	- 24 000	- 24 000	
4a - Eenmalige uitkering aan bestuursdepartement (-/-)	0	0	0	0	0	0	0	
4b + Eenmalige storting door bestuursdepartement (+)	0	16 700	0	0	0	0	0	
4c - Aflossingen op leningen (-/-)	18 013	19 110	21 248	21 253	20 941	21 536	22 803	
4d + Beroep op leenfaciliteit (+)	25 812	31 000	26 000	25 000	24 000	24 000	24 000	
4. Totaal financieringskasstroom	8 000	28 590	4 752	3 747	3 059	2 464	1 197	
5. Rekening-courant RHB 31 december*	119 091	113 830	103 860	105 414	105 414	105 414	105 414	
* inclusief Rekening-courant Egalisatie- rekening	34 461	66 838	66 838	66 838	66 838	66 838	66 838	

Kasstroomoverzicht

Toelichting

De operationele kasstroom bestaat uit het saldo van baten en lasten gecorrigeerd voor afschrijvingen, mutaties in eventuele voorzieningen en in mutaties in het netto werkkapitaal. De Raad heeft een vordering op Justitie van € 16,7 miljoen voor een dotatie aan de egalisatierekening. In het kasstroomoverzicht is er van uitgegaan dat dit bedrag in 2008 wordt gestort.

Investerings

Om de kapitaalgoederenvoorraad op peil te kunnen houden is in 2009 een vervangingsinvestering van € 23 miljoen nodig. Daarnaast is rekening gehouden met de noodzakelijke uitbreidingsinvesteringen ten gevolge van de groei van de rechtspraak vanaf 2005.

Investerings							
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
Hard- en software	6 151	10 446	11 520	11 991	13 456	13 456	
Vervoersmiddelen, inventaris, meubilair kort en kantoormachines	3 207	3 517	3 507	2 608	2 936	2 936	
Audio- en visuele middelen en stoffering	3 494	734	770	592	753	753	
Verbouwingen, installaties en meubilair lang	18 148	11 303	9 204	8 809	6 855	6 855	
Totaal	31 000	26 000	25 000	24 000	24 000	24 000	
Investerings verdeeld naar vervanging en uitbreiding							
Vervanging	25 058	23 079	22 224	21 484	21 305	21 305	
Uitbreiding	5 942	2 921	2 776	2 516	2 695	2 695	

HOOFDSTUK 8 VERDIEPINGSHOOFDSTUK

Toelichtingen op mutaties

In de onderstaande tabellen wordt per beleidsartikel en niet-beleidsartikel de aansluiting toegelicht tussen de stand ontwerpbegroting 2008 en de stand ontwerpbegroting 2009. De nieuwe mutaties, die niet in een eerder begrotingsstuk zijn opgenomen, worden toegelicht indien de mutaties politiek relevant of groter dan € 5,0 miljoen zijn.

Een aantal toelichtingen heeft op meerdere artikelen betrekking, dit zijn:

– *Justitiebrede versleuteling*

Ter dekking van justitiebrede problematiek wordt in 2009 een bedrag van circa € 4,7 miljoen aflopend naar € 0,1 miljoen in 2012 justitiebreed versleuteld vanaf het niet-beleidsartikel 91.1 «Algemeen».

– *Eindejaarsmarge*

De eindejaarsmarge 2007 (circa € 9,4 miljoen) is vanaf artikel 92 verdeeld over de Justitie-onderdelen die voor eindejaarsmarge in aanmerking komen. Het betreft hier voornamelijk overlopende verplichtingen.

– *Loonbijstelling 2008*

De bij Voorjaarsnota 2008 vastgestelde loonbijstelling van € 129,1 miljoen wordt over de Justitie-onderdelen verdeeld.

– *Prijsbijstelling 2008*

De bij Voorjaarsnota 2008 vastgestelde prijsbijstelling van € 15 miljoen wordt over de Justitie-onderdelen verdeeld.

– *Aanvullende materiële taakstelling*

Tijdens het besluitvormingsproces rond de begroting 2008 heeft het kabinet besloten tot een aanvullende materiele taakstelling. Deze taakstelling wordt deze begrotingsronde verdeeld over de Justitie-onderdelen.

– *Aanvullende subsidietaakstelling*

De oorspronkelijk in het coalitieakkoord opgenomen subsidietaakstelling is opgehoogd met € 100 miljoen tijdens het besluitvormingsproces rond de begroting 2008. Het opgelegde bedrag aan Justitie wordt deze begrotingsronde verdeeld over de onderdelen.

Subsidies

Voor een aantal subsidies ontbreekt een specifieke wettelijke grondslag. Door opname in dit verdiepingshoofdstuk wordt aan deze voorwaarde voldaan.

11 Nederlandse rechtsorde

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand begroting 2008							x € 1 000
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Stand ontwerpbegroting 2008		10 682	10 551	10 603	10 602	10 602	
Mutaties 1ste suppletoire begroting 2008		- 122	- 244	- 326	- 448	- 448	
Nieuwe mutaties: - Diversen		932	1 173	251	224	222	
Stand ontwerpbegroting 2009	11 237	11 492	11 480	10 528	10 378	10 376	10 374
	11 450	11 492	11 480	10 528	10 378	10 376	10 374

Subsidies

De stand ontwerpbegroting 2009 van beleidsartikel 11 bestaat voor 2009 voor een bedrag van € 1 537 000 aan subsidieverplichtingen. Dit bedrag heeft betrekking op de mogelijke verlening van de volgende subsidies:

- € 1 450 000 aan de Academie voor Wetgeving met als doel het verhogen van de wetgevingskwaliteit door het bieden van een 2-jarig duaal leer-/werktraject aan talentvolle, recent afgestudeerde juristen, die meer dan gemiddeld belangstelling hebben voor het vak van wetgevingsjurist bij één van de ministeries. Daarnaast wordt voorzien in extra opleidings- en bijscholingsmogelijkheden voor zittende wetgevingsjuristen bij alle ministeries en de Raad van State;
- € 52000 aan de Universiteit van Maastricht ten behoeve van de leerstoelen «Wetgeving en wetgevingskwaliteit» en «Europees bestuursrecht». Doel is het bevorderen van wetenschappelijk onderzoek en kennis op de genoemde rechtsgebieden in Nederland;
- € 35 000 aan het Nederlands Juristencomité voor de Mensenrechten (NJCM) met als doel het ondersteunen van een organisatie die zich inzet voor de nakoming van de rechten van de mens.

12 Rechtspleging en rechtsbijstand

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand begroting 2008							x € 1 000
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Stand ontwerpbegroting 2008		1 312 883	1 295 598	1 303 346	1 303 167	1 302 574	
Mutatie Nota van Wijziging 2008		1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	
Amendementswet 2008		14 800	0	0	0	0	
Mutaties 1ste suppletoire begroting 2008		- 4 924	1 107	- 4 533	- 5 103	- 5 103	
Nieuwe mutaties:							
- Loonbijstelling		37 156	35 733	35 813	35 678	35 583	
- Efficiëntyaakstelling		- 90	- 185	- 2 169	- 4 340	- 4 342	
- Instroom Asiel		0	0	0	6 400	6 400	
- BTW rechtsbijstand		0	3 000	3 000	3 000	3 000	
- Brandveiligheid rechtbanken en gevangeniswezen		0	3 000	0	0	0	
- Prijsbijstelling		2 225	2 295	2 344	2 353	2 365	
- Eindejaarsmarge 2007		1 805	0	0	0	0	
- Interne herschikking DGRR		1 400	1 400	1 400	1 400	1 400	
- Diversen		427	- 22	- 205	- 631	- 765	
Stand ontwerpbegroting 2009	1 314 684	1 366 682	1 342 926	1 339 996	1 342 924	1 342 112	1 341 871
	<i>1 359 205</i>	<i>1 366 682</i>	<i>1 342 926</i>	<i>1 339 996</i>	<i>1 342 924</i>	<i>1 342 112</i>	<i>1 341 871</i>

Toelichtingen op mutaties*Instroom Asiel*

Voor de toelichting bij de mutatie «Instroom Asiel» wordt verwezen naar de overzichtstabel met de belangrijkste beleidsmatige mutaties (zie hoofdstuk 2).

Subsidies

De stand ontwerpbegroting 2009 van beleidsartikel 12 bestaat voor 2009 voor een bedrag van € 2004 000 aan subsidieverplichtingen. Dit bedrag heeft betrekking op de mogelijke verlening van de volgende subsidies:

- € 1 240 000 aan de Stichting Geschillencommissie Consumentzaken voor het bevorderen van geschillenbeslechting zonder tussenkomst van een rechter;
- € 611 000 aan Nationaal Platform Personenschade (NPP) voor het promoten en ontwikkelen van reeds verbeterde procedures ter afwikkeling van letselschadeclaims;
- € 153 000 aan het Juridisch Loket. Het Europees Consumentencentrum (ECC) verzorgt, als onderdeel van het Juridisch Loket, de doorverwijzing van grensoverschrijdende conflicten naar alternatieve methoden voor geschiloplossing. De taak van het ECC is vastgelegd in een Europese richtlijn.

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand begroting 2008							x € 1 000
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Stand ontwerpbegroting 2008		186 295	187 895	190 895	191 895	193 895	
Mutaties 1ste suppletoire begroting 2008		- 11 000	- 3 000	0	0	0	
Stand ontwerpbegroting 2009	176 444	175 295	184 895	190 895	191 895	193 895	193 895

13 Rechtshandhaving, criminaliteitsbestrijding en terrorismebestrijding

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand begroting 2008							x € 1 000
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Stand ontwerpbegroting 2008		2 528 779	2 574 250	2 588 583	2 628 854	2 626 741	
Mutatie NvW 2008		7 500	- 12 500	- 50 000	- 50 000	- 50 000	
Amendementswet 2008		- 14 800	0	0	0	0	
Mutaties 1ste suppletoire begroting 2008		- 306	1 161	- 17 230	- 18 683	- 24 510	
Amendementswet 1ste suppletoire begroting 2008		15 000					
Nieuwe mutaties:							
- Overheveling tbv forensisch psychische zorg (van VWS)		59 500	65 200	74 600	92 900	92 900	
- Loonbijstelling		56 161	54 666	54 216	54 487	54 510	
- Herschikking schadeloosstellingen (van artikel 91)		27 304	29 404	31 404	31 404	31 404	
- Pijler 5 mutaties		3 700	24 500	26 800	27 800	25 600	
- Bestuurlijke strafbeschikking		0	1 565	9 090	11 962	13 647	
- Uitbreiding TBS capaciteit		0	2 200	7 800	13 000	14 300	
- Compensatie versobering regeling Substantieel Bezwarende Functies (van BZK)		1 358	1 848	3 224	8 539	10 262	
- Prijsbijstelling		7 494	7 962	8 138	8 218	8 179	
- Subsidietaakstelling		0	- 1 488	- 2 978	- 5 955	- 5 955	
- Eindejaarsmarge 2007		4 909	0	0	0	0	
- Correctie efficiëncy taakstelling		90	185	2 169	4 340	4 342	
- Herschikking van huisvestingsbudgetten (naar WWI)		- 4 336	- 4 336	- 4 336	- 4 336	- 4 336	
- Aanvullende materiële taakstelling		- 201	- 397	- 1 040	- 2 160	- 2 160	
- Vernieuwing HRM		0	207	623	1 454	2 075	
- Overboeking budgetten huiselijk geweld (van artikel 14)		0	1 921	1 921	1 921	1 921	
- Kosten door toename Boeten en Transacties		0	1 560	0	0	0	
- ID-protocollering (pijler 2)		1 000	0	0	0	0	
- Diversen		- 982	- 1 395	- 1 421	- 1 566	- 1 862	
Stand ontwerpbegroting 2009	2 504 516	2 692 170	2 746 513	2 731 563	2 802 179	2 797 058	2 797 227
	2 349 592	2 692 170	2 746 513	2 731 563	2 802 179	2 797 058	2 797 227

Toelichtingen op mutaties

Overheveling forensische psychische zorg

Voor de toelichting bij de mutatie «Overheveling forensische psychische zorg» wordt verwezen naar de overzichtstabel met de belangrijkste beleidsmatige mutaties (zie hoofdstuk 2).

Herschikking schadeloosstellingen

De budgetten voor schadeloosstellingen worden van niet-beleidsartikel 91 overgeheveld naar beleidsartikel 13. Op artikel 91 is sprake van een onjuiste artikelbelasting. Dit wordt hiermee gecorrigeerd.

Pijler 5 mutaties

Voor de toelichting bij de «Pijler 5 mutaties» wordt verwezen naar de overzichtstabel met de belangrijkste beleidsmatige mutaties (zie hoofdstuk 2).

Verdiepingshoofdstuk

Bestuurlijke strafbeschikking

Voor de toelichting bij de mutatie «Bestuurlijke strafbeschikking» wordt verwezen naar de overzichtstabel met de belangrijkste beleidsmatige mutaties (zie hoofdstuk 2).

Uitbreiding Tbs capaciteit

Voor de toelichting bij de mutatie «Uitbreiding Tbs capaciteit» wordt verwezen naar de overzichtstabel met de belangrijkste beleidsmatige mutaties (zie hoofdstuk 2).

Compensatie versoering regeling Substantieel Bezwarende Functies

Voor de toelichting bij de mutatie «Compensatie versoering regeling Substantieel Bezwarende Functies» wordt verwezen naar de overzichtstabel met de belangrijkste beleidsmatige mutaties (zie hoofdstuk 2).

Subsidies

De stand ontwerpbegroting 2009 van beleidsartikel 13 bestaat voor 2009 voor een bedrag van € 2 480 000 van subsidieverplichtingen. Dit bedrag heeft betrekking op de mogelijke verlening van de volgende subsidies:

- € 1 029 000 aan de vereniging «artikel 1». Dit is een nieuwe vereniging ter voorkoming en bestrijding van discriminatie en de rechtsopvolger van het Landelijk Bureau Racismebestrijding;
- € 74 000 aan Stichting Magenta, Meldpunt Discriminatie Internet voor preventie van discriminatie via het internet;
- € 70 000 aan de Stichting AVC;
- € 352000 aan de Stichting Meld Misdaad Anoniem;
- € 100 000 voor het project Hektor;
- € 122000 aan het Meldpunt Kinderporno op internet;
- € 454 000 aan de Stichting tegen Vrouwenhandel voor opvang en procesbegeleiding van slachtoffers van mensenhandel;
- € 91 000 voor het project prostitutie/mensenhandel. Dit wordt mogelijk aangewend voor een tweetal projecten namelijk de nieuwe «meld M» campagne op het gebied van mensenhandel en daarnaast een startsubsidie voor een landelijk escortvergunningenregister;
- € 63 000 aan de Stichting Maatschappij, Veiligheid en Politie voor het geven van voorlichting ten behoeve van politie en andere belanghebbenden (SMVP);
- € 125 000 aan Steunpunt Acquisitiefraude voor de duur van 2 jaar (2008 en 2009). Het betreft een privaat publieke samenwerkingsvorm die zich met de aanpak van acquisitiefraude bezighoudt.

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand begroting 2008							x € 1 000
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Stand ontwerpbegroting 2008		832 679	835 403	836 684	841 926	841 360	
Mutaties 1ste suppletoire begroting 2008		37 205	12 019	10 020	10 000	10 000	
Nieuwe mutaties:							
- Boeten & Transacties		0	40 000	58 000	64 000	83 000	
- Bestuurlijke strafbeschikking		0	1 565	9 090	11 962	13 647	
- Pluk-ze		0	0	0	5 000	5 000	
- Diversen		- 121	721	600	600	600	
Stand ontwerpbegroting 2009	841 973	869 763	889 708	914 394	933 488	953 607	965 421

Toelichtingen op mutaties

Boeten & Transacties

Voor de toelichting bij de mutatie «Boeten & Transacties» wordt verwezen naar de overzichtstabel met de belangrijkste beleidsmatige mutaties (zie hoofdstuk 2).

Bestuurlijke strafbeschikking

Voor de toelichting bij de mutatie «Bestuurlijke strafbeschikking» wordt verwezen naar de overzichtstabel met de belangrijkste beleidsmatige mutaties (zie hoofdstuk 2).

Pluk-ze

Voor de toelichting bij de mutatie «Pluk-ze» wordt verwezen naar de overzichtstabel met de belangrijkste beleidsmatige mutaties (zie hoofdstuk 2).

14 Jeugd

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand begroting 2008							x € 1 000
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Stand ontwerpbegroting 2008		522 336	533 907	556 640	559 475	559 685	
Mutaties 1ste suppletoire begroting 2008		- 2 835	42 200	12 954	10 558	24 464	
Nieuwe mutaties:							
- Tweede tranche overdracht plekken Justitiële Jeugdinrichtingen (naar J&G)		0	- 3 1869	- 3 1724	- 3 1596	- 3 1412	
- Loonbijstelling		14 247	13 672	14 200	14 048	14 081	
- Pijler 5 mutaties		0	8 400	8 400	8 400	8 400	
- Efficiëncytaakstelling te verrekenen met J&G		1 674	2 714	3 778	4 360	4 330	
- Adoptiesubsidie		0	4 000	4 000	4 000	4 000	
- Subsidietaakstelling		0	- 641	- 1 282	- 2 565	- 2 565	
- Compensatie versoering regeling Sunstantieel Bezwarende Functies (van BZK)		314	438	730	2017	2 505	
- Overboeking budgetten huiselijk geweld naar artikel 13		0	- 1 921	- 1 921	- 1 921	- 1 921	
- Prijsbijstelling		1 032	1 129	1 156	1 139	1 137	
- Aanvullende materiële taakstelling		- 106	- 212	- 547	- 1 138	- 1 138	
- Diversen		582	- 598	- 657	- 828	- 969	
Stand ontwerpbegroting 2009	802 018	537 244	571 219	565 727	565 949	580 597	592 058
	<i>1 015 149</i>	<i>537 244</i>	<i>571 219</i>	<i>565 727</i>	<i>565 949</i>	<i>580 597</i>	<i>592 058</i>

Toelichtingen op mutaties*Tweede tranche overdracht plekken JJI (naar Jeugd & Gezin)*

Voor de toelichting bij de mutatie «Tweede tranche overdracht JJI (naar de begroting van Jeugd en Gezin)» wordt verwezen naar de overzichtstabel met de belangrijkste beleidsmatige mutaties (zie hoofdstuk 2)

Pijler 5 mutaties

Voor de toelichting bij de «Pijler 5 mutaties» wordt verwezen naar de overzichtstabel met de belangrijkste beleidsmatige mutaties (zie hoofdstuk 2).

Subsidies

De stand ontwerpbegroting 2009 van beleidsartikel 14 bestaat voor 2009 voor een bedrag van € 1 440 000 aan subsidieverplichtingen. Dit bedrag heeft betrekking op de mogelijke verlening van de volgende subsidies:

- € 480 000 aan de Stichting Adoptievoorziening t.b.v. voorlichting aan aspirant adoptiefouders voor het verrichten van taken op het terrein van de behandeling van aanvragen tot beginseltoestemming;
- € 360 000 aan de Stichting de Ombudsman voor het Expertisecentrum Internationale Kinderontvoering dat als internationaal kennis- en adviescentrum fungeert en informatie biedt aan betrokkenen en professionals;
- € 300 000 aan de Stichting Movisie voor diverse projecten in het kader van huiselijk geweld;
- € 300 000 aan de Vereniging van Nederlandse Gemeenten voor diverse projecten in het kader van huiselijk geweld.

Verdiepingshoofdstuk

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand begroting 2008							x € 1 000
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Stand ontwerpbegroting 2008		1 487	1 487	1 487	1 487	1 487	
Mutaties 1ste suppletoire begroting 2008		0	0	0	0	0	
Stand ontwerpbegroting 2009	11 838	1 487	1 487	1 487	1 487	1 487	1 487

15 Vreemdelingen

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand begroting 2008							x € 1 000
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Stand ontwerpbegroting 2008		870 154	697 319	604 320	598 550	598 151	
Mutaties 1ste suppletoire begroting 2008		186 454	137 658	22 051	15 265	13 983	
Nieuwe mutaties:							
- Loonbijstelling		14 481	11 425	10 166	9 529	9 470	
- Prijsbijstelling		3 342	2 635	2 363	2 323	2 311	
- Instroom Asiel		0	0	86 550	85 250	79 050	
- Pijler 5 mutaties		2 700	1 000	300	100	0	
- Aanvullende materiële taakstelling		- 188	- 380	- 980	- 2 036	- 2 036	
- Compensatie versoering regeling Sunstantieel Bezwarende Functies (van BZK)		228	314	546	1 444	1 733	
- Vernieuwing HRM		0	105	317	740	1 058	
- Diversen		559	220	230	39	- 34	
Stand ontwerpbegroting 2009	1 059 944	1 077 730	850 296	725 863	711 204	703 686	696 920
	1 082 070	1 077 730	850 296	725 863	711 204	703 686	696 920

Toelichtingen op mutaties*Instroom Asiel*

Voor de toelichting bij «Instroom Asiel» wordt verwezen naar de overzichtstabel met de belangrijkste beleidsmatige mutaties (zie hoofdstuk 2).

Subsidies

De stand ontwerpbegroting 2009 van beleidsartikel 15 bestaat voor 2009 voor een bedrag van € 11 900 000 aan subsidieverplichtingen. Dit bedrag heeft betrekking op de mogelijke verlening van de volgende subsidies:

- € 5 300 000 aan de Vereniging Vluchtelingenwerk Nederland voor begeleiding asielpcedure en belangenbehartiging van vreemdelingen;
- € 6 600 000 aan de International Organisation for Migration (IOM) voor het faciliteren van vreemdelingen die zelfstandig verstrekken.

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand begroting 2008							x € 1 000
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Stand ontwerpbegroting 2008		71 132	73 354	73 412	72 821	71 073	
Mutaties 1ste suppletoire begroting 2008		91 373	101 821	5 518	5 787	7 515	
ODA toerekening Asiel		0	0	38 131	36 775	39 674	
Stand ontwerpbegroting 2009	95 842	162 505	175 175	117 061	115 383	118 262	118 858

Toelichtingen op mutaties

ODA Toerekening Asiel

Voor de toelichting bij «ODA toerekening Asiel» wordt verwezen naar de overzichtstabel met de belangrijkste beleidsmatige mutaties (zie hoofdstuk 2).

17 Internationale rechtsorde

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand begroting 2008							x € 1 000
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Stand ontwerpbegroting 2008		1 853	1 817	1 827	1 827	1 827	
Mutaties 1ste suppletoire begroting 2008		- 30	- 61	- 81	- 112	- 112	
Nieuwe mutaties:							
- Diversen		89	130	53	45	46	
Stand ontwerpbegroting 2009	2 030	1 912	1 886	1 799	1 760	1 761	1 761
	<i>2 073</i>	<i>1 912</i>	<i>1 886</i>	<i>1 799</i>	<i>1 760</i>	<i>1 761</i>	<i>1 761</i>

Subsidies

De stand ontwerpbegroting 2009 van beleidsartikel 17 bestaat voor 2009 voor een bedrag van € 14 000 aan subsidieverplichtingen. Dit bedrag heeft betrekking op de mogelijke verlening van de volgende subsidie:

- € 14 000 aan de Commission Internationale de l'Etat Civil (CIEC).
Nederland is lid (met 15 andere staten) van deze organisatie die op het terrein van de burgerlijke stand studies verricht, aanbevelingen doet aan de lidstaten en verdragen voorbereidt.

91 Algemeen

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand begroting 2008							x € 1 000
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Stand ontwerpbegroting 2008		241 078	252 253	264 467	254 378	250 621	
Mutaties 1e suppletoire begroting 2008		- 11 283	- 3 841	- 11 293	- 33 683	- 23 070	
Nieuwe mutaties:							
- Herschikking schadeloosstellingen (naar artikel 13)		- 27 304	- 29 404	- 31 404	- 31 404	- 31 404	
- Pijler 5 mutaties		- 6 400	- 5 469	- 8 069	- 17 369	- 15 069	
- Justitiebrede versleuteling		- 4 692	- 160	- 158	- 160	- 131	
- Loonbijstelling		3 230	3 055	2 774	2 550	2 415	
- Vernieuwing HRM		0	- 272	- 816	- 1 907	- 2 724	
- Tweede fase project Maasland		2 700	30	30	30	0	
- Eindejaarsmarge 2007		2 241	0	0	0	0	
- Aanvullende materiële taakstelling		- 152	- 306	- 786	- 1 631	- 1 631	
- Interne herschikking DGRR		- 1 400	- 1 400	- 1 400	- 1 400	- 1 400	
- Prijsbijstelling		859	930	950	918	959	
- Vervanging actieve netwerkcomponenten		1 249	0	0	0	0	
- Diversen		216	- 1 192	- 295	- 421	- 450	
Stand ontwerpbegroting 2009	228 166	200 342	214 224	214 000	169 901	178 116	180 048
	237 449	199 661	213 543	214 000	169 901	178 116	180 048

Toelichtingen op mutaties*Herschikking schadeloosstellingen*

De budgetten voor schadeloosstellingen worden van niet-beleidsartikel 91 overgeheveld naar beleidsartikel 13. Op artikel 91 is sprake van een onjuiste artikelbelasting. Dit wordt hiermee gecorrigeerd.

Pijler 5-mutaties

Voor de toelichting bij de mutatie «Beleidsprogramma (pijler 5)» wordt verwezen naar de overzichtstabel met de belangrijkste beleidsmatige mutaties (zie hoofdstuk 2).

Subsidies

De stand ontwerpbegroting 2009 van beleidsartikel 91 bestaat in het jaar 2009 voor een bedrag van € 681 000 aan subsidieverplichtingen. Dit bedrag heeft betrekking op de mogelijke verlening van de volgende subsidie:

- € 681 000 aan het Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving voor het bevorderen van extern verricht wetenschappelijk (criminologisch) onderzoek.

Verdiepingshoofdstuk

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand begroting 2008							x € 1 000
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Stand ontwerpbegroting 2008		9 034	9 034	9 034	9 034	9 034	
Mutaties 1e suppletoire begroting 2008		- 6 961	- 6 961	- 6 961	- 6 961	- 6 961	
Nieuwe mutaties: Diversen		112	0	0	0	0	
Stand ontwerpbegroting 2009	5 317	2 185	2 073	2 073	2 073	2 073	2 073

92 Nominaal en onvoorzien

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand begroting 2008							x € 1 000
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Stand ontwerpbegroting 2008		- 9 289	- 20 532	- 51 493	- 106 878	- 107 432	
Mutaties 1ste suppletoire begroting 2008		158 861	149 924	171 539	213 632	213 393	
Nieuwe mutaties:							
- Loonbijstelling		- 125 595	- 118 860	- 117 473	- 116 584	- 116 352	
- Prijsbijstelling		- 15 000	- 15 000	- 15 000	- 15 000	- 15 000	
- Eindejaarsmarge 2007		- 9 372	0	0	0	0	
- Subsidietaakstelling		0	2 186	4 374	8 747	8 747	
- Aanvullende materiële taakstelling		668	1 337	3 461	7 191	7 191	
- Budget Sociaal Flankerend Beleid 2008		2 496	0	0	0	0	
- Overboeking Gemeentelijke Basis Administratie (naar BZK)		- 2 249	- 2 249	- 2 249	- 1 829	- 1 620	
- Afroming in verband met WW-maatregelen ihkv SER-advies		0	0	0	541	1 095	
- Efficiency taakstelling en aanvullende materiële taakstelling GBO		112	890	915	1 064	1 064	
- Huis voor democratie en rechtstaat (naar BZK)		0	- 400	- 600	- 800	- 1 000	
- Diversen		- 244	249	- 269	- 205	- 39	
Stand ontwerpbegroting 2009	0	388	- 2 455	- 6 795	- 1 0121	- 9 953	- 9 827
	0	388	- 2 455	- 6 795	- 1 0121	- 9 953	- 9 827

Verdiepingshoofdstuk

93 Geheime uitgaven

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand begroting 2008							x € 1 000
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Stand ontwerpbegroting 2008		2 984	2 987	2 987	2 987	2 987	
Mutaties 1ste suppletoire begroting 2008		0	0	0	0	0	
Nieuwe mutaties:							
– Diversen		21	23	23	23	23	
Stand ontwerpbegroting 2009	2 629	3 005	3 010	3 010	3 010	3 010	3 009
	<i>2 649</i>	<i>3 005</i>	<i>3 010</i>	<i>3 010</i>	<i>3 010</i>	<i>3 010</i>	<i>3 009</i>

HOOFDSTUK 9 MOTIES EN TOEZEGGINGEN

1A. Afgehandelde moties

Indiener(s)	Kamerstuknummer	Omschrijving	Voortgangsinformatie parlement
Miltenburg, mw. A. van (VVD)	30 697 VI, nr. 3	Een analyse van groeperingen die de democratische rechtsorde omver willen werpen.	De motie is overgedragen aan het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
Kuiken, A.H.	29 628 VI, nr. 60	Gewijzigde motie over één landelijk loket voor werving en selectie.	Deze motie zal worden uitgevoerd door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
Dijsselbloem, ir. J.R.V.A. (PvdA) Staij, mr. C.G. van der (SGP)	30 308 VI, nr. 115	verzoekt de regering te bevorderen dat de bevoegde uitvoeringsinstanties op het terrein van sociale verzekeringen en voorzieningen maximaal de mogelijkheden benutten om uitkeringsgerechtigden op individuele basis te verplichten tot inburgering voorzover noodzakelijk voor de reïntegratie.	De Tweede Kamer is bij brief d.d. 9 februari 2007 door de Staatssecretaris van SZW geïnformeerd (kenmerk: szw0 700 072).
Noorman-den Uyl, mw. S.E.A. (PvdA)	29 942 VI, nr. 30	Motie over voorkoming van huiszetting door middel van schuldsanering.	Deze motie zal worden uitgevoerd door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.
Koser Kaya, mw. mr. F. (D66)	29 861 VI, nr. 13	Motie over asielzoekers die hoger onderwijs volgen.	De Tweede Kamer is bij brief van 12 juli 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5462760/07).
Staij, mr. C.G. van der (SGP)	30 800 VI, nr. 66	Motie over het handhaven van de subsidie voor video-interactiebegeleiding voor adoptiegezinnen.	De Tweede Kamer is per brief van 18 juni 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5479593/07/DJJ).
Roon, R. de	30 800 VI, nr. 48	Motie over het aanspreken van vermogens van veroordeelde criminelen voor de kosten van de detentie.	De Tweede Kamer is bij brief van 15 februari 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5504252/08/DSP).
Staij, mr. C.G. van der (SGP)	30 800 VI, nr. 65	Motie over een sluitende financiering van vrijwillige re-integratietrajecten.	De Tweede Kamer is bij brief van 15 mei 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5484346).
Sterk, mw. W.R.C. (CDA)	30 308 VI, nr. 121	Motie over het direct op te gaan voor het taalniveau van het staatsexamen NT2 I en II voor inburgeringsplichtigen die een aanbod krijgen van de gemeenten in het kader van de wet inburgering.	De motie is overgedragen aan het ministerie van VROM.
Pechtold, A.	30 800 VI, nr. 60	Motie over uitbreiding van wetsvoorstel 30 551	De Tweede Kamer is bij brief van 15 mei 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5484346).
Weekers, mr.drs. F.H.H. (VVD)	30 800 VI, nr. 7	Motie over het wegnemen van zorgpunten bij de implementatie van DBM-V	De Tweede Kamer is bij brief van 05 juli 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5490154).
Joldersma, mw. dr. F. (CDA)	28 238 VI, nr. 10	Motie over een verplichte vorm van toezicht aansluitend aan de beëindiging van Tbs.	De Tweede Kamer is op 13 juli 2007 bij brief geïnformeerd (kenmerk 5490321/07/DSP).
Joldersma, mw. dr. F. (CDA)	28 238 VI, nr. 11	Motie over forensisch psychiatrisch toezicht tijdens de voorwaardelijke beëindiging van Tbs.	De Tweede Kamer is op 13 juli 2007 bij brief geïnformeerd (kenmerk 5490321/07/DSP).
Koser Kaya, mw. mr. F. (D66)	19 637 VI, nr. 1149	Gewijzigde motie over een adequate equipering van de Vreemdelingenpolitie.	De Tweede Kamer is bij brief van 14 augustus 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5494042).
Camp, mr.ing. W.G.J.M. van de (CDA)	19 637 VI, nr. 1142	Motie over een uniform Europees asielbeleid.	De Tweede Kamer is bij brief van 11 september 2007 geïnformeerd. (kenmerk 5500725/07/DEIA).
Fessem, W.M.M. van (CDA)	19 637 VI, nr. 1086	Motie betreffende het evalueren van maatregelen om gezinnen met kinderen die meewerken aan terugkeer onderdak te verlenen na ommeekomst van de vertretermijn.	De Tweede Kamer is bij brief van 29 januari 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5499165).

Moties en toezeggingen

Indiener(s)	Kamerstuknummer	Omschrijving	Voortgangsinformatie parlement
Fessem, W.M.M. van (CDA) Visser, A.P. (VVD)	19 637 XX, nr. 1085	Motie dat kinderen niet in vreemdelingenbewaring thuishoren.	De Tweede Kamer is bij brief van 29 januari 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5499165).
Spekman, J.L. (PvdA)	19 637 VI, nr. 1145	Motie over een plan van aanpak voor ex-AMA's	De Tweede Kamer is bij brief van 26 mei 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5545662/08).
Teeven MPM, F.	30 332 VI, nr. 12	Motie over schadevergoeding aan het slachtoffer.	De Wetsvoorstel aanvaard door de Tweede Kamer op 18 december 2007.
Teeven MPM, F.	30 551 VI, nr. 15	Motie over inzet van niet-Nederlandse vergunninghouders voor interlandelijke adoptie.	De Tweede Kamer is bij brief van 21 januari 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5514067).
Vroonhoven-Kok, mw. mr. drs. J.N. van (CDA)	30 800 VI, nr. 102	Motie over een «no win, no fee»-experiment.	De Tweede Kamer is bij brief van 04 december 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5515856).
Haersma Buma, mr. S. van (CDA)	30 800 VI, nr. 104	Motie over het inzetten van de Wet bestuurlijke maatregelen nationale veiligheid tegen radicale dierenactivisten.	Minister van BZK heeft de Tweede Kamer mondeling geïnformeerd op 28 juni 2007 (Hand. II, nr. 87 blz. 4839-4855).
Sterk, mw. W.R.C. (CDA)	31 001 VI, nr. 8	Motie over het organiseren van de zorgcoördinatie in de totale jeugdketen.	De motie zal worden uitgevoerd door de Minister voor Jeugd en Gezin.
Joldersma, mw. dr. F. (CDA)	23 760 VI, nr. 22	Motie over een landelijk dekkende continue registratie van alcohol- en drugsgerelateerde incidenten.	Bij de uitvoering van de motie heeft het ministerie van VWS het voortouw.
Anker, E.W. (CU)	23 760 VI, nr. 25	Motie over het volgen van financieel opsporingstraject in een substantieel groter aantal opsporingsonderzoeken.	De Tweede Kamer is bij brief van 13 december 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5521597/07).
Dijk, J.J. van	30 388 VI, nr. 17	Motie over eenduidige aangifte en registratie van eerdergerelateerd geweld.	De Tweede Kamer is bij brief van 5 september 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5506219).
Azough, mw N. (GL)	30 551 VI, nr. 16	Motie over informatievoorziening over de familierechtelijke verhouding tussen het kind en de niet-biologische ouder.	De Tweede Kamer is bij brief van 21 januari 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5514067).
Çörüz C. (CDA)	30 332 VI, nr. 13	Motie over beoordeling door Erkenningcommissie Gedragsinventarisatie Justitie.	De Tweede Kamer is hierover geïnformeerd in een brief dd 6 november 2007 met als onderwerp Veiligheid begint bij Voorkomen en met het kenmerk 5513871/07/VbbV.
Teeven MPM, F.	30 551 VI, nr. 14	Motie over geldigheidsduur van de beginseltoestemming	De Tweede Kamer is bij brief van 21 januari 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5514067/07).
Azough, mw N. (GL)	30 551 VI, nr. 17	Motie over een versterkingsprogramma adoptie.	De Tweede Kamer is bij brief van 21 januari 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5514067).
Kuiken, A.H.	23 490 VI, nr. 469	Motie over het benoemen van illegale wapenhandel als speerpunt van het Sloveense voorzitterschap.	In de JBZ-raad van 7 december 2007 zijn de EU-ministers akkoord gegaan met de voorgestelde wijzigingen van de EU wapenrichtlijn.
Arib, mw. drs. K. (PvdA)	31 200 VI, nr. 29	Motie over een verklaring omtrent gedrag.	De Tweede Kamer is op 29 februari 2008 bij brief geïnformeerd (kenmerk: 5531333/08/DSP).
Pater-van der Meer, mw. M.L. de (CDA)	31 200 VI, nr. 25	Motie over een landelijke aanjager bij de aanpak van kinderporno.	De Tweede Kamer is bij brief van 29 april 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5542924/08).
Staaïj, mr. C.G. van der (SGP)	31 200 VI, nr. 80	Motie over het plan van aanpak inzake schadelijke geweldsbeelden.	De Tweede Kamer is bij brief van 17 maart 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5530958/08).
Anker, E.W. (CU)	31 200 VI, nr. 72	Motie over verbreding van het onderzoek naar strafbaarstelling van prostituanten.	De Tweede Kamer is bij brief van 16 mei 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5542735/08).
Staaïj, mr. C.G. van der (SGP)	31 200 VI, nr. 82	Motie over het tegengaan van de praktijken van pooiers.	De Tweede Kamer is bij brief van 16 mei 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5542735/08).

Moties en toezeggingen

Indiener(s)	Kamerstuknummer	Omschrijving	Voortgangsinformatie parlement
Spekman, J.L. (PvdA)	31 200 VI, nr. 64	Motie over het wegnemen van belemmeringen voor statushouders bij het vinden van een baan.	De motie is overgedragen aan het ministerie van SZW d.d. 28 januari 2008.
Staaij, mr. C.G. van der (SGP) Teeven MPM, F.	31 200 VI, nr. 59	Motie over de evaluatie van de Wet op de bescherming persoonsgegevens.	De Tweede Kamer is bij brief van 11 december 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5521242).
Velzen, mw. K. van (SP)	31 200 VI, nr. 49	Motie over een experiment met een vrij budget voor de reclassering.	De Tweede Kamer is bij brief van 13 maart 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5535131).
Arib, mw. drs. K. (PvdA) Teeven MPM, F.	28 345 VI, nr. 56	Motie over informatie omtrent justitiële informatie bij beslissingen over omgangsregelingen.	De Tweede Kamer is bij brief van 03 april 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5528480).
Çörüz C. (CDA)	30 644 VI, nr. 19	Motie over harmonisatie van de rechtspositie van een drietal groepen jongeren.	De Tweede Kamer wordt door het programmaministerie Jeugd en Gezin in de loop van 2008 geïnformeerd.
Çörüz C. (CDA)	30 644 VI, nr. 20	Gewijzigde motie over de borging van de rechtspositie van de jeugdige bij het toezicht op de uitvoering van de Wet op de gesloten jeugdzorg.	De motie is afgedaan bij brief d.d. 17 januari 2008 door het programmaministerie van Jeugd en Gezin.
Dibi, T.	30 644 VI, nr. 17	Motie over de uitwerking van kwaliteitscriteria in de gesloten opvang.	De motie wordt uitgevoerd het programmaministerie van Jeugd en gezin in de Voortgangsrapportage jeugdzorg van september 2008.
Hijum, van (CDA)	29 861 VI, nr. 28	Motie over het behoud van een vraaggerichte toelating van kennis-migranten van buiten de EU.	De Staatssecretaris van Justitie heeft in het VAO van 17 januari 2008, 42-3241, dossiernummer 29 861, motienummer 28, de motie afgedaan.
Vroonhoven-Kok, mw. mr. drs. J.N. van (CDA)	31 200 VI, nr. 53	Motie over een financiële paragraaf bij de verbeterprogramma's voor Justitiële Jeugdinrichtingen.	De Tweede Kamer is bij brief van 08 mei 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5540211/08).
Wolfsen, dhr. A. (PvdA)	30 800 VI, nr. 103	Motie over het op korte termijn kunnen schorsen van een advocaat of notaris.	De Tweede Kamer is bij brief van 06 maart 2008 geïnformeerd (kenmerk: 55300233).
Arib, mw. drs. K. (PvdA) Teeven MPM, F.	28 345 VI, nr. 56	Motie over informatie omtrent justitiële informatie bij beslissingen over omgangsregelingen.	De Tweede Kamer is bij brief van 03 april 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5528480).
Krom, drs. P. de (VVD) Roefs, C.W.J.M.	29 398 VI, nr. 82	Motie over het onder voorwaarden verlenen van ontheffing voor gebruik van de Segway.	De Tweede Kamer is bij brief van 17 april 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5541141).
Krom, drs. P. de (VVD) Rouwe, S. de (CDA)	29 398 VI, nr. 83	Motie over het niet invoeren van een kenteken voor de Segway en de elektrische fiets.	De Tweede Kamer is bij brief van 17 april 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5541141).
Camp, mr.ing. W.G.J.M. van de (CDA)	19 637 VI, nr. 1190	Motie over een snelle en zorgvuldige afhandeling van asielaanvragen.	De Tweede Kamer is bij brief van 22 april 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5540953).
Smilde, M.C.A. (CDA)	31 249 VI, nr. 16	Motie over een analyse van de contracten	De motie is overgedragen aan het ministerie van VWS.
Gerven, H.P.J. van	31 249 VI, nr. 24	Motie over een voorlichtings-campagne aan zorgverzekeraars over vergoeding van zorg aan onverzekerde illegalen.	De motie is overgedragen aan het ministerie van VWS.
Arib, mw. drs. K. (PvdA)	31 249 VI, nr. 26	Motie over behandeling van illegale kinderen met een kindbescherming-maatregel.	De motie wordt afgedaan door het ministerie VWS.
Pechtold, A.	30 800 VI, nr. 63	Gewijzigde motie over de evaluatie van de Wet op de uitgebreide identificatieplicht.	De Tweede Kamer is bij brief van 20 februari 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5530291).

Moties en toezeggingen

1B. Openstaande moties

Indiener(s)	Kamerstuknummer	Omschrijving	Voortgangsinformatie parlement
Weekers, mr.dr.s. F.H.H. (VVD)	30 800 VI, nr. 9	Motie over het wegwerken van de achterstand bij de tenuitvoerlegging van hechtenis.	Het onderzoek dat wordt aangekondigd heeft vertraging opgelopen. Rapportage zal nu in oktober 2008 zijn.
Fessem, W.M.M. van (CDA) Visser, A.P. (VVD)	19 637 VI, nr. 1086	Motie over het evalueren van de onderdaklocatie en naar aanleiding daarvan bezien of voor alle uitgeprocedeerde asielzoekers de vertrektermijn flexibel kan worden toegepast.	De Kamer zal voor het zomerreces worden geïnformeerd omtrent de uitkomsten van de evaluatie.
Arib, mw. drs. K. (PvdA)	31 200 VI, nr. 28	Motie over het op de hoogte brengen van de burgemeester als zich voormalige zedendelinquenten binnen zijn gemeente vestigen.	Voortgang van de afdoening is afhankelijk van overleg tussen OM en VNG.
Gerkens, mw. A.M.V. (SP)	31 200 VI, nr. 19	Motie over een politiemonitor.	In de brief van 29-04-08 (31 200 VI, nr. 146) is aan de Kamer bericht dat op verzoek van het OM door de politie op korte termijn een overzicht voor 2007 zal worden opgesteld en dat in het kader van het landelijk verbeterproject van de politie een structurele monitor zal worden ontwikkeld.
Teeven MPM, F.	31 200 VI, nr. 21	Motie over een landelijk officier van justitie voor strafzaken met betrekking tot misbruik van minderjarigen.	In brief van 29 april 2008, kamerstukken II, 2007-2008, 31 200 VI, nr. 146, is bericht dat OM een landelijk coördinerend Officier van Justitie aanstelt.
Staaij, mr. C.G. van der (SGP)	31 200 VI, nr. 23	Motie over een voortgangsrapportage over samenwerking tussen overheden en betrokken organisaties.	De motie is opgenomen in voortgangsbericht van 29 april 2008, (kamerstukken II, 2007-2008, 31 200 VI, nr. 146).
Staaij, mr. C.G. van der (SGP)	31 200 VI, nr. 24	Motie over het daadwerkelijk handhaven van de zedelijkheids-wetgeving voor 16 en 17-jarigen.	Begin 2008 aan politie en OM meegegeven bij het overleg over de aanpak van kinderporno. In brief van 29-04-08 (31 200 VI, nr. 146) aan Kamer bericht dat landelijke coördinatie en aanjaagdfuncties bij politie en bij OM worden versterkt.
Pater-van der Meer, mw. M.L. de (CDA)	31 200 VI, nr. 26	Motie over een onderzoek naar de strafrechtelijke aanpak van de vereniging Martijn.	De motie is opgenomen in voortgangsbericht van 29 april 2008. (kamerstukken II, 2007-2008, 31 200 VI, nr. 146)
Vroonhoven-Kok, mw. mr. drs. J.N. van (CDA)	31 200 VI, nr. 54	Motie over de te verwachten daling van rechtsbijstandspremies.	De Tweede Kamer zal medio komende zomer over de uitkomsten worden geïnformeerd.
Haersma Buma, mr. S. van (CDA)	31 200 VI, nr. 52	Motie over een verbod op growshops.	Medio 2009 zal de Kamer worden geïnformeerd.
Anker, E.W. (CU) Spekman, J.L. (PvdA)	31 200 VI, nr. 65	Motie over aanpassing van de Regeling eigen bijdrage asielzoekers met inkomen en vermogen.	De Tweede Kamer zal voor het herfstreces worden geïnformeerd.
Pechtold, A.	31 200 VI, nr. 79	Motie over een onderzoek naar het Nederlandse antiterrorismebeleid.	De Tweede Kamer zal begin van de zomer 2008 worden geïnformeerd over de wijze waarop aan de motie uitvoering zal worden gegeven.
Ulenbelt, P.	29 861 VI, nr. 27	Motie over controle op de naleving van de regeling voor kennismigranten.	De Tweede Kamer zal eind 2008 worden geïnformeerd over de evaluatie van de pilot.
Luchtenveld, mr. R. (VVD) Wolfsen, dhr. A. (PvdA)	28 781 nr. 10	gelezen de reactie van de Minister van Justitie in zijn brief van 8 december 2004; verzoekt de regering wetgeving in voorbereiding te nemen waardoor directe naasten en werkgevers de door hun geleden inkomens- en andere schade beter dan nu kunnen verhalen op de veroorzaker.	In het najaar 2008 worden de resultaten van een breed onderzoek naar de behoeften van slachtoffers in het algemeen verwacht. Naar aanleiding van deze resultaten zal de verdere gang van zaken betreffende het wetsvoorstel schadevergoeding naasten worden bezien.

Moties en toezeggingen

Indiener(s)	Kamerstuknummer	Omschrijving	Voortgangsinformatie parlement
Rouwe, S. de (CDA)	30 324 VI, nr. 18	Motie over het met voorrang onder recidiveregeling doen vallen van rijden onder invloed van drugs.	De Tweede Kamer zal nog voor het zomerreces over de stand van zaken worden geïnformeerd.
Rouwe, S. de (CDA)	30 324 VI, nr. 19	Motie over verkeersovertredingen die onder de recidiveregeling kunnen vallen.	De Tweede Kamer zal nog voor het zomerreces over de stand van zaken worden geïnformeerd.
Kamp, H.G.J. (VVD)	30 166 VI, nr. 29	Motie over een bindende internationale afspraak over het afstand doen van de oorspronkelijke nationaliteit.	De Tweede Kamer wordt vóór het zomerreces 2008 schriftelijk geïnformeerd.
Arib, mw. drs. K. (PvdA) Teeven MPM, F.	28 345 VI, nr. 54	Motie over landelijke invoering van een meldcode voor huiselijk geweld.	De Tweede Kamer wordt naar aanleiding van UB 3/4/2008: moties VAO huiselijk geweld (5528480/08) in september 2008 nader geïnformeerd.
Arib, mw. drs. K. (PvdA)	28 345 VI, nr. 55	Motie over een onderzoek naar de voor- en nadelen van een wettelijke meldplicht.	De Tweede Kamer wordt naar aanleiding van UB 3/4/2008: moties VAO huiselijk geweld (5528480/08) in september 2008 nader geïnformeerd.
Velzen, mw. K. van (SP)	28 345 VI, nr. 57	Motie over het werken met een landelijke meldcode huiselijk geweld door alle beroepsgroepen.	De Tweede Kamer wordt naar aanleiding van UB 3/4/2008: moties VAO huiselijk geweld (5528480/08) in september 2008 nader geïnformeerd.
Weekers, mr.drs. F.H.H. (VVD)	30 164 VI, nr. 19	Motie over een conceptwetsvoorstel inzake een algemene en brede wettelijke schadevergoedingsregeling voor 1 oktober 2006.	Het streven is om het wetsvoorstel in juli 2008 in consultatie te zenden.
Azough, mw N. (GL) Gent, mw. W. van (GL)	28 345 VI, nr. 58	Motie over het expliciet aandacht besteden aan de kwetsbare positie van kinderen als getuigen en slachtoffers van huiselijk geweld.	De Tweede Kamer wordt naar aanleiding van UB 3/4/2008: moties VAO huiselijk geweld (5528480/08) in september 2008 nader geïnformeerd.
Staaïj, mr. C.G. van der (SGP)	30 800 VI, nr. 6	Motie over sluitende afspraken met de VNG.	De Tweede Kamer zal in juli 2008 geïnformeerd worden middels een plan van aanpak.
Weekers, mr.drs. F.H.H. (VVD)	30 800 VI, nr. 8	Motie over nieuwe arbeidsprogramma's in detentie.	De Tweede Kamer zal eind dit jaar per brief worden geïnformeerd.
Ham, B. van der (D66)	19 637 VI, nr. 1184	Motie over het informeren van de Kamer over de asielprocedure in het Verenigd Koninkrijk.	De Tweede Kamer zal voor het zomerreces schriftelijk worden geïnformeerd.
Azough, mw N. (GL)	19 637 VI, nr. 1185	Motie over een pleidooi voor het bieden van adequate bescherming aan homoseksuele Iraanse asielzoekers.	De Tweede Kamer zal in de zomer van 2008 worden geïnformeerd.
Pechtold, A. Teeven MPM, F.	23 490 VI, nr. 499 29 452 VI, nr. 71	Motie over het EU PNR-voorstel. Motie over het doen van aangifte bij seksuele relatie tussen behandelaars en patiënten.	In beraad. De Tweede Kamer wordt in juli 2008 in de derde voortgangsrapportage geïnformeerd.
Joldersma, mw. dr. F. (CDA)	29 452 VI, nr. 73	Motie over communicatie over overlastgevoelige voorzieningen in woonbuurten.	De Tweede Kamer zal in juli 2008 in de derde voortgangsrapportage Tbs worden geïnformeerd.
Staaïj, mr. C.G. van der (SGP)	31 200 VI, nr. 81	Motie over een internationale autoriteit die toeziet op de naleving van het Haags Adoptieverdrag.	De Tweede Kamer zal dit jaar worden geïnformeerd conform toezegging van AO 14 februari 2008.
Arib, mw. drs. K. (PvdA)	31 200 VI, nr. 27	Motie over melding en aangifte door instellingen waar minderjarigen verblijven.	De Tweede Kamer zal eind 2008 worden geïnformeerd.
Anker, E.W. (CU)	31 200 VI, nr. 73	Motie over de opbrengst van zinvolle arbeid tijdens detentie.	De Tweede Kamer zal uiterlijk in december 2008 bij brief worden geïnformeerd.
Joldersma, mw. dr. F. (CDA)	29 452 VI, nr. 60	Motie over informeren van burgemeesters over Tbs'ers en Tbsvoorzieningen in hun gemeente.	De Tweede Kamer zal in juli 2008 in de derde voortgangsrapportage Tbs tussentijds nader worden geïnformeerd.
Wit, mr. J.M.A.M. de (SP)	31 200 VI, nr. 48	Motie over hulp aan slachtoffers van financieel-economische misdaad.	De motie is opgenomen in voortgangsbericht van 2 oktober 2007 en 9 april 2008, (TK 28 684, nr. 116, TK 29 911, nr. 12).

2A. Afgehandelde toezeggingen

Omschrijving	Vindplaats	Voortgangsinformatie parlement
De MvJ zegt de TK toe met VWS de slachtofferopvang van mannen en jongens op te zullen nemen.	PA [20-4-2006] (28 638nr. 19) Aanvullende maatregelen bij het Nationaal Actieplan Mensenhandel	De Tweede Kamer is bij brief van 16 mei 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5542735/08).
MvJ zegt de TK toe dat zal worden gezien hoe de politie-analyse door voorstellen van het WODC kan worden versterkt.	PA [29-6-2005] (28 345nr 34) Eerwraak	De Tweede Kamer is bij brief van 04 december 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5518241).
MvJ zegt de TK toe dat in het licht van de cijfers zal worden gezien of en zo ja, welke bijzondere aanpak nodig is bij eengerelateerd geweld tegen mannen.	PA [29-6-2005] (28 345nr 34) Eerwraak	De Tweede Kamer is bij brief van 04 december 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5518241).
De MvJ zegt de TK toe een onderzoek te laten doen naar de hoogte van de door de rechter opgelegde strafmaat in discriminatiezaken.	PA [16-2-2006] Discriminatie op de arbeidsmarkt en in de horeca.	De Tweede Kamer is bij brief van 20 december 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5518241).
Minister Donner hoopt dat hij in elk geval nog dit jaar de voorstellen betreffende het monistische stelsel zal kunnen indienen	PA [15-3-2005] 29 309 Wet verordening Europese Vennootschap. 29 298 Rol werknemers bij de Europese Vennootschap samen met Minister SoZaWe	De Tweede Kamer is bij brief van 12 november 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5510283/07).
De MvJ zegt de TK toe te onderzoeken hoe om te gaan met de AOW-verstrekking aan levenslange veroordeelden.	PA [3-10-2006] Behandeling in detentie en de nazorg	De Tweede Kamer is bij brief van 15 februari 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5504252/07).
De MvJ zegt de TK toe een analytische beleidsnotitie te maken met betrekking tot de verhouding tussen de toepassing van de uitleveringsrelatie, de nieuwe anti-terroriswetgeving van de VS en het internationale recht.	PA [3-10-2006] Terrorisme	De Tweede Kamer is bij brief van 03 juli 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5491542).
De MvJ zegt de EK toe aandacht van het WODC te vragen voor ruimer oriëntatie op methoden en technieken bij reken- en simulatiemodellen.	PA [4-7-2006] 29 849 Wijziging van het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering en enige andere wetten ivm de buitengerechtelijke afdoening van strafbare feiten (Wet OM-afdoening)	De Eerste Kamer is bij brief van 15 augustus 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5500438).
De MvJ zegt de TK toe te zullen onderzoeken of en hoe geregeld kan worden dat gedetineerden die daartoe in staat zijn, zelf een bijdrage gaan leveren aan de kosten voor kost en inwoning tijdens detentie. In ieder geval moet er een einde worden gemaakt aan de dubbele verstrekking van de kosten van levensonderhoud uit collectieve middelen, zoals de AOW. Bij aantreden van het volgende kabinet dient er een koersbepalend voorstel te liggen waarmee bepaald kan worden of en hoe deze kwestie in het wetgevingsprogramma van een volgend kabinet kan worden opgenomen. Besluit is aan een volgend kabinet. Het huidige kabinet zal nog komen met een juridische analyse en een vergelijking met de aanpak in andere EU-landen. Toegezegd is dat die nog dit jaar naar de TK gaat.	PA [4-7-2006] 29 849 Wijziging van het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering en enige andere wetten ivm de buitengerechtelijke afdoening van strafbare feiten (Wet OM-afdoening) vragenuurtje van 17-10-06 over vragen van het Lid Jager of AOW voor gedetineerden.	De Tweede Kamer is bij brief van 15 februari 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5 504 252/07).
De MvJ zegt de TK toe te zullen kijken naar de rol die cabinepersoneel kan spelen bij het aannemen van tips over verdachte passagiers in het vliegtuig.	PA [15-3-2007] 7e Voortgangsrapportage Drugssmokkel	De Tweede Kamer is bij brief van 13 november 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5513900/07).
De SvJ zegt de Kamer toe te zullen onderzoeken hoe de Kamer op hoofdlijnen 2 keer per jaar kan worden gerapporteerd over een beperkt aantal kerngegevens en hoe invulling kan worden gegeven aan nulmeting.	PA [29-3-2007] Asielbeleid	De Tweede Kamer is bij brief van 01 oktober 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5497314).
De MVI zegt de TK toe de Kamer schriftelijk te informeren over de cijfers van instroom en afhandeling met betrekking tot Iran.	PA [12-4-2006] Uitzetting Christenasielzoekers Iran	De Tweede Kamer is bij brief van 03 juli 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5491813).

Moties en toezeggingen

Omschrijving	Vindplaats	Voortgangsinformatie parlement
De MvJ zegt de TK toe de Kamer voor 1 juni een brief te sturen over de inhoudelijke prioritering en de fasering van de plannen inzake Detentie en behandeling op maat voor volwassen gedetineerden (DTM-V). In het verlengde hiervan zegt de Minister toe dat pas tot implementatie zal worden overgegaan nadat de Kamer hierover is geïnformeerd.	Begrotingsbehandeling 17 en 18 januari 2007	De Tweede Kamer is op 5 juli 2007 per brief geïnformeerd (kenmerk 5490154/07/DSP).
De MvJ zegt de TK toe het fenomeen «moneyboys» in te brengen in de werkgroep onder de actieplan veilig ondernemen (deel 2).	PA [20-4-2006] (28 638 nr. 19) Aanvullende maatregelen bij het Nationaal Actieplan Mensenhandel UB [26-3-2007] Harreveld	De Tweede Kamer is bij brief van 16 mei 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5542735/08).
Toezending bevindingen van de Inspectie Jeugdzorg over Harreveld		De Tweede Kamer is bij brief van 13 augustus 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5489431).
De MvJ zegt de TK toe te onderzoeken of er binnen het huidige wettelijk kader via uitvoeringsregelgeving te realiseren valt dat er verschillende soorten van aanbod mogelijk zijn tijdens de proef. Randvoorwaarden hiebij zijn dat dit de positie van Nederland in Brussel niet schaadt en de de uitgangspunten van de proef in acht worden genomen.	PA [13-9-2006] 30 362 Wijziging Wet op de kansspelen; kansspelen op internet.	De Tweede Kamer is bij brief van 13 juli 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5486854/07/DSP).
De MvJ zegt de TK toe de Kamer in kennis te stellen van de (nog te treffen) specifieke regeling in VV 2000.	PA [16-5-2007] 30 897 Aanpassing Vreemdelingenwet 2000 in verband met richtlijn betreffende verplichting voor vervoerders om passagiersgegevens door te geven	De Tweede Kamer is bij brief van 02 juli 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5491423/07/DVB).
De MvJ zegt de TK toe de Kamer te informeren over afspraken met vervoerders inzake informatieverstrekking aan passagiers over gegevensverwerking.	PA [16-5-2007] 30 897 Aanpassing Vreemdelingenwet 2000 in verband met richtlijn betreffende verplichting voor vervoerders om passagiersgegevens door te geven	De Tweede Kamer is bij brief van 02 juli 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5491423/07/DVB).
De MvJ zegt de TK toe dat het adviescollege verloftoetsing over drie maanden operationeel zal zijn. Bij de vormgeving wordt ook ingegaan op de adviestermijnen.	PA [19-12-2006] Inspectierapport IGz Tbs-klinieken: toekomst in gezamenlijkheid	De Tweede Kamer is bij brief van 13 juli 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5490321/07/DSP).
De MvJ zegt de EK toe eind 2008 aan de hand van een evaluatie van de met de politiekorpsen gemaakte afspraken te bezien of zal worden overgegaan tot invoering van een nationale politieorganisatie. De uitgewerkte criteria voor de evaluatie zullen in het najaar van 2007 aan de Eerste Kamer worden aangeboden.	PA [24-4-2007] Wijziging Politiewet 1993 (29 704)	De Eerste Kamer is bij brief van 13 november 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5515148/07).
De MP zegt toe dat het WRR-rapport «Dynamiek in islamitisch activisme» nog voor het reces aan de Kamer zal worden gezonden.	PA [19-6-2007] Beleidsprogramma	De Tweede Kamer is bij brief van 05 juli 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5494313).
De MvJ zegt de TK toe geen dwang- maar drang bij toepassing van libidoremmende middelen; indien nodig wordt hiertoe wet- en regelgeving aangepast.	PA [19-12-2006] Inspectierapport IGz Tbs-klinieken: toekomst in gezamenlijkheid	De Tweede Kamer is bij brief van 13 juli 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5490321/07/DSP).
De MvJ zegt de TK toe de Kamer te informeren over de uitkomsten van het OM onderzoek inzake de topambtenaar van het ministerie van Justitie.	UB [3-5-2007] Topambtenaar van het ministerie van Justitie	De Tweede Kamer is bij brief van 13 juli 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5495799).
De MvJ heeft de TK bij brief van 28 december 2006 (24 587, nr. 409) aangekondigd dat de DJI n.a.v. het onderzoek naar de huidige verlofpraktijk een aantal kwaliteitswaarborgen zal treffen, zoals het ontwikkelen van adequate risico-instrumenten, aanwezigheid van voldoende deskundigheid en sturing e.d.. Deze waarborgen dienen voorafgaand aan de landelijke invoering van het pgv te worden getroffen.	UB [28-12-2006] Onderzoek verlofbeleid gedetineerden	De Tweede Kamer is bij brief van 05 juli 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5490154).
De SvJ zegt de TK toe het geïntegreerd inspectietoezicht ook in de rondes langs de Tbs-klinieken.	PA [10-4-2007] Tbs	De Tweede Kamer is bij brief van 13 juli 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5490321/07/DSP).
SvJ zegt de Kamer toe in een brief te melden hoe het (zelfstandig) vertrek van AMV's in zijn werk gaat en de rol van het pleeggezin daarin.	PA [21-3-2007] Asielbeleid	De Tweede Kamer is bij brief van 13 juli 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5493366/07/DVB).

Moties en toezeggingen

Omschrijving	Vindplaats	Voortgangsinformatie parlement
<p>MVI zal bezien hoe illegaal verblijf kan worden bestreden middels uitbreiding van de gronden voor ongewenst-verklaring.</p> <p>De MvJ zegt de TK toe de Vaste Commissie een overzicht te zenden van de uit te werken aanbevelingen met een indicatie wanneer de TK daarvan de produkten kan verwachten.</p>	<p>UB [4-3-2005] moties en toezegging</p> <p>AO Kabinetstandpunt op het rapport v.d. commissie Hamerstein inzake de evaluatie van de Wet op het notarisambt d.d. 23 mei 2007</p>	<p>De Tweede Kamer is bij brief van 13 augustus 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5498145).</p> <p>De Tweede Kamer is bij brief van 29 augustus 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5488628/07).</p>
<p>De SvJ zegt de TK toe de Kamer nog voor het zomerreces een brief te sturen over de stand van zaken betreffende de Nieuwe Inrichting, waarin zal worden ingegaan op het moderniseringsproces, de prioritering en de fasering van de plannen die er al lagen.</p>	<p>PA [28-6-2007] Wetgevings-overleg Jaarverslag 2006.</p>	<p>De Tweede Kamer is bij vervolgbrief van 12 november 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5512425).</p>
<p>De SvJ zegt de TK toe de Kamer voor het zomerreces een brief te sturen over de achterstanden in de Tbs, waarin het rapport Visser wordt behandeld en daarnaast de ontwikkelingen rondom de capaciteitsproblematiek aan de orde worden gesteld.</p>	<p>PA [28-6-2007] Wetgevings-overleg Jaarverslag 2006.</p>	<p>De Tweede Kamer is bij brief van 13 juli 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5490321/07/DSP).</p>
<p>De MvJ zegt de TK toe in de eerste week van juli de Kamer per brief te informeren over IPR-aspecten India, alsmede over (extra) controle in lopende zaken India. (zie ook VKC-verzoek)</p>	<p>PA [27-6-2007] 30 551 Wijz. Boek 1 van het BW; verkorting adoptieprocedure en adoptie door echtgenoten van gelijk geslacht tezamen (Eerste termijn)</p>	<p>De Tweede Kamer is per brief van 13 juli 2007 geïnformeerd (kenmerk: nr. 5495485/07/DJJ).</p>
<p>De MvJ zegt de TK toe de Vaste Commissie een overzicht te zenden van de uit te werken aanbevelingen met een indicatie wanneer de TK daarvan de produkten kan verwachten.</p>	<p>PA [30-5-2007] Algemeen overleg Commissie Hamerstein: Notariaat</p>	<p>De Tweede Kamer is bij brief van 29 augustus 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5488628/07).</p>
<p>De MvJ zegt de TK toe na te gaan wat de stand van zaken is met betrekking tot een drietal WOB-verzoeken en een reactie te sturen op het verzoek van mw. Van Velzen de beslissing daarop aan de TK te zenden.</p>	<p>PA [5-6-2007] Oorlogsmisdadigers en schenders mensenrechten</p>	<p>Is afgedaan bij brief van 22 augustus 2007 kenmerk 5494720/07</p>
<p>De MvJ zegt de TK toe de Kamer een brief te sturen waarin verslag wordt gedaan van de uitkomst van het gesprek tussen Musicopy en het ministerie inzake privaatrechtelijke handhaving.</p>	<p>PA [4-7-2007] AO inz. Musicopi</p>	<p>De Tweede Kamer is bij brief van 12 juli 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5494941/07/6).</p>
<p>De MvJ zegt de TK toe de antwoorden op de in SCIFA uitgedeelde vragen over het 1F-beleid in andere lidstaten (en in ons land) aan de Kamer te sturen.</p>	<p>PA [5-6-2007] Oorlogsmisdadigers en schenders mensenrechten</p>	<p>De Tweede Kamer is bij brief van 13 augustus 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5489115).</p>
<p>De MvJ zegt de EK toe overleg te voeren met het College van procureurs-generaal over de wenselijkheid van afzien van hogere strafeis na het aantekenen van verzet, indien de verdachte op de terechtzitting verschijnt.</p>	<p>PA [4-7-2006] 29 849 Wijziging van het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering en enige andere wetten ivm de buitengerechtelijke afdoening van strafbare feiten (Wet OM-afdoening)</p>	<p>De Eerste Kamer is bij brief van 04 maart 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5530927).</p>
<p>De Minister van Justitie zegt toe zijn standpunt over lekenrechtspraak in de eerste helft van 2007 aan de Tweede Kamer te doen toekomen.</p>	<p>UB [11-12-2006] Rapport onderzoek onder burgers naar motieven om te pleiten voor eventuele invoering van lekenrechtspraak in Nederland</p>	<p>De Tweede Kamer is bij brief van 12 juli 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5493382).</p>
<p>Naar aanleiding van het AO op 21 maart, 29 maart en 4 april (beperken reguliere aanvragen tot één; onafhankelijke evaluatiecommissie algemene ambtsberichten; categoriale bescherming Irak; alleenstaande minderjarige vreemdelingen; openbare orde; generaal pardon) zegt SvJ toe te bezien of – in afwachting van de herijking van het AMV-beleid – n.a.v. gesprekken met gemeenten (o.a. Utrecht project Perspectief) al maatregelen mogelijk/nodig zijn en de TK daarover te berichten</p>	<p>PA [12-4-2007] Verslag Verzamel AO Asielbeleid (van 29/3)</p>	<p>De Tweede Kamer is bij brief van 26 mei 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5545662/08).</p>

Moties en toezeggingen

Omschrijving	Vindplaats	Voortgangsinformatie parlement
<p>Naar aanleiding van het AO op 21 maart, 29 maart en 4 april (beperken reguliere aanvragen tot één; onafhankelijke evaluatiecommissie algemene ambtsberichten; categoriale bescherming Irak; alleenstaande minderjarige vreemdelingen; openbare orde; generaal pardon) zegt SvJ toe de TK schriftelijk te informeren inzake de motie over de B-9 regeling (Onderzoeken of en hoe de B-9 regeling kan worden verruimd zodat AMV's die het slachtoffer zijn van mensenhandel op aanwijzing van betrokken organisaties zonder aangifte in aanmerking kunnen komen voor de B-9 regeling)</p> <p>De SvJ zegt de TK toe zo spoedig mogelijk een brief te sturen waarin de discrepantie tussen de cijfers van het jaarbericht COA en de cijfers die in het Jaarverslag zijn opgenomen voor wat betreft de ziektekosten asielzoekers worden verklaard.</p> <p>De MvJ zegt de TK toe te zullen kijken naar specifieke klachten over de termijn van afhandeling van door aspirant-adoptiefouders gestelde vragen bij deelbemiddeling.</p>	<p>PA [12-4-2007] Verslag Verzamel AO Asielbeleid (van 29/3)</p>	<p>De Tweede Kamer is bij brief van 18 oktober 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5481810/DVB/07).</p>
<p>De MvJ zegt de TK toe van versterking BIBOB, de evaluatie en de beleidsreactie voor de zomer naar de TK te sturen, daarbij worden de knelpunten uit het rapport Vastgoed meegenomen.</p> <p>De MvJ zal samen met de Minister van VWS een standpunt m.b.t. het verslavingsbeleid (SOV,ISD) naar de TK zenden.</p> <p>De MvJ zegt toe om zorgpunten zoals geuit tijdens het AO DBM-V op 6 september 2006 te bezien; samenwerking reclassering, bezoek aan gedetineerden op avonden, voorlichtingscampagne voor DJI-medewerkers, uitkomsten pilots. (Hiermee komen de volgende toezeggingen te vervallen: 2337, 2340, 2341 en 2342)</p> <p>De MvJ zegt de TK toe de aanpassingswetgeving binnen enkele maanden in te dienen.</p>	<p>PA [28-6-2007] Wetgevingsoverleg Jaarverslag 2006.</p>	<p>De Tweede Kamer is bij brief van 14 augustus 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5499938).</p>
<p>De MvJ zegt de TK toe om zorgpunten zoals geuit tijdens het AO DBM-V op 6 september 2006 te bezien; samenwerking reclassering, bezoek aan gedetineerden op avonden, voorlichtingscampagne voor DJI-medewerkers, uitkomsten pilots. (Hiermee komen de volgende toezeggingen te vervallen: 2337, 2340, 2341 en 2342)</p> <p>De MvJ zegt de TK toe de aanpassingswetgeving binnen enkele maanden in te dienen.</p>	<p>PA [27-6-2007] 30 551 Wijz. Boek 1 van het BW; verkorting adoptieprocedure en adoptie door echtgenoten van gelijk geslacht tezamen (Eerste termijn)</p>	<p>De Tweede Kamer is bij brief van 06 september 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5503308/07/DJJ).</p>
<p>De MvJ zegt de TK toe het besluit mandatering OM-bevoegdheden op grond van artikel 126 Wet RO aan de de EK en TK toe te zenden.</p>	<p>PA [26-4-2007] Malafide activiteiten in de vastgoedsector (29 911, nr. 6)</p>	<p>De Tweede Kamer is bij brief van 16 juli 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5481232/07/DSP).</p>
<p>De MvJ zal de modaliteiten van de wapeninleveractie bezien in de uitwerking van de nota aanpak geweld.</p>	<p>PA [14-12-2005] Drugs</p>	<p>De Tweede Kamer is bij brief van 17 juli 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5490759/07).</p>
<p>De MvJ zegt de TK toe dat bij de totstandkoming van een nieuwe overeenkomst inzake het uitwisselen van passagiersgegevens tussen de EU en de VS, dan wel bij verlenging van de huidige interim-overeenkomst, waarvan de geldigheid verstrijkt op 31 juli 2007, (medio augustus/september) een toelichtende brief aan de TK zal worden gezonden, waarin in ieder geval de volgende onderwerpen aan de orde zullen worden gesteld: 1. de uit deze overeenkomst voortvloeiende praktische consequenties voor de uitvoeringspraktijk (administratieve lasten) van Nederlandse luchtvaartmaatschappijen, meer bepaald KLM/Air France; 2. een evaluatie van de huidige praktijk, welke bij voorkeur volledig openbaar dient te zijn; 3. de aansprakelijkheid voor de kosten welke gemoeid zijn met het eventueel weigeren c.q. terugsturen van een vliegtuig door de Amerikaanse autoriteiten.</p>	<p>PA [3-10-2006] Behandeling in detentie en de nazorg</p>	<p>De Tweede Kamer is bij brief van 05 juli 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5490154).</p>
<p>De MvJ zegt de EK toe het besluit mandatering OM-bevoegdheden op grond van artikel 126 Wet RO aan de de EK en TK toe te zenden.</p>	<p>PA [27-6-2007] Heropening 29 707 Vierde tranche algemene wet bestuursrecht</p>	<p>De Tweede Kamer is bij brief van 18 juli 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5495167/07/6).</p>
<p>De MvJ zal de modaliteiten van de wapeninleveractie bezien in de uitwerking van de nota aanpak geweld.</p>	<p>PA [4-7-2006] 29 849 Wijziging van het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering en enige andere wetten ivm de buitengerechtelijke afdoening van strafbare feiten (Wet OM-afdoening)</p>	<p>De Eerste Kamer is bij brief van 15 augustus 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5500438).</p>
<p>De MvJ zal de modaliteiten van de wapeninleveractie bezien in de uitwerking van de nota aanpak geweld.</p>	<p>PA [27-10-2005] Jaarverslagen OM/BIBOB/MOT (incl. circulaire Wapens en Munitie)</p>	<p>De Tweede Kamer is bij brief van 17 december 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5510875/07).</p>
<p>De MvJ zegt de TK toe dat bij de totstandkoming van een nieuwe overeenkomst inzake het uitwisselen van passagiersgegevens tussen de EU en de VS, dan wel bij verlenging van de huidige interim-overeenkomst, waarvan de geldigheid verstrijkt op 31 juli 2007, (medio augustus/september) een toelichtende brief aan de TK zal worden gezonden, waarin in ieder geval de volgende onderwerpen aan de orde zullen worden gesteld: 1. de uit deze overeenkomst voortvloeiende praktische consequenties voor de uitvoeringspraktijk (administratieve lasten) van Nederlandse luchtvaartmaatschappijen, meer bepaald KLM/Air France; 2. een evaluatie van de huidige praktijk, welke bij voorkeur volledig openbaar dient te zijn; 3. de aansprakelijkheid voor de kosten welke gemoeid zijn met het eventueel weigeren c.q. terugsturen van een vliegtuig door de Amerikaanse autoriteiten.</p>	<p>PA [31-5-2007] Passagiersgegevens</p>	<p>De Tweede Kamer is bij brief van 05 juli 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5493411).</p>

Moties en toezeggingen

Omschrijving	Vindplaats	Voortgangsinformatie parlement
De MvJ zegt de TK toe de Kamer een brief te sturen waarin mede op basis van de ervaring uit de pilot Amsterdam wordt gezien of «een zekere herschikking van taken tussen de Koninklijke Marechaussee en de regionale politiekorpsen kan worden uitgevoerd» op het gebied van bewaking en beveiliging. Dit moet in samenhang worden gezien met de periodieke rapportage over het politiebestel.	PA [17-4-2007] Wijziging Politiewet; taken en bevoegdheden Koninklijke Marechaussee	De Tweede Kamer is bij brief van 17 september 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5506162).
De MvJ zegt de TK toe de Kamer voor 1 januari 2007 te rapporteren over de uitvoering van motie 1085 van de leden Van Fessum en Visser, d.w.z. over de uitvoering van het beleid dat zoveel mogelijk moet worden voorkomen dat er kinderen in bewaringssituaties terecht komen en over het creëren van meer mogelijkheden voor gedetineerde kinderen om buiten de bewaringslocatie aan activiteiten deel te nemen en onderwijs te volgen.	PA [26-9-2006] asielbeleid	De Tweede Kamer is bij brief van 29 januari 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5499165).
De MvJ zegt de TK toe dat gezien zal worden of er binnen de bestaande kaders (Haags Adoptieverdrag) mogelijkheden zijn voor aspirant-adoptiefouders om zich bij buitenlandse vergunninghouders in te schrijven en zo dit mogelijk mocht blijken, gezien hoe andere EU-landen daar tegenover staan.	PA [27-6-2007] 30 551 Wijz. Boek 1 van het BW; verkorting adoptieprocedure en adoptie door echtgenoten van gelijk geslacht tezamen (Eerste termijn)	De Tweede Kamer is bij brief van 21 januari 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5514067).
De MvJ zegt de TK toe te bezien of er ten behoeve van adoptie in Frankrijk (relatief) meer buitenlandse adoptiekinderen beschikbaar zijn, vanwege de band van dit land met een aantal Afrikaanse landen.	PA [27-6-2007] 30 551 Wijz. Boek 1 van het BW; verkorting adoptieprocedure en adoptie door echtgenoten van gelijk geslacht tezamen (Eerste termijn)	De Tweede Kamer is bij brief van 21 januari 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5514067).
De MvJ zegt de TK toe de Motie Anker over het volgen van een financieel opsporingstraject in een substantieel groter aantal opsporingsonderzoeken mee te nemen in het versterkingsprogramma financieel-economische criminaliteit.	PA [5-7-2007] Syntetische drugs	De Tweede Kamer is bij brief van 13 december 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5521597/07).
SvJ zegt TK toe de Kamer te informeren over de uitkomsten van onderzoek naar geactualiseerde beoordeling in zaken betreffende artikel 3 EVRM	PA [29-3-2007] Asielbeleid	De Tweede Kamer is bij brief van 09 juni 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5528861/DVB).
De MvJ zegt toe de TK in te lichten indien verder onderzoek naar de problemen en aanpakken van tienerseks, beleidsconsequenties heeft.		De Tweede Kamer is bij brief van 10 december 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5509474/07).
De MvJ zegt de TK toe een onderzoek te doen naar de vormen van seksueel misbruik/risicovol gedrag. Tevens een brief aan de TK doen toekomen met beleidsvoorstellen.	PA [17-5-2006] Voortzetting Algemeen Overleg over Kinderporno	De Tweede Kamer is bij brief van 10 december 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5509474/07).
De MvJ zegt de TK toe het misbruik NHG/bankgaranties met VROM en FIN. te bespreken.	PA [26-4-2007] Malafide activiteiten in de vastgoedsector (29 911, nr. 6)	Toezegging is afgehandeld en verwoord in de brief van 9 april 2008 aan de TK (29 911, nr. 12) Beleidsreactie op het rapport van de gemeente Rotterdam De Fraude voorbij.
De MvJ zegt de TK toe het verzoek nader onderzoek naar de rol van hypotheekbanken in de sfeer van financieel toezicht met Financien te bespreken.	PA [26-4-2007] Malafide activiteiten in de vastgoedsector (29 911, nr. 6)	Toezegging is afgehandeld en verwoord in de brief van 9 april 2008 aan de TK (29 911, nr. 12) Beleidsreactie op het rapport van de gemeente Rotterdam De Fraude voorbij.
De MvJ zegt de TK toe zich te beraden op de Rijkswet op het Nederlandschap, inclusief de amendementen die door de Tweede Kamer zijn aangenomen (waarna de toenmalige Minister van V&I om uitstel van de eindstemming van het wetsvoorstel heeft verzocht). De MvJ zal zich, na een oordeel te hebben gevormd, wenden tot de Tweede Kamer.	Debat regeringsverklaring op 1 maart 2007.	De Tweede Kamer is bij brief van 12 oktober 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5504725).

Moties en toezeggingen

Omschrijving	Vindplaats	Voortgangsinformatie parlement
De MvJ zegt de TK toe dat hij samen met de Minister van BZK de Kamer binnen een week schriftelijk zal informeren over de gestelde vragen n.a.v. de NOVA-uitzending van 24 september 2007. Daarbij zal ook ingegaan worden op de vraag of een onderzoek door de rijksrecherche wordt ingesteld. Tevens zal aangegeven worden welke zaken inmiddels tot een vonnis hebben geleid.	PA [25-9-2007] Vraag nav de berichtgeving dat 160 kg heroïne kwijt is geraakt bij de Politie.	De Tweede Kamer is bij brief van 03 oktober 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5508123).
De SvJ zegt de TK toe in de aankomende brief aan de Kamer over het experiment met no win no fee ok in te gaan op het stelsel in Hong Kong (fonds letselschade-zaken)	PA [13-9-2007] Wet op de Rechtsbijstand	De Tweede Kamer is bij brief van 04 december 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5515856).
De MvJ zegt de TK toe de Kamer te informeren over de uitkomsten van het regulier overleg inzake rechtshulp met de VS, inzake het direct gegevens opvragen van een (mogelijk) straf. onderzoek.	PA [26-9-2007] AO inz. Betalingsverkeer	De Tweede Kamer is bij brief van 27 februari 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5530430).
De MvJ zegt de TK toe binnenkort met een nader standpunt te komen over de Rijkswet op het Nederlandschap, inclusief ontnemen staatsburgerschap.	PA [6-9-2007] WRR rapport Dynamiek in islamitische activisme	De Tweede Kamer is bij brief van 12 oktober 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5504725).
De Tweede Kamer zal in oktober van dit jaar geïnformeerd worden over de uitkomsten en aanbevelingen van het onderzoek mogelijk adoptieschandaal India.	UB [27-6-2007] Onderzoek mogelijk adoptieschandaal India	De Tweede Kamer is bij brief van 07 november 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5508188/07).
De MvJ zegt de TK toe te zullen onderzoeken of, en zo ja hoe, (streekproefsgewijs) de door gemeenten voor 1 april 2004 verstrekte VOG's kunnen worden gecontroleerd.	PA [22-3-2007] Verklaring omtrent het gedrag (VOG) voor zedendelinquenten	De Tweede Kamer is bij brief van 13 november 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5511523/07).
De MvJ zegt de TK toe in samenwerking met andere departementen de mogelijkheden onderzoeken om de VOG plicht uit te breiden naar vrijwilligerswerk.	PA [22-3-2007] Verklaring omtrent het gedrag (VOG) voor zedendelinquenten	De Tweede Kamer is bij brief van 13 november 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5511523/07).
De MvJ zegt de TK toe te bezien in hoeverre (financiële) drempels voor het aanvragen van de VOG (gedeeltelijk) kunnen worden weggenomen.	PA [22-3-2007] Verklaring omtrent het gedrag (VOG) voor zedendelinquenten	De Tweede Kamer is bij brief van 13 november 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5511523/07).
De MvJ zegt de TK toe te zullen nagaan hoe om te gaan met strafrechtelijke onderzoeken (openstaande zaken) waarin iemand verdacht is van een zedenmisdrift terwijl die beroepsmatig of vrijwillig met kwetsbare groepen werkt.	PA [22-3-2007] Verklaring omtrent het gedrag (VOG) voor zedendelinquenten	De Tweede Kamer is bij brief van 13 november 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5511523/07).
De MvJ zegt de TK toe na te gaan in hoeverre scholen geïnformeerd kunnen worden over VOG's die destijds zijn verstrekt en nu niet meer verstrekt zouden worden.	PA [22-3-2007] Verklaring omtrent het gedrag (VOG) voor zedendelinquenten	De Tweede Kamer is bij brief van 13 november 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5511523/07).
De MvJ zegt de TK toe met het OM na te gaan hoe om te gaan met beroepsverboden (rekwireerlijnen).	PA [22-3-2007] Verklaring omtrent het gedrag (VOG) voor zedendelinquenten	De Tweede Kamer is bij brief van 13 november 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5511523/07).
De MvJ zegt de TK toe ten aanzien van de motie inzake het verplichte leeftijdsontslag voor de notaris bij 65 jaar: bespreken in het kabinet in verband met bredere maatschappelijke belangen.	PA [30-5-2007] Algemeen overleg Commissie Hamerstein: Notariaat	De Tweede Kamer is bij brief van 01 november 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5511193).
De Staatssecretaris van Justitie zegt de Tweede Kamer toe om de Kamer in het najaar van 2007 een plan van aanpak toe te zenden voor de verandering van DJI gedurende de huidige kabinetsperiode	UB [5-7-2007] Verandering DJI 2007-2010.	De Tweede Kamer is bij brief van 12 november 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5512425).
De MvJ zegt de TK toe ten aanzien van de motie inzake het verplichte leeftijdsontslag voor de notaris bij 65 jaar: bespreken in het kabinet in verband met de bredere maatschappelijke belangen.	AO Kabinetstandpunt op het rapport v.d. commissie Hamerstein inzake de evaluatie van de Wet op het notarisambt d.d. 23 mei 2007	De Tweede Kamer is bij brief van 01 november 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5511193).
De MvJ zegt de TK toe een notitie met een analyse van de situatie van 1F'ers (wel of niet vervolgd, ongewenst verklaard, niet verwijderd, in bewaring?), waarbij hij in overleg met SvJ zal bezien op welke termijn en in relatie tot welke periode dat praktische haalbaar en uitvoerbaar is voor de IND. Noot: aandachtspunten daarbij zijn verschil tussen bestuurlijke en strafrechtelijke beoordeling zaak, periodieke herbeoordeling 3, EVRM situatie en ambtsberichten BZ.	PA [5-6-2007] Oorlogsmisdadigers en schenders mensenrechten	De Tweede Kamer is bij brief van 09 juni 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5528861/DVB).
MvJ zegt de TK toe een notitie over de positie van gezinsleden van 1F-ers aan de Kamer toe te sturen.	PA [5-6-2007] Oorlogsmisdadigers en schenders mensenrechten	De Tweede Kamer is bij brief van 09 juni 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5528861/DVB).

Moties en toezeggingen

Omschrijving	Vindplaats	Voortgangsinformatie parlement
De SvJ zegt de TK toe een duidelijkere weergave van de kosten van de Regeling te geven.	PA [26-9-2007] Voortgang uitvoering pardonregeling	De Tweede Kamer is bij brief van 24 oktober 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5505403).
De MIJPR zegt de TK toe een reactie (door opvolger) op de drie moties Fritsma nrs. 20, 21 en 22 (herdruk)	PA [15-2-2007] Wijziging Rijkswet Nederlandschap, 2e termijn	De Tweede Kamer is bij brief van 12 oktober 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5504725).
SvJ zegt toe een brief aan de TK te doen toekomen over Tibetaanse kinderen naar aanleiding van de brief DCI	PA [1-11-2007] VAO inzake vreemdelingen- en asielbeleid	De Tweede Kamer is bij brief van 19 december 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5519656/07).
De MIJPR zegt de TK toe zich te beraden op het wetsvoorstel, nu de amendementen Huizinga-Heringa en Dijsselbloem zijn aangenomen en daar schriftelijk op terug te komen.	PA [15-2-2007] Wijziging Rijkswet Nederlandschap, 2e termijn	De Tweede Kamer is bij brief van 12 oktober 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5504725).
De MIJPR zegt de TK toe de vraag van de heer Dijsselbloem, naar het geval dat de Nederlandse nationaliteit wordt ontnomen ingevolge artikel II onder B van het onderhavige wetsvoorstel en de betrokkene wordt uitgezet naar een aland waar gemarteld wordt, voor te leggen aan de Minister van Justitie.	PA [15-2-2007] Wijziging Rijkswet Nederlandschap, 2e termijn	De Tweede Kamer is bij brief van 12 oktober 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5504725).
De MvJ zegt de TK toe de Kamer een brief te sturen over het resultaat van het overleg met het bedrijfsleven over het voorkomen van extreme incassokosten alsmede de vormgeving van de normering van de incassokosten.	PA [25-4-2007] Voortgang uitbreiding schuldenregistratie (29 507, nr. 41)	De Tweede Kamer is bij brief van 07 maart 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5508920).
De Minister zal de Kamer op de hoogte stellen van de uitkomsten van de pilots registratie op etniciteit bij geweld achter de voordeur (n.a.v. motie Dittrich).	UB [14-11-2005] Motie-Dittrich over registratie op etniciteit.	De Tweede Kamer is bij brief van 20 december 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5512505/07).
MvJ zegt toe de Kamer nader te informeren na afronding van het rijksrechercheonderzoek naar aanleiding van gebeurtenissen in Ondiep	UB [14-6-2007] Rijksrechercheonderzoek naar aanleiding van gebeurtenissen in Ondiep	De Tweede Kamer is bij brief van 25 februari 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5531849/08).
De SvJ zegt de TK toe de Kamer de «regeling eigen bijdrage asielzoekers (REBA)» COA toe te sturen.	PA [7-11-2007] Wetgevingsoverleg over Begroting Justitie	De Tweede Kamer is bij brief van 13 november 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5515840).
De SvJ zegt de TK toe de Kamer te informeren over de hoogte van de kosten als tijdens de eerste drie dagen in alle 19 arrondissementen bij het politieverhoor advocaten aanwezig zijn, zoals voorgesteld in het kader van de pilot advocaten bij politieverhoor.	PA [7-11-2007] Wetgevingsoverleg over Begroting Justitie	De Tweede Kamer is bij brief van 13 november 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5515840).
De SvJ zegt de TK toe de Kamer te informeren over de eventuele effecten van de wijziging van de competentiegrenzen voor de gesubsidieerde rechtsbijstand.	PA [7-11-2007] Wetgevingsoverleg over Begroting Justitie	De Tweede Kamer is bij brief van 13 november 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5515840).
SvJ zegt toe de Europese vergelijking hervestiging mee te nemen in een beleidskader	PA [1-11-2007] VAO inzake vreemdelingen- en asielbeleid	De Tweede Kamer is bij brief van 28 januari 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5512051/07/DVB).
De MvJ zegt de EK toe de Kamer schriftelijk te informeren over de overgangsrecht in relatie tot legaliteitsbeginsel.	PA [13-11-2007] Wijziging van het Wetboek van Strafrecht en enige andere wetten ivm wijziging vd vervroegde invrijheidstelling in een voorwaardelijke invrijheidstelling.(Eerste termijn)	De Eerste Kamer is bij brief van 19 november 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5517238/07/6).
De Minister van Justitie zegt de Tweede Kamer toe de gedragscode van de Vereniging van Particuliere beveiligingsorganisaties en Recherchebureaus (VPB) in 2006 via het WODC te laten evalueren.	UB [22-7-2004] Particuliere recherche	De Tweede Kamer is bij brief van 29 januari 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5525037).
De MvJ zegt de TK toe een jaarlijks overzicht te sturen van het aantal door het LP en de DNR in behandeling genomen zaken en de voortgang daarvan.	PA [5-6-2007] Oorlogsmisdadigers en schenders mensenrechten	De Tweede Kamer is bij brief van 18 april 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5528577/08).
MvJ zegt toe met een schriftelijke reactie te zullen komen naar aanleiding van de motie van Vroonhoven inzake verhoging leeftijdsgrens notariaat	VAO notariaat op 30 mei jl..	De Tweede Kamer is bij brief van 01 november 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5511193).
SvJ heeft toegezegd voor het einde van het jaar een nieuwe brief met daarin de stand van zaken van de uitvoering van de Regeling aan de TK te doen toekomen	PA [26-9-2007] Voortgang uitvoering pardonregeling	De Tweede Kamer is bij brief van 01 februari 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5528864/08/DVB).
De MvJ zegt de TK toe de Kamer te informeren over de resultaten van de pilots.	PA [12-9-2007] Plenair debat 30 657Wet tijdelijk huisverbod.	De Tweede Kamer is bij brief van 13 december 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5518423/07).

Moties en toezeggingen

Omschrijving	Vindplaats	Voortgangsinformatie parlement
De Tweede Kamer zal op de hoogte worden gesteld over de voortgang van het RvE-verdrag inzake bescherming van kinderen tegen seksueel misbruik, dit i.v.m. mogelijke strafbaarstelling van «grooming» (via internet benaderen van kinderen met het oogmerk van seksueel misbruik)	UB [26-3-2007] Antwoorden kamervragen inzake «grooming» op het internet.	De Tweede Kamer is bij brief van 29 oktober 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5512748).
De MvJ zegt de EK toe de lijst met delegatiebepalingen op te schonen (bijlage 2 bij de brief van 11 mei 2007) naar aanleiding van een materiële beoordeling van de daarin genoemde delegatiegrondslagen.	PA [15-5-2007] Parlementaire betrokkenheid bij gedelegeerde regelgeving; 30 800 VI, C/Follow up van het debat gehouden op 14 maart 2006 inzake versnelde implementatie EU-richtlijnen; 21 109, 159	De Eerste Kamer is bij brief van 27 februari 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5532295).
De MvJ zegt de TK toe projectmatige aanpak vastgoedproblematiek (Ju-deel) onderdeel is van de uitwerking van pijler V Coalitieakkoord (fraude/finec., georganiseerde criminaliteit)	PA [26-4-2007] Malafide activiteiten in de vastgoedsector (29 911, nr. 6)	De Tweede Kamer is bij brief van 13 december 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5521597/07).
De MvJ zal de TK in de loop van volgend jaar informeren over de voortgang rond de uitwerking en vaststelling van de code Wijffels, de eventuele knelpunten daarbij en de mogelijke rol die de overheid terzake kan vervullen, maar bindt zich daarbij niet aan een termijn. Het primaat voor de uitwerking en vaststelling van de code Wijffels ligt bij de private organisaties. De ministeries van Justitie en Financien zijn bereid daarbij een faciliterende rol te vervullen.	PA [28-9-2005] (27 789) Algemeen nut beogende instellingen in de fiscaliteit.	
De Tweede Kamer is bij brief van 28 november 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5455982).		
MvJ zeg toe dat hij verwacht dat het kabinetsstandpunt in de loop van 2007 tot stand kan worden gebracht.	UB [12-2-2007] Rapport van de werkgroep tuchtrecht	De Tweede Kamer is bij brief van 07 december 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5519448/07).
De SvJ zegt de TK toe de Kamer schriftelijk te informeren met het antwoord op vragen over 18- / 18+ en koppeling Burgerservicenummer aan elektronisch dossier.	PA [1-11-2007] (24 587, nr. 232) Het rapport «Veiligheid in justitiële jeugdinrichtingen: opdracht met risico's»	De Tweede Kamer is per brief van 31 januari 2008 geïnformeerd. (kenmerk: nr. 5521715/07/DJJ)
SvJ zegt TK toe de Kamer een schriftelijke reactie te doen toekomen op de voortgang Nationaal Instituut Mensenrechten	PA [29-3-2007] Asielbeleid	De Tweede Kamer is bij brief van 01 november 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5511804/07/BSG).
De MvJ zegt de TK toe de Kamer nader te berichten over de uitvoeringsconsequenties van de amendementen voor rechtsbijstandsbudget.	PA [3-12-2007] Wetgevingsoverleg Slachtoffer in het strafproces.	De Tweede Kamer is bij brief van 21 december 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5521855).
De SvJ zegt de TK toe in de tweede voortgangsrapportage Tbs expliciet in te gaan op: a. de verwerking van het vervolgonderzoek EFP in de lerende verloffpraktijk. b. inventarisatie onderzoeken en onderzoeksprogrammering. c. het toezicht bij transmuraal verlof. d. cijfers over omvang voorkomen seksuele relaties tussen Tbs-patienten en medewerkers van de kliniek en hoe vaak dit wordt gemeld aan de IGz.	PA [11-10-2007] voortgangsrapportage plan van aanpak terbeschikkingstelling en Forensische zorg in strafrechtelijk kader	De Tweede Kamer is bij brief van 17 januari 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5522289).
De SvJ zegt de TK toe de Kamer schriftelijk te informeren over imperatieve invulling in Vb 2000 van facultatieve bepalingen uit Vw 2000.	PA [7-11-2007] Wijziging Vreemdelingenwet 2000; minimumnormen voor erkenning en de onderdanen van derde landen en staatlozen als vluchteling	De Tweede Kamer is bij brief van 19 december 2007 geïnformeerd (kenmerk: 5521726/07/6).
De MvJ zegt de TK toe na het kerstreces een brief aan de Kamer te sturen over GPS en de aansluiting OM-rechtelijke macht, ook een passage wordt opgenomen over de pilot in Amsterdam met het digitaal aanleveren van dossiers door de politie aan het OM.	PA [19-11-2007] Wetgevingsoverleg begrotingsonderdeel Politie	De Tweede Kamer is bij brief van 28 januari 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5521363).
De MvJ zegt de TK toe schriftelijke te reageren op de motie Arbi/Teeven over de justitiële documentatie.	PA [19-12-2007] Huiselijk Geweld. Overleg met ministers Jeugd en Gezin, Justitie en Staatssecretaris VWS.	De Tweede Kamer is bij brief van 03 april 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5528480).

Moties en toezeggingen

Omschrijving	Vindplaats	Voortgangsinformatie parlement
<p>SvJ zegt toe de cohortcijfers, inzicht in wijze reguliere vergunningverlening, instroomgegevens andere landen, info over doorprocederen, hoeveel mensen na bewaring nog in Nederland mee te nemen of beargumenteerd te weerleggen bij de volgende rapportage Vreemdelingenketen</p> <p>De SvJ zegt de TK toe dat er geen landelijk personeelstekort bij DJI is. De problemen doen zich voornamelijk voor in de Randstad. Er zal een landelijke inventarisatie gedaan worden naar de lokale situatie en naar de achtergronden van incidentele tekorten.</p> <p>De MvJ zegt de Kamer toe om bij de behandeling van het wetsvoorstel versterking positie slachtoffer in het strafproces (30 143) terug te komen op een vraag over de wijze waarop het slachtoffer de geldsom van een schadevergoedingsmaatregel krijgt, wanneer deze in het kader van het onderhavige wetsvoorstel in een andere lidstaat van de EU wordt voorgelegd.</p>	<p>PA [1-11-2007] VAO inzake vreemdelingen- en asielbeleid</p> <p>PA [17-1-2008] Inspectierapport doorlichting Pl'w Zuid Oost locatie Maashegge</p> <p>PA [3-4-2007] Implementatie van het kaderbesluit nr. 2005/214/JBZ van de Raad van de Europese Unie van 24 februari 2005 inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op geldelijke sancties (PbEG L 76) (Wet wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging strafrechtelijke sancties) (30 699)</p>	<p>De Tweede Kamer is bij brief van 07 maart 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5522400).</p> <p>De Tweede Kamer is bij brief van 05 februari 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5528554).</p> <p>De Eerste Kamer is bij brief van 21 januari 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5526231).</p>
<p>Minister Donner herhaalt een aan de Tweede Kamer gedane toezegging om onderzoek te laten doen naar de voor- en nadelen van een elektronische verzekeringspolis</p>		<p>Het wetsvoorstel is op 28 februari 2008 ingediend(kenmerk: 5531766). De amvb is op 21 februari jl in het Staatsblad geplaatst. De Eerste Kamer is bij brief van 04 maart 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5531874/08).</p>
<p>De MvJ zegt de EK toe nader te bezien of nauwere samenwerking met andere EU-lidstaten mogelijk is ter bestrijding van illegaal kansspelaanbod via internet.</p>	<p>PA [29-1-2008] Behandeling 30 362 Wet op de Kansspelen met betrekking tot kansspelen via internet</p>	<p>De Tweede Kamer is bij brief van 04 april 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5536819).</p>
<p>De MvJ zegt de TK toe op korte termijn de TK nader te berichten over een fonds voor rechtsbijstand aan Nederlandse gedetineerden in het buitenland. Dit n.a.v. vragen van Van Velzen (SP) en Azough (GL) om een dergelijke voorziening.</p> <p>De MvJ zegt de TK toe te bezien of uitspraak Duitse hoogste rechter over bescherming persoonlijke levenssfeer gevolgen heeft voor wijze waarop in Nederland de onderzoeking van computers benaderd wordt.</p> <p>De MvJ zegt de TK toe de Kamer schriftelijk te informeren over nut, noodzaak en effectiviteit van PNR, incl. aantoonbare resultaten.</p> <p>De MvJ zegt de TK toe de Kamer te informeren over de evaluatie van de Gedragscode Promotionele Kansspelen.</p>	<p>PA [13-2-2008] Algemeen Overleg beleidskader inzake de overdracht de tenuitvoerlegging van buitenlandse strafvonnissen aan Nederland.</p> <p>PA [19-3-2008] Zevende voortgangsrapportage terrorismebestrijding</p>	<p>De Tweede Kamer is bij brief van 14 april 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5537970).</p>
<p>De MvJ zegt de TK toe de Kamer schriftelijk te informeren over rechtshandhaving internet t.a.v. blokkering.</p>	<p>PA [10-4-2008] Algemeen Overleg ministers BZK/Justitie: Europees Terrorismebeleid</p>	<p>De Tweede Kamer is bij brief van 16 april 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5541495).</p>
<p>De MvJ zegt de TK toe de Kamer te informeren over de evaluatie van de Gedragscode Promotionele Kansspelen.</p>	<p>PA [18-10-2007] Algemeen Overleg Voortgangsrapportage Kansspelen</p>	<p>De Tweede Kamer is bij brief van 22 april 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5532232).</p>
<p>De MvJ zegt de TK toe de Kamer schriftelijk te informeren over rechtshandhaving internet t.a.v. blokkering.</p>	<p>PA [19-3-2008] Zevende voortgangsrapportage terrorismebestrijding</p>	<p>De Tweede Kamer is bij brief van 14 april 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5537970).</p>
<p>De SvJ zegt de TK toe de Kamer in het voorjaar schriftelijk te informeren over nadere plannen en financiële dekking, inclusief de nazorg.</p>	<p>PA [1-11-2007] (24 587, nr. 232) Het rapport «Veiligheid in justitiële jeugdinrichtingen: opdracht met risico's»</p>	<p>De Tweede Kamer is bij brief van 19 mei 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5544987/08).</p>
<p>De MvJ zegt de EK toe te bezien of providers meer kunnen worden aangesproken. Dit wordt meegenomen in de brief over algemene onderwerp rechtshandhaving via internet die dit voorjaar aan de TK wordt gezonden.</p> <p>De MvJ zegt de TK toe de TK schriftelijk te informeren over het opsporingsonderzoek naar de overval op de vrachtwagenchauffeur, waarin aandacht wordt besteed aan de landelijke rol van de BVOM-vz.</p> <p>De MvJ zegt de TK toe de internetproviders die terroristische sites doorgevean aan te pakken.</p>	<p>PA [29-1-2008] Behandeling 30 362Wet op de Kansspelen met betrekking tot kansspelen via internet</p> <p>PA [3-4-2008] Top 20 van de minst veilige parkeerplaatsen</p>	<p>De Tweede Kamer is bij brief van 14 april 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5537970).</p> <p>De Tweede Kamer is bij brief van 24 april 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5542431).</p>
<p>Voor 1 mei 2008 Kamer nader informeren over activiteiten genoemd in brief d.d. 14 maart 2008.</p>	<p>PA [10-4-2008] Algemeen Overleg Ministers BZK/Justitie: Europees Terrorismebeleid</p> <p>UB [14-3-2008] Interlandelijke adoptie uit China</p>	<p>De Tweede Kamer is bij brief van 14 april 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5537970).</p> <p>De Tweede Kamer is bij brief van 1 april 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5538415/08).</p>

Moties en toezeggingen

Omschrijving	Vindplaats	Voortgangsinformatie parlement
<p>De SvJ zegt de TK toe de Kamer schriftelijk te informeren over het verzoek om kengetallen (aanhouding motie Van Velzen)</p> <p>De SvJ zegt de TK toe te onderzoeken of in alle gevallen nazorg wettelijk kan worden verplicht.</p>	<p>PA [24-4-2008] Spoeddebat inzake mishandeling kinderen in jeugdinstanties</p> <p>PA [1-11-2007] (24 587, nr. 232) Het rapport «Veiligheid in justitiële jeugdinrichtingen: opdracht met risico's»</p>	<p>De Tweede Kamer is per brief van 19 mei 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5544987/08)</p> <p>De Tweede Kamer is bij brief van 19 mei 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5544987/08).</p>
<p>De MvJ zegt de TK toe het OM te vragen het politie-optreden voorafgaand aan de moord nader te onderzoeken.</p> <p>De MvJ zegt de TK toe zodra de onderzoeksopdracht voor de tweede fase is gegund een brief aan de Vaste Commissie te zenden, met daarin de vraagstelling, de voorgenomen aanpak van de onderzoeker en het tijdpad.</p> <p>De SvJ zegt de TK toe de Kamer 1x per jaar een rapportage over de voortgang toe te sturen; bij bijzonderheden zal dat ook tussentijds gebeuren.</p>	<p>vragenuurtje van 27 mei 2008 over of de Alkmaarse stationmoord toch eerwraak was.</p> <p>PA [22-11-2007] Algemeen Overleg Onderzoeksrapport 1e fase evaluatie WBP</p>	<p>De Tweede Kamer is bij brief van 09 juni 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5549679/08/VBBV).</p> <p>De Tweede Kamer is bij brief van 29 januari 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5526993).</p>
<p>De MvJ zegt de EK toe de Staten-Generaal tijdig te informeren over op handen zijn toepassing van art. 151 en over verlenging van de toepassing ervan.</p>	<p>PA [1-11-2007] (24 587, nr. 232) Het rapport «Veiligheid in justitiële jeugdinrichtingen: opdracht met risico's»</p> <p>PA [13-11-2007] Wijziging van het Wetboek van Strafrecht en enige andere wetten ivm wijziging vd vervroegde invrijheidstelling in een voorwaardelijke invrijheidstelling. (Eerste termijn)</p>	<p>De Tweede Kamer is bij brief van 29 februari 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5531264).</p> <p>De Tweede Kamer is bij brief van 24 april 2008 geïnformeerd (kenmerk: 5534069/08).</p>

2B. Opstaande toezeggingen

Omschrijving	Vindplaats	Voortgangsinformatie parlement
<p>MvJ zegt de TK toe dat zal worden gezien of de meldcode kindermishandeling ook gebruikt kan worden voor de melding van eengerelateerd geweld.</p> <p>De Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie zegt de Tweede Kamer toe zich te zullen inspannen om de doelgroep van 31 600 mensen zo snel mogelijk binnen het project Terugkeer af te ronden. De toegezegde 26 000 zullen binnen de projectduur zijn gerealiseerd.</p>	<p>PA [29-6-2005] (28 345nr 34) Eerwraak</p> <p>PA [21-6-2006] Vandaag gedane oproep VNG-congres om ruimhartiger om te gaan met het verlenen van een status aan asielzoekers die nog onder de oude wet vallen.</p>	<p>De Tweede Kamer wordt in de voortgangsrapportage van juni 2008 hierover geïnformeerd.</p> <p>De toezegging van de Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie dient plaats te vinden binnen de duur van het project Terugkeer. Het project zal in juli 2007 worden afgerond. Daarna zal het project worden geëvalueerd. De verwachting is dat de Tweede Kamer eind 2007 in deze bericht kan worden.</p>
<p>De MVI zegt de TK toe de Kamer te zullen informeren over een kwalitatieve analyse van het WODC over de resultaten van het programma.</p> <p>Het Kabinet zal de TK begin 2006 informeren over:</p> <ul style="list-style-type: none"> – de door EZ uit te voeren evaluatie naar de ervaringen van de NMA met de nieuwe werkwijze voor de NMA inzake anonimiteit. – het kabinetsstandpunt inzake de klokkenluidersregelingen is de VS en VK, – het functioneren van de samenwerking tussen NMA en het meldpunt misdrijf anonimiteit, – de resultaten betreffende de zelfregulering in het bedrijfsleven oor de toepassing van de klokkenluidersregeling conform de Stichting van de Arbeid, – de ervaringen die het Om heeft opgedaan met klokkenluiders in de bouwfraude. <p>De MvJ zegt de TK toe overleg te voeren met de Minister van BZK en de driehoeken om te bespreken hoe kan worden geregeld dat mensen die nog wachten op het uitzitten van hun straf nu worden opgepakt.</p>	<p>PA [23-5-2006] Eengerelateerd geweld</p> <p>PA [23-6-2005] 28 244, nr. 98 AO inzake de positie van klokkenluiders</p> <p>AO op 4 oktober inz. Veiligheidsprogramma e.a.</p>	<p>Wordt afgedaan in de 5e voortgangsrapportage.</p> <p>De verwachting is dat de Tweede Kamer in het najaar geïnformeerd zal worden.</p> <p>Het onderzoek dat wordt aangekondigd heeft vertraging opgelopen. Rapportage zal nu in oktober 2008 zijn.</p>

Moties en toezeggingen

Omschrijving	Vindplaats	Voortgangsinformatie parlement
De MvI zegt de TK toe een het Project Terugkeer aan het eind van het project te evalueren.	PA [19-10-2006] Stand van Zaken uitvoering motie Lambrechts	Het Project Terugkeer zal in juli 2007 worden afgerond. Daarna zal het project worden geëvalueerd. De verwachting is de Tweede Kamer eind 2007 in deze te kunnen berichten.
De MvJ zegt de TK toe in de WODC-programmering 2007 te zullen opnemen: de notitie naar uitvoerbaarheid onderzoek naar de schadelijke invloed van gevangenisstraf op de Tbs. De MvJ zegt de toe de TK een voorstel toe te sturen over de invoering van het bestuursverbod.	PA [26-10-2006] Plan van aanpak Tbs/Motie Van de Beeten PA [14-2-2006] AO Fraude	Het onderzoek is lopende en zal op zijn vroegst in oktober 2008 zijn afgerond. Het wetsvoorstel met betrekking tot het strafrechtelijke bestuursverbod ligt inmiddels bij de Tweede Kamer (nr. 31 386). Het conceptwetsvoorstel voor een civielrechtelijk bestuursverbod moet nog, tezamen met de interne rapportage vanuit het OM, worden besproken in de Overlegvergadering Minister van Justitie -College van PG's. Medio juni zal de Kamer worden geïnformeerd.
De MvI zegt de TK toe in overleg te treden met de MvJ over de communicatie tussen DJI en andere zorgverleners teneinde de overdracht van medische dossiers te verbeteren. De MvJ zegt de TK toe de mogelijkheden te onderzoeken strafrechtelijk of anderszins tegen huwelijksdwang op te treden. De MvJ zegt de TK toe na te zullen gaan of de afstemming tussen het ministerie van Justitie en de decentrale uitvoering goed is.	PA [24-10-2006] Brand cellen-complex Schiphol-Oost (1e termijn Kamer) PA [8-3-2007] Eergerelateerd Geweld PA [23-5-2007] 8e Voortgangsrapportage Veiligheidsprogramma	Wordt afgedaan in de 5e voortgangsrapportage. De Tweede Kamer wordt uiterlijk 13 juni a.s. geïnformeerd over de stand van zaken onderzoek Inspectie OVV.
De MvJ zegt de EK toe mededeling te zullen doen over de uitkomst van het overleg met het College van procureurs-generaal over de wenselijkheid van mandatering van de bevoegdheid van de officier van justitie om een taakstraf van minder dan 120 uur op te leggen aan een parket-secretaris.	PA [4-7-2006] 29 849 Wijziging van het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering en enige andere wetten ivm de buitengerechtelijke afdoening van strafbare feiten (Wet OM-afdoening) Debat regeringsverklaring op 1 maart 2007.	De verdragingen bij de invoering van de OM afdoening zijn van dien aard dat de kwestie over de mandatering van de bevoegdheid inzake taakstraffen nog niet aan de orde is.
De MvJ zegt de TK te zullen bestuderen welke instrumenten voor gemeenten noodzakelijk zijn om te komen tot een effectieve aanpak van bedrijven die onder het mom van gewone bedrijfsvoering criminaliteit faciliteren (zoals coffeeshop, bordelen en belwinkels). SvJ herhaalt de toezegging om het beleid ten aanzien van kinderen in het vreemdelingenrecht te herijken.	PA [21-3-2007] Asielbeleid	Eind 2008 zijn de resultaten van deze verkenning bekend. De Tweede Kamer zal naar verwachting eind 2008 nader worden geïnformeerd over de herijking van het AMV beleid.
De verouderde bepalingen in de Wet tarieven in Burgerlijke zaken zullen worden aangepast c.q. geschrapt.	PA [2-12-2003] 28 740 Wijziging van de Algemene wet bestuursrecht, de Wet tarieven in burgerlijke zaken en enkele andere wetten ter verhoging van de opbrengst van de griffierechten	Het onderwerp is meegenomen in het wetsvoorstel herziening griffierechtenstelsel. Gewerkt wordt aan het nader rapport. Beoogd wordt indiening vóór het zomerreces 2008.
MvJ zegt toe, samen met de Raad voor rechtspraak, de Raad van State en de Hoge Raad, een nota voor de elektronische rechtspraak voor te bereiden. De MvJ zegt de EK toe in afstemming met MvBZK, Kb's en OM, nagaan in hoeverre er mogelijkheden zijn te komen tot regels omtrent betrouwbaarheid politiegegevens. De EK wordt hierover geïnformeerd. De MvJ zegt de EK toe de themaverwerking in audits o.g.v. Wpolg te betrekken.	UB [5-2-2007] Reactie fundamentele herbezinning burgerlijk procesrecht PA [2-7-2007] 30 327 Wet politiegegevens(eerste termijn) PA [2-7-2007] 30 327 Wet politiegegevens(eerste termijn)	De planning binnen dit programma is om vóór de zomer de Tweede Kamer middels een brief te informeren. Op basis van het jaarverslag van het OM over 2008 zal de Kamer geïnformeerd worden. Op basis van het jaarverslag van het OM over 2008 zal de kamer geïnformeerd worden.

Moties en toezeggingen

Omschrijving	Vindplaats	Voortgangsinformatie parlement
De Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie zegt toe de Tweede Kamer schriftelijk te informeren over het wetsvoorstel strekkende tot afschaffen van het bezwaar in de reguliere procedure.	PA [8-2-2006] IND	Ministerraad is inmiddels akkoord. Conceptwetswijziging is aan Raad van State voorgelegd.
De MvJ zegt de TK toe dat de brief over weerbaarheid van de democratie consistent zal zijn met de kabinetsreactie.	PA [6-9-2007] WRR rapport Dynamiek in islamitische activisme	In afwachting van de definitieve opdracht aan de Staatscommissie Grondwet is (nog) geen brief over weerbaarheid van de democratie geschreven.
De MvJ zegt de TK toe te onderzoeken naar de mogelijkheden om een vertragingstermijn in te bouwen bij de verkoop van onroerende goederen.	PA [30-5-2007] Algemeen overleg Commissie Hammerstein: Notariaat	WODC-onderzoek is gaande. Rapport verschijnt naar verwachting in de zomer van 2009.
De MvJ zegt de TK toe een onderzoek naar financiering Steunpunt Acquisitiefraude mee te nemen tijdens de begrotingsbehandeling.	PA [23-5-2007] 8e Voortgangsrapportage Veiligheidsprogramma	Aan het steunpunt zal over twee jaar (2008 en 2009) subsidie worden verleend. De toekenning van de definitieve subsidiebijdrage zal binnenkort worden afgerond.
De Minister van Justitie zal bij de begrotingsbehandeling Justitie nader ingaan op de vraag of de bestaande wettelijke mogelijkheden voor «noodweer» en het verdedigen van «lijf en goed» verruimd moeten worden.	APB op 19 september 2007	Op 9 april hebben de heren Weekers en Teeven een initiatiefvoorstel van wet ingediend dat strekt tot versterking van de positie van de burger die zich beroept op noodweer (kamerstukken II 2007/08, 31 407). De regering zal desgevraagd bij gelegenheid van de parlementaire behandeling van dit wetsvoorstel haar standpunt kenbaar maken.
MvJ zal de Kamer informeren in welke gevallen ouderbijdragen als generieke maatregel wordt geheven.	PA [31-1-2005] Landelijk Beleidskader Jeugdzorg/ Voortgangsrapportage PA [17-11-2004] (24 587)Toekomst het Nieuwe Lloyd	Dit voorstel wordt heroverwogen in samenhang met andere relevante projecten.
SvJ zegt de TK toe een brief over vertrekmoratorium Sri Lanka en beziën of aangegeven kan worden wanneer er een leidende uitspraak van het EHRM kan worden verwacht	PA [1-11-2007] VAO inzake vreemdelingen- en asielbeleid	De Tweede Kamer wordt in de zomer geïnformeerd.
De MvJ zegt de TK toe te onderzoeken of de afstemming tussen het ministerie en de decentrale uitvoering (in het kader van het toezicht op particuliere beveiligers) goed is. De Kamer zal hierover geïnformeerd worden.	PA [19-11-2007] Wetgevingsoverleg begrotingsonderdeel Politie	De Tweede Kamer wil graag dat de Minister van Justitie uiterlijk 13 juni bericht stuurt over de stand van zaken met het oog op het AO op 19 juni 2008.
De MvJ zegt de TK toe de stijgende lijn vast te houden en om de informatiewaarde volgend jaar opnieuw te verbeteren door zoveel mogelijk inzicht te bieden in de geleverde prestaties.	PA [28-6-2007] Wetgevingsoverleg Jaarverslag 2006.	Dit zal zijn weerslag moeten vinden in de begroting 2009 die op dit moment geschreven wordt. Hiervoor is een project in het leven geroepen en een uitgebreide notitie in de Bestuursraad besproken. Op de derde dinsdag van september zal moeten blijken dat we dit hebben waargemaakt.
De MvJ zegt de EK toe de Kamer jaarlijks te informeren over toepassing verkennend onderzoek, aan de hand van verslag College van PG's, MvJ beziet termijn van de eerste rapportage.	PA [2-7-2007] 30 327 Wet politiegegevens(eerste termijn)	Op basis van het jaarverslag van het OM over 2008 zal de Tweede Kamer geïnformeerd worden.

Moties en toezeggingen

Omschrijving	Vindplaats	Voortgangsinformatie parlement
De Minister van Justitie zegt toe met de AIVD te zullen spreken over de te hanteren definitie van het begrip terrorisme.	PA [7-11-2006] Wetsvoorstel Goedkeuring van het op 24 april 1986 te Straatsburg totstandgekomen Europees Verdrag inzake de erkenning van de rechtspersoonlijkheid van internationale niet-gouvernementele organisaties, alsmede invoering van enige regels met betrekking tot in een terrorismelijst vermelde organisaties en andere organisaties waarvan het doel of de werkzaamheid in strijd is met de openbare orde (28 764)	De ministers van Justitie en BZK bezien momenteel of deze definitie aanpassing behoeft.
De MvJ zegt de TK toe het capaciteit en expertise van politie/OM mee te nemen bij de uitwerking van pijler V Coalitieakkoord (fraude/finec en georganiseerde misdaad). MvJ zal de Kamer in het voorjaar 2005 het kabinetsstandpunt op het rapport «Evaluatie van het herziene fiscale procesrecht» aanbieden.	PA [26-4-2007] Malafide activiteiten in de vastgoedsector (29 911, nr. 6) UB [13-1-2005] Evaluatie fiscaal procesrecht.	Implementatie van de voornemens wordt thans bij Politie en OM uitgevoerd. Wordt meegenomen in het wetsvoorstel aanpassing bestuursprocesrecht. Indiening ministerraad naar verwachting najaar 2008.
De MvJ zegt de EK toe na overleg met betrokkenen te bezien of er een oplossing is voor uitzondering van schuldbemiddelaars die niet onder art. 48 Wck vallen (art. 288 lid 2 sub b Fw); evt. in Veegwet.	PA [22-5-2007] 29 942 Wijziging van de Faillissementswet i.v.m. herziening van de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen	Economische Zaken maakt amvb die naar verwachting eind 2008 inwerking treedt.
De MvJ zegt de TK toe aan de Commissie Brouwer-Korf de vraag voor te leggen naar het maken van onderscheid tussen het recht op kennisneming van het slachtoffer van het dossier van de verdachte en het verstrekken van een afschrift.	PA [3-12-2007] Wetgevingsoverleg Slachtoffer in het strafproces.	Deze vraag is aan de Commissie voorgelegd; de Commissie rapporteert voor 1 november 2008.
De SvJ zegt de TK toe nader te berichten of het inkomensbegrip in de Wet op de rechtsbijstand, met het oog op het wetsvoorstel basisregistratie inkomen (Fin.), wijziging behoeft.	PA [13-9-2007] Wet op de Rechtsbijstand	In de zomer zal de Tweede Kamer worden geïnformeerd over de wijze waarop aan deze toezegging gevolg is gegeven.
De SvJ zegt de TK toe te bevorderen dat de raden voor rechtsbijstand een kort onderzoek doen naar de mogelijkheid van gesubsidieerde rechtsbijstand voor rechtzoekenden met zakelijke vorderingen.	PA [13-9-2007] Wet op de Rechtsbijstand	In de zomer zal de Tweede Kamer worden geïnformeerd over de wijze waarop aan deze toezegging gevolg is gegeven.
SvJ zegt toe aan te geven hoe andere EU-lidstaten omgaan met het openbare orde beleid en de uitvoering daarvan.	PA [1-11-2007] VAO inzake vreemdelingen- en asielbeleid	Naar verwachting wordt de Tweede Kamer vóór het zomerreces geïnformeerd.
De MvJ zegt de EK toe jaarlijks bij gelegenheid van de Justitiebegroting of het jaarverslag OM, over de werking van de wet te rapporteren.	PA [7-11-2006] 30 164 Wijziging van het Wetboek van Strafvordering, het Wetboek van Strafrecht en enige andere wetten ter verruiming van de mogelijkheden tot opsporing en vervolging van terroristische misdrijven	Aan de Eerste Kamer is toegezegd dat de toepassing van deze wetgeving is onderworpen aan een monitoringsmechanisme. Het WODC heeft inmiddels een aanvang gemaakt met dit onderzoek. Een voortgangsbericht zal medio 2008 aan het parlement worden gezonden. Later in 2008 zal een eerste rapportage worden uitgebracht.
De MvJ zegt de EK toe de mogelijkheid van een «valse hit» bij de geautomatiseerde raadpleging van kentekens, DNA-profielen en vingerafdrukken (i.v.m. onjuistheid onderliggende gegevens) wordt onder de aandacht gebracht van het Nederlandse contactpunt. Aangegeven zal worden dat een dergelijke situatie als die zich zou voordoen, zo snel mogelijk onder de aandacht van de bevoegde autoriteiten moet worden gebracht ter voorkoming van nadelige consequenties voor de betrokken persoon.	PA [15-1-2008] Goedkeuring Verdrag van Prüm inzake intensivering van grensoverschrijdende samenwerking, inzake bestrijding terrorisme, grensoverschrijdende criminaliteit en illegale migratie.	Zal worden meegenomen bij het opstellen van het business cases in het kader van de implementatie van Verdrag van Prüm in Nederland.

Moties en toezeggingen

Omschrijving	Vindplaats	Voortgangsinformatie parlement
De MvJ zegt de TK toe in reactie op het WRR-rapport over identificatie met Nederland suggestie Sterk meenemen om 18-jarige Nederlanders de verklaring van verbondenheid voor te houden.	PA [30-1-2008] Rijkswet Nederlanderschap; invoering verklaring verbondenheid	Reactie wordt momenteel voorbereid.
De MvJ zegt de TK toe nationaliteitsrechtelijke consequenties van het duo-moederschap te bespreken bij de reactie op het rapport van de commissie Kalsbeek.	PA [30-1-2008] Rijkswet Nederlanderschap; invoering verklaring verbondenheid	Op 29 mei 2008 vindt de aanbieding van het rapport van de commissie Kalsbeek plaats.
De MvJ zegt de TK toe dat het Rijksrecherche onderzoek ruim zal zijn en alle openstaande punten zal betrekken.	PA [26-2-2008] Plenair debat ministers AZ/Justitie: oorzaken van de brand in het Catshuis	De Tweede Kamer wordt geïnformeerd zodra het oriënterend onderzoek is afgerond.
Ook zal de Kamer over de resultaten van het onderzoek worden ingelicht. Ook zal de Kamer worden ingelicht als het oriënterend onderzoek van de Rijksrecherche overgaat in een strafrechtelijk onderzoek.		
De MvJ zegt de EK toe de voortgangsrapportages over het wetgevingstraject voor de nieuwe regeling ter vervanging van de Wet bopz.	PA [12-2-2008] (30 492) Wetsvoorstel wijziging van de Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen (voorwaardelijke machtiging en dwangbehandeling)	De Tweede Kamer zal in juni 2008 worden geïnformeerd.
De MvJ zegt de TK toe de amvb en de ministeriële regeling ter informatie aan de Kamer te sturen, zodra deze gereed zijn.	PA [12-9-2007] Plenair debat 30 657Wet tijdelijk huisverbod.	Wetsvoorstel is nog in behandeling bij de Eerste Kamer; advies over amvb door de Raad van State is uitgebracht op 8-5-2008.
De MvJ zegt de TK toe de Kamer schriftelijk te informeren over plan van aanpak t.b.v. loverboy-problematiek.	PA [26-10-2006] Jeugdzorg	De Tweede Kamer zal vóór het zomerreces worden geïnformeerd.
De MvJ zegt de TK toe om een evaluatie uit te laten van het functioneren van het toezicht in de periode voorafgaand aan het incident zoals aangekondigd in de brief aan de TK van 12 februari 2008. Aanvullende inzichten m.b.t. deze evaluatie zullen worden gerapporteerd aan de TK	PA [13-2-2008] Beveiging Schiphol	De evaluatie is uitgevoerd door de Inspectie Beveiliging Burgerluchtvaart en besproken met de Minister van Justitie. In de 8e voortgangsrapportage terrorismebestrijding van juni 2008 zal de Tweede Kamer hierover nader worden bericht.
De MvJ zegt de TK toe om de TK middels de voortgangsrapportage te informeren over de frequentie van «onvoorspelbare»controles door Kmar alsmede de voortgang en de effectiviteit van het toezicht.	PA [13-2-2008] Beveiliging Schiphol	Zal worden meegenomen in de 8e voortgangsrapportage terrorismebestrijding, die in juni 2008 aan de Tweede Kamer zal worden gezonden.
De MvJ zegt de TK toe om de TK middels de voortgangsrapportage te informeren over personele consequenties bij de Kmar en de douane als gevolg van extra capaciteitsinzetten.	PA [13-2-2008] Beveiging Schiphol	Zal worden meegenomen in de 8e voortgangsrapportage terrorismebestrijding, die in juni 2008 aan de Tweede Kamer zal worden gezonden.
De SvJ zegt de TK toe met de Orde en het Hof in overleg te treden en daarvan verslag te doen aan de Kamer.	PA [5-3-2008] Kabinetsstandpunt rapport beleiduitgangspunten wettelijk geregeld tuchtrecht	De Staatssecretaris van Justitie zal vóór het zomerreces middels een nota geïnformeerd worden. Na het reces kan de Tweede Kamer worden geïnformeerd.
De MvJ zegt de TK toe in het voorjaar van 2007 de Kamer een brief te sturen over de uitkomsten van het onderzoek naar loverboys.	PA [26-10-2006] Jeugdzorg	De Tweede Kamer zal vóór het zomerreces worden geïnformeerd.
SvJ zegt de TK toe kwalitatief onderzoek te doen naar illegalen met (eerste) resultaat in 2008.	PA [29-3-2007] Asielbeleid	De Staatssecretaris van Justitie zal vóór het zomerreces het onderzoeksrapport, voorzien van een kabinetsreactie, aan de Tweede Kamer doen toekomen.

Moties en toezeggingen

Omschrijving	Vindplaats	Voortgangsinformatie parlement
MvJ zal de toepassing van de 90 dagentermijn laten monitoren en de Kamer over de uitkomst informeren, waarbij tevens de evaluatie van de drie overige verbetervoorstellen in het kader van het strafproces en de effecten daarvan zullen worden meegenomen.	PA [7-6-2004] Wetgevingsoverleg: Wijziging van het Wetboek van Strafvordering in verband met inbeslagneming en doorzoeking door de rechter-commissaris (29 252) PA [7-6-2004] Wetgevingsoverleg: Wijziging van het Wetboek van Strafvordering houdende enkele wijzigingen in de regeling van de voorlopige hechtenis (29 253) PA [7-6-2004] Wetgevingsoverleg: Wijziging van het Wetboek van Strafvordering, het Wetboek van Strafrecht en de Wet op de rechterlijke organisatie in verband met het horen van getuigen en enkele verwante onderwerpen (29 254)	Binnenkort wordt gestart met het onderzoek. Resultaten worden in het najaar van 2008 verwacht.
MvJ zal in 2008 de TK informeren over de resultaten van een onafhankelijk evaluatieonderzoek naar de effecten van vier wetten die rechterlijke processen moeten stroomlijnen (verkorting bewijsvoering bij bekende verdachten, terugdringen aantal raadkamerzittingen, gevangenhouding, wegnemen belemmeringen regiezittingen en toekennen beslissingsbevoegdheid aan rechter-commissarissen buiten gerechtelijk vooronderzoek). Uiterlijk bij de evaluatie van de Overleveringswet zal de Minister ingaan op de ervaringen met het ontbreken van een beroeps- en cassatiemogelijkheid in overleveringszaken.	Brief Slagvaardige rechtspraak van 2 en van 21 april 2006 PA [27-11-2003] Plenair debat: Nota van wijziging Overleveringswet.	Binnenkort wordt gestart met het onderzoek. Resultaten worden in het najaar 2008 verwacht.
De MvJ zegt de TK toe in de algemene maatregel van bestuur te voorzien in de bescherming van gegevens van beëdigde tolken en vertalers die betrokken zijn bij gevoelige onderzoeken. (Het wetsvoorstel bevat hiertoe reeds een grondslag in art. 2, vierde lid. Dit is tijdens het debat aan de heer Teeven medegedeeld). De MvJ zegt de TK toe de striktere handhaving van het afficheringsverbod op internet te zullen betrekken bij de aanpak van internetcriminaliteit. De MvJ zegt de TK toe de Kamer informeren over de voortgang van de coffeeshops (23%) die nog niet voldoen aan het afstandscriterium tot scholen.	PA [15-3-2007] 29 936Wet gerechtstolken en beëdigde vertalers PA [6-3-2008] Plenair debat ministers VWS/BZK/J&G/Justitie: Drugsbeleid PA [6-3-2008] Plenair debat ministers VWS/BZK/J&G/Justitie: Drugsbeleid	Evaluatie van het Europees arrestatiebevel door de Europese Commissie is nagenoeg afgerond. Na de definitieve vaststelling – naar verwachting vóór zomerreces 2008 – zal de Tweede Kamer worden geïnformeerd. Dit is onderdeel van amvb die tegen het zomerreces aan de ministerraad kan worden aangeboden. Beoogde datum inwerkingtreding: 1–9–2008. De handhaving van het afficheringsverbod krijgt een plaats in de nieuwe integrale drugsnota. De Minister heeft voorts aangegeven dat een eerste gelegenheid daartoe de nieuwe drugsnota is die in 2009 naar de Tweede Kamer wordt gestuurd.
De MvJ zegt de TK toe nadere informatie in te winnen bij het OM en die te vergelijken met informatie die bij gemeenten wordt ingewonnen. De Kamer ontvangt bericht over de resultaten. De MvJ zegt de TK toe om in de brief die de TK zal ontvangen over de inzet van de ISD-maatregel t.a.v. illegale veelplegers ook in te gaan op de vraag van lid Griffith naar de prestatie-indicatoren van de politie m.b.t. de bestrijding van illegaal verblijf.	vragenuurtje op 10 maart 2008 over te late geboorteaangifte door ouders. vragenuurtje op 10 maart 2008 inz. illegale criminelen die een plaag zijn in de stand Den Haag en die blijkbaar niet worden vervolgd, vraag van Kamp (VVD).	Inventarisatie wordt verwerkt. De Tweede Kamer kan in juni 2008 worden geïnformeerd. In de brief zal tevens rekening worden gehouden met de prestatie-indicatoren voor de politie. De brief zal voor het zomerreces aan de Tweede Kamer worden toegezonden.
De MvJ zegt de TK toe bij het OM aan te dringen op snelle afhandeling van aangiften i.v.m. uitingsdelicten (VVD).	PA [13-3-2008] Kabinetsreactie op het WODC-onderzoek naar godslastering, discriminerende uitingen wegens godsdienst en haatuitingen.	Aan het OM is gevraagd een ambtsbericht op te stellen over de doorlooptijden in discriminatiezaken/uitingsdelicten.

Moties en toezeggingen

Omschrijving	Vindplaats	Voortgangsinformatie parlement
De MvJ zegt de TK toe bij de Minister van WWI de groep vrouwen onder de aandacht brengen die nergens staan ingeschreven.	vragenuurtje op 25 maart 2008	Zal per gecombineerde mensenhandelbrief aan de Tweede Kamer worden gecommuniceerd. De gecombineerde mensenhandelbrief bevindt zich in de afstemmende fase met andere departementen. Verkenning heeft plaatsgehad. Uitbreiding gaat per 1 juli 2008 in.
De MvJ zegt de TK toe te verkennen de mogelijkheden om de huidige gedoogregeling uit te breiden voor andere groepen gehandicapten.	PA [13-3-2008] Segway	
De MvJ zegt de TK toe in contact te treden met de coördinerende voorzitter van de regionale toetsingscommissie euthanasie, teneinde te bespreken of het feit dat het OM in geen van de zaken die de toetsingscommissies als «onzorgvuldig» hebben beoordeeld strafvervolgning heeft ingesteld, invloed heeft op de inhoud van de oordelen van de commissies.	PA [19-3-2008] Evaluatie Euthanasiewet	Er is overleg gaande tussen Justitie, VWS, OM en toetsingscommissie.
De MvJ zegt de TK toe in contact te treden met de coördinerende voorzitter van de regionale toetsingscommissie euthanasie, teneinde te bespreken of het feit dat het OM in geen van de zaken die de toetsingscommissies als «onzorgvuldig» hebben beoordeeld strafvervolgning heeft ingesteld, invloed heeft op de inhoud van de oordelen van de commissies.	PA [19-3-2008] Evaluatie Euthanasiewet	Het voornemen is de Tweede Kamer hierover desgevraagd te berichten bij de beantwoording van de te verwachte Kamervragen naar aanleiding van het jaarverslag van de regionale toetsingscommissies euthanasie.
De MvJ zegt de TK toe de Kamer schriftelijk te informeren n.a.v. de vraag van lid Halsema over de noodzaak van een speciale landelijke OvJ Vrouwelijke Genitale Verminking. In diezelfde brief zal worden meegenomen de uitkomst van het overleg met het Om over de Aanwijzing Kinder mishandeling m.b.t. VGV en hoe daaraan in praktijk uitvoering zal worden gegeven.	PA [27-3-2008] Genitale vermindering	De Tweede Kamer zal in september 2008 worden geïnformeerd.
De MvJ zegt de EK toe bij de eerst mogelijke gelegenheid te bezien of het mogelijk is artikel 288 lid 2 onder b minder dwingend te formuleren.	PA [22-5-2007] 29 942 Wijziging van de Faillissementswet i.v.m. herziening van de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen	Economische Zaken maakt amvb die eind 2008 in werking treedt.
De MvJ zegt de TK toe in het vroege voorjaar van 2008 met een conceptwetsvoorstel voor consultatie te komen na overleg met de Nederlandse vereniging van journalisten.	PA [28-11-2007] Algemeen Overleg Verschoningsrecht van journalisten	Het streven is een conceptwetsvoorstel vóór het zomerreces gereed te hebben.
De MvJ zegt de TK toe in wv toezicht op collectieve beheersorganisaties specifiek aandacht te zullen schenken aan toezicht op handhaving door Musicopy.	PA [4-7-2007] AO inz. Musicopi	De ontvangen adviezen uit de consultatieronde worden verwerkt. Beoogd wordt indiening bij ministerraad vóór het zomerreces 2008.
De Minister van Justitie zegt de Eerste Kamer toe dat twee en een half jaar na de inwerkingtreding van het wetsvoorstel «bevoegdheden vorderen gegevens» een brief aan de Eerste Kamer zal worden gezonden met de criteria voor de evaluatie van de wet.	PA [4-7-2005] 29 441wijziging van het Wb van Sv en enkele andere wetten i.v.m. de regeling van bevoegdheden tot het vorderen van gegevens	Het wetsvoorstel is op 1 januari 2006 in werking getreden. De opzet voor de evaluatie staat gepland voor begin 2009.
De MvJ zegt de TK toe het OM te vragen in de nieuwe Aanwijzing Huiselijk geweld op te nemen: a. belaging b. rol reclassering bij huisverbod c. bij recidive geen taakstraf maar dagvaarden d. opvolging melding door politie (informeren slachtoffer)	PA [19-12-2007] Huiselijk Geweld. Overleg met ministers Jeugd en Gezin, Justitie en Staatssecretaris VWS.	De Tweede Kamer zal in september 2008 worden geïnformeerd.
De MvJ zegt de TK toe in het voorjaar met een regeling te komen voor illegale vrouwelijke slachtoffers van huiselijk geweld. De TK zal in het voorjaar bericht ontvangen van de wijziging van de regeling.	PA [19-12-2007] Huiselijk Geweld. Overleg met ministers Jeugd en Gezin, Justitie en Staatssecretaris VWS.	Betreft aanpassing van de Regeling verstrekkingen bepaalde categorieën vreemdelingen. Deze aanpassing zal in het voorjaar gereed zijn. De Tweede Kamer wordt hiervan op de hoogte gebracht.
De MvJ zegt de TK toe dat er een vervolg komt op het programma «Privé Geweld-Publieke Zaak».	PA [19-12-2007] Huiselijk Geweld. Overleg met ministers Jeugd en Gezin, Justitie en Staatssecretaris VWS.	De Tweede Kamer zal in juni 2008 worden geïnformeerd.
De SvJ zegt de TK toe in overleg te treden met het OM om verplichte nazorg te bevorderen.	PA [1-11-2007] (24 587, nr. 232) Het rapport «Veiligheid in Justitiële Jeugdinrichtingen: opdracht met risico's»	De Tweede Kamer wordt medio 2008 geïnformeerd.

Moties en toezeggingen

Omschrijving	Vindplaats	Voortgangsinformatie parlement
<p>De MvJ zegt de TK toe de Kamer schriftelijk te informeren over de strafrechtelijke mogelijkheden om op te treden tegen «geloofsdwang» (GL); in deze brief zal tevens aandacht worden besteed aan de mogelijkheden om het bestaande strafrechtelijke instrumentarium te verbreden (PvDA).</p> <p>De MvJ zegt de TK toe in de volgende voortgangsrapportage te zullen ingaan op de hoofdlijnen van de nieuwe wet.</p> <p>De MvJ zegt de TK toe VWS te vragen om bij instellingen voor (licht) verstandelijk gehandicapten aandacht te vragen voor de loverboyproblematiek (mensenhandel).</p>	<p>PA [13-3-2008] Kabinetsreactie op het WODC-onderzoek naar godslastering, discriminerende uitingen wegens godsdienst en haatuitingen.</p> <p>PA [31-1-2008] Voortzetting Algemeen Overleg Voortgangsrapportage Kansspelen. vragenuurtje op 25 maart 2008 over seksueel misbruik van gehandicapten door loverboys</p>	<p>Interdepartementaal overleg is gaande. De Tweede Kamer is op 27 mei 2008 hierover geïnformeerd (5545556/08/6).</p> <p>De Tweede Kamer zal in juni 2008 geïnformeerd worden.</p> <p>Zal per gecombineerde mensenhandelbrief aan de Tweede Kamer worden gecommuniceerd. De gecombineerde mensenhandelbrief bevindt zich in de afstemmende fase met andere departementen.</p>
<p>De MvJ zegt de TK toe na te gaan in hoeverre het beeld van het «kopen» van een bruid klopt, in hoeverre er sprake is van een toename en waar nodig dit onderwerp bespreken met de autoriteiten in de landen van herkomst.</p>	<p>vragenuurtje 25 maart 2008 over Turkse en Marokkaanse mannen die een vrouw kopen in land van herkomst die hier vervolgens als slavinnen thuis worden gehouden.</p>	<p>Zal per gecombineerde mensenhandelbrief aan de Tweede Kamer worden gecommuniceerd. De gecombineerde mensenhandelbrief bevindt zich in de afstemmende fase met andere departementen.</p>
<p>De MvJ zegt de TK toe in Europees verband te bezien wat de mogelijkheden zijn om de politie te laten reageren op alarmsignalen uit vrachtwagens afkomstig uit andere landen.</p>	<p>PA [3-4-2008] Top 20 van de minst veilige parkeerplaatsen</p>	<p>V&W en Justitie zullen vóór de zomer de Tweede Kamer informeren welke initiatieven er bestaan (binnen EU verband) ten aanzien van de «antipiratenknop».</p>
<p>De SvJ zegt de TK toe de Kamer te informeren over de procedure die is doorlopen met ondernemingsraad van Pl Overmaze.</p> <p>De SvJ zegt de TK toe te bezien in hoeveel gevallen in het afgelopen jaar gebruik gemaakt is van de bevoegdheid, neergelegd in artikel 3, tweede lid, van de Dublin II-Verordening, om de verantwoordelijkheid voor de behandeling van een asiolverzoek aan Nederland te trekken.</p> <p>De MvJ zegt de TK toe dat de SvJ in overleg met OCW en BuZa de richtlijnen rond kennismigratie zal aanscherpen en preciseren zonder de deur dicht te gooien; eerdere aangekondigd als beleidsimplicatie van DTN-12.</p>	<p>PA [3-4-2008] Celcapaciteit</p> <p>PA [3-4-2008] Iranese Homoseksuele Asielzoeker</p> <p>PA [10-4-2008] Algemeen Overleg ministers BZK/Justitie: Europees Terrorismebeleid</p>	<p>De Tweede Kamer zal in juni 2008 schriftelijk worden geïnformeerd.</p> <p>De Tweede Kamer wordt voor het zomerreces geïnformeerd.</p> <p>NCTb, Justitie, BuZa, OCW, AIVD en IND onderzoeken gezamenlijk welke maatregelen dienen te worden getroffen om de veiligheidsrisico's rond studie- en kennismigratie voldoende af te dekken. Deze zullen worden verwoord in de beleidsnotitie «Naar een modern migratiebeleid», die de Staatssecretaris van Justitie voor de zomer zal aanbieden aan de Tweede Kamer. Met het onderwijsveld worden afspraken gemaakt over de rol die instellingen kunnen spelen bij veiligheidsaspecten rond studieren kennismigratie.</p>
<p>De MvJ zegt de TK toe de Kamer te informeren over de uitkomsten van het onderzoek naar anonieme of afgeschermdde aangifte.</p>	<p>PA [15-4-2008] Politie</p>	<p>De Tweede Kamer zal naar verwachting direct na het zomerreces over de uitkomst van de verkenning worden geïnformeerd.</p>
<p>De MvJ zegt de TK toe te bezien of verhoging van strafmaat bij art. 284 Sr opportuun is en bezien of art. 285 Sr bij dierenrechtenactivisme ingezet kan worden. Onder de aandacht brengen van aanbeveling AIVD over rapport «Een noodzakelijk kwaad» bij MvVWS.</p> <p>De Minister van Justitie zegt de Tweede Kamer toe haar medio 2006 te informeren over de uitkomsten van een pilot met een «ik doe normaal contract».</p>	<p>PA [16-4-2008] Algemeen Overleg Stopzetten ontwikkeling bedrijventerrein in Venray</p> <p>UB [2-11-2004] Voorstel ChristenUnie «Doe normaal»</p>	<p>Kan aan de orde komen als de Tweede Kamer wordt geïnformeerd over de voortgang van de brede aanpak van dierenactivisme (na zomerreces).</p> <p>De Tweede Kamer zal vóór het zomerreces worden geïnformeerd.</p>

Moties en toezeggingen

Omschrijving	Vindplaats	Voortgangsinformatie parlement
De MvJ zegt de TK toe te onderzoeken of de inlenersaansprakelijkheid mogelijkheden biedt om «overige uitbuiting» aan te pakken.	vragenuurtje van 15 april 2008 over moderne slavernij ofwel overige uitbuiting/mensenhandel	Zal per gecombineerde mensenhandelbrief aan de Tweede Kamer worden gecommuniceerd. De gecombineerde mensenhandelbrief bevindt zich in de afstemmende fase met andere departementen.
De MvJ zegt de TK toe bij de bevindingen n.a.v. de volgende rapportage van de NRM zal de Minister bezien of er concrete maatregelen moeten worden genomen (om de SIOD en Al intensiever te laten controleren) om de pakkans voor «overige uitbuiting» te vergroten.	vragenuurtje van 15 april 2008 over moderne slavernij ofwel overige uitbuiting/mensenhandel	Zal per gecombineerde mensenhandelbrief aan de Tweede Kamer worden gecommuniceerd. De gecombineerde mensenhandelbrief bevindt zich in de afstemmende fase met andere departementen.
De MvJ zegt de TK toe te kijken naar de rol van de Bureaus Naleving om de pakkans van «overige uitbuiting» te vergroten.	vragenuurtje van 15 april 2008 over moderne slavernij ofwel overige uitbuiting/mensenhandel	Zal per gecombineerde mensenhandelbrief aan de TK worden gecommuniceerd. De gecombineerde mensenhandelbrief bevindt zich in de afstemmende fase met andere departementen.
De SvJ zegt de TK toe de TK een overzicht (matrix) van alle programma's die gezamenlijk moeten bijdragen aan de 10% recidive-reductie te sturen. Hierin geeft zij de tussentijdse indicatoren en resultaten aan, wanneer kunnen we welke effecten verwachten en hoe gaan we dat meten.	PA [26-3-2008] 2e termijn AO VWS/Staatsecretaris van Justitie: Justitieel Verslavingsbeleid	De Tweede Kamer zal uiterlijk juli 2008 per brief geïnformeerd worden.
De SvJ zegt de TK toe de Kamer haar «zorgvisie» te sturen. Wat gebeurt er met verslaafde gedetineerden, van basiszorg tot en met intensieve zorg. Welke gedetineerde komt voor welke zorg in aanmerking? In deze visie worden de justitiële zorgtrajecten (incl. de nazorg) uitgeschreven, op basis van een aantal casus, waaronder in elk geval een ISD-er en een verslaafde moeder.	PA [26-3-2008] 2e termijn AO VWS/Staatsecretaris van Justitie: Justitieel Verslavingsbeleid	De Tweede Kamer zal uiterlijk 4 juli 2008 per brief geïnformeerd worden.
De SvJ zegt de TK toe de Kamer te informeren, mede op basis van haar bezoek aan Ter Peel, over vrouwelijke verslaafde gedetineerden en of er voor hen in het kader van maatwerk specifieke zorgbehoeften zijn.	PA [26-3-2008] 2e termijn AO VWS/Staatsecretaris van Justitie: Justitieel Verslavingsbeleid	De Tweede Kamer zal uiterlijk 4 juli 2008 per brief geïnformeerd worden.
De MvJ zegt de EK toe de EK te informeren over de manier waarop uitvoering wordt gegeven aan het advies van de Raad van State over de voorgestelde Ar 33a en 34. Daarin zal ook worden ingegaan op delegatiebevoegdheden die de wet buiten werking stellen of direct door kruisen.	PA [15-5-2007] Parlementaire betrokkenheid bij gedelegeerde regelgeving; 30 800VI, C/Follow up van het debat gehouden op 14 maart 2006 inzake versnelde implementatie EU-richtlijnen; 21 109, 159	Advies inzake de ontwerpregeling tot vaststelling van de achtste wijziging van de Aanwijzingen voor de regelgeving is op 9 mei 2008 vastgesteld. Het nadere rapport en brief aan de Tweede Kamer zal naar verwachting na het zomerreces worden aangeboden.
MvJ zal de Kamer informeren over de resultaten van de evaluatie van de «Wet houdende wijziging van het WvSr en het WvSv en enige andere wetten in verband met het gebruik van videoconferentie in het strafrecht» (29 828).	UB [13-1-2005] Voorstel van wet houdende wijziging van het Wetboek van Strafrecht en het Wetboek van Strafvordering en enige andere wetten in verband met het gebruik van videoconferentie in het strafrecht (29 828).	Het wetsvoorstel is in werking getreden op 1 januari 2007. De evaluatie is eind 2007 gestart.
De SvJ zegt de TK toe in het onderzoek EFP naar de verslavingsproblematiek mee te nemen welke maatregelen klinieken nemen tegen middelengebruik. Onderzoek zal aan de TK worden aangeboden.	PA [10-4-2007] Tbs	De Tweede Kamer wordt in juli 2008 geïnformeerd.
SvJ zegt toe bij de reorganisatie van de IND te bezien of toetsing aan intrekkingsgronden verbeterd kan worden.	PA [7-11-2007] Wijziging Vreemdelingenwet 2000; minimumnormen voor erkenning en de onderdanen van derde landen en staatlozen als vluchteling	Er wordt naar gestreefd de Tweede Kamer vóór het zomerreces te informeren.

Moties en toezeggingen

Omschrijving	Vindplaats	Voortgangsinformatie parlement
De Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie zegt de Tweede Kamer toe dat het Bureau Medische Advisering (BMA) van de IND expliciet wordt geïnstrueerd dat het BMA, als het van mening is dat het medisch dossier mee moet met de vreemdeling, dat duidelijk in het BMA-advies moet worden aangegeven. Duidelijk moet zijn welke informatie mee moet met de vreemdeling. De MvJ zegt de TK toe de suggestie van de heer Ormel (CDA) onder de aandacht te brengen, om SMS-Alert door de politie ook in het buitengebied in te laten zetten.	PA [15-6-2006] (19 637) Advies Inspectie voor de Gezondheidszorg over zaak Donorov vragenuurtje op 8 april 2008 over de vraag van de heer Graus (PVV) aan de ministers van LNV en Justitie over bloedige illegale dierenjacht met honden n.a.v. een reportage in NOVA op 7 april 2008.	De Tweede Kamer wordt na het zomerreces geïnformeerd. Na afstemming met het OM en het ministerie van LNV zou het medio 2008 naar de Tweede Kamer kunnen worden verstuurd.
De SvJ zegt de TK toe de Kamer begin volgend jaar te informeren over het evaluatieonderzoek naar de voorziening voor illegale Tbs-gestelden in Veldzicht en hierbij betrekken de vraag of niet uitzetbare illegale Tbs-gestelden die niet meer delictgevaarlijk zijn, een tijdelijke verblijfsvergunning kunnen krijgen. De SvJ zegt de TK toe de Kamer te informeren over de uitvoering van de OM-richtlijn inzake vorderingsbeleid Tbs bij mensen zonder geldige verblijfstitel bij wege van nader rapport. De MvJ zegt de TK toe de Kamer te informeren over de evaluatie van de Gedrags- en Reclamecode Kansspelen.	PA [30-10-2007] Tbs en forensische zorg PA [11-10-2007] voortgangsrapportage plan van aanpak terbeschikkingstelling en Forensische zorg in strafrechtelijk kader PA [18-10-2007] Algemeen Overleg Voortgangsrapportage Kansspelen	De Tweede Kamer wordt in juni 2008 schriftelijk geïnformeerd. De Tweede Kamer wordt in juni 2008 schriftelijk geïnformeerd. De evaluatie van de gedrags- en reclamecode, die in opdracht van de landelijke vergunninghouders wordt uitgevoerd, is gaande. De Tweede Kamer zal in oktober 2008 per brief geïnformeerd worden.
De MvJ zegt de TK toe van de zomer nadere mededelingen te doen inzake de uitkomsten van de vragen rond bij landen met welke Nederland nu geen Wots-relatie heeft terwijl daar wel Nederlanders gedetineerd zijn. Minister Donner zegt toe dat hij dit jaar inzicht zal verschaffen in het aantal zaken dat eenvoudig is afgedaan en de straffen die daarbij zijn opgelegd. Hij is voornemens om de toegezegde evaluatie in de loop van het jaar 2007 te laten verrichten onder verantwoordelijkheid van het WODC. MvJ zegt toe het rapport van de werkgroep over de passagierscontrole op Schiphol, voor of uiterlijk in het zomerreces aan de Kamer te zenden.	PA [13-2-2008] Algemeen Overleg beleidskader inzake de overdracht de tenuitvoerlegging van buitenlandse strafvonnissen aan Nederland. 5-7-2005 in Eerste Kamer, behandeling wetsvoorstel verruiming bevoegdheid enkelvoudige kamers.	De Tweede Kamer zal naar verwachting in juni 2008 geïnformeerd worden. Het onderzoek wordt gestart na het zomerreces 2008.
De MvJ zegt de TK toe in de nota n.a.v. het verslag bij het wetsvoorstel flexibilisering BV-recht (31 058) zal worden aangegeven waarom niet wordt voorzien in de invoering van een LLP/LLC in Nederland. De MvJ zegt de TK toe in de Aanwijzing Kindermishandeling van de PG's die momenteel wordt opgesteld, zal Vrouwelijke Genitale Verminking een aparte plaats krijgen. De MvJ zegt de TK toe de Kamer in de volgende voortgangsrapportage te informeren over illegale kansspelen, het inmiddels daarna gestarte onderzoek en het preventiebeleid. De MvJ zegt de TK toe de Kamer per brief te informeren over de mogelijkheden van volwassen geadopteerden om hun huidige geslachtsnaam te wijzigen in hun oorspronkelijke geslachtsnaam (voor en na 23e levensjaar)	vragenuur op 1 april 2008 PA [18-3-2008] Algemeen Overleg Modernisering van het ondernemingsrecht PA [27-3-2008] Genitale verminking PA [18-10-2007] Algemeen Overleg Voortgangsrapportage Kansspelen PA [27-6-2007] 30 551 Wijz. Boek 1 van het BW; verkorting adoptieprocedure en adoptie door echtgenoten van gelijk geslacht tezamen (Eerste termijn)	Het rapport van de werkgroep zal vóór of uiterlijk in het zomerreces aan de Tweede Kamer worden toegezonden. De nota naar aanleiding van het verslag zal naar verwachting in juni 2008 aan de Tweede Kamer worden aangeboden. De Tweede Kamer zal in september 2008 worden geïnformeerd. De Tweede Kamer zal in juni 2008 met de zesde voortgangsrapportage geïnformeerd worden. De Tweede Kamer zal half juni worden geïnformeerd.

Moties en toezeggingen

Omschrijving	Vindplaats	Voortgangsinformatie parlement
De MvJ zegt de TK toe in individuele gevallen te bezien of adoptieprocedure door lesbische paren hen voor financiële problemen stelt en hoe daarmee om te gaan.	PA [27-6-2007] 30 551 Wijz. Boek 1 van het BW; verkorting adoptieprocedure en adoptie door echtgenoten van gelijk geslacht tezamen (Eerste termijn)	07-05-2008 De Tweede Kamer zal half juni worden geïnformeerd.
De MvJ zegt de TK toe de Kamer te informeren over het contract tussen Holland Casino en Cryptologic.	PA [31-1-2008] Voortzetting Algemeen Overleg Voortgangsrapportage Kansspelen.	De Tweede Kamer zal in juni 2008 in de volgende voortgangsrapportage worden geïnformeerd.
De MvJ zegt de TK toe het WODC-onderzoek strafbeleving met beleidstandpunt naar de Kamer te sturen.	PA [18-3-2008] Algemeen Overleg Minister WWI/Justitie/St secr BZK: Aanpak Antilliaans Nederlandse risicogroepen	De Tweede Kamer zal vóór het zomerreces worden geïnformeerd.
De MvJ zegt de TK toe versneld in procedure brengen van de benodigde aanpassingen van de betreffende V&W-regelgeving om de Segway voor algemeen gebruik toe te laten op het fietspad en de rijbaan.	PA [13-3-2008] Segway	Streven is om het vóór het zomerreces in de ministerraad te behandelen.
De MvJ zegt de TK toe de administratieve lastendruk in het wetsvoorstel te beperken.	PA [19-3-2008] Het Verslag Algemeen Overleg ministers VenW/Justitie: Segway	Streven is om het voor het zomerreces in de MR te behandelen.
De MvJ zegt de TK toe de Kamer in de volgende voortgangsrapportage te informeren over de wijze waarop hij uitvoering geeft aan de uitspraak in de zaak Schindler en de uitkomst van de zaak Betfair.	PA [18-10-2007] Algemeen Overleg Voortgangsrapportage Kansspelen	De Tweede Kamer zal in juni 2008 in de zesde voortgangsrapportage kansspelen geïnformeerd worden.
Tijdens het AO van 1 april 2008 Wetsvoorstel tot wijziging van de Vw2000 tot omzetting van richtlijn 2004/83/EG (kwalificatierichtlijn) 30 925 zegt SvJ toe dat de gevolgen van de nationaliteitseis van nareizende gezinsleden wordt betrokken bij discussie in de Tweede Kamer over de hardheidsclausule MVV-vereiste. De Eerste Kamer zal t.z.t. worden geïnformeerd.	PA [1-4-2008] Wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 ter implementatie van richtlijn 2004/83/EG van de Raad van 29 april 2004 betreffende minimumnormen voor de erkenning en de status van onderdanen van derde landen en staatlozen als vluchteling of als persoon die anderszins internationale bescherming behoeft, en de inhoud van de verleende bescherming (pbEU L 304) (30 925)	De Eerste Kamer wordt vóór het zomerreces op de hoogte gebracht.
De MvJ zegt de TK toe als het wetsvoorstel tot wet is verheven en in werking is getreden, zullen de adoptiemogelijkheden voor paren van hetzelfde geslacht (tezamen) uit de VS, nader worden bezien.	PA [27-6-2007] 30 551 Wijz. Boek 1 van het BW; verkorting adoptieprocedure en adoptie door echtgenoten van gelijk geslacht tezamen (Eerste termijn)	Na behandeling wetsvoorstel in de Eerste Kamer wordt de Tweede Kamer geïnformeerd.
De MvJ zegt de TK toe dat de Inspectie Jeugdzorg zal worden verzocht onderzoek te doen naar de kwaliteit van vergunninghouders en in verband daarmee naar de kwantiteit-kwaliteit verhouding van vergunninghouders.	PA [27-6-2007] 30 551 Wijz. Boek 1 van het BW; verkorting adoptieprocedure en adoptie door echtgenoten van gelijk geslacht tezamen (Eerste termijn)	De Tweede Kamer zal vóór 1 juli 2008 hierover worden geïnformeerd.
De MvJ zegt de TK toe de Kwaliteitskader vergunninghouders aan de TK te sturen.	PA [14-2-2008] Adoptie (o.a. India)	De Tweede Kamer zal vóór 1 juli 2008 hierover worden geïnformeerd.
De MvJ zegt de TK toe op basis van de uitspraak in het cassatieberoep van de Hofstad-zaak te bezien of wetswijziging wenselijk is.	PA [19-3-2008] Zevende voortgangsrapportage terrorismebestrijding	Het cassatieberoep is in behandeling bij de Hoge Raad. Naar verwachting kan de Tweede Kamer niet eerder dan in het najaar uitsluitel worden gegeven.
MvJ heeft de TK toegezegd dat TK deze zomer wordt geïnformeerd over toekomstige ontwikkelingen die een betrouwbaardere grensbewaking tot doel hebben, gecombineerd met een vriendelijke behandeling van de passagiers.	PA [10-4-2008] Algemeen Overleg ministers BZK/Justitie: Europees Terrorismebeleid	De Tweede Kamer wordt voor het zomerreces in de brief over Commissie Gerritse geïnformeerd.
De MvJ zegt de TK toe samen met BZK in het voorjaar 2008 een brief aan de TK te sturen over de uitbreiding, BZK heeft hierin het voortouw als verantwoordelijke voor de wet.	PA [29-11-2007] (31 109, nr.1) Wet BIBOB	De Tweede Kamer zal voor 1 juli 2008 per brief geïnformeerd worden.

Moties en toezeggingen

Omschrijving	Vindplaats	Voortgangsinformatie parlement
De SvJ zegt de TK toe de Kamer tijdens het zomerreces schriftelijk te berichten over de effecten van de Leidraad, aan de hand van een door de Landelijke Werkgroep bewerkelijke zaken op te leveren rapportage. Eveneens wordt door de SvJ toegezegd de Kamer in dezelfde brief te informeren over het proces van samenvoeging van de vijf huidige raden voor rechtsbijstand tot 1 (bestuurlijke centralisatie raden). Het streven is er overigens op gericht om de Kamer deze rapportage nog voor het zomerreces te doen toekomen.	PA [16-4-2008] AO Beantwoording vragen Leidraad van de bewerkelijke zaken voor de raden van de rechtsbijstand	In juni 2008 zal de Kamer door middel van een (tussen) evaluatie van de Landelijke Werkgroep bewerkelijke zaken worden geïnformeerd.
MvJ zegt de Kamer toe dat na afloop van het experiment gezinscoaching in Limburg een voortgangsrapportage over motie 29 200 VI nr. 45 wordt toegezonden, waarin tevens wordt ingegaan op de vraag of een combinatie gezinsvoogd-gezinscoach mogelijk is.	PA [31-1-2005] Landelijk Beleidskader Jeugdzorg/ Voortgangsrapportage	De Tweede Kamer zal in de zomer van 2008 worden geïnformeerd.
De MvJ zegt de TK toe de Kamer schriftelijk te informeren over het mogelijk effect van de 2 nieuwe normen (art. 247 lid 3 en 377a lid 1) uit het wetsvoorstel op het vreemdelingenbeleid.	Wetsvoorstel van de vaststelling van de begrotingsstaat 18 januari 2007	De Tweede Kamer wordt eind 2008 geïnformeerd.
De MvJ zegt de TK toe de bevindingen uit de evaluatie van de pilot «Doe normaal» in Rotterdam te betrekken bij de realisatie van een pakket van maatregelen voor de aanpak van met name jeugdigen die overlast veroorzaken of crimineel gedrag vertonen.	Debat regeringsverklaring op 1 maart 2007.	De Tweede Kamer zal vóór het zomerreces worden geïnformeerd.
SvJ informeert de TK over de uitgangspunten en maatregelen van het nieuwe drugsontmoedigingsbeleid.	PA [26-3-2008] 2e termijn AO VWS/Staatsecretaris van Justitie: Justitieel Verslavingsbeleid	De Tweede Kamer zal in juli 2008 per brief geïnformeerd worden.
De SvJ zegt de TK toe de Kamer een nadere specificatie van de extra GGz-plaatsen voor justitiabelen doen toekomen.	AO inz. terbeschikkingstelling op 5 maart 2008	De Tweede Kamer zal in juli 2008 in de derde voortgangsrapportage Plan van Aanpak Tbs geïnformeerd worden.
Evaluatie stelsel DSI en kabinetsstandpunt.	PA [10-10-2007] Terrorismebestrijding	De evaluatie en het kabinetsstandpunt zullen aan het begin van de zomer 2008 aan de Tweede Kamer worden toegezonden.
De SvJ zegt de TK toe de verlovverlening in longstay en longcare mee te nemen in het beleidskader.	PA [10-4-2007] Tbs	De Tweede Kamer wordt uiterlijk in december 2008 schriftelijk geïnformeerd.
Tijdens het AO van 1 april 2008 (wetsvoorstel tot wijziging van de Vw2000 tot omzetting van richtinglijn 2004/83/EG Kwalificatierichtlijn 30 925) heeft SvJ toegezegd dat in dereactie op de 2e fase EU-harmonisatie asiel conform de door de Eerste Kamer aangegeven lijnen zal worden gereageerd (tijdige onderkenning van de gevolgen voor de nationale regelgeving). De Kamer wordt te gelegener tijd geïnformeerd.	AO 1 april 2008	De Tweede Kamer wordt in het najaar geïnformeerd.
De MvJ zegt de TK toe de Kamer het onderzoeksrapport toe te sturen van het onderzoeksinstituut Bongers die een onderzoek heeft gedaan naar de Chinese gemeenschap in Nederland (het rapport Slangenkoppen en Tijgerjagers). De Minister zegt ook alert te zullen blijven op de problematiek.	vragenuurtje van 22 april over de Chinese maffia (bericht in Trouw 21 april 2008)	Eind 2008 zal de Kamer worden geïnformeerd.
De MvJ zegt de TK toe met de MBZK te gaan spreken over het door de Stichting Slachtofferhulp Nederland gesignaleerde problemen van het omvangrijke aantal subsidierelaties met gemeenten. De Minister zal de Kamer ook berichten wanneer er onoverkomelijke knelpunten blijken te zijn.	PA [23-4-2008] 31 257 Wijziging Wet justitie-subsidies	De Tweede Kamer zal alleen per brief geïnformeerd worden, als uit het gesprek met MBZK blijkt dat er onoverkomelijke knelpunten bestaan.
De MvJ zegt de TK toe te bezien of het verzekeringsrecht van terroristeslachtoffers moet leiden tot aanpassing in wetgeving of beleid.	PA [19-3-2008] Zevende voortgangsrapportage terrorismebestrijding	Overleg met Financiën is noodzakelijk, mede in verband met de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden (NHT).

Moties en toezeggingen

Omschrijving	Vindplaats	Voortgangsinformatie parlement
<p>MvJ zegt toe de Kamer zo spoedig mogelijk cijfermateriaal toe zenden van ingetrokken vergunningen van wapenwinkel/dumpzaken, vanwege de overtreding van de wet in de afgelopen vijf jaar.</p> <p>De MvJ zegt de EK toe de nieuwe Wet op de kansspelen na het zomerreces bij de TK in te dienen.</p>	<p>UB [11-2-2008] Antwoord kamervragen over wapenbezit onder jongeren</p> <p>PA [29-1-2008] Behandeling 30 362Wet op de Kansspelen met betrekking tot kansspelen via internet</p>	<p>Naar alle waarschijnlijkheid zal de Minister van Justitie de Tweede Kamer vóór het zomerreces 2008 kunnen informeren.</p> <p>Indiening bij de ministerraad is vóór het zomerreces 2008 beoogd.</p>
<p>De MvJ zegt de TK toe te bekijken of aanscherping van de Reclamecode nodig is bij herziening van de Wet op de kansspelen.</p> <p>De MvJ zegt de TK toe de voorlichting aan de gemeenten over pokerregelgeving mee te nemen bij de herziening van de Wet op de kansspelen.</p>	<p>PA [14-2-2008] Verslag Algemeen Overleg Voortgangsrapportage Kansspelen</p> <p>PA [14-2-2008] Verslag Algemeen Overleg Voortgangsrapportage Kansspelen</p>	<p>De Tweede Kamer zal in oktober 2008 per brief geïnformeerd worden.</p> <p>De Tweede Kamer wordt in juni 2008 door middel van een hoofdlijnennotitie wet op de kansspelen als onderdeel van de zesde voortgangsrapportage kansspelen geïnformeerd.</p>
<p>De MvJ zegt de TK toe de mogelijkheden tot handhaving van de leeftijdsgrens, zoals de leeftijdsmunt te onderzoeken.</p>	<p>PA [14-2-2008] Verslag Algemeen Overleg Voortgangsrapportage Kansspelen</p>	<p>Dit onderwerp wordt meegenomen in de zesde voortgangsrapportage kansspelen die naar verwachting eind juni naar de Tweede Kamer wordt gestuurd.</p>
<p>De MvJ zal de mogelijkheid tot bescherming van de term «casino» meenemen bij de wetwijziging.</p>	<p>PA [28-6-2005] (24 557/29 800VI) Kansspelbeleid.</p>	<p>De Tweede Kamer wordt half juni door middel van de zesde voortgangsrapportage kansspelen geïnformeerd.</p>
<p>De MvJ zegt de TK toe in een volgende rapportage aan de Kamer de uitkomsten van het onderzoek naar kindsporen in het land beschrijven.</p>	<p>PA [19-12-2007] Huiselijk Geweld. Overleg met ministers Jeugd en Gezin, Justitie en Staatssecretaris VWS.</p>	<p>De Tweede Kamer wordt in het najaar van 2008 geïnformeerd.</p>
<p>In 2008 laat het ministerie van Justitie onderzoeken in hoeverre de bescherming van minderjarigen tegen schadelijk beeldmateriaal voldoet aan de voorwaarden voor een succesvolle zelfregulering in de distributieketen van de audiovisuele branche.</p> <p>De MvJ zegt de TK toe de Kamer na de zomer te informeren over de uitkomsten van het onderzoek naar de kwantiteit en de kwaliteit van de recherche.</p>	<p>Deze toezegging is voortgekomen uit de afhandeling van motie 609.</p> <p>PA [15-4-2008] Politie</p>	<p>De Tweede Kamer zal uiterlijk 30 september 2008 per brief geïnformeerd worden.</p> <p>Medio juni worden de eerste resultaten verwacht. De Tweede Kamer zal in het derde kwartaal van 2008 worden geïnformeerd.</p>
<p>De Minister van Justitie zal bij wijziging van de Wet op de kansspelen rekening houden met de inbreng van de Tweede Kamer over de positionering van het toezicht.</p>	<p>PA [3-6-2004] VAO: Kansspelbeleid 24 036/24 557 nrs. 287 en 288</p>	<p>De Tweede Kamer wordt medio juni door middel van een hoofdlijnennotitie wet op de kansspelen als onderdeel van de zesde voortgangsrapportage kansspelen geïnformeerd.</p>
<p>De Minister van Justitie zegt de Tweede Kamer toe om het vergunningstelsel voor niet risicovolle kansspelen (prijsvragen, kleine en promotionele kansspelen) te vereenvoudigen, mede in het licht van de administratieve lastenverlichting.</p> <p>Onderzoek, omvattende een nulmeting en een eerste evaluatierapportage na 3 jaar. In het onderzoek zal aandacht worden besteed aan de motivering van de rechter om een (langere) straf of de maatregel op te leggen</p>	<p>UB [20-8-2004] beantwoording schriftelijke vragen inzake vermindering administratieve lasten</p> <p>Wetsvoorstel stelselmatige daders (28 980)</p>	<p>De Tweede Kamer wordt medio juni door middel van een hoofdlijnennotitie wet op de kansspelen als onderdeel van de zesde voortgangsrapportage kansspelen geïnformeerd.</p> <p>De Tweede Kamer wordt in januari 2009 per brief geïnformeerd middels de wetsevaluatie ISD.</p>
<p>De Minister gaat structureel informatie verzamelen met centrale autoriteiten in andere ontvangende landen en, in samenspel met die landen inzicht in de praktijk van zendinge landen verkrijgen. Bij resultaat wordt de Kamer geïnformeerd.</p>	<p>PA [14-2-2008] Adoptie (o.a. India)</p>	<p>De Tweede Kamer zal in oktober 2008 worden geïnformeerd.</p>
<p>De Minister zal de Kamer in het kader van de rapportages over de ISD-maatregel of desgewenst separaat inlichten over de programmas die met succes ontwikkeld zijn. (29 980)</p>	<p>Wetgevingsoverleg ISD 1 december 2003.</p>	<p>De Tweede Kamer zal in januari 2009 per brief geïnformeerd worden middels de wetsevaluatie ISD.</p>
<p>De MvJ zegt de TK toe de TK te informeren over de uitkomst van CBI (India) zodra deze beschikbaar is.</p>	<p>PA [14-2-2008] Adoptie (o.a. India)</p>	<p>De Tweede Kamer zal in oktober 2008 worden geïnformeerd.</p>

Moties en toezeggingen

Omschrijving	Vindplaats	Voortgangsinformatie parlement
De MvJ zegt de TK toe een evaluatie over toezicht (rapport Oosting) mede aan de hand van het kabinetstandpunt rapportage Cie. Kalsbeek uit te voeren.	PA [14-2-2008] Adoptie (o.a. India)	De Tweede Kamer zal in het najaar 2008 worden geïnformeerd.
De MvJ zegt de TK toe te informeren over de uitkomsten van het overleg Justitie-Financiën over de afschaffing van fiscale aftrek.	PA [14-2-2008] Adoptie (o.a. India)	De Tweede Kamer zal in het najaar worden geïnformeerd.
De MvJ zegt de TK toe met VWS dit jaar een onderzoek te doen naar de knelpunten bij aangifte, opsporing en vervolging in geval van VGV.	PA [27-3-2008] Genitale vermindering	In het najaar van 2008 zal de Tweede Kamer geïnformeerd worden.
De MvJ zegt de TK toe de mogelijke aansprakelijkheid van eigenaren voor misbruik van onroerend goed te onderzoeken.	PA [26-4-2007] Malafide activiteiten in de vastgoedsector (29 911, nr. 6)	Evaluatie is gaande. Rapport verschijnt naar verwachting in de zomer van 2009.
De Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie zegt toe de Tweede Kamer met betrekking tot vervolgaanvragen over twee jaar een evaluatie te laten plaatsvinden. In de evaluatie zal de statusverlening vervolgaanvragen uitgesplitst worden.	PA [1-2-2006] Asiel	De uitvoering van de evaluatie zal in de tweede helft van 2008 plaatsvinden.
De MvJ zegt de TK toe de Amsterdamse praktijk (vervroegde inschakeling van notaris bij koop OG) te betrekken bij de evaluatie van titel Koop en ruil, boek 7 BW.	AO Kabinetstandpunt op het rapport v.d. commissie Hamerstein inzake de evaluatie van de Wet op het notarisambt d.d. 23 mei 2007	Evaluatie is gaande. Rapport verschijnt naar verwachting in de zomer van 2009.
Minister Donner zegt toe dat Nederland in beginsel kritisch zal blijven staan ten opzichte van het volgrecht. Bij de evaluatie van de richtlijn in 2008 zal dit indien nodig opnieuw in Europese verband aan de orde worden gesteld.	Nederland heeft in het contactcomité volgrecht aangegeven bij de evaluatie die vóór 1-1-2009 moet plaatsvinden.	Aandacht te besteden aan verplaatsingseffecten.
De MvJ zegt de TK toe een praktijkevaluatie te laten uitvoeren om te bezien of de marge die de wet biedt om anderen dan genoemd in art. 304 WvSr. in voorlopige hechtenis te kunnen nemen en de straf conform 304 te verzwaren. Op basis daarvan eventueel de betreffende bepaling wijzigen.	PA [18-10-2007] Actieplan Aanpak Kindermishandeling	De Tweede Kamer zal in december 2008 worden geïnformeerd.
De MvJ zegt de TK toe aan het eind van het jaar (beoordeling landelijke prioriteiten in regionale korpsen), aandacht geven aan het behoorlijk opnemen van aangifte van verstandelijke gehandicapte slachtoffers van mensenhandel.	vragenuurtje 25 maart 2008 inz. seksueel misbruik van gehandicapten door loverboys.	Nadere uitwerking volgt voor september 2008.
De MvJ zegt de TK toe de TK te informeren over de Motie V.d. Staaij.	PA [14-2-2008] Adoptie (o.a. India)	De Tweede Kamer zal eind 2008 worden geïnformeerd.
De Minister van Justitie zegt de Eerste Kamer toe dat drie jaar na inwerkingtreding van het wetsvoorstel «bevoegdheden vorderen gegevens» een evaluatie zal plaatsvinden.	PA [4-7-2005] 29 441 wijziging van het Wb van Sv en enkele andere wetten i.v.m. de regeling van bevoegdheden tot het vorderen van gegevens	Deze wet is op 1 januari 2006 in werking getreden. De evaluatie is aldus beoogd voor begin 2009.
De MvJ zegt de TK toe in onderzoeken aandacht te besteden aan het verstrekken van gegevens over vrouwelijke slachtoffers van huiselijk geweld en eerge-relateerd geweld.	PA [20-12-2007] Eergerelateerd Geweld	Naar verwachting zal de Tweede Kamer aan het eind van 2008 worden geïnformeerd.
De MvJ zegt de TK toe de wens om ten aanzien van art. 300 WvSr voorlopige hechtenis mogelijk te maken erbij te betrekken. Overigens berust de discussie rond art. 300 jo 304 en de (vermeende) onmogelijkheid van voorlopige hechtenis op een misverstand. Op grond van art. 67 lid 1 Sv is voorlopige hechtenis nu reeds mogelijk ten aanzien van art. 300 lid 1. Art. 304 Sr behoeft derhalve geen aanvulling om te bereiken dat verdenking van kindermishandeling een geval van voorlopige hechtenis oplevert.	PA [18-10-2007] Actieplan Aanpak Kindermishandeling	De Tweede Kamer zal in december 2008 worden geïnformeerd.
In 2008 onderzoekt het ministerie van Justitie de wenselijkheid, mogelijkheden in termen van uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid en effectiviteit van een algeheel strafrechtelijk verbod op de verspreiding van extreem gewelddadig beeldmateriaal.	Deze toezegging is voortgekomen uit de afhandeling van motie 609.	De Tweede Kamer zal in december 2008 per brief geïnformeerd worden.

Moties en toezeggingen

Omschrijving	Vindplaats	Voortgangsinformatie parlement
De MvJ zegt de TK toe te bezien of strafbaarheidsstelling op het niveau van een misdrijf mogelijk is t.a.v. het onbevoegd betreden van vitale delen van de infrastructuur.	PA [13-2-2008] Beveiging Schiphol	Zal worden meegenomen in de 8e voortgangsrapportage terrorismebestrijding, die in juni 2008 aan de Tweede Kamer zal worden gezonden.
De MvJ zegt de TK toe de motie Teeven over opneming van twee kinderen op een beginseltoestemming te betrekken bij de tweede wetsvoorstel.	PA [27-6-2007] 30 551 Wijz. Boek 1 van het BW; verkorting adoptieprocedure en adoptie door echtgenoten van gelijk geslacht tezamen (Eerste termijn)	Concept-wetsvoorstel is opgehouden met het oog op de aanbidding van het rapport van de commissie-Kalsbeek (II), welke plaatsvindt op 29 mei 2008.
De SvJ zegt de TK toe het beveiligd verlof na 1 jaar te evalueren (dus vanaf 1 juli 2008). De TK zal over de resultaten worden geïnformeerd.	PA [10-4-2007] Tbs	De Tweede Kamer wordt uiterlijk 1 januari 2009 geïnformeerd.
De MvJ zegt de TK toe uitwisselen van best practices bij de informatievoorziening aan de gemeenten bij realisering van woonvoorzieningen voor Tbs-gestelden.	PA [19-12-2006] Inspectierapport IGz Tbs-klinieken: toekomst in gezamenlijkheid	Deze toezegging wordt betrokken bij de uitvoering van de motie Joldersma (29 452, nr. 60). De Tweede Kamer wordt in de derde voortgangsrapportage, uiterlijk 15 juli 2008, nader geïnformeerd.
De SvJ zegt de TK toe in overleg te treden met burgemeesters en politie over een heroverweging van het informatiebeleid bij het realiseren van woonvoorzieningen voor Tbs-gestelden. De Kamer zal hierover worden geïnformeerd.	PA [8-3-2007] Tbs	De uitvoering van deze toezegging wordt betrokken bij de uitvoering van de motie Joldersma over informatieverstrekking over Tbs-gestelden aan burgemeesters (29 452, nr. 60). De Tweede Kamer wordt hierover in de derde voortgangsrapportage Tbs (juli 2008) nader geïnformeerd.
De MvJ zegt de TK toe het WODC-onderzoek te verruimen met ook de vraag of er een maatschappelijke behoefte bestaat aan de vergoeding van affectieschade. Nadat de resultaten bekend zijn zal verder worden gegaan met de plenaire behandeling.	wetsvoorstel vergoeding affectieschade op 12 sept. 2006	Deelrapport is gereed en op 6-7-2007 met reactie van de Minister van Justitie aan de Tweede Kamer gezonden. Er komt een vervolgonderzoek. In 2009 zal de Tweede Kamer aanvullend kunnen worden geïnformeerd.
De MvJ zegt de TK toe de Kamer een brief te sturen over het naamrecht (BW en Besluit geslachtsnaamwijziging), voorbereid door een werkgroep die uiterlijk ultimo 2008 dient te rapporteren. Werkgroep dienst o.a. NVVB-advies daarbij mee te nemen. Toezegging houdt verband met intrekking van amendement Van der Laan op stuk nr. 18.	PA [6-2-2008] Plenair debat 29 353 Wijziging Burgelijk Wetboek; geregistreerd partnerschap, de geslachtsnamen het verkrijgen gezamenlijk gezag	De Tweede Kamer wordt in 2009 geïnformeerd.
De MvJ zegt de TK toe ook de sociale en maatschappelijke aspecten van drugscriminaliteit en de grensregio-problematiek (afstand van coffeeshops tot de grens) te zullen betrekken bij de door hem en de Minister van VWS toegezegde drugsnota.	PA [6-3-2008] Plenair debat ministers VWS/ZK/J&G(?)/Justitie: Drugsbeleid	Wordt meegenomen in de drugsnota, die de Tweede Kamer voor het voorjaar 2009 toegezegd is. De Tweede Kamer is van deze werkwijze op de hoogte.
De MvJ zegt de EK toe de EK te informeren over de wijze waarop bij de herijking van bestaande «afwijkende delegatiebepalingen» te werk zal worden gegaan.	PA [15-5-2007] Parlementaire betrokkenheid bij gedelegeerde regelgeving; 30 800 VI, C/Follow up van het debat gehouden op 14 maart 2006 inzake versnelde implementatie EU-richtlijnen; 21 109, 159	De Eerste Kamer wordt voor de zomer 2008 geïnformeerd over omgang met bestaande afwijking-smogelijkheden.
De SvJ zegt de TK toe dat in het wetsvoorstel (BJJ) een termijn wordt opgenomen waarbinnen het verblijfsplan wordt opgesteld.	PA [1-11-2007] (24 587, nr. 232) Het rapport «Veiligheid in justitiële jeugdinrichtingen: opdracht met risico's»	Wetsvoorstel is in consultatie geweest. Parlementaire afhandeling naar verwachting in mei 2009.
Minister Donner zal in zijn evaluatie ook het punt van een notificatieverplichting meenemen.	PA [4-7-2005] 29 441 wijziging van het Wb van Sv en enkele andere wetten i.v.m. de regeling van bevoegdheden tot het vorderen van gegevens	De evaluatie moet nog starten en zal in 2008/2009 plaatsvinden. Te zijner tijd zal de Tweede Kamer worden geïnformeerd.
In opdracht van het ministerie van Justitie ontwikkelt het Nicam een machinereadable versie van de Kijkwijzer, die in samenwerking met aanbieders van audiovisuele producten op internet en een aantal filterpartijen beproefd zal worden.	Deze toezegging is voortgekomen uit de afhandeling van motie 609.	De Tweede Kamer zal in juni 2009 schriftelijk geïnformeerd worden.

Moties en toezeggingen

Omschrijving	Vindplaats	Voortgangsinformatie parlement
De MvJ zegt de EK toe binnen 2 jaar te evalueren. Het gaat hier om een evaluatie van de implementatie van de richtlijn passagiersgegevens die medio 2007 is geïmplementeerd.	PA [2-7-2007] (30 897) Aanpassing Vreemdelingenwet 2000 inzake de verplichting passagiersgegevens (eerste termijn)	Binnen het programma «verbeteren grenstoezicht» zal een pilot worden gestart met het vooraf verzamelen van API-gegevens. Het streven is om de pilot begin 2009 van start te laten gaan en aan het einde van dat jaar een evaluatie te verrichten.
De MvJ zegt de EK toe bij de eerstvolgende wijziging van de Politiewet te verduidelijken hoe de bepalingen inzake de opvolging van ontvangen aanwijzingen uitgelegd dienen te worden.	PA [24-4-2007] Wijziging Politiewet 1993 (29 704)	Wordt meegenomen in het verzamelswetsvoorstel. Gestreefd wordt het voorstel vóór het zomerreces van 2008 voor advies aan te bieden aan de Raad van State.
De MvJ zegt de TK toe privaatrechtelijke mogelijkheden onderzoeken aanpak misbruik A-B-C constructies (tempo van transacties vertragen; ruimere bedenktijd; recherche-mogelijkheden inbouwen; vermelding van «B» in kadaster).	PA [26-4-2007] Malafide activiteiten in de vastgoedsector (29 911, nr. 6)	Evaluatie is gaande. Rapport verschijnt naar verwachting in de zomer van 2009.
De Minister van Justitie zegt de Tweede Kamer toe dat bij de algehele herziening van het Wetboek van Strafvordering wordt bezien of een definitiebepaling nodig is van «gegevens» en van «geautomatiseerd werk», zoals ook in het Wetboek van Strafrecht.	PA [30-5-2006] Wijziging van het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering en enige andere wetten in verband met nieuwe ontwikkelingen in de informatietechnologie (computercriminaliteit II)	Het project tot herziening van het Wetboek van Strafvordering zal zich uitstrekken over de periode 2007–2011. Nakoming van deze toezegging zal eind 2009 aan de orde komen.
SvJ zegt de Kamer toe het verzoek van mw. Azough om de onzekerheid (die je kinderen zou mogen aandoen) tot een jaar te beperken, te betrekken bij de herijking van het beleid van kinderen in het vreemdelingenrecht.	PA [21-3-2007] Asielbeleid	Wordt meegenomen in beleid herijking amv-beleid (gereed eind 2009).
MvJ zegt toe dat bij de toetsing van de regeling inzake het verhoor van afgeschermdde getuigen al gekeken wat de meerwaarde van deze regeling ten opzichte van andere methodes is.	PA [12-9-2006] Wijziging van het Wetboek van Strafvordering ivm het treffen van een regeling inzake het verhoor van afgeschermdde getuigen en enkele andere onderwerpen.	Komt aan de orde bij de evaluatie van de wet afgeschermdde getuigen (2009).
De MvJ zegt de TK toe 2,5 jaar na inwerkingtreding van de wet tijdelijk huisverbod een tussenrapportage over de toepassing van het huisverbod en de mate waarin daarover geschillen ontstaan.	PA [12-9-2007] Plenair debat 30 657 Wet tijdelijk huisverbod.	
Voorstel is nog in behandeling bij de Eerste Kamer.		
De MvJ zegt de TK toe over enkele jaren een vervolgonderzoek te houden naar de kansspelverslaving.	PA [31-1-2008] Voortzetting Algemeen Overleg Voortgangsrapportage Kansspelen.	De Tweede Kamer zal in december 2010 per brief geïnformeerd worden.
De wet zal worden geëvalueerd over ongeveer 4 jaar. Bij deze evaluatie komen o.m. aan de orde de verdere liberalisatie van losse bedrijfsgebouwen (art. 397) en vervallen leeftijdsgrens van 65 jaar (amendement Slob).	PA [27-3-2007] Wetsvoorstel 30 448 Vaststelling en invoering van titel 7.5 (Pacht) van het Burgerlijk Wetboek	Begin 2009 zal de evaluatie met LNV worden voorbereid.
De MvJ zegt de EK toe op grond van bestaande jaarlijkse Monitor over drie jaar de werking van het wetsvoorstel te beoordelen.	PA [22-5-2007] 29 942 Wijziging van de Faillissementswet i.v.m. herziening van de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen	Evaluatie vindt in 2010 plaats.
De MvJ zegt de EK toe dat het wetsvoorstel bij de volgende periodieke evaluatie Awb (2011) geëvalueerd zal worden.	PA [20-11-2007] (29 934) Voorstel van wet van het lid Wolfsen tot aanvulling van de Algemene wet bestuursrecht met de mogelijkheid van een dwangsom bij niet tijdig beslissen door een bestuursorgaan	Volgende evaluatie vindt plaats in 2011.
Bij de toetsing van de wet zal worden nagegaan hoe wordt omgegaan met de kwestie van de ontlastende informatie als er geen corrigerend ambtsbericht is uitgebracht	PA [12-9-2006] Wijziging van het Wetboek van Strafvordering ivm het treffen van een regeling inzake het verhoor van afgeschermdde getuigen en enkele andere onderwerpen.	Indien zich dit zal voordoen, zal hier aandacht voor zijn. De evaluatie van de wet zal op zijn vroegst over 5 jaar plaatsvinden (2011).

HOOFDSTUK 10 OVERZICHT ZBO'S EN RWT'S**Toezichtbeleid**

Het toezichtbeleid bij Justitie is vormgegeven in het financieel-economisch toezichtstatuut. Als gevolg van diverse ontwikkelingen, zoals de 1e wijziging CW 2001, risicoanalyse/toezicht-arrangementen, aanscherping afrekentermijnen, actualisatie van het informatieprotocol, de accountantsverklaring en de bepaling van de eigenaarsrol, wordt het statuut herzien. Een belangrijke verbetering waarmee ervaring is opgedaan, is met de toezichtarrangementen. In de toezichtarrangementen zijn maatregelen opgenomen die de belangrijkste risico's in de sturing- en toezichtrelatie afdekken. Op deze wijze wordt het toezicht verder uitgewerkt en hebben de toezichthouders duidelijke voorschriften, instrumenten en voorbeelden hoe zij het toezicht kunnen vormgeven en waarmaken.

Op grond van artikel 42 Kaderwet zelfstandige Bestuursorganen zijn in 2008 onderstaande ZBO's bij de Tweede Kamer aangemeld:

x € 1000				
ZBO/RWT	ZBO	RWT	Actor	Begroting
Slachtofferhulp Nederland (SHN)		X	13.5.1	16 825
Commissie Schadefonds Geweldsmisdrijven (SGM)	X	X	13.5.2	22 716
College Bescherming Persoonsgegevens (CBP)	X		12.1.3	5 993
Commissie Gelijke Behandeling (CGB)	X		12.1.3	4 987
Raden voor de rechtsbijstand (RRB)	X	X	12.2.1	447 366
Bureau Financieel Toezicht (BFT)	X	X	12.2.2	5 079
Particuliere Jeugdinstellingen		X	14.2.1	128 641
Particuliere Tbs-instellingen		X	13.4.2	240 227
HALT-bureaus		X	14.2.3	13 106
Reclasseringsorganisaties		X	13.4.3	165 000
Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers (COA)	X	X	15.2.1	321 635
College van Toezicht op de Kansspelen (CvTK)	X		13.1.2	493
College van Toezicht Auteursrechten en naburige rechten*	X			0
Stichting Donorgegevens Kunstmatige Bevruchting (SDKB)	X			

* Het College van Toezicht Auteursrechten en naburige rechten is op 15 juli 2003 opgericht. De begroting van het College verloopt niet via Justitie. Het College wordt bekostigd door de organisaties waarop het toezicht wordt gehouden. De begroting behoeft wel goedkeuring van de Minister van Justitie. Het Jaarverslag van het College wordt vervolgens aangeboden aan de Minister van Justitie, die het doorzendt aan de Tweede Kamer.

HOOFDSTUK 11 BIJLAGE PROGNOSEMODEL JUSTITIELE KETENS

Prognosemodel Justitiële Ketens (PMJ): ramingen capaciteitsbehoefte 2008-2013

Adequate uitvoering van beleid op het terrein van de strafrechtsketen is afhankelijk van de beschikbaarheid van voldoende capaciteit. De beschikbare capaciteit dient nauw afgestemd te zijn op de capaciteitsbehoefte, bepaald door maatschappelijke ontwikkelingen. Een goed inzicht in de criminaliteitsontwikkeling is een noodzakelijke voorwaarde voor een adequate raming van deze capaciteitsbehoefte. De raming van de capaciteitsbehoefte is opgebouwd uit een tweetal componenten.

- het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) van het ministerie van Justitie gebruikt een ramingsmodel wat in 2004 is ontwikkeld (Prognosemodel Justitiële Ketens, TK just040870). Met dit model wordt de meerjarige capaciteitsbehoefte van de onderscheiden ketenpartners in de strafrechtelijke, de civielrechtelijke en de bestuursrechtelijke keten op een wetenschappelijk onderbouwde, consistente en gevalideerde wijze geprognosticeerd. Het startpunt voor het model zijn ontwikkelingen in de samenleving die geheel of grotendeels buiten de invloedssfeer van Justitie liggen. De motivering hiervoor is dat dergelijke ontwikkelingen gevolgen kunnen hebben voor het ontstaan van criminaliteit en rechtsproblemen en daarmee voor het beroep op de justitiële ketens.
- De WODC-ramingen worden aangevuld met de effecten van recentelijk ingezet beleid en wetgeving die nog niet in de WODC-ramingen zijn verwerkt. Deze effecten zijn door de ketenpartners zelf ingeschat.

Onderstaande overzichten bevatten de optelsom van deze twee componenten.

A. Prognoses strafrechtsketen

12.1 Slagvaardige en kwalitatief goede rechtspleging

12.1.1 Raad voor de rechtspraak – gerechten						
Capaciteitsbehoefte	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Afdoening kanton straf	288 439	271 519	289 274	302 270	310 205	319 267
Afdoening rechtbank straf	222 248	212 389	207 518	209 058	209 864	210 266
Afdoening gerechtshof straf	42 531	43 571	44 398	45 196	45 923	46 564

12.1.2 Hoge Raad						
Capaciteitsbehoefte	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Cassaties strafzaken	3 713	3 727	3 745	3 752	3 751	3 746

12.2 Adequate toegang tot het rechtsbestel

12.2.1 Raden voor rechtsbijstand						
Capaciteitsbehoefte	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Reguliere straftoevoegingen	45 474	46 586	47 535	48 449	49 175	49 766
Ambtshalve straftoevoegingen (excl. vreemdelingenbewaring)	86 679	90 115	93 808	96 792	101 000	104 635
Piketdiensten	92 015	93 523	95 327	96 656	97 861	98 704
Toevoegingen in vreemdelingenbewaring	22 576	23 287	23 993	24 695	25 393	26 087

13.3 Handhaving en vervolging

13.3.2 Openbaar Ministerie						
Capaciteitsbehoefte	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Instroom kantonzaken	179 158	205 568	225 219	235 011	248 006	261 335
Instroom rechtbankzaken	269 159	269 076	269 357	269 386	269 418	269 429
Wahv-zaken: beroep Officier van Justitie	419 493	435 538	446 745	453 161	459 293	465 177

13.4 Tenuitvoerlegging strafrechtelijke sancties

13.4.1 DJI – Gevangeniswezen – regulier						
Capaciteitsbehoefte	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Gevangeniswezen-strafrechtelijk	13 817	13 871	14 141	14 344	14 516	14 720

13.4.2 DJI – Forensische zorg						
Capaciteitsbehoefte	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Tbs-behandelcapaciteit	1 825	1 872	1 911	1 939	1 946	1 943
Tbs-verblijf	266	273	279	284	286	287

13.4.3 Reclassering						
Capaciteitsbehoefte	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Vroeghulpbezoeken	15 785	15 808	15 826	15 842	15 856	15 866
Voorlichtingsrapporten	20 076	21 662	23 256	24 805	26 114	26 180
Adviesrapporten	17 048	17 545	18 021	18 440	18 823	19 205
Maatregelrapporten	424	429	432	433	433	434
Te starten taakstraffen	38 709	39 587	40 283	40 901	41 466	41 988
ITB-criem	843	839	865	916	1 000	1 105
ITB-harde kern	325	330	335	341	349	357

Bijlage prognosemodel justitiële ketens

13.4.5 CJIB						
Capaciteitsbehoefte	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Instream WAHV-zaken	13 004 950	13 562 000	14 027 780	14 328 560	14 543 880	14 750 140
Lopende vonnissen en vervangende hechtenissen	27 957	28 506	29 084	29 658	30 236	30 868
Ontnemingsmaatregelen	1 607	1 611	1 611	1 608	1 604	1 598
Schadevergoedingsmaatregelen	13 715	13 796	13 815	13 821	13 821	13 809
Geldboetevonnissen (STRABIS)	204 064	205 633	212 046	216 710	221 964	228 482
Transacties (TRIAS)	716 952	725 041	736 950	753 635	773 362	793 304
Taakstraffen meerderjarig	44 273	45 812	47 168	48 440	49 667	50 845

13.4.6 Raad voor de strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming						
Capaciteitsbehoefte	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Instream beroepszaken	2 733	2 768	2 815	2 852	2 879	2 916
Instream doorzendingen	378	401	421	441	460	482
Instream overige zaken	273	273	259	252	249	242

13.5 Slachtofferzorg

13.5.1 Slachtofferhulp Nederland						
Capaciteitsbehoefte	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Aantal geholpen slachtoffers	105 595	106 260	106 949	107 727	108 876	110 362

13.5.2 Schadefonds Geweldsmisdrijven						
Capaciteitsbehoefte	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Aantal binnengekomen verzoeken	7 868	8 017	8 190	8 376	8 594	8 837

14.2 Tenuitvoerlegging justitiële sancties jeugd

14.2.1 DJI-jeugd						
Capaciteitsbehoefte	2008	2009	2010	2011	2012	2013
JJI Opvang	1 387	1 406	1 467	1 511	1 534	1 587
JJI Behandelen	1 625	1 642	1 676	1 704	1 727	1 761

Bijlage prognosemodel justitiële ketens

14.2.2 Raad voor de Kinderbescherming – strafzaken						
Capaciteitsbehoefte	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Aantal OTS'en 12–17 jaar	4 415	4 658	4 658	4 658	4 658	4 658
Aantal te starten taakstraffen (ZM+OM)	26 279	27 652	29 137	30 514	31 968	33 520
Aantal basisonderzoeken	36 806	38 570	40 354	41 815	43 258	44 718
Aantal vervolgonderzoeken	3 367	3 494	3 655	3 786	3 918	4 052

14.2.3 HALT						
Capaciteitsbehoefte	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Te starten HALT-afdoeningen	23 463	24 017	24 687	25 453	26 249	27 069
Te starten STOP-afdoeningen	1 932	1 936	1 941	1 945	1 949	1 952

14.2.4 Bureaus jeugdzorg – jeugdreclassering						
Capaciteitsbehoefte	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Reguliere jeugdreclassering	10 547	11 047	11 409	11 794	12 269	13 866
Samenloop	1 401	1 495	1 604	1 735	1 891	2 076

15.3 Terugkeer Vreemdelingen

15.3.1 DJI-vreemdelingenbewaring						
Capaciteitsbehoefte	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Vreemdelingenbewaring	2 774	2 781	2 781	2 781	2 781	2 781

B. Prognoses Civielrechtelijke keten

12.1.1 Raad voor de rechtspraak						
Capaciteitsbehoefte	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Rechtbank civiel	269 601	277 160	283 930	290 903	301 741	313 355
Rechtbank kanton	791 320	835 458	875 443	920 111	967 159	1 017 592
Gerechtshof civiel	15 342	14 574	15 045	15 580	16 228	46 564
Hoge Raad civiel	538	538	539	543	548	553

12.2 Adequate toegang tot het rechtsbestel

12.2.1 Raden voor rechtsbijstand						
Capaciteitsbehoefte	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Toevoegingen civiel (excl. Vreemdelingenzaken)	195 609	202 583	212 285	219 985	230 508	241 352

C. Prognoses Bestuursrechtelijke keten

12.1.1 Raad voor de rechtspraak						
Capaciteitsbehoefte	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Rechtbank bestuur	46 611	47 271	49 243	51 348	53 583	56 000
Rechtbank belasting	28 405	33 413	34 698	35 895	37 032	38 139
Gerechtshof belastingzaken	2 700	3 294	3 350	3 337	3 325	3 300
Centrale Raad van Beroep	7 810	7 832	7 848	7 494	7 880	8 302

HOOFDSTUK 12 WETGEVINGSPROGRAMMA

Bij de Staten-Generaal aanhangige wetsvoorstellen

wetsvoorstel	kamerstuk	gevorderd tot en met	verwachting omtrent eerstvolgende fase	beoogde inwerking-treding
Straf- en sanctierecht				
Goedkeuring en uitvoering Verdrag inzake samenwerking Caribisch gebied	31 355	indiening bij TK	verslag TK	1-4-2009
Goedkeuring Wijziging van het Verdrag inzake de fysieke beveiliging van kernmateriaal (Trb. 2006, 81)	31 449	indiening bij TK	verslag TK	1-1-2009
Uitvoeringswet van de wijziging van het Verdrag inzake defysieke beveiliging van kernmateriaal	31 450	indiening bij TK	verslag TK	1-1-2009
Wijziging van de Gemeentewet en Wsv i.v.m. maatregelen bestrijding voetbalvandalisme en ernstige overlast	31 467	indiening bij TK	verslag TK	1-10-2009
Wijziging Wetboek van Militair Strafrecht in verband met het opnemen van een straf-uitsluitingsgrond voor rechtmatig geweld-gebruik door militairen	31 487	indiening bij TK	verslag TK	1-2-2009
Wijziging Sr en Sv strafbaarstelling deelnemen trainingskamp en ontzetting uitoefening beroep	31 386	verslag TK	nota n.a.v. verslag TK	1-1-2009
Partiële wijziging Sr, Sv en enkele aanverwante wetten ivm rechtsontwikkelingen enz	31 391	verslag TK	nota n.a.v. verslag TK	1-1-2009
Wetsvoorstel tot goedkeuring van Raad van Europa-Verdrag inzake voorkomen van terrorisme	31 422	verslag TK	nota n.a.v. verslag TK	1-1-2009
Goedkeuring van het Verdrag inzake mensenhandel (RvE)	31 429	verslag TK	nota n.a.v. verslag TK	1-1-2009
Wetsvoorstel identiteitsvaststelling verdachten, veroordeelden en getuigen	31 436	verslag TK	nota n.a.v. verslag TK	1-7-2009
Goedkeuring Zetelverdrag Speciaal Tribunaal voor Libanon	31 364	nota n.a.v. verslag TK	plenaire behandeling	1-10-2008
Uitvoeringswet Speciaal Tribunaal voor Libanon	31 365	nota n.a.v. verslag TK	plenaire behandeling	1-10-2008
Wetsvoorstel verplichte medewerking bloedtest in strafzaken	31 241	gereed voor plenair TK	plenaire behandeling	1-1-2009
Wetsvoorstel deskundige in strafzaken	31 116	aanvaard door TK / naar EK	voorlopig verslag EK	1-1-2009
Wet bewaarplicht telecommunicatiegegevens	31 145	aanvaard door TK / naar EK	voorlopig verslag EK	1-10-2008
Implementatie 3e EU-richtlijn witwassen met het oog op terrorismebestrijding	31 237	aanvaard door TK / naar EK	voorlopig verslag EK	1-10-2008
Samenvoeging Wet MOT en Wet identificatie bij dienstverlening	31 238	aanvaard door TK / naar EK	voorlopig verslag EK	1-9-2008
Uitdrukkelijke goedkeuring van de uitvoeringsverdragen NL-VS inzake EU-VS-uitleverings- en rechtshulpverdragen	31 307	aanvaard door TK / naar EK	voorlopig verslag EK	1-1-2009
Wijziging artikel 3.10 Telecommunicatiewet	30 661	nader voorlopig eindverslag EK	nota n.a.v. verslag EK	1-9-2008
Wetsvoorstel positie slachtoffer in strafproces algemeen	30 143		plenaire behandeling	1-1-2009
Staats- en bestuursrecht				
Wijziging van de Wet RO i.v.m. de aanwijzing van enkele nevenvestigingsplaatsen als nevenzittingsplaats	31 503	indiening bij TK	verslag TK	1-1-2009
Politiewet (200*) na evaluatie politieorganisatie	30 880	indiening bij TK	verslag TK	1-1-2010
Wetsvoorstel beroep bij niet tijdig beslissen	30 435	verslag TK	nota n.a.v. verslag TK	1-1-2009
Wet op de veiligheidsregio's	31 117	verslag TK	nota n.a.v. verslag TK	1-4-2009

Wetgevingsprogramma

wetsvoorstel	kamerstuk	gevorderd tot en met	verwachting omtrent eerstvolgende fase	beoogde inwerking-treding
Wetsvoorstel algehele herziening WRRRA i.v.m. flexibilisering rechtspositie rechterlijke ambtenaren	31 227	verslag TK	nota n.a.v. verslag TK	1-1-2009
Wetsvoorstel terugvordering staatssteun	31 418	verslag TK	nota n.a.v. verslag TK	1-7-2009
Wijziging Bekendmakingswet in verband met elektronische bekendmaking	31 084	nota n.a.v. verslag TK	plenaire behandeling TK	1-1-2009
Wetsvoorstel versnelde procedure tuchtrechtelijke aanpak advocaten en notarissen (uitvoering motie Wolfsen cs)	31 385	Nota van wijziging	gereed voor plenair TK	1-1-2009
Vierde tranche Awb – Aanpassingswet vierde tranche Awb (bestuurlijke boeten, geldschulden en attributie)	31 124	gereed voor plenair TK	plenaire behandeling TK	1-1-2009
Wetsvoorstel wijziging WRRRA i.v.m. nevenbetrekkingen rechterlijke ambtenaren	29 937	plenaire behandeling TK	aanvaard door TK / naar EK	1-7-2009
Wijziging Wet op de Raad van State vanwege herstructurering	30 585	plenaire behandeling TK	aanvaard door TK / naar EK	1-7-2009
Wetsvoorstel vierde tranche Awb (bestuurlijke boeten, geldschulden, attributie)	29 702	memorie van Antwoord EK	nader voorlopig verslag EK	1-1-2009
Wetsvoorstel vervallen nationaliteitseis in Wet op het notarisambt	31 040	memorie van Antwoord EK	nader voorlopig verslag EK	1-1-2009
Wetsvoorstel aanpassing Wet op de rechtsbijstand in verband met stelselherziening (1 loket)	30 436	nader voorlopig verslag EK	nadere memorie van	1-12-2008
Wetsvoorstel bestuurlijke maatregelen nationale veiligheid	30 566	nader voorlopig verslag EK	nadere memorie van	1-10-2008
Wetsvoorstel wijziging Wet op het notarisambt (notaris in dienstbetrekking)	30 350	nadere memorie v. antwoord EK	eindverslag EK	1-7-2011
Wetsvoorstel tuchtspraak accountants	30 397	eindverslag EK	aanvaard door EK	1-1-2009
Privaatrecht				
Uitvoeringswet Europees betalingsbevel		indiening bij TK	verslag TK	12-12-2008
Wetsvoorstel tot implementatie richtlijn 2006/46/EG tot wijziging 4e en 7e richtlijn inzake jaarverslaggeving	31 508	indiening bij TK	verslag TK	5-9-2008
Wijziging Burgerlijk Wetboek in verband met de ongedaanmaking van steunmaatregelen	31 418	indiening bij TK	verslag TK	1-1-2009
Wetsvoorstel vereenvoudiging en flexibilisering bv-recht	31 058	verslag TK	nota n.a.v. verslag TK	1-1-2009
Wetsvoorstel goedkeuring 2 wijzigingsprotocollen (2004) resp. van het Verdrag van Parijs en het Verdrag van Brussel inzake wettelijke aansprakelijkheid kernenergie	31 118	verslag TK	nota n.a.v. verslag TK	1-1-2009
Wetsvoorstel uitvoering protocollen 2004 bij het Verdrag van Parijs en het Verdrag van Brussel inzake wettelijke aansprakelijkheid kernenergie	31 119	verslag TK	nota n.a.v. verslag TK	1-1-2009
Aanpassing uitvoeringswetten Bewijsverdrag 1970 en Rechtsvorderingsverdragen 1905 en 1954	31 286	verslag TK	nota n.a.v. verslag TK	1-1-2009
Wetsvoorstel implementatie richtlijn tot wijziging van de derde en zesde richtlijn wat betreft de verplichte opstelling van een deskundigenverslag	31 334	verslag TK	nota n.a.v. verslag TK	31-12-2008
Wetsvoorstel elektronisch verkeer (onderhandse akten en algemene voorwaarden)	31 358	verslag TK	nota n.a.v. verslag TK	1-1-2009
Wetsvoorstel uitvoering Protocol van 1996 bij het Londens Limitatieverdrag	31 425	verslag TK	nota n.a.v. verslag TK	1-1-2009
Wetsvoorstel wijziging van de Wet op de lijkbezorging	30 696	nota n.a.v. verslag TK	gereed voor plenair TK	1-1-2009
Wijziging BW, Fw e.a. i.v.m. bevoorrechting van vorderingen	22 942	Nota van wijziging	gereed voor plenair TK	1-1-2012
Wetsvoorstel Invoeringswet personenvennootschap	31 065	gereed voor plenair TK	plenaire behandeling TK	1-1-2009

Wetgevingsprogramma

wetsvoorstel	kamerstuk	gevorderd tot en met	verwachting omtrent eerstvolgende fase	beoogde inwerking-treding
Wetsvoorstel aanpassing huwelijksgoederenrecht	28 867	plenaire behandeling TK	aanvaard door TK / naar EK	1-1-2009
Wetsvoorstel implementatie transparantierichtlijn	31 093	plenaire behandeling TK	aanvaard door TK / naar EK	1-1-2009
Wetsvoorstel uitbreiding elektronische bevoegdheden deurwaarder bij derdenbelang	31 240	aanvaard door TK/ naar EK	voorlopig verslag EK	1-1-2009
Wetsvoorstel uitvoering Unesco verdrag 1970 (bescherming cultuurobjecten)	31 255	aanvaard door TK/ naar EK	voorlopig verslag EK	1-1-2009
Wetsvoorstel goedkeuring UNESCO verdrag van Parijs 1970 (bescherming cultuurobjecten)	31 256	aanvaard door TK/ naar EK	voorlopig verslag EK	1-1-2009
Wetsvoorstel wijziging verzoek gezamenlijk gezag (artikel 1:253 o BW ea)	29 353	voorlopig	memorie van antwoord EK	1-1-2009
Wetsvoorstel adoptie door homoparen	30 551	voorlopig	memorie van antwoord EK	1-1-2009
Wetsvoorstel bevordering voortgezet ouderschap en zorgvuldige echtscheiding	30 145	memorie van antwoord EK	nadere voorlopig verslag EK	1-1-2009
Wetsvoorstel tijdelijk huisverbod	30 657	nader voorlopig verslag EK	nadere memorie van	1-9-2008
Wetsvoorstel titel 7.13 (personenvennootschap)	28 746	nadere memorie v. antwoord EK	plenaire behandeling EK	1-1-2009
Implementatiewet Richtlijn oneerlijke handelspraktijken op consumententerrein in de interne markt	30 928	nadere memorie v. antwoord EK	eindverslag EK	1-7-2008
Wetsvoorstel invoering verklaring verbondenheid en wijziging verkrijging Nederlanderschap na erkenning	30 584	eindverslag EK	aanvaard door EK	1-1-2009
Wetsvoorstel grensoverschrijdende fusie (10e Richtlijn)	30 929	eindverslag EK	aanvaard door EK	1-7-2008
Wetsvoorstel vergoeding van affectieschade	28 781	plenaire behandeling EK	aanvaard door EK	1-1-2009

In voorbereiding zijnde wetsvoorstellen

wetsvoorstel	gevorderd tot en met	verwachting omtrent eerstvolgende fase	beoogde inwerking-treding
Straf- en sanctierecht			
Strafrechtelijke handhaving van de Mededingingswet	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Stilzwijgende goedkeuring strafbaarstelling handelingen van racistische of xenofobische aard via computersystemen	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2009
Integrale herziening van de Wet BOPZ (Wetsvoorstel bijzondere psychische zorg)	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2011
Wetsvoorstel elektronisch strafdossier	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2011
Wijziging van Sv in verband met hervorming van de herzieningsregeling (Wet hervorming herzieningsregeling)	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Wetsvoorstel tot goedkeuring van het VN-Verdrag inzake de bestrijding van nucleair terrorisme	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Wet verruiming mogelijkheden voordeelsontneming c.a	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Stilzwijgende goedkeuring van het Facultatief Protocol bij het Verdrag tegenfoltering	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2009
Wetsvoorstel herziening voorwaardelijke veroordeling	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2011
Wijziging Wetboek van Strafrecht en Wetboek van Strafvordering i.v.m. het verwijderen van strafbare inhoud van het internet	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Goedkeuring van VN-Verdrag gedwongen verdwijning	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-4-2009
Wijziging van de DNA-wetgeving	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Wetsvoorstel implementatie Kaderbesluit recidive	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2011
Wetsvoorstel Stelselherziening forensische zorg in strafrechtelijk kader	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2011

Wetgevingsprogramma

wetsvoorstel	gevorderd tot en met	verwachting omtrent eerstvolgende fase	beoogde inwerking-treding
Goedkeuring van het tweede protocol bij het rechtshulpverdrag van de Raad van Europa	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-4-2009
Wetsvoorstel positie rechter-commissaris en gerechtelijk vooronderzoek	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2011
Wetsvoorstel positie slachtoffer in het vooronderzoek	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2011
Goedkeurings- en uitvoeringswet Overeenkomst RvE ter implementatie van art. 17 VN-verdrag tegen drugssmokkel	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-4-2009
Implementatie kaderbesluit inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op beslissingen tot confiscatie	in voorbereiding	akkoord ministerraad	15-11-2008
Uitdrukkelijke goedkeuring van RvE-verdrag inzake de bescherming van kinderen tegen seksuele uitbuiting en seksueel misbruik	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-5-2009
Wijziging van o.a de BJJ, Sr en Sv in verband aanpassing van tenuitvoerlegging jeugdsancties	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Uitvoering RvE-Verdrag inzake de bescherming van kinderen tegen seksuele uitbuiting en seksueel misbruik	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-7-2009
Wetsvoorstel thuisdetentie	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Wijziging van de Wet schadefonds geweldsmisdrijven	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-10-2009
Wijziging van de Beginselenwet verpleging Tbs-gestelden, de Pbw en Bjj i.v.m. dwangbehandeling	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Wetsvoorstel schadevergoeding strafvorderlijk overheids-optreden	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Wijziging Sr en Sv i.v.m. verbetering Tbs met voorwaarden	advies Raad van State	indiening bij TK	1-5-2009
Wijziging Sr en Sv ivm bevoegdheid Minister om Tbs te beëindigen bij illegale vreemdelingen	advies Raad van State	indiening bij TK	1-1-2009
Initiatiefwetsvoorstel De Roon voor invoering van minimum-straffen voor moord en doodslag	advies Raad van State	indiening bij TK	1-1-2011
Initiatiefwetsvoorstel Van Haersma Buma tot wijziging Sr mbt invoering van hoofdelijke aansprakelijkheid bij ontneming	advies Raad van State	indiening bij TK	1-1-2011
Wetsvoorstel wijziging Strafrecht ivm intrekking voorbehouden bij verdragen bestrijding van terrorisme	advies Raad van State	indiening bij TK	1-4-2009
Initiatiefwetsvoorstel tot wijziging Sr ivm strafbaarstelling negationisme	advies Raad van State	indiening bij TK	1-1-2011
Staats- en bestuursrecht			
Wijziging Statuut	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Consensusrijkswet politie	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Consensusrijkswet openbaar ministerie	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Consensusrijkswet raad voor de rechtshandhaving	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Wijziging Wet op de rechtsbijstand (omvorming raden voor rechtsbijstand)	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2011
Wetsvoorstel nadeelcompensatie en schadevergoeding bij onrechtmatige besluiten	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Consensusrijkswet rechtspositie leden RM	in voorbereiding	akkoord ministerraad	15-12-2008
Wijziging Vw 2000 tot aanpassing van de asielpcedure	in voorbereiding	akkoord ministerraad	15-10-2009
Wijziging van de Vw 2000 in verband met modern migratie-beleid	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-7-2010
Wijziging van de Vw 2000 in verband met toezicht en toegang vreemdelingen met minderjarige kinderen	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-7-2009
Wet verbetering toezicht rechtspersonen	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-7-2010
Aanpassingswet BES in het kader van de nieuwe staatsrechtelijke positie van de BES-eilanden	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Rijkswet aanpassing rijkswetten ontvlechting Nederlandse Antillen	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Wet bescherming persoonsgegevens BES	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Kaderwet tuchtrecht (harmonisatie tuchtprocesrecht)	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Wetsvoorstel algehele herziening Ontheeningswet	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Inzage in derdenrekeningen notariaat	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Consensusrijkswet Gemeenschappelijk Hof	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Wijziging Vreemdelingenwet 2000 in verband met de uitbreiding van het gebruik biometrische kenmerken in de vreemdelingenketen	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010

Wetgevingsprogramma

wetsvoorstel	gevorderd tot en met	verwachting omtrent eerstvolgende fase	beoogde inwerking-treding
Wijziging Vreemdelingenwet 2000 (uitbreiding gronden ongewenstverklaring)	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-7-2010
Rijkswet personenverkeer	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Rijkswet visumwet	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Wijziging van de Vw 2000 in verband met de behandeling van opvolgende aanvragen	in voorbereiding	akkoord ministerraad	15-10-2009
Wijziging van enkele bijzondere wetten in verband met de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2009
Wijziging Wvra i.v.m. herziening loon- en functiegebouw rechterlijke macht	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-7-2009
Wijziging Politiewet 1993 (verzamelwet)	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-7-2009
Wetsvoorstel aanpassing bestuursprocesrecht (incl. bevordering definitieve geschilbeslechting en overheveling hoger beroep)	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Wetsvoorstel algehele herziening Wet op de kansspelen (WOK)	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-9-2009
Wetsvoorstel elektronisch bestuursrechtelijk procederen	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-7-2010
Wijziging van de Advocatenwet (onder meer n.a.v. Commissie Van Wijmen)	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-7-2009
Wijziging van de Wet COA in verband met de omvorming van het bestuur tot een raad van toezicht	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Wijziging van de Algemene wet bestuursrecht en de Wet openbaarheid van bestuur in verband met de inwerkingtreding van de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Dienstenwet	akkoord Ministerraad	advies Raad van State	28-12-2009
Wijziging Wbp in verband met PNR Overeenkomst 2007	advies Raad van State	indiening bij TK	1-1-2009
Wetsvoorstel regierol gemeenten	advies Raad van State	indiening bij TK	1-7-2009
Goedkeuringswetsvoorstel van Overeenkomst tussen de EU en de VS inzake de verwerking en overdracht van persoonsgegevens van passagiers (PNR)	advies Raad van State	indiening bij TK	1-1-2009
Wijziging Wet bescherming persoonsgegevens	advies Raad van State	indiening bij TK	1-7-2009
Initiatiefvoorstel Pechtold / Van der Ham tot wijziging van de Vw 2000 in verband met de rechterlijke toetsing in asielzaken	Verslag TK	Nota n.a.v. verslag	15-10-2009
Wetsvoorstel herverkaveling rechtsmacht bestuursrechtspraak	advies Raad van State	indiening bij TK	1-7-2009
Wetsvoorstel doorzettingmacht	advies Raad van State	indiening bij TK	1-1-2010
Wijziging Vw 2000 ivm de verlening van visa	akkoord Ministerraad (na NR)	indiening bij TK	1-7-2009
Privaatrecht			
Uitvoeringswet Maritiem Arbeidsverdrag	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Aanpassingswet Wrakopruimingsverdrag	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Wetsvoorstel ratificatie ICBS verdrag attestatie de vita en akte burgerlijke staat	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Wetsvoorstel goedkeuring Wrakopruimingsverdrag	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Wijziging van Boek 1 BW-bepalingen inzake curatele, beschermingsbewind en mentorschap	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Wetsvoorstel herziening collectieve afwikkeling massaschade	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Initiatief Wolfsen-Timmer Wet onderhoudsverplichting samenwonende ouders	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2009
Wetsvoorstel veilen via internet van onroerende zaken	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Uitvoeringswet Haags Verdrag inzake de bescherming van meerderjarigen	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2011
Goedkeuringswet betreffende Haags Verdrag inzake het recht dat van toepassing is op bepaalde rechten ten aanzien van effecten die via een tussenpersoon worden gehouden	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2011
Uitvoeringswet Haags Verdrag inzake het recht dat van toepassing is op bepaalde rechten ten aanzien van effecten die via een tussenpersoon worden gehouden	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2011

Wetgevingsprogramma

wetsvoorstel	gevorderd tot en met	verwachting omtrent eerstvolgende fase	beoogde inwerking-treding
Goedkeuringswet Haags Verdrag inzake de bescherming van meerderjarigen	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2011
Wetsvoorstel goedkeuring protocol bij Verdrag inzake de beperking van aansprakelijkheid in de binnenvaart (CLNI)	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Wetsvoorstel wettelijke regeling beheer van bedrijfs- en winkelterreinen (parkmanagement)	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Wetsvoorstel auteurscontractenrecht	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-7-2010
Wijziging Wet opnemings buitenlandse kinderen ter adoptie (wobka)	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-7-2010
Wetsvoorstel goedkeuring en uitvoering Protocol 2002 bij Athene Verdrag (aansprakelijkheid passagiers en bagage bij vervoer over zee)	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Uitvoeringswet Europese geringe vorderingen procedure	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2009
Wetsvoorstel herziening enquêterecht	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2011
Wetsvoorstel ivm uitwisseling BS/GBA gegevens en elektronische gegevensverwerking	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Invoeringswet vereenvoudiging en flexibilisering bv-recht	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Wetsvoorstel digitaal aanbrengen dagvaarding	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Wetsvoorstel nieuwe Insolventiewet	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2012
Wetsvoorstel verhaal van door naasten geleden inkomensschade	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Wetsvoorstel spreekrecht OR bezoldigingsbeleid	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-7-2009
Wetsvoorstel monistisch bestuursstelsel	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Wetsvoorstel uitvoering richtlijn aandeelhoudersrechten	in voorbereiding	akkoord ministerraad	3-8-2009
Wetsvoorstel codificatie IPR-wetgeving (Boek 10)	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Wetsvoorstel machtigingsmodel i.v.m. onderhoud door verenigingen van eigenaars	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-9-2009
Wetsvoorstel beperking meervoudige nationaliteit en andere nationaliteitsrechtelijke kwesties	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Wetsvoorstel invoering rechtsvorm voor de maatschappelijke onderneming	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Wetsvoorstel verbetering kindbeschermingsmaatregelen	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-7-2009
Uitvoeringswetgeving HNS Verdrag	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Wetsvoorstel goedkeuring HNS Verdrag	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Goedkeuringswet Bunkers Verdrag	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Wetsvoorstel uitvoering Bunkers Verdrag	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-1-2010
Wetsvoorstel versterking en verbreding van het toezicht op collectieve beheersorganisaties	in voorbereiding	akkoord ministerraad	1-7-2009
Wetsvoorstel bevoegdheid notaris terzake van verzoeken tot echtscheiding	advies Raad van State	indiening bij TK	1-1-2010
Initiatiefvoorstel Gerken doorverkoop toegangskarten	advies Raad van State	indiening bij TK	1-1-2010
Wetsvoorstel herziening griffierechtenstelsel	advies Raad van State	indiening bij TK	1-1-2009
Uitvoeringswet EG-betekenningsverordening	advies Raad van State	indiening bij TK	1-12-2008
Wijziging Boek 1 BW en Wet LBIO i.v.m. partneralimentatie	advies Raad van State	indiening bij TK	1-1-2009
Wetsvoorstel deelgeschilprocedure voor letselschadezaken	advies Raad van State	indiening bij TK	1-7-2009
Wetsvoorstel verhuiskostenvergoeding bij renovatie	advies Raad van State	indiening bij TK	1-7-2009

HOOFDSTUK 13 LIJST MET AFKORTINGEN

A	
AC	Aanmeldcentrum
ACVZ	Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken
AFBZ	Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten
AHOJG	Landelijk geldende normen voor gedoogde coffeeshops. AHOJG staat voor het verbod op Afficheren, het verhandelen van Harddrugs, het veroorzaken van Overlast, het toelaten van Jeugdigen onder de 18 jaar of het aan hen te verkopen; en het verhandelen van Grote hoeveelheden.
AID	Algemene Inspectie Dienst
AIVD	Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst
AJB	Arrondissementaal Justitieel Beraad
AMK	Advies- en Meldpunt Kindermishandeling Nederland
Amv	Alleenstaande minderjarige vreemdeling
AMvB	Algemene maatregel van bestuur
APV	Algemeen Plaatselijke Verordening
ARAR	Algemeen Rijksambtenarenreglement
AWB	Algemene wet bestuursrecht
AZ	Ministerie van Algemene Zaken
B	
BDU	Brede Doeluitkering
BES	Bureau Euregionale Samenwerking
BFT	Bureau Financieel Toezicht
BHV	Bedrijfshulpverlening
BIBOB	Bevordering Integere Besluitvorming Openbaar Bestuur
BJZ	Bureau Jeugdzorg
BOA	Buitengewone Opsporingsambtenaar
BOID	Bijzondere Opsporingsdienst
BOOM	Bureau Ontnemingswetgeving Openbaar Ministerie
BPI	Bestand Potentiële Inburgeringsplichtigen
BPP	Basis Penitentiair Programma
BUZA	Ministerie van Buitenlandse Zaken
BVOM	Bureau Verkeershandhaving Openbaar Ministerie
BVV	Basisvoorziening Vreemdelingen
BW	Burgerlijk Wetboek
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
C	
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CBIB	Coördinerend Beraad Integrale Beveiliging
CBP	College bescherming persoonsgegevens
CBRN	Chemische Biologische Radiologische Nucleair
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CCV	Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid
CGB	Commissie gelijke behandeling
CGV	Coördinatiegroep Vreemdelingenketen
CIEC	Commission Internationale de l'Etat Civil
CIOT	Centraal Informatiepunt Onderzoek & Telecommunicatie
CJIB	Centraal Justitieel Incasso Bureau
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
COVOG	Centraal Orgaan Verklaring Omtrent het Gedrag
CRvB	Centrale Raad van Beroep
CvTK	College van Toezicht op de Kansspelen
CW	Comptabiliteitswet

Lijst met afkortingen

D	
DBM	Detentie en behandeling op maat
DCL	Detentieconcept Lelystad
DEMO	Stichting Door, Vereniging Exodus Nederland, Stichting Moria en Stichting de Ontmoeting
DForZo	Directie Forensische Zorg
DG	Directoraat-Generaal
DJI	Dienst Justitiële Inrichtingen
DNA	Deoxyribonucleic Acid
DNO	Diensten Niveau Overeenkomst
DSI	Dienst Specialistische Interventies
DTN	Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland
DT&V	Dienst Terugkeer en Vertrek
E	
ED	Elektronische detentie
EG	Europese Gemeenschap
EHRM	Europese Hof voor de Rechten van de Mens
EK	Eerste Kamer der Staten-Generaal
ET	Elektronisch toezicht
EU	Europese Unie
EU-VIS	Europees Visum Informatiesysteem
EVRM	Europees Verdrag voor de rechten van de mens en de Fundamentele Vrijheden
EVF	Europees Vluchtelingen Fonds
EZ	Ministerie van Economische Zaken
F	
FES	Fonds Economische Structuurversterking
FIOD-ECD	Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst – Economische Controle Dienst
FIU	Financial Intelligence Units
FLO	Functioneel Leeftijdsonslag
FPC	Forensisch Psychiatrisch Centrum
FPU	Flexibele Pensioen Uitkering
FRONTEX	Europees Agentschap voor het beheer van de operationele samenwerking aan buitengrenzen
FSO	Forensische Samenwerking in de Opsporing
G	
GBO	Gemeenschappelijke Beheerorganisatie
GDI	Gemeenschappelijk Dienstencentrum ICT
GGD	Gemeentelijke Geneeskundige Diensten
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GOA	Gemeentelijke Onderwijsachterstanden
GPS	Geïntegreerd Proces Systeem
GSR	Garantstellingsregeling
GW	Gevangeniswezen
H	
HALT	Het Alternatief
HRM	Human Resource Management
HRPT	Herintegratieregeling Project Terugkeer
HTR	Herziening van het Toezicht op Rechtspersonen
I	
IBG	In Beslaggenomen Gelden
IBO	Interdepartementaal Beleidsonderzoek
IBS	Inbewaringstelling
ICAO	International Civil Aviation Organization

Lijst met afkortingen

ICCW	Interdepartementale Commissie voor Constitutionele aangelegenheden en wetgevingsbeleid
ICER	Interdepartementale Commissie Europees Recht
ICT	Informatie- en Communicatietechnologie
IGC	Inter-governmental Consultations on Asylum, Refugee and Migration Policies
IMO	International Maritime Organization
IND	Immigratie- en Naturalisatiedienst
INDIS	IND Informatie Systeem
IOD	Inlichtingen- en Opsporingsdienst
IOM	International Organization for Migration
IPR	Internationaal Privaatrecht
ISD	Inrichting voor Stelselmatige Daders
ISI	Informatiesysteem Inburgering
ISt	Inspectie voor de Sanctietoepassing
ITB	Individuele Trajectbegeleiding
IVO	Incidenteel Versneld Ontslag
IWB	Interdepartementaal Wetgevingsberaad
J	
JBZ	Justitie en Binnenlandse Zaken
Jib	Justitie in de buurt
JIT	Joint Investigation Team
JJI	Justitiële Jeugdinstellingen
Just-ID	Justitiële informatiedienst
Justis	Justitiële uitvoeringsdienst toetsing, integriteit, screening
J&G	Jeugd en Gezin
K	
KCW	Kenniscentrum Wetgeving
KLPD	Korps Landelijke Politie Diensten
Kmar	Koninklijke Marechaussee
KNB	Koninklijke notariële beroepsorganisatie
KWE	Kleine Woon Eenheid
KWG	Kleinschalige WoonGroep
L	
LBIO	Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen
LCA	Landelijke Coördinatie Arrestatiebevelen
LKNP	Landelijk Kader Nederlandse Politie
LNV	Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
M	
MAOC-N	Maritieme Analyse en Operatie Centrum Narcotica
MDI	Meldpunt Discriminatie Internet
MOT	Meldpunt Ongebruikelijke Transacties
MR	Ministerraad
MTV	Mobiel Toezicht Vreemdelingen
MVV	Machtiging tot Voorlopig Verblijf
N	
NCTb	Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding
NDM	Nationale Drugsmonitor
NFI	Nederlands Forensisch Instituut
NGO	Niet Gouvermentele Organisatie
NICC	Nationale Infrastructuur Cybercrime
NIFP	Nederlands Instituut Forensische Psychiatrie
NJCM	Nederlandse Juristencomité voor de mensenrechten
NPP	Nationaal Platform Personenschade
NRM	Nationale Rapporteur Mensenhandel
NTP	Nederlands Taxonomie Project

Lijst met afkortingen

NVIS	Nieuwe Visum en InformatieSysteem
NVvK	Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet
NVvR	Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak
O	
OCTA	Organised Crime Threat Assessment
OCW	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
ODA	Official Development Assistance
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
OH	Onherroepelijk
OM	Openbaar Ministerie
OPF	Outputfinanciering
OTIF	Organisation intergouvernementale pour les transports internationaux ferroviaires
OVA	Overheidsbijdrage in de Arbeidsontwikkeling
OVS	Optimalisering Voorwaardelijke Sancties
OVSE	Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa
OTS	Ondertoezichtstelling
P	
PBC	Pieter Baan Centrum
PBO	Particuliere Beveiliging en Opsporing
PBV	Programmabureau Veiligheid
PI	Penitentiaire Inrichting
PIDS	Platform Interceptie Decryptie en Signaalanalyse
PIJ	Plaatsing in een Inrichting voor Jeugdigen
PM	Pro Memorie
PMJ	Prognosemodel Justitiële Ketens
PNR	Passenger Name Record
PP	Penitentiair Programma
PROGIS	Programma Informatievoorziening Strafrechtsketen
PROMIS	Project Motiveringsverbetering in Strafvonnissen
PV	Proces Verbaal
PVAGM	Programma Versterking Aanpak Georganiseerde Criminaliteit
R	
RC	Rekening-courant
REAN	Return and Emigration of Aliens from the Netherlands
Reba	Regeling Eigen Bijdrage Asielzoekers
ReIS	Rechterlijk Informatiesysteem
RGD	Rijksgebouwendienst
RHB	Rijkshoofdboekhouding
RISc	Recidive Inschattings Schalen
RM	Rechterlijke macht
RMC	Regionale Meld- en Coördinatiefunctie
RSJ	Raad voor de Strafrechttoepassing
RVA	Regeling Verstrekkingen aan Asielzoekers
Rvb	Regeling Verstrekkingen bepaalde categorieën vreemdelingen
RvdK	Raad voor de Kinderbescherming
Rvdr	Raad voor de rechtspraak
RvS	Raad van State
RWI	Raad voor Werk en Inkomen
RWT	Rechtspersoon met een Wettelijke Taak
S	
SBaO	Speciaal Basisonderwijs
SCC-ICT	Samenwerking Service Centrum-ICT

Lijst met afkortingen

SER	Sociaal-Economische Raad
SGM	Schadefonds Geweldsmisdrijven
SHN	Vereniging Slachtofferhulp Nederland
SIB	Stichting Slachtoffer In Beeld
SIOD	Sociale Inlichtingen en Opsporingsdienst
SOT	Sturen op Tijdigheid
SOV	Strafrechtelijke Opvang van Verslaafden
SRN	Stichting Reclassering Nederland
Stb	Staatsblad
Stct	Staatscourant
STP	Scholings- en Trainingsprogramma's
STV	Stichting tegen Vrouwenhandel
SVB	Sociale Verzekeringsbank
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
T	
Tbs	Terbeschikkingstelling
TGO	Team Grootschalige Opvang
TK	Tweede Kamer der Staten-Generaal
TMO	Terugkeer, Migratie en Ontwikkeling
TNV	Tijdelijke Noodvoorzieningen Vreemdelingen
U	
UAF	Stichting Vluchteling Studenten
UAH	Uitvoerbaarheids- en Handhaafbaarheidstoets
UNHCR	United Nations High Commissioner for Refugees
Unictral	United nations Commission on International Trade Law
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
V	
VbbV	Veiligheid begint bij Voorkomen
VHRM	Human Resource Management
VIA	Veiligheidsverbetering door Information Awareness
VIR-BI	Voorschrift Informatiebeveiliging Rijksdienst – Bijzondere Informatie
VIS	Visum Informatie Systeem
VIV	Vennoot Inlichtingen Verstrekkingen
VK	Vreemdelingenkamer
VN	Verenigde Naties
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VNO-NCW	Verbond Nederlandse Ondernemingen en Nederlands Christelijke Werkgeversverbond
VOG	Verklaring omtrent het gedrag
VOGnp	Verklaring omtrent het gedrag voor natuurlijke personen
VOGrp	Verklaring omtrent het gedrag voor rechtspersonen
VON	Vluchtelingen organisaties Nederland
VOV	Versterking Opsporing en Vervolging
VP	Vreemdelingenpolitie
VROM	Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening
VVA	Verblijfsvergunning Asiel
VvGB	Verklaring van Geen Bezwaar
VVTV	Voorwaardelijke Vergunning tot Verblijf
VW	Vreemdelingenwet
VWN	Vluchtelingenwerk Nederland
VWO	Vorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
W	
WAHV	Wet Administratiefrechtelijke Handhaving Verkeersvoorschriften

Lijst met afkortingen

WAM	Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen
Wbp	Wet bescherming persoonsgegevens
WIPO	World Intellectual Property Organization
Wna	Wet op het Notarisambt
Wobka	Wet opnemng buitenlandse kinderen ter adoptie
WODC	Wetenschappelijk Onderzoeks- en Documentatiecentrum
Wrb	Wet op de rechtsbijstand
Wsnp	Wet schuldsanering natuurlijke personen
WVPS	Wet pensioenverevening bij echtscheiding
WWI	Wonen, Wijken en Integratie
WWM	Wet wapens en munitie
X	
XBRL	Extensible Business Reporting Language
Z	
ZBO	Zelfstandig Bestuursorgaan
ZM	Zittende Magistratuur

HOOFDSTUK 14 TREFWOORDENLIJST

Aanmeldcentrum 15, 199
Academie voor wetgeving 31
Academie voor Wetgeving 143
Adoptie 66, 67, 68, 69, 148, 157, 158, 161, 164, 165, 166, 167, 170, 180, 181, 183, 184, 185, 195, 198, 204
Afdoeningen 54, 191
Algemene wet bestuursrecht 4, 25, 29, 172, 186, 197, 199
Alleenstaande minderjarige vreemdeling 85, 164, 165, 199
Amv 83, 84, 85, 199
BIBOB 48, 121, 122, 123, 124, 125, 165, 181, 199
Biometrie 19, 20, 21, 103
BOOM 13, 199
Buitengewone Opsporingsambtenaar 199
Celcapaciteit 21, 57, 178
Criminaliteitspreventie 199
Cybercrime, financieel-economische criminaliteit en georganiseerde misdaad 20
Cybercrime 7, 12, 13, 17, 19, 20, 44, 50, 51, 201
Discriminatie 146, 162, 176, 201
DNA 55, 117, 174, 195, 200
Eergerelateerd geweld 9, 158, 162, 171, 184
Elektronisch toezicht 57, 58
Garantstellingsregeling 200
Gerechtskosten 111, 113, 135, 137
Geschilbeslechting 29, 197
Gratie 86, 122, 124
Griffierechten 19, 21, 36, 172, 198
Halt 67, 70, 73
Hoge Raad 34, 35, 36, 37, 38, 39, 172, 181, 188, 191
Huiselijk geweld 9, 47, 48, 145, 148, 161, 177, 184
Identiteitsfraude 19, 20, 21
Integriteit 1, 13, 41, 47, 48, 49, 121, 134, 201
Internationale Organisatie voor Migratie 76
Jeugdbescherming 66, 190
Jeugdcriminaliteit 11, 19, 20, 23, 66, 67, 69, 70, 72
Jeugdinrichtingen 11, 19, 23, 69, 71, 72, 108, 109, 148, 159, 169, 170, 171, 177, 185, 187, 201
Jeugd 71
Jeugdreclassering 66, 67, 70, 74, 191
Jeugdzorg 66, 67, 159, 163, 173, 175, 181, 182, 191, 199
Justitie in de buurt 50, 201
Kansspelen 18, 26, 47, 48, 163, 170, 178, 180, 181, 183, 186, 187, 197, 199
Kinderbescherming 159, 198
Mediation 34, 39, 40, 41, 43
MOT 50, 52, 53, 165, 193, 201
Naamswijziging 122, 124, 125
Naturalisatie 1, 2, 3, 23, 30, 76, 77, 79, 82, 97, 98, 201
ODA 19, 24, 150, 202
Official Development Assistance 202
Penitentiair Programma 199, 202
Preventie 7, 9, 13, 14, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 56, 63, 66, 67, 102, 121, 146, 180
Raad van State 26, 79, 143, 172, 173, 175, 179, 186, 194, 196, 197, 198, 202
Raad voor de Kinderbescherming 11, 19, 23, 67, 68, 69, 191, 202

Trefwoordenlijst

Radicalisering 8, 17, 63, 64
Rechtsbijstand 1, 3, 5, 15, 34, 35, 39, 40, 41, 42, 43, 144, 160, 167, 168, 169, 170, 174, 182, 187, 189, 192, 194, 196, 204
Rechtshandhaving 1, 7, 29, 44, 45, 46, 47, 51, 52, 97, 102, 145, 153, 170, 196
Rechtsorde 1, 10, 25, 26, 27, 30, 31, 32, 39, 55, 88, 89, 90, 91, 143, 152, 157
Rechtspleging 1, 2, 5, 21, 34, 35, 36, 144, 188
Recidive 8, 10, 11, 14, 20, 47, 55, 56, 61, 66, 67, 69, 72, 73, 103, 161, 177, 179, 195, 202
Reclassering 3, 45, 55, 56, 58, 60, 159, 165, 177, 187, 189, 203
RvdK 66, 202
Sanctiecapaciteit 56, 57, 102
Schadefonds Geweldsmisdrijven 45, 62, 63, 187, 190, 198, 202
Schuldsanering 34, 40, 42, 157, 174, 177, 186, 204
Slachtofferhulp 45, 62, 182, 187, 190, 203
Slachtofferzorg 45, 46, 61, 62, 190
SRN 45, 203
Strafrechtsketen 202
Strafvonnissen 170, 180, 202
Subsidies 4, 105, 112, 142, 143, 144, 146, 148, 150, 152, 153, 182
Taakstraffen 23, 45, 60, 114, 172, 189, 190, 191
Tbs 20, 21, 22, 56, 58, 61, 102, 106, 146, 157, 161, 163, 164, 169, 172, 179, 180, 182, 185, 187, 189, 196, 203
Terrorisme 1, 7, 13, 17, 26, 44, 45, 46, 63, 64, 65, 88, 90, 97, 98, 102, 116, 118, 145, 160, 162, 170, 174, 175, 178, 181, 182, 185, 193, 195, 196, 200, 201
Terugkeerbeleid 7, 15, 16, 78, 83, 84, 85, 86
VbbV 8, 44, 45, 46, 51, 158, 203
Veelplegers 7, 176
Veiligheid begint bij Voorkomen 8, 13, 17, 20, 44, 45, 46, 47, 158, 203
Veiligheid 7, 8, 10, 14, 17, 23, 31, 47, 48, 52, 69, 117, 146, 169, 170, 171, 177, 185, 199, 202, 203
Veiligheidsprogramma 171, 172, 173
Verblijfsvergunning 81, 203
Verkeersvoorschriften 203
Verklaring omtrent het Gedrag 122, 124
Verklaring van Geen Bezwaar 49, 121, 122, 124, 203
Visum 20, 197, 200, 201, 203
Vluchtelingenwerk Nederland 76, 150, 203
Voogdij 66
Vreemdelingenbeleid 75, 76, 77, 182
Vreemdelingenbewaring 76, 86, 87, 103, 104, 158, 189, 191